

هشت معارف جنگ
شهید سیدعلی ستاد شیرازی

لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

نویسنده: سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

سرشناسه	: حسینی، یعقوب، ۱۳۱۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: لشکر نود و دو زرهی در سال اول جنگ تحمیلی/ سید یعقوب حسینی.
مشخصات نشر	: تهران: ایران سبز، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۴۴ص: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۰۷-۹۵-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: ایران. ارتش. نیروی زمینی. لشکر نود و دو زرهی خوزستان
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- ارتش
موضوع	: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- خوزستان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ح۹الف/۸۸۵۳ UA
رده بندی دیویی	: ۳۵۵/۰۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۰۹۲۷۲

نویسنده: سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

نوبت/ سال چاپ: اول/ ۱۳۹۱

شماره شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۰۷-۹۵-۷

شمارگان: ۲۵۰۰

ناشر: انتشارات ایران سبز - تهران

مرکز پخش: تلفن ۲۲۴۸۸۷۵۶ نامبر ۲۲۴۸۸۶۵۰ - صندوق پستی ۱۷۱ - ۱۹۵۶۵

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» محفوظ است

از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه کسانی که توان
انجام وظیفه در این مهم را دارند، درخواست می‌کنم از ثبت و
ضبط جزئیات این دوران غفلت نکنند و این گنجینه تمام
نشدنی را برای آیندگان به ودیعه بگذارند.

امام خمینی (ره)

می‌خواهم بگویم که این جنگ، یک گنج است. آیا
خواهیم توانست از این گنج استفاده کنیم؟ آن هشت سال
جنگ بایستی تاریخ ما را تغذیه بکند.

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای

همکاران

سرتیپ ستاد ناصر آراسته بررسی نهایی

سرتیپ ستاد سید حسام هاشمی بررسی نهایی

سرتیپ ستاد سید ناصر حسینی بررسی نهایی

سرتیپ ۲ ستاد نجاتعلی صادقی گویا بازبینی و مرتب سازی، ویرایش نهایی، امور فنی، آماده سازی، نشر

حامد خدمتی صفحه‌آرایی

حمیدرضا خزاعی طرح جلد

سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی نویسنده

پیشگفتار

کتابی که ملاحظه می فرمایید از سلسله کتاب‌هایی است که جناب سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی در سال‌های دفاع مقدس به رشته تحریر در آورد. پس از پایان جنگ تحمیلی تعدادی از این کتابها با عنوان «ارتش جمهوری اسلامی ایران در هشت سال دفاع مقدس» توسط سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، انتشار یافت و در زمره کتاب‌های معتبر دفاع مقدس محسوب و تا کنون مورد استفاده بسیاری از نویسندگان و پژوهشگران این عرصه قرار گرفته است.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» با استفاده از بایگانی موجود، کتاب حاضر را توسط سرتیپ ۲ صادقی‌گویا، مجدداً بررسی و با حذف اضافات و انجام تصحیحات لازم در مرحله انتشار قرار داد. امید است برای روشن شدن حقایق بخشی از تاریخ نظامی این کشور، اقدامی مفید و ماندگار انجام شده باشد.

در ماه‌های پایانی سال ۱۳۸۸، متأسفانه اطلاع یافتیم که نویسنده محترم در تاریخ ۸۸/۱۰/۱۴ وفات یافته‌اند.

ایشان دوران پر افتخار و زندگی سالم و آبرومندانه را در کسوت نظامی و سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به ویژه در ابتدای جنگ تحمیلی طی نمودند. پس از بازنشستگی نیز، تاریخ نظامی دفاع مقدس را در چند جلد تدوین و خدمت بزرگی در عرصه علمی نظامی کشور از خود به یادگار گذارده‌اند. آرزو داریم خداوند متعال، ایشان را با مجاهدان فی سبیل اله محشور و به بازماندگان آن مرحوم نیز سلامتی و سعادت دنیوی و اخروی نصیب فرماید.

هیئت معارف جنگ «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی»

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌ای از یافته‌ها، ذخایر و دست آوردهای جبهه‌های نبرد حق علیه باطل است که خداوند متعال به پاس فداکاری‌ها، ایثارگری‌ها و برکت خون شهدای والامقام، نصیب رزمندگان اسلام نموده و از سینه‌های جوشان آنها به سینه‌های پاک و تشنه نسل جوان انقلاب اسلامی منتقل می‌گردد.

سازمان افتخاری «هیأت معارف جنگ» از پاییز سال ۱۳۷۳، با تصویب حضرت امام خامنه‌ای و بنیانگذاری امیر سرافراز ارتش اسلام «شهید سپهبد علی صیاد شیرازی» و حمایت‌های مادی و معنوی مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا، این رسالت مهم را با روحیه متعالی بسیجی برعهده گرفته و مفتخر است که با الهام از کلام نورانی خداوند متعال مبنی بر «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»، با صداقت و تلاش دسته جمعی در این وادی مقدس گام نهاده و این رسالت افتخار آمیز را که با گرایش «پژوهشی - فرهنگی - عملیاتی و آموزشی» شکل گرفته است ادامه دهد و در این راه امید به لطف و یاری خداوند متعال دارد.

شیوه کار هیأت معارف جنگ در گردآوری تجارب جبهه‌های نبرد بدین ترتیب بوده است که براساس زمان و مکان هر عملیات، جمعی از رزمندگان اسلام که در آن عملیات نقش مهمی را برعهده داشته‌اند به منطقه عملیات عزیمت نموده و با یادآوری خاطرات خود در صحنه نبرد و برداشتهای تحریری، صوتی و تصویری، مجموعه‌ای از حقایق و واقعیت‌های تلخ و شیرین را گردآوری نموده و در نهایت بعد از تطبیق آنها با مدارک و اسناد جبهه‌های نبرد در مسیر تدوین قرار داده اند.

آموزش معارف جنگ نیز از سال ۱۳۷۴ به صورت نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری امام علی (ع) نیروی زمینی و از سال ۱۳۸۲ برای کلیه دانشگاههای افسری ارتش جمهوری اسلامی ایران به اجرا در آمده و تا زمان نگارش این کتاب بیش از ۲۰ هزار نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مزبور را در دو مرحله نظری و میدانی مورد آموزش قرار داده است.

هیئت معارف جنگ همچنین از سال ۱۳۸۸ آموزش کارکنان وظیفه در مقاطع تحصیلی فوق‌دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا در مراکز آموزش وظیفه را پی‌ریزی نمود و این عزیزان در زمان آموزش مقدماتی و قبل از عزیمت به یگان‌های سازمانی خود به مدت ۱۶ ساعت آموزش معارف جنگ را در ساعات فوق برنامه طی نموده که تا زمان چاپ این کتاب بیش از ۱۰۰ هزار نفر از کارکنان وظیفه که فارغ‌التحصیل دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌باشند، آموزش نظری معارف جنگ را فرا گرفته‌اند.

هیئت معارف جنگ « شهید سپهبد علی صیاد شیرازی »

فهرست

۲۷	معرفی نویسنده
۲۹	سخن ویراستار کتاب
۳۵	مقدمه
۳۹	عملیات کلی لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان
۳۹	مشخصات کلی
۳۹	ماموریت
۴۰	مشخصات کلی منطقه عملیات
۴۳	بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ زرهی اهواز، در سال اول جنگ تحمیلی
۴۵	کلیات
۴۶	گسترش پادگانی یگانهای ارتشی و غیرارتشی در خوزستان و لرستان
۴۷	طرح‌های پیش‌بینی شده کلی لشکر ۹۲
۴۹	طرح‌های پدافندی اجرا شده
۵۱	خلاصه جریان حوادث در مرحله یکم در خوزستان
۵۱	مقدمات تجاوزات مرزی عراق قبل از آغاز جنگ عمومی
۵۲	پیشروی نیروهای متجاوز در خوزستان
۵۳	عملیات پدافندی لشکر ۹۲ در مقابل تهاجم اولیه ارتش عراق
۵۳	منطقه غرب دزفول و شوش
۵۵	منطقه جنوب غربی اهواز
۵۶	منطقه عملیاتی دشت آزادگان
۵۷	منطقه عملیاتی خرمشهر
۵۹	مرحله دوم عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی

فهرست پیامها، دستورات، طرحها و هدایت عملیات

- ۶۳ مشکلات عملیاتی لشکر ۹۲؛ از ل ۹۲ - مرداد ۵۹
- ۶۴ مشکلات عملیات یگانهای تیپ ۱؛ از تیپ ۱ - ۵۹/۶/۲
- ۶۶ مشکلات پرسنلی گردان ۴۷۹ مخابرات؛ از گردان ۴۷۹ - ۵۹/۶/۳۱
- ۶۷ اعزام گروهان تانک؛ از ل ۲ پ م - ۵۹/۶/۲۹
- ۶۷ گزارش درگیری و آتش در خرمشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۰
- ۶۸ آتش سنگین آتشبار ۱۳۰ م م خودی در قصبه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۰
- ۶۸ استعداد لشکر و مشکل حفاظت ۴۸۱ کیلومتر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۶۹ ورود آتشبار ۱۷۵ م م از گروه ۳۳؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۶۹ بمباران تاسیسات نفتی جزیره خارک؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۶۹ گزارش ژاجا درباره گردان تانک مامور به فکه از ژاجا؛ ۵۹/۶/۳۰
- ۷۰ قصه تجاوز دشمن در عبور از اروندرود؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۰ اقدامات استانداری خوزستان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۶/۳۱
- ۷۱ گزارش تیپ ۳۷ و درگیری با تانگهای دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۱ اجرای آتش با تفنگ ۱۰۶ م م علیه دشمن، پاسگاه فرخپی خسروآباد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۲ درخواست اطلاعات از حوادث؛ از مسجدسلیمان - ۵۹/۷/۱
- ۷۲ گردان مستقر در علی گره زد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۲۹
- ۷۲ دژها ... در اشغال خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۳ نیازمندیهای پرسنلی لشکر ۹۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۴ محاصره یگان کاتیوشا؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۵ محورهای نفوذی کشور عراق به طرف ایران؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۲۸
- ۷۵ تعداد مجروح و کشته در خرمشهر؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۷۶ اعزام آتشبار ۲۰۳ م م و ۱۳۰ م م؛ از نزاچا - ۵۹/۶/۳۱

- ۷۶ توپخانه ۱۳۰ م م برای تیپ ۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۷۶ درگیری با دشمن در پایگاه عملیاتی چیلات و تقاضای کمک؛ از زاجا - ۵۹/۷/۱
- ۷۷ درگیری با دشمن در شلمچه و حمله هوایی به آبادان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۷۷ درگیری با دشمن در بستان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۷ حمله زمینی و هوایی در فکه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۸ حرکت دشمن از محور سوبله - بستان، فکه، دویرج؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۷۸ خطر سقوط خوزستان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۸ آتش بر روی فاو و بصره؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱
- ۷۹ درخواست نیروهای تقویتی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۹ غیر عملیاتی شدن پایگاه دزفول؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۷۹ اعزام نیروی کمکی از لشکر ۲ مرکز؛ از زاجا - ۵۹/۷/۱
- ۸۰ درخواست رهائی گردان ۱۳۹ و الحاق به تیپ ۸۴؛ از تیپ ۸۴ - ۵۹/۶/۲۹
- ۸۰ پیشروی دشمن به طرف خرمشهر و درخواست هواپیما؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۲
- ۸۰ تقاضای یگانهای تقویتی و پشتیبانی هوایی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۱ سقوط پاسگاه‌های طلایه و کوشک؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۱ درخواست حمله هوایی به غرب پاسگاه شلمچه؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۱ حمله هوایی به شهر اهواز ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۲ پیشروی دشمن تا پشت بستان ...؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۲
- ۸۲ تیپ ۲ در حال انهدام است؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۳ پاسگاه‌های دهلران و موسیان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۳ گروه رزمی ۳۷ و؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۶/۳۱
- ۸۳ پیشرفت دشمن خرمشهر و آبادان؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱
- ۸۴ انفجار منابع گاز آبادان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۲
- ۸۴ دستگاه تانک باقی مانده؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱

- ۸۴ حمله دشمن در محور عین خوش؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۵ تلفات آبادان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۵ پشتیبانی نهاجا، ماموریت بصره؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۵ سقوط پاسگاه‌های موسیان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۶ تجاوزات دشمن در عین خوش، شلمچه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۶ آتش‌سوزی پالایشگاه آبادان ... پیشروی در طلایه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۷ انفجار مخازن پالایشگاه آبادان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۷ درگیری با دشمن در موسیان عین خوش؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۸ گزارش مقاومت تیپ ۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۸۸ در اختیار گذاردن امکانات به بسیج؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۸۹ پاسگاه‌های سوسنگرد؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱
- ۸۹ وضعیت فاصله بستان تا فکه؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱
- ۸۹ پشتیبانی نهاجا؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۹۰ حمله هواپیماهای ایرانی به بغداد؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱
- ۹۰ نزاجا از تصمیم شورای فرماندهی اطلاعی ندارد؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱
- ۹۱ دشمن در ۶ کیلومتری خرمشهر؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱
- ۹۱ گزارش درباره خرمشهر و آبادان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۹۱ گزارش اوضاع جبهه‌های خوزستان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۹۲ گزارش آخرین وضعیت؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۹۳ گزارش ژاندرمری از آخرین وضعیت ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۹۳ گزارش تیپ ۳؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۹۴ فاو و بصره زیر آتش؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱
- ۹۴ محاصره پاسگاه فکه و دویرج؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱
- ۹۵ اقدامات لازم در مقابله با دشمن؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۲

۱۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

- ۱۰۴ درخواست آرپی جی ۷؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۵ عدم پشتیبانی هوایی؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۵ تقاضای پشتیبانی هوایی؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۵ پاسگاه‌های خرمشهر زیر آتش...؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۶ بمباران بندر امام خمینی؛ ف ترابری نزاجا - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۶ عین خوش و دهلران در حال سقوط؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۶ اعزام سریع یگان‌های تقویتی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۷ بمباران پالایشگاه آبادان و ماهشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۷ مقاومت در برابر دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲
- ۱۰۸ خطر سقوط خوزستان و...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳
- ۱۰۸ اعزام دانشجویان به اهواز؛ از دا اف - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۰ پرسنل و تجهیزات دانشکده افسری...؛ از دا اف - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۱ تقاضای اعزام گردان توپخانه ۱۳۰ م م؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۱ بمباران مسجد سلیمان؛ از مسجد سلیمان - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۱ نتیجه درگیری تیپ ۱ و ۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۲ اعزام سه قبضه توپ ۱۷۵ م م؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۵
- ۱۱۲ پیشروی دشمن برای تصرف خرمشهر؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۲ ساعت اعزام ... دانشکده افسری؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۳
- ۱۱۳ نیازمندی خودرو؛ از ف پش م ۲ - ۵۹/۷/۴
- ۱۱۳ وضعیت تیپ‌های لشکر ۹۲
- ۱۱۴ آخرین وضعیت خوزستان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۵
- ۱۱۴ درخواست هواپیمای تاکتیکی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۵
- ۱۱۵ تخلیه آمادگاه دزفول؛ از ف لوج نزاجا - ۵۹/۷/۵
- ۱۱۵ ورود دشمن به سوسنگرد...؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۶

- ۱۱۵ عقب‌نشینی یگان‌های خودی از پل کرخه ...؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۶ درخواست اعزام نیرو؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۶ وضعیت یگانهای لشکر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۷ تیپ ۳۷ ... و ارتباط با تیپ ۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۵
- ۱۱۷ شهر سوسنگرد زیر آتش ...؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۷ وضعیت یگان‌های پل شناور؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۸ درخواست اعزام نیروهای کمکی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۸ خطر سقوط دزفول؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۹ تحویل ماکسی شارژ؛ از معاونت لجستیکی نزاجا - ۵۹/۷/۶
- ۱۱۹ وضعیت تیپ ۳؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۷
- ۱۲۰ آتشبار ۱۳۰ م م مستقر در مهران؛ از گروه ۵۵ - ۵۹/۷/۷
- ۱۲۰ وضعیت سوسنگرد و بستان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۷
- ۱۲۱ فرماندهی منطقه خرمشهر؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۱ پرسنل اعزامی نداجا؛ از سماجا - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۱ اعزام یگان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۲ وضعیت دهلران، موسیان؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۲ وضعیت خرمشهر و دشمن ... پلیس راه؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۳ وضعیت خرمشهر؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۳ پایگاه سوم شکاری همدان؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۳ تیپ ۳؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۴ وضعیت تیپ ۱ و غیرنظامیان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۴ محاصره شهر سوسنگرد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۵ وضعیت دشمن در حمیدیه؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۶ وضعیت یگان‌های خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸

- ۱۲۷ موشک دراگون با پرسنل آموزش دیده؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۷ آتشبارهای در اختیار لشکر ۹۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۸ منطقه چیلات؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۸
- ۱۲۸ کنترل آتش یگان‌های توپخانه؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۲۹ حمل مهمات برای آتشبار ۱۷۵ م م در آبادان، از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۹
- ۱۳۰ آتشبار ۱۳۰ م م مرکز پیاده؛ از قرارگاه م ع فارس - ۵۹/۷/۹
- ۱۳۰ حمله مزدوران عراقی به ترمینال خرمشهر؛ از ترابری نزاجا - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۱ تانک‌های از کار افتاده در خرمشهر؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۱ نواقص ... خمپاره‌انداز ۱۲۰ م م و ... ۱۷۵ م م؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۲ گروه عملیات جانبازان انقلاب اسلامی؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۲ تقاضای تانکر آب؛ از سماجا ۴ - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۲ یگان تکاور نداجا؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۳ حفاظت ترمینال نظامی خرمشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۰
- ۱۳۳ صورت جلسه رزمندگان ترمینال نظامی خرمشهر ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۱
- ۱۳۴ درخواست توپ ... آرپی جی ۷؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۱
- ۱۳۵ وضعیت آبادان و خرمشهر؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱۱
- ۱۳۵ آتشبار کاتیوشا از گروه ۲۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۳۵ ستون پنجم دشمن ...؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۳۶ درباره یگان‌های توپخانه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۰ صورت اسامی یگان‌های پدافند هوایی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۱ اظهار اسیر عراقی؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۱ آموزش خدمه دراگون؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۱ گزارش ژاجا؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۲ وضعیت خرمشهر؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱۲

- ۱۴۲ ستون زرهی دشمن از هویزه به سمت اهواز؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۳ درباره کاتیوشا؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۳ انهدام تانک‌های دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۲
- ۱۴۳ کاربرد صحیح یگان‌های توپخانه؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۴ تیپ ۸۴ در محاصره؛ از ل ۸۱ - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۴ وضعیت ۲۴ ساعت گذشته؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۷ درخواست یگان عمده؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۷ آخرین وضعیت منطقه؛ از قرارگاه غرب - ۵۹/۷/۱۴
- ۱۴۸ تقویت منطقه تیپ ۳؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۳
- ۱۴۸ وضعیت ۲۴ ساعت گذشته؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۴
- ۱۵۱ ستون نظامی دشمن در جنوب حمیدیه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۴
- ۱۵۱ آخرین وضعیت یگان‌ها؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۴
- ۱۵۲ درخواست تقویت سریع یگان‌های توپخانه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۴
- ۱۵۲ آماده شدن ارتش عراق برای عبور از کارون؛ از سماجا ۲ - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۳ مقابله با دشمن در عبور از کارون؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۴ نیازمندی پرسنلی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۴ گزارش نوبه‌ای؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۷ یگان‌های توپخانه در خرمشهر و آبادان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۷ انهدام تانک‌ها و ... هلی‌کوپترهای خودی؛ از هوانیروز - ۵۹/۷/۱۵
- ۱۵۸ دیده‌بانان مقدم هوایی و خودرو؛ از سماجا - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۵۸ گزارش ستاد عملیاتی جنوب؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۵۹ روحیه ارتش عراق؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۵۹ پیشروی دشمن از دهلران؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۶۰ قصد دشمن در عبور از کارون؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۶

۱۸ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

- ۱۶۰ فعالیت هوانیروز؛ از هوانیروز - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۶۱ وضعیت لشکر ۹۲ و تک محدود؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۷
- ۱۶۲ نیازمندی‌های لشکر ۹۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۶
- ۱۶۲ وضعیت لشکر در روز ۵۹/۷/۱۶؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۷
- ۱۶۴ سقوط یک فروند هلی کوپتر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۴ تلفات به دشمن با توپخانه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۵ پیشروی دشمن به سمت ارتفاعات الله اکبر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۵ ارتباط رادیو تله تاییپی؛ از ق ت نزا - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۵ اعزام افسر هدایت آتش؛ از ق ت نزا - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۶ اعزام دسته خمپاره‌انداز ۱۲۰ م م ... به خرمشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۶۶ مذاکره تلفنی ف نزا با ف ل ۹۲ در ۵۹/۷/۲۰؛ ۵۹/۷/۲۰
- ۱۶۶ منطقه سوسنگرد و بستان؛ از نزا - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۷ پرسنل آموزش دیده دراگون؛ از ق ت نزا - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۷ گلوله باران دزفول؛ از نزا ۵۹/۷۸۹
- ۱۶۷ اعزام یکصد نفر؛ از ق ت نزا ۵۹/۷/۲۰
- ۱۶۸ فعالیت تیم عملیاتی نیرو مخصوص ...؛ ۵۹/۷/۲۰
- ۱۶۸ اعزام پرسنل دواطلب هوانیروز؛ از نزا - ۵۹/۷/۱۹
- ۱۶۸ فعالیت دشمن در منطقه بستان؛ از نزا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۶۹ دشمن در غرب رودخانه کرخه؛ از ف ۴ دزفول - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۶۹ حمله هوایی دشمن به پادگان شماره ۱؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۷۰ دشمن در سمت بستان و سوسنگرد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۷۰ درخواست هلی کوپتر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۷۰ سرکوب دشمن در عبور از رودخانه کارون؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۰
- ۱۷۱ پیشنهادها؛ از نزا - ۵۹/۷/۲۰

- ۱۷۱ گزارش استقرار توپخانه‌های دشمن؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۲ وضعیت منطقه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۲ فرمانده منطقه آبادان و خرمشهر؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۳ هجوم دشمن به بستان؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۴ منطقه بستان و سوسنگرد؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۴ بستان در محاصره دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۵ دشمن در مقابل ارتفاعات الله‌اکبر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۵ پل خلف آباد در کارون؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۵ عبور دشمن از رودخانه نیسان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۶ شهرهای بمباران شده؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۶ دشمن در منطقه بستان؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۶ اجرای ماموریت هوانیروز؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۷ خطر سقوط خرمشهر و آبادان؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۷ مراقبت از رودخانه؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۸ گسترش وسیع تیپ خرم‌آباد؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۷۹ وضعیت تیپ ۸۴؛ از ل ۸۴ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۸۰ دشمن در دوراهی آبادان ماهشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۸۰ آمادگی یگانها در سرپل؛ از ل ۲۱ - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۰ آتشبار ۱۰۵ م م از ل ۷۷؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۰ نگهداری سرپل کرخه؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۱ محاصره خرمشهر و آبادان؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۱ قصد دشمن از عبدالخان؛ از ق ع دزفول - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۱ پل دشمن در غرب جاموسی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۲ منطقه بستان و سوسنگرد؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۲

۲۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

- ۱۸۲ اعزام گردان ۱۵۳ پ ...؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۲ عملیات عبور؛ از ل ۲۱ - ۵۹/۷/۲۲
- ۱۸۳ عبور از کرخه؛ از ل ۲۱ - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۳ پیشروی در خرمشهر ...؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۳ تقویت آتش توپخانه؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۸۴ پیام؛ از ناصر - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۴ درخواست آتش هوایی؛ از گروه ۵۵ تو - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۴ پیام؛ از ل ۱۶ - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۵ اعزام تیم‌های تخریب؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۱
- ۱۸۵ لشکر ۲۱ پیاده وارد عمل گردید؛ ق ع دزفول - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۵ دوقبضه توپ ۱۳۰ م م؛ ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۶ پایداری عناصر لشکر ۹۲؛ ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۶ درخواست نیروی کمکی برای خرمشهر و آبادان؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۶ اعزام خدمه و راننده؛ از ق ع جنوب - ۵۹/۷/۲۵
- ۱۸۶ حمله هواپیماهای خودی به مواضع تیپ ۳؛ از ق ع جنوب - ۵۹/۷/۲۵
- ۱۸۷ خودرو رزمی پی‌ام‌پی - ۱؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۸۸ انهدام عوامل دشمن؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۸۸ مواضع دشمن در حوالی ده عرامه؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۴
- ۱۸۸ آخرین وضعیت یگان‌های لشکر ۲۱ در تک؛ از ل ۲۱ - ۵۹/۷/۲۳
- ۱۸۹ دشمن در خرمشهر؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۴
- ۱۸۹ وضعیت یگان‌های لشکر ۹۲؛ از ق ع دزفول - ۵۹/۷/۲۴
- ۱۹۰ اعزام نفرات ... به آبادان؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۲۵
- ۱۹۱ خروج گردان ۲۹۱ تانک از امر لشکر؛ از ل ۲۱ - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۱ شهر سوسنگرد زیر آتش دشمن؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۶/۲۶

- ۱۹۱ آتش توپخانه بر روی دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۵
- ۱۹۲ بکارگیری گروه رزمی ۱۵۳ پیاده در خرمشهر و آبادان؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۲ تخلیه شهدا؛ از تیپ ۲ - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۳ خرمشهر در حال سقوط است؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۳ اهواز در حال محاصره و اجساد شهدا در خرمشهر؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۴ شهر سوسنگرد زیر آتش؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۴ قصد دشمن در عبور از کارون؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۴ نیاز به ۳ گروه رزمی برای اهواز؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۵ ورود سری دوم گروه رزمی ۱۵۳ به اهواز؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۵ وضعیت خرمشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۶
- ۱۹۵ در خرمشهر هنوز می‌جنگند؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۶ کوت عبدالله زیر آتش؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۶ بمباران اهواز؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۶ گروه رزمی ۳۸ جمعی تیپ ۳۷؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۵
- ۱۹۷ حملات جنگنده‌های نهاجا؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۷ برقراری میدان مین؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۷ قدرت رزمی گروهان اعزامی؛ از ؟؟؟ ۵۵ - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۸ اعزام گردان ۱۴۴ به ماهشهر؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۸
- ۱۹۸ ماموریت‌های پشتیبانی نهاجا؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۸ قطع ارتباط جاده‌ای عین‌خوش و دهلران؛ از ق ع جنوب - ۵۹/۷/۲۷
- ۱۹۹ احتمال عبور دشمن از کرخه؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۸
- ۱۹۹ پیشروی دشمن به سمت سوسنگرد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۷
- ۲۰۰ کاربرد گردان ۱۳۵ پ هواپرد؛ از نزاچا - ۵۹/۷/۲۸
- ۲۰۰ جمع‌آوری گردان ۳۲۰ توپخانه؛ از ق ت نزاچا - ۵۹/۷/۲۸

- ۲۰۰ بازشدن جاده حمیدیه و سوسنگرد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۷
- ۲۰۱ منطقه قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب ... اهواز و خرمشهر؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۹
- ۲۰۱ اعزام خدمه به ل ۹۲؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۹
- ۲۰۲ وضعیت یگان‌های لشکر ۹۲؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۲۹
- ۲۰۲ درخواست تعویض یگان‌ها؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۹
- ۲۰۲ آمادگی برای تک؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۳ ماموریت‌های شناسایی؛ از نزاجا - ۵۹/۸/۱
- ۲۰۳ گزارش نوبه‌ای عملیاتی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۴ نیاز به مقاومت شجاعانه رزمندگان؛ از نزاجا - ۵۹/۸/۱
- ۲۰۴ فعالیت هوانیروز؛ از ق ت نزاجا - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۵ اعزام آتشبار به اهواز؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۵ موقعیت تیپ ۳؛ از نزاجا - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۵ فعالیت‌های ۲۴ ساعت گذشته؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۶ عدم درخواست پشتیبانی هوایی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۰۶ گزارش وضعیت کلی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۱۰ حمله هواپیماهای دشمن به مسجد سلیمان؛ از مسجد سلیمان - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۰ ابلاغ به تیپ ۱ برای تک؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۱ اثر توپخانه دشمن در اهواز؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۱ اهواز زیر آتش توپخانه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۱ گزارش گردان ۲۳۲ تانک؛ از گردان ۲۳۲ - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۳ یگان‌های وارد شده؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۳
- ۲۱۴ ترفیع دانشجویان سال ۳؛ از نزاجا - ۵۹/۸/۱
- ۲۱۴ عملیات هوانیروز در ۵۸/۷/۳۰؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۳۰
- ۲۱۴ حمله هوایی دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱

۲۱۵	تک هلی کوپترهای خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۱۵	مواضع دشمن زیر آتش خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۱۵	یگان‌های موردنیاز؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۷/۲۴
۲۱۶	دستور عملیاتی پدافندی شماره ۲؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۲۱	پیوست الف - سازمان رزمی ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۲۴	خلاصه اطلاعاتی شماره ۱...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۲۷	پیوست پشتیبانی آتش ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۲۸	صور تجلسه درگیری دانشجویان و سربازان با دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۹
۲۳۰	طرح پاتک لاله ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۴
۲۳۳	ضمیمه ۲ - پشتیبانی آتش ...؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲
۲۳۵	تلفات و ضایعات دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۴
۲۳۵	نیاز به دورسد توپ ۱۰۵ م م؛ از سماجا ۳ - ۵۹/۸/۶
۲۳۵	تامین دورسد توپ ۱۰۵ م م؛ از ق ت نزا جا - ۵۹/۸/۴
۲۳۶	دستور آگهی؛ از ل ۱۶ - ۵۹/۸/۶
۲۳۶	گزارش نوبه‌ای عملیاتی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۴
۲۳۸	بررسی گزارش فرمانده گردان ۲۳۲ تانک؛ از ق ت نزا جا - ۵۹/۸/۴
۲۳۸	پیام؛ از فرمانده عملیات خرمشهر - ۵۹/۷/۲۹
۲۳۸	تعمیر تانک‌ها و نفربرها؛ از ق ت نزا جا - ۵۹/۸/۵
۲۳۹	تجدید سازمان گردان‌ها؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۶
۲۳۹	استقرار آتش‌بارها؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۵
۲۴۰	وضعیت گردان ۱۵۱ دژ؛ از ق ت نزا جا - ۵۹/۸/۸
۲۴۱	گزارش‌های فرمانده گردان ۱۵۱ دژ؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۶
۲۴۵	ادغام گروه رزمی ۳۸ و ۳۷؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۷
۲۴۵	تعویض تیپ ۲ با لشکر ۲۱؛ از ق ت نزا جا - ۵۹/۸/۸

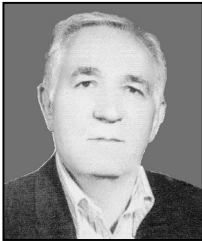
- ۲۴۵ خطر اشغال اهواز؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۸
- ۲۴۶ گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۷؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۹
- ۲۴۷ نتیجه آتش‌های خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۰
- ۲۴۸ خلاصه اطلاعاتی شماره ۱۵؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۱
- ۲۵۱ تیپ ۲ زیر امر لشکر؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۲
- ۲۵۱ یگان‌های زیر امر تیپ ۲ ل ۹۲؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۳
- ۲۵۲ تجدید سازمان گردان ۲۳۲ تانک؛ از نزا - ۵۹/۸/۱۲
- ۲۵۲ درخواست متخصص مین؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۶
- ۲۵۳ نتیجه آتش هواپیما و توپخانه خودی؛ از نزا - ۵۹/۸/۱۳
- ۲۵۳ جابجایی دشمن؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۳
- ۲۵۳ عدم امکان برداشت توپخانه؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۴ نیازمندی آتشبار کاتیوشا؛ از نزا - ۵۹/۸/۱۲
- ۲۵۴ معلوم شدن خطوط حد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۴ تجدید سازمان تیپ ۳۷؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۵ آبگرفتگی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۵ گردان ۲۹۱؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۵ گردان ۲۹۱؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۴
- ۲۵۶ اعزام آتشبار به فرماندهی اروند؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۵
- ۲۵۶ دشمن در ارتفاعات الله‌اکبر؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۶
- ۲۵۶ موشک دراگون؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۷
- ۲۵۷ تعویض گروهان سوم گردان ۱۹۱؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۷
- ۲۵۷ تعویض گروهان سوم گردان ۱۹۱؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۱۸
- ۲۵۸ گردان ۲۹۱ تانک؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۹
- ۲۵۸ خطوط حد؛ از ق ت نزا - ۵۹/۸/۱۹

- ۲۵۸ گردان پدافند هوایی شیلیکا؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۱۹
- ۲۵۹ پل پی‌ام‌پی در پای پل کرجه؛ از نزاا - ۵۹/۸/۱۶
- ۲۵۹ تجدید سازمان تیپ ۳۷؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۲۰
- ۲۶۰ تک هوانیروز؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۲۰
- ۲۶۰ قطعات پل پی‌ام‌پی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲۰
- ۲۶۱ اثرات آتش توپخانه خودی؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۲۲
- ۲۶۱ تک هوانیروز؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲۱
- ۲۶۱ استقرار یگان‌های ش م ر دشمن؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲۲
- ۲۶۲ تحویل تفنگهای ۱۰۶ م م به سپاه پاسداران؛ از نزاا - ۵۹/۸/۲۲
- ۲۶۲ گروهان سوم گردان ۲۵۶؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲۳
- ۲۶۳ اثر آتش توپخانه خودی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۸/۲۳
- ۲۶۴ گروهان گردان ۱۰۵ پ؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۲۴
- ۲۶۴ گروهان گردان ۲۵۶؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۸/۲۴
- ۲۶۴ عدم امکان برداشت یگان ...؛ از ق ت نزاا - ۵۹/۹/۵
- ۲۶۵ طرح عملیاتی کاشف؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۲۷۵ پیوست الف - خلاصه اطلاعات ...؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۲۸۴ پیوست ب - طرح پشتیبانی آتش ...؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۲۹۲ پیوست ت - سازمان برای رزم ...؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۲۹۳ پیوست ث - طرح پشتیبانی خدمات...؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۲۹۷ امور پرسنلی و غیر ارتشی...؛ از ل ۹۲ - آذر ۵۹
- ۳۰۳ دستور عملیاتی ایذائی و ممانعتی؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۹/۲۸
- ۳۰۷ گردان سوسنگرد و گروهان هویزگان؛ از ناحیه ژ اهواز - ۵۹/۱۰/۲۳
- ۳۰۸ تصرف سدخاکی؛ از سماجا - ۵۹/۱۱/۱۲
- ۳۰۸ استعداد گروه‌های مسلح؛ از نزاا - ۵۹/۱۱/۱۲

۲۶ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

- ۳۰۹ تیپ ۲ زیر امر لشکر ۹۲ قرار گیرد؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۱۱/۱۲
- ۳۱۰ جنگ زرهی ۴ روزه ... در ۵۹/۱۰/۱۵؛ از وزارت امور خارجه - ۵۹/۱۰/۲۷
- ۳۱۱ طرح تغییر مکان یگان‌ها؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۱۱/۴
- ۳۱۵ دستور عملیاتی ایوب؛ از ل ۹۲ - بهمن ۵۹
- ۳۲۱ اثرات بارندگی ۲۴ ساعت گذشته؛ از نزا - ۵۹/۱۱/۲۲
- ۳۲۱ وضعیت آب کارون؛ از ل ۹۲ - ۵۹/۱۱/۱۱
- ۳۲۲ اسامی فرماندهان و محل گسترش یگان‌ها؛ از ل ۹۲ - ۶۰/۱۱/۲۶

معرفی نویسنده

سرهنگ زرهی ستاد، سید یعقوب حسینی در سال ۱۳۱۱ در خانواده‌ای مذهبی در ابهر به دنیا آمد. تحصیلات خود را در ابهر و سپس در تهران ادامه داد و در سال ۱۳۳۱ وارد دانشکده افسری و سال ۱۳۳۴ با درجه ستوان دومی فارغ التحصیل شد. پس از پایان دوره آموزش رسته زرهی، در لشکر اصفهان مشغول به خدمت شد.

در سال ۱۳۴۶ پس از طی دوره دانشکده فرماندهی و ستاد به لشکر ۹۲ اهواز منتقل شد که آن زمان مصادف با آغاز اختلافات مرزی ایران و عراق و صف‌آرایی نظامی طرفین بود. وی به عنوان افسر عملیات و طراح طرح‌های عملیاتی مربوطه در لشکر تا سال ۱۳۵۴ و عقد قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر فعال بود. از سال ۱۳۵۶، فرماندهی تیپ سوم لشکر ۹۲ زرهی را عهده‌دار و پس از پیروزی انقلاب اسلامی در مدیریت آمادگی رزمی معاونت عملیات و اطلاعات ستاد نیروی زمینی خدمت کرد. با آغاز جنگ تحمیلی در سال ۱۳۵۹ به عنوان جانشین عملیاتی نزاچا به خوزستان اعزام شد. در سال ۱۳۶۰ با درخواست شخصی، بازنشسته شد.

پس از بازنشستگی در دانشکده فرماندهی و ستاد نیروی زمینی و سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، مشغول تهیه و تنظیم تاریخ جنگ شد. با حمایت فرمانده وقت نزاچا - سرهنگ صیاد شیرازی - تعداد قابل توجهی کتاب، درباره عملیات‌های ۸ سال جنگ تدوین کند که تا کنون تعدادی از آنها در مرحله انتشار قرار گرفته و بقیه نیز در مراکز دانشگاهی و پژوهشی آجا مورد استفاده می‌باشد.

در دی ماه سال ۱۳۸۸ وفات و به دیار ابدی پیوستند. روحشان شاد.

سخن ویراستار کتاب

در مرکز اسناد و هیئت معارف جنگ «شهید سپهدعلی صیاد شیرازی» کپی نسخه‌ای از این کتاب را در کنار سایر کتابهایی که به قلم نویسنده محترم آن، مرحوم جناب سرهنگ سید یعقوب حسینی در زمان خود تهیه شده است، مشاهده، مطالعه و بررسی نمودم.

با مطالعه و بررسی مطالب این کتاب و دیگر کتابها به قلم ایشان متوجه شدم که چه کار بزرگ و بی‌نظیری توسط نویسنده، در زمان جنگ انجام گرفته است. شاید اگر چنین همت‌عالی از سوی نویسنده و حمایت از طرف فرمانده وقت نزاجا، دافوس و رئیس عقیدتی سیاسی اجا که از سال ۶۱ به بعد به اجرا درآمد، وجود نداشت، امروز با نیرویی چندبرابر آن زمان، هرگز به چنین مدارک و نگارش نمی‌توانستیم دست یابیم. بدین ترتیب تاریخ نظامی این کشور از چگونگی رویدادها، درگیری‌ها، محدودیت‌ها، اقدامات‌ها، عملیات‌ها محروم می‌ماند. همین کمبودها سبب دور شدن از بیان واقعیت‌ها و تحریف‌ها ... می‌گردید. همچنان که بسیاری از حوادث جنگ تحمیلی، به سبب آن که از جزئیات و اطلاعات کمی و کیفی آن، مدارکی باقی نمانده و یا به موقع در اختیار پژوهشگران قرار داده نشده است، امکان تدوین و تحلیل دقیق آن وجود ندارد.

یادم می‌آید در سال ۱۳۶۲ که مشغول طی دوره دافوس بودم، در یکی از روزها که فرمانده وقت نزاجا - جناب سرهنگ صیاد شیرازی - جهت سخنرانی برای دانشجویان و اساتید به سالن اجتماعات دانشکده تشریف آورده بودند، در مسیر خروج ایشان از سالن، جناب سرهنگ حسینی که در آن زمان بازنشسته و با لباس شخصی بودند و در آن جمع به غیر از فرمانده وقت دافوس - جناب سرهنگ فاضل - که هم‌دوره ایشان نیز بودند و از همه مسن‌تر بودند، تعدادی از کتاب‌های مجلد شده را درباره دفاع مقدس در روی میزی به صورت تایپ شده، به حضور فرمانده نیروی زمینی ارائه و توضیح دادند. از آن صحبت‌ها، این طور یادم می‌آید که این دیدار و اقدامات، سابقه قبلی داشته و قبلاً فرمانده نیرو دستوراتی درباره پشتیبانی از اقدام ایشان و در اختیار گذاردن مدارک و نیروی انسانی مورد نیاز صادر نموده بودند. در آن جلسه، در پی گزارش جناب سرهنگ حسینی، دستورات تکمیلی دیگری به فرمانده دافوس و همراهان ابلاغ نمودند.

سالها از زمان این خاطره گذشت، تا آن که ۲۴ سال بعد، در سال ۱۳۸۶ به واسطه مسئولیت مدیریتی که در مجموعه هیئت معارف جنگ داشتم، با ملاحظه نسخه‌های کتابهای تایپ شده موجود به قلم ایشان در مرکز اسناد و نیز به سبب آن که ماموریت تهیه، تنظیم و انتشارات کتابهای مورد نظر هیئت معارف جنگ را داشتم، درصدد برآمدم که با ایشان تماس و راجع به انتشار این کتابها، نظرشان را جويا شوم. بالاخره بعد از مدتی جستجو، موفق به تماس تلفنی شده و درخواست نمودم که به هیئت معارف جنگ تشریف بیاورند و حضوری مذاکره نمائیم. محبت نمودند و از کرج به تهران در روز تعیین شده - ۸۴/۴/۲۱ - تشریف آوردند. خلاصه نظرشان این بود که «من هر چه در توانم بود، در زمان خود به نگارش درآوردم و در اختیار دافوس و عقیدتی سیاسی اجا قرار دادم، اکنون دیگر توان ادامه و اقدامات تکمیلی در مورد این موضوعات ندارم. شما آن چه که به صلاح و مفید برای تاریخ نظامی این کشور می‌دانید انجام دهید»

یک جلسه دیگر نیز برای مصاحبه - ۸۴/۵/۱۸ - همراه یکی از همکاران افتخاری به منزل جناب سرهنگ حسینی رفتیم. ای کاش این مصاحبه‌ها ادامه می‌یافت، که متأسفانه از طرف آن همکار محترم، چنین امکانی حاصل نشد.

بعد از آن جلسه، هیئت معارف جنگ توانست سه عنوان کتاب «تاریخ نظامی جنگ تحمیلی ج ۱ و ۲ و جبهه جنوب در شهریور ۵۹» به قلم ایشان منتشر و تعدادی به منزل نویسنده محترم ارسال نماید. احتمالاً آنها را ملاحظه کردند. تا آن که در سال ۱۳۸۸ خبر ناگوار فوت ایشان دریافت شد ...

دو عنوان دیگر نیز به نام «عملیات والفجر مقدماتی و نبردهای سال ۱۳۶۲ تا پایان سال ۱۳۶۴» بعد از فوت نویسنده محترم انتشار یافت که در مقدمه کتاب‌ها به شرح موضوع اشاره شده است.

ریاست محترم هیئت معارف جنگ ... امیر سرتیپ آراسته، همیشه اصرار دارند تا فرصت‌ها از دست نرفته و پیشکسوتان دفاع مقدس در حیات هستند، کلیه مطالب و مدارک جمع‌آوری شده، تنظیم، تدوین و انتشار یابند، تا نسل کنونی و آیندگان بتوانند از مجموعه افتخارات دفاعی

کشور خود بهره‌برداری نمایند.

براساس این تدبیر، تاکنون - سال ۹۱- بیش از ۸۰ عنوان کتاب‌های مستند درباره دفاع مقدس توسط این هیئت انتشار یافته و در فهرست منابع بسیاری از کتابهای مستند درباره جنگ تحمیلی قرار گرفته‌اند. مسلماً اگر حمایت و تشویق ریاست هیئت نبود، چنین دستاوردی حاصل نمی‌شد. بر خود لازم می‌دانم به این جهت سپاسگزاری خود را از ایشان اعلام نمایم.

همان‌طور که خوانندگان محترم ملاحظه می‌فرمایند، مدارک، مکاتبات، خاطرات و اظهارنظرهایی که در کتابهای این نویسنده محترم آمده است، بیانگر چگونگی بخش مهمی از فعالیت‌ها، اقدامات ستادی، اجرایی یگانهای نظامی میدان رزم، در آن زمان است که از بایگانی‌های غیرقابل دسترس دیگران خارج گشته و به ملت ایران برای ماندگاری در تاریخ و بهره‌برداری‌های متنوع ارائه شده است. مسلماً اگر آن روز این کار انجام نمی‌شد، امروز دیگر به هیچ وجه، چنین مدارکی یافت نمی‌شد.

انتظار نیست که این نوع کتابها که صرفاً بیان رسمی و نظامی دارند، مورد استفاده و علاقه عموم قرار گیرند. بلکه این کتابها با هدف‌های پژوهشی، تاریخی نظامی برای پژوهشگران، علاقمندان، کارشناسان، افسران، مدیران مراکز و دانشگاه‌های نظامی تدوین و انتشار می‌یابند. این نوع کتابها تعریف و کاربرد خاص خود را دارند و نگارش آنها نیز فقط از صاحبان دانش و تخصص نظامی که استعداد قلم‌نگاری هم داشته باشند برمی‌آید. انصافاً، نویسنده این کتاب که از بزرگان این فن بودند، به خوبی از عهده این تعریف‌ها و هدف‌های خاص موردنظر برآمده‌اند.

همان‌طور که اهل فن ملاحظه می‌فرمایند، کلیه پیامها و اسناد آورده شده در این کتاب جای توضیح، تفسیر، بحث و اظهارنظر کارشناسی دارد. برای دریافت نکات آموزشی، تاریخی، نظامی و بالاخره درس‌هایی که از این حوادث و تجارب برای حال و آینده می‌توان کسب نمود، جای چنین مباحثی خالی است.

در این مرحله از تدوین و تنظیم و نشر کتاب، تصمیم گرفته شد، وقت و توان خود را بیشتر صرف انتشار آثار باقی‌مانده با شکل موجود نمائیم تا درحالی که خداوند توفیق زندگی دنیوی

به ما می‌دهد، این خدمت را انجام و این آثار و اسناد تاریخی نظامی کشور را از قفسه‌های بایگانی خارج و با انتشار آنها به شکل مناسب، در انظار و دسترس عموم قرار دهیم.

اقدامات تکمیلی و بهره‌برداری کارشناسانه از این کتابها، اگر ما هم فرصت نیابیم، مسلماً دیگران با در اختیار داشتن این کتابها انجام خواهند داد. آن قسمت از خواسته نهایی ما نیز به این ترتیب به خواست خداوند برآورده خواهد شد.

ضمناً باید توجه داشت که با توجه به اهمیت و حیاتی بودن موضوع مورد نگارش، نویسنده محترم آن چه که به نظرش مثبت و یا منفی رسیده، بیان نموده است. با همین نگرش، اسناد منفی نیز ارائه گردیده است. اما متأسفانه مشکلی که افراد بشر دارند، آن است که ذهن آنان قادر به اندازه‌گیری دقیق از دیده‌ها و شنیده‌ها که بطور نمونه ارائه می‌شوند نمی‌باشد. ممکن است با دیدن، شنیدن و خواندن یک نمونه از موضوعی، آن نمونه را خارج از اندازه واقعی در کل موضوع تعریف و نتیجه‌گیری مثبت یا منفی نمایند، درحالی که هیچ وقت این نوع قضاوت و نتیجه‌گیری درست نیست. قضاوتی می‌تواند درست باشد که دقیقاً تمام جزئیات و ابعاد کمی و کیفی و شرایط زمان، مکان و اوضاع و احوال اجتماعی آن مشخص باشد. درباره این بحث، هر کس مثالهای زیادی در ذهن خود دارد. مثلاً چقدر شنیدید که همه ... اینطورند، یا همه ... چنین‌اند و یا گوینده با محور قرار دادن یک نمونه، آن را به کل موضوع تطبیق می‌دهد.

با توجه به چنین آسیبی که مطالب یا اسناد منفی در خوانندگان ایجاد می‌کنند، معمولاً در کتابها از ارائه آنها خودداری می‌کنند.

رسانه‌ها هم در دنیای امروز، وقتی نظر خاصی را می‌خواهند به مخاطبان خود به غلط یا درست باور دهند، با استفاده از همین ضعف اندازه‌گیری ذهنی افراد بشر، با ارائه چند نمونه محدود مثبت یا منفی، نتیجه‌گیری مثبت یا منفی به مخاطبان القاء می‌کنند.

این توضیحات به جهت آن بود که خوانندگان محترم با مطالعه اسناد و مطالب مثبت یا منفی این کتاب، از نتیجه‌گیری غلط اجتناب نمایند و یا با برداشت ناقص از متن کتاب به بیراهه کشانده نشوند.

ما نیز همان طور که نویسنده محترم ارائه داده، امانتداری نموده و در کتاب آوردیم. هر

چند که ممکن است بعضی از مباحث ارائه شده نیاز به نقد کارشناسان و اهل فن دیگری هم باشد. این برداشت نیز طبیعی و منطقی است. نویسنده محترم نیز خود به این نکته توجه و در پایان مقدمه کتابهای خود به آن اشاره نموده‌اند.

نکته آموزنده دیگری که مسلمانان خوانندگان محترم توجه خواهند نمود، آن است که در آن شرایط و زمان سخت، چگونه یگانها و رده‌های مختلف فرماندهی، با بالادست و زیردست خود، صادقانه و مودبانه، مکاتبه و به دور از رعایت ملاحظات خوش‌آیندی و یا بدآیندی رده‌ها، به بیان واقعیت‌های موجود و مدیریت بحران پرداخته‌اند.

امید است که در جهت ادامه راه شهدا و شرح بخشی از حماسه تاریخی ملت بزرگ ایران در دفاع مقدس موفق بوده باشیم. ثواب این کار را نیز برای نویسنده محترم اهدا می‌نمائیم.

با سلام و احترام

سرتیپ ۲ ستاد نجات‌علی صادقی‌گویا

بهمن ۱۳۹۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْل

بگو! در روی زمین بگردید و ببینید پایان کار پیشینیان چگونه بوده است (سوره روم آیه ۴۲)

پیش‌گفتار درباره مدارک تاریخی جنگ تحمیلی

یادآوری مهم :

از بررسی کنندگان، خوانندگان و استفاده‌کنندگان این مدارک درخواست می‌شود قبل از بررسی به نکات زیر توجه فرمایند:

۱. دستورالعمل تهیه مدارک:

این مدارک در اجرای امریه ۶۰/۰۲/۱/۸۵ - ۶۱/۴/۳۰ معاونت آموزشی نیروی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران گردآوری، تنظیم و تدوین شده است.

۲. هدف‌های اصلی تهیه این مدارک طبق دستورالعمل یادشده بالا به شرح زیر بوده است:

الف) تجزیه و تحلیل هر یک از نبردهای عمده و بررسی علل پیروزی یا شکست آنها.

ب) ایجاد زمینه مطلوب برای تهیه مسائل آموزشی مراکز فرهنگی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران.

ج) بهره‌برداری آموزشی از تجربیات به دست آمده از جنگ تحمیلی.

۳. اسناد اصلی بهره‌برداری شده برای تهیه این مدارک:

الف) برآوردهای ستادی و طرح‌ها و دستورهای عملیاتی تهیه شده در ستاد مشترک، نیروی زمینی و لشکرها و تیپ‌های اجرا کننده عملیات که در پرونده‌های عملیاتی و اطلاعاتی نیروی زمینی و رده‌های پایین‌تر ثبت شده بود.

ب) پیام‌ها و دستورات و گزارش‌های مبادله شده بین قرارگاه‌ها، شامل ستاد مشترک، نیروی زمینی، لشکرها و تیپ‌های اجرا کننده عملیات که در پرونده‌های عملیاتی و اطلاعاتی این قرارگاه‌ها ثبت شده بود.

ج) خاطرات شخصی معدودی از فرماندهان و افسران ستاد که شخصاً در طرح‌ریزی و هدایت عملیات شرکت و یا حضور داشتند.

د) مدارک مورد نظر تا رده قرارگاه، لشکرها و تیپهای مستقل بوده است و پیام‌ها و دستوراتی که بین قرارگاه تیپ‌ها و گردان‌ها و رده‌های پایین‌تر مبادله شده در بیشتر این مدارک منظور نشده است.

۴. درخواست اسناد از سازمان‌های خارج از نزاجا

از سازمان‌های خارج از رده نیروی زمینی درخواست شد برای تکمیل این مدارک، اسناد و مدارک عملیاتی مربوط به نبردهای جنگ تحمیلی را در اختیار نیروی زمینی قرار دهند، ولی تا تکمیل این مجموعه مدارک خواسته شده را ارسال نکردند. این سازمان‌ها عبارتند از:

الف) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران که نقش فعال و سهمی بسیار در عملیات داشتند.

ب) ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران که در طرح‌ریزی و هدایت جنبه‌های سیاسی و اقتصادی جنگ تحمیلی نقش اصلی را داشته است.

ج) ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران که قسمت عمده یکان‌های آن دوش به دوش برادران سرباز خود در یکان‌های نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در نبردها شرکت داشتند.

د) نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که در پشتیبانی نزدیک هوایی و ترابری یکان‌های نیروی زمینی عامل مهمی بود.

ه) نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران که در منطقه آبادان و خرمشهر قسمتی از تلاش‌های پدافندی و آفندی در این منطقه را عهده‌دار بود.

توجه: به تهیه‌کنندگان تاریخ کامل جنگ تحمیلی توصیه می‌شود ضمن بررسی این مجموعه، همکاری سازمان‌های یادشده بالا را نیز درخواست کنند و مدارک عملیاتی آن سازمان‌ها را دریافت و در جریان حوادث جنگ تحمیلی منظور کنند.

۵. روش گردآوری مدارک مورد نیاز:

الف) عین پرونده‌های عملیاتی و دستورات و طرح‌های عملیاتی قرارگاه‌های شرکت کننده در عملیات درخواست و دریافت شد و تمام برگ‌های این اسناد و مدارک مورد بررسی قرار گرفت.

ب) از کلیه طرح‌ها و دستورات عملیاتی و برآوردهای ستادی و دستورات جزء به جزء نسخه برداری شد و عیناً در کتاب مربوطه آورده شد.

ج) پرونده‌های ستادی معاونت عملیات و اطلاعات نیروی زمینی، قرارگاه مقدم نیروی زمینی در جنوب و لشکرهای ۱۶ و ۲۱ و ۷۷ و ۹۲ و تیپ‌های ۵۵ هوابرد و ۸۴ پیاده که در اختیار گروه بررسی قرار گرفت، همگی مطالعه شد و پیام‌ها و دستوراتی که بین قرارگاه‌های شرکت کننده در عملیات (تا رده تیپ داخل) مبادله شده بود و تأثیر قابل ملاحظه‌ای در هدایت نبردها داشت عیناً نسخه برداری شد و در کتاب‌ها آورده شد. ذکر این نکته لازم است که فقط پیام‌هایی نسخه برداری شد که از نظر افسر بررسی کننده حایز اهمیت تشخیص داده شد و ممکن است پیام‌هایی وجود داشته باشند که از نظر افسران دیگر مهم بوده‌اند، ولی در کتاب منظور نشده‌اند.

د) طی امریه‌ای از طریق ستاد نیروی زمینی، از کلیه افسران، درجه‌داران، سربازان و غیر نظامیان شرکت کننده در جنگ تحمیلی درخواست شد خاطرات خود را بنویسند و برای گروه بررسی ارسال کنند تا به نام خود آنان ثبت شود، ولی پاسخ مثبتی به این خواسته گروه بررسی داده نشد.

۶. نکته قابل توجه خوانندگان

نکته مهمی که لازم است مورد توجه قرار گیرد، مطالب مربوط به استنباط و نظریات و مشاهدات و خاطرات شخصی افسر بررسی کننده از جریان حوادث با توجه به مدارک گردآوری شده و ارتباط دادن حوادث با یکدیگر است، از این رو به صورت یک نتیجه قطعی و کامل نباید تلقی شود، بلکه ممکن است بررسی کنندگان بعدی مدارک دیگری از هر عملیات به دست آورند یا شخصاً در عملیاتی حضور داشته‌اند و شاهد عینی جریان حوادث نبردها بوده‌اند که در ارتباط حوادث، نتیجه‌گیری دیگری از هر عملیات بکنند و نظریات کامل‌تری ارائه کنند. مسلماً

مدارک گردآوری شده در این کتاب ثبت و ضبط همه جریانات نیست و چه بسا اسناد و مدارک عملیاتی در پرونده‌های عملیاتی تیپ‌ها، گردان‌ها، گروهان‌ها و سایر سازمان‌ها وجود داشته باشند که می‌تواند جریان وقایع را روشن‌تر ارائه کند که این‌گونه مدارک در هنگام تدوین این کتاب در اختیار افسر بررسی کننده نبود و امید است در آینده بررسی کنندگان و محققان دیگر تاریخ جنگ تحمیلی برای تکمیل این مدرک گردآوری شده اقدام کنند تا تاریخ نظامی و در صورت امکان تاریخ سیاسی این جنگ تحمیلی که قسمتی از تاریخ میهن اسلامی ما برای نسل‌های آینده ملت ایران عزیز خواهد بود، هر چه کامل‌تر تهیه و تدوین شود.

غرض نقشی است کز ما باز ماند
که هستی را نمی‌بینم بقایی

افسر تهیه کننده: سرهنگ زرهی ستاد سید یعقوب حسینی

فروردین ماه ۱۳۶۲

عملیات کلی لشکر ۹۲ زرهی خوزستان

مشخصات کلی

در این کتاب، مدارک کلی حوادث صحنه عملیات خوزستان از اوایل شهریورماه ۱۳۵۹ تا اوایل مهرماه ۱۳۶۰ که لشکر ۹۲ زرهی به نوعی با آن درگیر یا در آن ذینفع بوده است گردآوری گردیده است. این مدارک یک عملیات مخصوصی را روشن نمی کند بلکه مسیر جریان حوادث کلی جنگ را در خوزستان نشان می دهد. بنابراین دارای مشخصات خاصی نیست بلکه درحقیقت مکمل شرح عملیات تیپ های ۱ و ۲ و ۳ لشکر ۹۲ زرهی در مناطق عملیاتی خوزستان از دهلران و موسیان درشمال تا دهانه فاو در خلیج فارس و جنوب خوزستان می باشد.

و این منطقه کلی عملیات و دربررسی وقایع جنگ به چهارمنطقه جزء تقسیم گردیده که از شمال به جنوب به ترتیب در منطقه غرب دزفول و شوش تیپ ۲ لشکر ۹۲، در منطقه جنوب غربی اهواز تیپ یک، در منطقه دشت آزادگان تیپ ۳ و بالاخره در منطقه خرمشهر و آبادان عناصری از لشکر ۹۲ زرهی با یگانهای دیگر نیروی زمینی به نام فرماندهی اروند با دشمن نبرد کرده اند.

مشروح این نبردها در کتابهای جداگانه گردآوری و تنظیم و تدوین گردیده است لذا برای بررسی عملیات یگانهای لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان به آن کتابها مراجعه شود.

ماموریت

ماموریت اولیه لشکر ۹۲ زرهی برابر طرح دفاعی عملیاتی ابوذر نیروی زمینی پدافند در مناسب ترین مواضع پدافندی در خوزستان و سد کردن پیشروی نیروهای متجاوز در این مواضع تا تغییر مکان لشکر ۱۶ زرهی به خوزستان و استقرار این لشکر در منطقه دزفول بود که پس از این آمادگی لشکر ۱۶ زرهی در منطقه غرب دزفول و لشکر ۹۲ زرهی در جنوب غربی اهواز تعرض متقابل می کرد و نیروهای متجاوز را از مرز بین المللی عقب می راند و بنابه دستور نبرد را به داخل خاک عراق می کشاند.

مشخصات کلی منطقه عملیات

منطقه کلی عملیاتی خوزستان که مسئولیت سرزمینی لشکر ۹۲ زرهی بود از سد کنجان چم در شمال مهران شروع می‌شد و به دهانه فاو در خلیج فارس ختم می‌گردید. این منطقه عملیات از لحاظ وضعیت طبیعی زمینی به پنج قسمت متمایز تقسیم می‌گردد که در شمال منطقه، قسمتی از استان ایلام است که از مهران در غرب تا رودخانه دوبرج در شرق دهلران گسترش دارد و منطقه کاملاً کوهستانی و بن بست است.

منطقه دوم از منطقه ارتفاعات حمربین از خط مرز غرب موسیان تا فکه شروع و تا رودخانه کرخه در امتداد پای پل کرخه شوش ادامه می‌یابد و منطقه تپه ماهور نسبتاً ذوعارضه می‌باشد. منطقه سوم جنوب غربی اهواز است که از اهواز و غرب رودخانه کارون در شرق تا خط مرز امتداد دارد و منطقه کاملاً باز و بدون عوارض طبیعی می‌باشد.

منطقه چهارم دشت آزادگان در غرب اهواز است که قسمتی در شمال رودخانه کرخه قرار دارد ذو عارضه است، ولی قسمتی از آن که در جنوب و شمال رودخانه کرخه کور قرار دارد بدون عارضه طبیعی مهمی است. و بالاخره منطقه خرمشهر و آبادان که از نظر طبیعی به جز رودخانه‌ها عارضه قابل ملاحظه‌ای وجود ندارد.

جزئیات وضعیت این مناطق عملیاتی در قسمت یکم کتابهای عملیات تیپ ۱ و ۲ و ۳ لشکر و فرماندهی ارونند بیان شده است.

سازمان و گسترش یگانهای متجاوز

با توجه به این که هدف اصلی نظامی حکومت بعثی عراق از تحمیل جنگ به ایران به دست آوردن امتیازات نظامی در خوزستان بود، تلاش اصلی ارتش متجاوز عراق در این منطقه به کار گرفته شد. از آغاز آماده شدن ارتش متجاوز، ۳ لشکر زرهی (۳ و ۹ و ۱۰) و ۲ لشکر مکانیزه (۱ و ۵) و عناصری از لشکرهای پیاده را در نزدیکی مرز خوزستان متمرکز کرد. با آغاز جنگ این لشکرها در محور بدره مهران - که در منطقه مسئولیت لشکر نبود - و علی غربی ربوط عین خوش و عماره فکه دوسلک و حلفائیه سوبله بستان و نشوه طلائییه جفیر و بصره تنومه کوشک و

بصره تنومه شلمچه شروع به پیشروی نمودند. این لشکرها با تغییرات جزئی تا زمان بیرون رانده شدن نیروهای متجاوز در عملیات فتح‌المبین و بیت‌المقدس در صحنه عملیات خوزستان در مقابل نیروهای ما قرار داشتند که خلاصه سازمان و گسترش کلی آنها به شرح زیر بود.

سازمان و گسترش نیروهای خودی

الف - در آغاز جنگ تحمیلی، در شرایط زمان صلح فقط لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان مستقر بود که تیپ ۲ این لشکر در پادگان دزفول، تیپ یک و عناصر لشکری در پادگان اهواز، تیپ ۳ در پادگان دشت آزادگان استقرار داشت. در خرمشهر گردان ۱۵۱ دژ با سازمان و ماموریت ویژه استقرار داشت. یک گردان تانک از عناصر سازمانی لشکر ۸۸ زاهدان در هفتگل مستقر بود. بنابراین برای یک نبرد ناگهانی فقط لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان می‌توانست وارد عمل گردد. برای منطقه دهلران تا مهران، تیپ ۸۴ پیاده منظور شده بود که در پادگان خرم‌آباد مستقر بود و برای نیروی تقویتی، لشکر ۱۶ زرهی در نظر گرفته شده بود که در پادگانهای قزوین و زنجان و همدان مستقر بود. بنابراین برای مرحله اول جنگ تنها نیروی در دسترس، لشکر ۹۲ زرهی بود. از اردیبهشت ماه ۱۳۵۹ که تهدید عراق احساس شد، چند یگان سبک هم برای تقویت لشکر ۹۲ به خوزستان اعزام شد. در شروع جنگ عناصر لشکر ۹۲ و یگانهای زیر امر آن به شرح زیر بود.

- ۱ - تیپ ۲ زرهی در منطقه دزفول - عین‌خوش شامل ۲ گردان تانک، یک گردان مکانیزه، یک گردان توپخانه.
- ۲ - گروه رزمی ۳۷ از تیپ ۳۷ مرکز زرهی شیراز، شامل یک گروهان تانک، یک گروهان پیاده، یک آتشبار توپخانه در دوسلک.
- ۳ - تیپ یک زرهی و عده‌های لشکری در منطقه اهواز، شامل یک گردان مکانیزه، ۲ گردان تانک، یک گردان توپخانه.
- ۴ - تیپ ۳ زرهی در دشت آزادگان، شامل ۲ گردان تانک، ۲ گردان مکانیزه، یک گردان توپخانه.

- ۵ - گردان دژ، یک گردان تانک، یک گردان مکانیزه در خرمشهر.
- ۶ - گردان ۲۸۳ سوار زرهی در پوشش غرب عین‌خوش - دوسلک.
- ۷ - گردان ۲۲۱ سوار زرهی در پوشش غرب طلایه تا کوشک.
- ۸ - ۳ گردان توپخانه ۱۳۰ م م و ۱۷۵ م م و کاتیوشا در منطقه آبادان - حمیدیه - دزفول.
- ۹ - یک گردان پل شناور از عناصر گروه مهندسی پروجر در اهواز.
- ۱۰ - عناصری از ژاندارمری، سپاه پاسداران، نیروی مردمی، گروه نامنظم، نیروی دریایی، هوانیروز.

۱۱ - گردان ۱۳۷ پیاده و یک گروهان تانک از عناصر لشکر ۲۱ پیاده حمزه از تهران.

۱۲ - تیپ ۸۴ پیاده که قسمتی از آن در دهلران، قسمتی در مهران و قسمتی در منطقه عملیات کردستان گسترش داشت و زیر امر لشکر ۹۲ نبود.

پس از شروع جنگ از اوایل مهر، تمرکزات اصلی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در صحنه عملیات خوزستان آغاز شد. لشکرها، تیپها، گروههای توپخانه و عناصر پشتیبانی لجستیکی به مرور وارد خوزستان شدند و در مناطق عملیاتی دزفول، اهواز و خرمشهر مستقر گردیدند.

وضعیت کلی گسترش آنها با تغییرات جزئی تا عملیات فتح‌المبین به شرح زیر بود:

- ۱ - تیپ ۸۴ پیاده در منطقه عمومی شرق دهلران، عین‌خوش، دشت عباس.
- ۲ - لشکر ۲۱ پیاده و گروه ۵۵ توپخانه در منطقه عملیات دزفول - شوش.
- ۳ - لشکر ۹۲ زرهی با توپخانه‌های تقویتی از گروههای ۲۲ و ۳۳ و ۴۴ توپخانه در منطقه اهواز دشت آزادگان (شمال کرخه).
- ۴ - لشکر ۱۶ زرهی در منطقه حمیدیه سوسنگرد که تیپ ۲ زرهی این لشکر در رقابیه غرب شوش مستقر بود.
- ۵ - تیپ ۵۵ پیاده هوابرد در زیر امر لشکر ۱۶ زرهی در سوسنگرد.
- ۶ - فرماندهی اروند در منطقه خرمشهر آبادان ماهشهر تا اسفند ۱۳۵۹.
- ۷ - لشکر ۷۷ پیاده در منطقه ماهشهر آبادان از اول سال ۱۳۶۰ (پس از انحلال فرماندهی اروند).

بررسی و تجزیه و تحلیل

کلیات عملیات لشکر ۹۲ زرهی اهواز در سال اول جنگ تحمیلی

کلیات

قبل از تشریح کلیات عملیات لشکر ۹۲ زرهی در یک سال اول جنگ تحمیلی در خوزستان، لازم است یادآوری شود که مشروح جریان عملیات یگانهای این لشکر از زمان شروع مقدمات جنگ تحمیلی تا طریق القدس در کتابهای جداگانه‌ای تدوین گردیده است. این کتابها عبارتند از:

الف - مقدمات جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در خوزستان از فروردین تا مهر ۱۳۵۹

ب - عملیات پدافندی و تاخیری تیپ ۲ لشکر زرهی در منطقه غرب دزفول و شوش در دو ماه اول جنگ.

پ - عملیات پدافندی و تاخیری تیپ یک لشکر ۹۲ زرهی در منطقه دشت آزادگان در دو ماه اول جنگ.

ت - عملیات فرماندهی اروند در خرمشهر و آبادان در دو ماه اول جنگ.

ج - عملیات نصر (کرخه کور) در دیماه ۱۳۵۹.

چ - عملیات ایجاد سیل و آبگرفتگی مصنوعی، در منطقه اهواز و سوسنگرد در شش ماهه اول جنگ.

ح - عملیات آزادسازی سوسنگرد در آبان ۱۳۵۹.

خ - عملیات الله اکبر (خیبر) در آخر اردیبهشت ۱۳۶۰.

منظور از گردآوری و تنظیم و تدوین این کتاب، جمع‌آوری مدارک تکمیلی و کلی کتابهای یادشده در بالا می‌باشد. این مدارک جریان حوادث بخصوصی را نشان نمی‌دهد بلکه روابط کلی فرماندهی در رده‌های نیروی زمینی و لشکر و یگانهای همجوار پشتیبانی کننده و پشتیبانی شونده را نشان می‌دهد. به این علت در تنظیم این کتاب نیازی به پیروی از روش تدوین کتابهای دیگر نبوده و فقط سیر کلی حوادث لشکر ۹۲ زرهی در یک سال اول جنگ بطور مختصر و اجمالی بیان شده است. در صورتی که لازم باشد، جزئیات جریان حوادث بررسی شود بایستی به کتابهای یاد شده مراجعه گردد.

برابر طرح دفاعی ابوذر صادره در خرداد ۱۳۵۹، لشکر ۹۲ در منطقه مربوطه (برابر کالک

عملیاتی صادره) مأموریت دفاع و سد پیشروی دشمن را داشته است.

عملیات لشکر ۹۲ زرهی در جنگ تحمیلی، در سال اول جنگ به دو مرحله کلی تقسیم

می‌شود. مرحله یکم از آغاز برخوردهای مرزی در فروردین ۱۳۵۹ تا آبان ۱۳۵۹ که مسئولیت

اصلی جنگ در خوزستان به عهده لشکر ۹۲ زرهی بود.

مرحله دوم عملیات لشکر در منطقه اهواز و دشت آزادگان از اوایل آبان ۱۳۵۹ تا مهر ۱۳۶۰، که کلیه عناصر لشکر در این منطقه متمرکز شدند و مسئولیت سایر مناطق به لشکرهای دیگر واگذار گردید.

گسترش پادگانی یگانهای ارتش و غیرارتشی در خوزستان و لرستان

اصولا مسئولیت سرزمینی خوزستان و قسمت جنوبی استان ایلام، از لحاظ نظامی به عهده لشکر ۹۲ زرهی بود. این مسئولیت از دهها سال قبل که یک لشکر ارتش ایران در این استان مستقر شد، به همین ترتیب بوده است. لذا قبل از آغاز جنگ تحمیلی، فقط لشکر ۹۲ زرهی در استان خوزستان مستقر بود.

عناصر این لشکر در پادگانهای دزفول، اهواز، دشت آزادگان، هفتگل و خرمشهر استقرار پادگانی داشتند. در پادگانهای دزفول تیپ ۲ زرهی با ۲ گردان تانک و یک گردان مکانیزه و یک گردان توپخانه و گروههای دیگر پشتیبانی رزمی و پشتیبانی خدمات رزمی مستقر بود.

در منطقه دزفول، علاوه بر تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهی، پایگاه چهارم هوایی و آمادگاه مهمات دوکوهه و آمادگاه پشتیبانی منطقه ۲ نیز استقرار داشت. به علاوه یک پادگان گردانی نیز در سالهای ۱۳۴۹ تا ۵۵ در قسمت شمال پل کرخه و در کرانه شرقی رودخانه کرخه، برای یک گردان سوار زرهی ساخته شده بود. گردان ۲۱۲ سوار زرهی در این پادگان مستقر بود ولی قبل از شروع جنگ این گردان به زاهدان تغییر مکان یافت و در اختیار لشکر ۸۸ زرهی قرار گرفت. در پادگان اهواز که خود از ۳ پادگان جزء شماره ۱ و ۲ و دغاغله تشکیل می شد، قرارگاه لشکر تیپ یک زرهی با ۲ گردان تانک و ۲ گردان مکانیزه و گردانهای ۲۲۱ و ۲۸۳ سوار زرهی، گردان مهندس، گردان مخابرات و توپخانه لشکری با ۳ گردان پل شناور پی‌ام‌پی و یگانهای کوچک دیگر مستقر بودند.

در اطراف اهواز علاوه بر پادگانهای یاد شده یک پادگان گردانی در ۴۰ کیلومتری جنوب اهواز به نام پادگان حمید احداث شده بود و قرار بود یک گردان سوار زرهی در آن مستقر شود

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی / ۴۷

و ۲ انبار مهمات یکی در فولی آباد، دیگری در مشرحات ساخته شده بود. در پادگان دشت آزادگان تیپ ۳ زرهی با ۲ گردان تانک، ۲ گردان مکانیزه و عناصر پشتیبانی خدمات رزمی مستقر بود. در پادگان خرمشهر گردان ۱۵۱ دژ با سازمان ویژه که شامل حدود ۱۳۰۰ نفر پرسنل و ۱۲۰ دستگاه تفنگ ۱۰۶ میلیمتری ضدتانک بود استقرار داشت. در خرمشهر علاوه بر گردان دژ، منطقه ۳ دریایی خرمشهر نیز مستقر بود. در پادگان هفتگل ۲ گردان تانک ام - ۶۰ سازمانی لشکر ۸۸ زرهی مستقر بود که قبل از آغاز جنگ یک گردان آن به زاهدان تغییر مکان داده شد و به لشکر متبوعه ملحق گردید. واحدهای ژاندارمری در خوزستان و قسمت جنوبی ایلام طبق روش گسترش ژاندارمری کشور در تمام منطقه خوزستان و قسمت دهلران و مهران مستقر بودند. تیپ ۸۴ پیاده با ۳ گردان پیاده و یک گردان تانک و یک گردان توپخانه و سایر عناصر پشتیبانی رزمی و خدمات رزمی در پادگان خرم آباد مستقر بود. ولی منطقه عملیاتی این تیپ محور عین خوش - دهلران - مهران (قسمت جنوبی استان ایلام) بود.

طرح‌های پیش‌بینی شده کلی عملیات لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان

صحنه عملیات خوزستان و جنوب ایلام عموماً به ۵ منطقه تقسیم می‌شد که به ترتیب از شمال به جنوب به شرح زیر بود:

الف - منطقه عملیات جنوب ایلام که شامل منطقه دهلران تا مهران بود. گرچه این منطقه عملیات در ترکیب کلی منطقه غرب دزفول شوش منظور می‌شد. در شرایط مقدماتی، هرگونه برخورد مرزی تیپ ۲ زرهی دزفول اولین یگان نیروی زمینی نزدیک این منطقه بود که باید برای تقویت پاسگاه‌های ژاندارمری اقدام می‌گردید. ولی در طرح‌های کلی نیروی زمینی مسئولیت منطقه دهلران تا مهران به‌عهده تیپ ۸۴ پیاده مستقر در خرم آباد بود. پس از تغییر مکان تیپ ۸۴ از خرم آباد تا اندیمشک، طبق طرح نیروی زمینی، این تیپ در عملیات آفندی یا پدافندی این منطقه از غرب عین‌خوش تا دهلران و مهران وارد عمل می‌شد.

ب - منطقه عملیات غرب دزفول و شوش که از کرانه غربی رودخانه کرخه شروع می‌شد و تا عین‌خوش و دوسلک، سپس خط مرز و خاک عراق ادامه می‌یافت و در شرایط بحرانی‌های محدود و محلی مرزی مسئولیت سرزمینی این منطقه با تیپ ۲ زرهی دزفول بود و در صورت تهاجم ناگهانی ارتش عراق به خوزستان نیز، تیپ ۲ زرهی بایستی یورش اولیه مهاجمین را در عین‌خوش و دوسلک سد می‌کرد تا لشکر ۱۶ زرهی از پادگان‌های قزوین و زنجان و همدان به اندیشک تغییر مکان کند و مسئولیت عملیاتی این منطقه را به عهده بگیرد.

پ - منطقه عملیات جنوب غربی اهواز، برای این منطقه عملیات تیپ ۱ زرهی و یک گردان سوار زرهی منظور شده بود. منطقه مرزی در این قسمت شامل دو قسمت کاملاً متفاوت بود. یک قسمت را باطلاق هورالعظیم از شمال پاسگاه ژاندارمری طلایه تا بستان تشکیل می‌داد. این باطلاق جز با قایق غیرقابل عبور است. قسمت دیگر مرز این منطقه از جنوب پاسگاه ژاندارمری طلایه تا شلمچه و کرانه نهرخین به عرض حدود ۹۰ کیلومتر، منطقه کاملاً باز و مسطح و عاری از هرگونه عوارض طبیعی و مصنوعی بود.

برای پوشش قسمت شمالی منطقه از نظر پیشگیری و ورود عوامل نفوذی دشمن با قایق، به پاسگاه‌های ژاندارمری اکتفا می‌شد. ولی برای قسمت باز جنوبی تعداد ۶۰ دستگاه دژ در ۳ ردیف ۳۰ و ۱۸ و ۱۲ دستگاه منظور و احداث شده بود.

خط پدافندی مشخص دیگری در شرق این خط دژ برای تیپ یک زرهی و گردان سوار زرهی منظور نشده بود. می‌توان گفت طرح مشخصی برای چگونگی پدافند در جنوب غربی اهواز وجود نداشت. ولی آخرین خط دفاعی نزدیک به اهواز خط بین رودخانه کارون و کرخه‌کور در ۲۵ کیلومتری جنوب اهواز در نظر گرفته شده بود.

در طرح پدافندی ابوذر نیز بطور مبهم به لشکر ۹۲ زرهی دستور داده شده بود پیشروی دشمن را در مناسب‌ترین مواضع پدافندی جنوب غربی اهواز سد نماید.

ت - منطقه دشت آزادگان، این منطقه ابتدا دو معبر وصولی داشت که معبر وصولی حلفائیه تنگ جزابه، کرانه شمالی کرخه در امتداد تپه‌های الله اکبر، پادگان دشت آزادگان و حمیدیه و اهواز بود. این معبر وصولی پس از وصول به شمال بستان، خود به دو معبر مستقل منشعب

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی / ۴۹

می‌شد. معبر شمالی همان بود که گفته شد. معبر جنوبی در جنوب کرخه در امتداد محور بستان سوسنگرد حمیدیه و اهواز بود.

معبر وصولی اصلی دوم این منطقه از خاک عراق در منطقه طلایه، جاده مرزی به سمت شمال هویزه سوسنگرد بود که پس از وصول به سوسنگرد و به قسمت جنوبی معبر اول وصل می‌شد. برای این منطقه تیپ ۳ زرهی منظور شده بود. این تیپ مسئولیت محور شمالی را عهده دار بود و محور طلایه هویزه را باید گردان سوارزرهی پوشش می‌کرد. مواضع اصلی پدافندی محور شمالی، تنگ چزابه و ارتفاعات الله اکبر بود.

ج - منطقه مرزی غرب خرمشهر، این منطقه از کرانه نهرخین تا پاسگاه کیلومتر ۲۵ مرزی در شمال بود. کلاً باز و بدون کوچک‌ترین عارضه طبیعی و مصنوعی بود. قسمتی از خط دژ در این منطقه مستقر بود. برای پدافند این منطقه نیز طرح مشخصی وجود نداشت. عناصری از لشکر ۹۲ زرهی بایستی در این منطقه پدافند می‌کردند. ولی چگونگی آن معلوم نبود فقط در ۱۰ کیلومتری غرب خط مرز در محور بصره شلجه - خرمشهر، نهر عرایض وجود داشت که یک آبگیر انشعایی از رودخانه اروندرود است در حدود ۵ کیلومتری شمال اروندرود بن‌بست می‌گردد.

طرح‌های پدافندی اجرا شده

طرح‌های پدافندی اجرا شده که در ابتدای جنگ به وسیله لشکر ۹۲ زرهی به مورد اجرا گذاشته شد، همان طرح‌های پیش‌بینی شده بود که در بالا بیان شد. تنها تغییر در منطقه غرب دزفول و شوش بود که یک گروه رزمی از تیپ ۳۷ مرکز زرهی و بعداً یک گروه رزمی پیاده از لشکر ۲ مرکز به اندیمشک اعزام شده و مسئولیت پدافند قسمت جنوبی این منطقه را در محور فکه دوسلک به عهده گرفت و تیپ ۲ زرهی دزفول فقط در محور عین‌خوش علی گره زد، پدافند کرد. بنابراین گسترش عمومی لشکر ۹۲ زرهی و تیپ ۸۴ در روزهای قبل از شروع جنگ بدین شرح بود.

تیپ ۸۴ پیاده (-) از مهران تا دهلران در طول ۱۵۰ کیلومتر گسترش داشت. گردان ۱۳۹ پیاده این تیپ در همین زمان در پاره بود و گردان ۱۸۲ پیاده قبل از ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ و گردان ۱۱۱ پیاده همراه قرارگاه تیپ از ۵۹/۷/۱ در منطقه مستقر بودند. تمرکز اصلی عناصر

این تیپ از ۵۹/۷/۲ در دهلران بود. گردان ۲۸۳ سوار زرهی به عنوان نیروی پوشش منطقه غرب دزفول و شوش از موسیان تا حوالی فکه گسترش داشت.

تیپ ۲ زرهی درعین‌خوش مستقر بود. گروه رزمی ۳۷ زرهی در منطقه فکه مواضع پدافندی اشغال کرده بود. گروه رزمی ۱۳۸ پیاده لشکر ۲ پیاده که چند روز بعد با ادغام لشکر ۱ پیاده به نام لشکر ۲۱ حمزه تبدیل گردید- نیز پس از ورود به منطقه در این قسمت بکاربرده شد.

در جنوب غربی اهواز گردان ۲۲۱ سوار زرهی از پاسگاه کوشک تا طلائیه و محدوده جفیر در منطقه تیپ ۳ گسترش داشت. عناصر تیپ یک زرهی در مواضع تعجیلی شرق پاسگاه طلائیه و کوشک و جفیر مستقر شده بودند.

در دشت آزادگان، تیپ ۳ زرهی قبل از شروع مرحله عمومی جنگ به علت فعالیت دشمن، به منطقه مرزی بین پاسگاه سوبله تا صفریه کشانده شد. بعداً به مواضع الله‌اکبر عقب‌نشینی کرد و در آن متمرکز گردید.

بالاخره در منطقه عملیاتی غرب خرمشهر، ابتدا گردان دژ در دژهای مرزی گسترش داشت و در عقب دژها عناصری از یک گردان مکانیزه و یک گردان تانک در حوالی پاسگاه شلمچه و کیلومتر ۲۵ دفاعی تعجیلی اشغال کرده بودند. از این گردان‌ها در حوالی پل نو متمرکز شده بودند.

توپخانه لشکر ۹۲ زرهی نیز که ۴ گردان ۱۵۵ میلیمتری خود کششی بود، در ۴ منطقه عمومی لشکر گسترش داشت و ۳ گردان توپخانه ۱۳۰ و ۱۷۵ م م و ۳ آتشبار کاتیوشا نیز قبل از شروع جنگ عمومی در تقویت توپخانه لشکر ۹۲ زرهی قرارداد شده بود که در منطقه عملیات غرب دزفول دشت آزادگان، جنوب‌غربی اهواز، خرمشهر و کرانه شمالی اروندرود در جزیره آبادان مستقر شده بودند.

خلاصه جریان حوادث جنگ در مرحله یکم در خوزستان

خلاصه جریان جنگ، از آغاز تجاوزات مرزی تا ورود نیروهای تقویتی به خوزستان و تثبیت وضعیت پدافندی به شرح زیر بود. در این مرحله از عملیات، عنصر اصلی رزمی ما در خوزستان لشکر ۹۲ زرهی بود.

الف - مقدمات تجاوزات مرزی عراق قبل از آغاز جنگ عمومی

این مرحله عملیات از اوایل سال ۱۳۵۹ آغاز گردید. مشروح جریان این مرحله عملیات در کتاب مقدمات جنگ تحمیلی بیان شده است. این مرحله با تجاوز نیروهای متجاوز عراق به پاسگاه‌های مرزی ژاندارمری و تجاوزات هوایی نیروی هوایی متجاوز آغاز شد. ابتدا ارتش عراق یگانهایی در نزدیکی پاسگاه‌های مرزی و کرانه جنوبی اروندرود متمرکز کرد.

اولین برخورد جدی در اوایل خرداد ماه سال ۱۳۵۹، در منطقه مرزی مهران و حوالی تپه ۳۴۳ در شمال غربی مهران به وسیله نیروهای عراقی ایجاد شد. نیروهای متجاوز عراقی پاسگاه‌های مرزی این منطقه را زیر آتش توپخانه هوایی و هلیکوپتر گرفتند و خسارات قابل ملاحظه‌ای به بعضی از پاسگاه‌ها وارد کردند. به قصد اشغال تپه ۳۴۳، تلاشهایی نمودند. لشکر ۹۲ زرهی از تیپ ۲ دزفول، یک یگان برای تقویت گروهان ژاندارمری مهران اعزام نمود. نبرد نسبتاً جدی بین نیروهای ایرانی و متجاوز عراقی در گرفت و متجاوزین مجبور به عقب‌نشینی شدند.

پس از نبرد محدود محلی مهران، مدتی تجاوزات نیروهای عراقی متوقف شد. ولی از اوایل شهریور تحرکات و تهدیدات مرزی در جنوب دهلران آغاز گردید. ارتش متجاوز عراق حدود یک تیپ در منطقه مرزی دهلران متمرکز کرد. در روابط بین‌المللی مرزی اختلال ایجاد نمود. با اعزام عناصر نفوذی چاههای نفت این منطقه را مورد تهدید قرار داد. متعاقب این اقدامات توپخانه عراق فعال شد و پاسگاه‌های مرزی و چاههای جنوبی و به سمت فکه و بستان و بالاخره طلایه و کوشک و شملچه گسترش پیدا کرد.

از نیمه دوم شهریور ۵۹ به بعد عملاً نبرد مرزی در منطقه تمام پاسگاه‌ها آغاز گردید. این

نبردهای مرزی از دهه سوم شهریور توسعه بیشتری پیدا کرد و عناصر لشکر ۹۲ زرهی از ۲۱ شهریور به نزدیک مرز تغییر مکان کردند.

در اروند رود، نیروی دریایی متجاوز عراق، مانع حرکت کشتی‌های ایران با پرچم ملی ایران گردید.

نبرد توپخانه، بطور رسمی و جدی بین توپخانه‌ها دو طرف جریان پیدا کرد.

بالاخره در ۳۱ شهریورماه، نیروی هوایی متجاوز عراق اغلب فرودگاه‌ها و پایگاه هوایی دزفول و شهرهای خوزستان را بمباران کرد. از غروب روز ۳۱ شهریور، ماشین جنگی ارتش متجاوز عراق در نزدیک مرز بین دو کشور به حرکت درآمد.

در صبح روز اول مهرماه ۱۳۵۹، تجاوز عمومی ارتش عراق در تمام جبهه خوزستان به داخل خاک ایران آغاز گردید.

ب - پیشروی نیروهای متجاوز عراق در خوزستان

نیروی متجاوز عراق با ۲ لشکر مکانیزه تقویت شده با عناصری از لشکرهای دیگر در ۶ محور عمومی پیشروی کردند. این محورها عبارت بودند از:

(۱) محور علی غربی ربوط - عین‌خوش - علی‌گره زد - پای پل کرخه دزفول

(۲) محور عماره فکه دوسلک پای پل کرخه دزفول

(۳) محور حلفائیه - سوبله - بستان - سوسنگرد - حمیدیه اهواز.

(۴) محور نشوه - طلایه - جفیر - پادگان حمید اهواز.

(۵) محور تنومه - کوشک - جفیر - پادگان حمید اهواز.

(۶) محور تنومه - شلمچه - خرمشهر - آبادان

ارتش متجاوز عراق موفق شد در ۲ روز اول جنگ نیروهای پوشش مرزی ما را به عقب براند. ولی یگان‌های لشکر ۹۲ زرهی با وجود برتری بیش از ۵ برابر دشمن، مانع پیشروی اصلی سریع نیروهای متجاوز شد. نیروهای متجاوز از ترس تلفات سنگین، مجبور شدند به آرامی پیشروی کنند.

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی ۵۳/

در یک هفته اول جنگ، در منطقه غرب دزفول و شوش به کرانه رودخانه کرخه رسیدند. در منطقه جنوب غربی اهواز، عناصر لشکر ۹۲ زرهی را تا ۱۵ کیلومتری جنوب غربی اهواز عقب راندند. در منطقه دشت آزادگان تا شرق تپه‌الله اکبر پیشروی کردند. در منطقه خرمشهر موفق شدند شهر خرمشهر را از سمت غرب و شمال محاصره نمایند.

پ - عملیات پدافندی لشکر ۹۲ زرهی در مقابل تهاجم اولیه ارتش عراق

در بالا اشاره شد که منطقه عملیات لشکر ۹۲ زرهی در جبهه خوزستان به چهار منطقه جزء تقسیم می‌شد. این چهار منطقه به علت عرض زیاد جبهه که بیش از ۳۰۰ کیلومتر بود، هر کدام یک جبهه مستقلی را تشکیل می‌داد. واحدهای اختصاص داده شده به هر جبهه بطور مستقل و بدون امکان پشتیبانی متقابل نبرد می‌کردند.

خلاصه جریان حوادث نبرد در ۲ ماه اول جنگ در هر منطقه به شرح زیر بود:

(۱) منطقه غرب دزفول و شوش - همان‌گونه که گفته شد، در این منطقه گردان ۲۸۳ سوار زرهی،

تیپ ۲ زرهی، گروه رزمی ۳۷ و گروه رزمی ۱۳۸ پیاده و سپس گروه رزمی ۱۴۱ پیاده لشکر ۲۱ پیاده با دشمن در نبرد بودند.

گردان ۲۸۳ سوار زرهی که در نیروی پوشش بود، به علت ضعف توان رزمی و گسترش زیاد (حدود ۹۰ کیلومتر) عملاً موفق نشد تأخیر قابل ملاحظه‌ای در پیشروی دشمن ایجاد کند. با دادن تلفات نسبتاً سنگینی به شمال مواضع عین‌خوش عقب‌نشینی کرد. تامین جناح شمالی این جبهه را با نیروی باقیمانده به عهده گرفت.

تیپ ۲ زرهی ابتدا در مواضع عین‌خوش مقاومت کرد و با وجود این که منطقه این مواضع برای پدافند به سمت غرب که دشت‌بازی بود، بسیار مناسب بود، ولی تیپ بیش از ۳ روز نتوانست در این مواضع مقاومت کند. به مواضع علی‌گره زد عقب‌نشینی کرد. در مواضع به سمت غرب و دشت‌عباس میدان دید و تیرعالی داشت بیش از دو روز مقاومت نشد و عناصر تیپ ۲ زرهی در روز ششم نبرد به مواضع تاخیری غرب رودخانه کرخه در پای پل عقب‌نشینی نمود و حتی نتوانست این مواضع را نیز نگهدارد و در زیر فشار دشمن به کرانه شرقی رودخانه کرخه عقب‌نشینی کرد.

گروه رزمی ۳۷ زرهی که در حقیقت یک گروهان تقویت شده تانک و پیاده بود با تقویت‌هایی که از عناصر گروه رزمی ۱۳۸ پیاده و گروه رزمی ۱۴۱ پیاده دریافت کرد، موفق شد، ابتدا در فکه، بعد در مواضع دوسلک و بعد در مواضع تپه رادار (ابوصلیبی خات) پیشروی دشمن را تا روز ششم نبرد به تاخیر اندازد. ولی این گروه رزمی نیز در روز ششم به شرق رودخانه کرخه عقب‌نشینی کرد.

بالاخره گروه رزمی ۱۳۸ پیاده که ابتدا به عنوان احتیاط لشکر ۹۲ زرهی در منطقه دزفول درپای پل کرخه مستقر بود، از روز سوم نبرد در جناح جنوبی گروه رزمی ۳۷ در منطقه فکه وارد عمل شد. این گروه رزمی نیز با اجرای عملیات تاخیری به سمت شوش عقب‌نشینی نمود و با مشکلات زیادی از رودخانه کرخه گذشت و در غرب شوش و شرق رودخانه کرخه مواضع دفاعی اشغال کرد. البته از روز چهارم، گردان ۱۴۱ پیاده نیز به این گروه رزمی ملحق شده بود و ۲ گردان با هم عقب‌نشینی کردند.

با توجه به نحوه اجرای عملیات که بیان شد، عناصر لشکر ۹۲ زرهی در منطقه غرب دزفول و شوش در حقیقت عملیات تاخیری انجام دادند و توانستند پیشروی دشمن را در خط مرز تا کرانه غربی رودخانه کرخه که حدود ۵۰ کیلومتر است به مدت ۶ روز به تاخیر اندازند. در روز هفتم نبرد کلیه عناصر لشکر ۹۲ زرهی در این منطقه عملیات، به شرق رودخانه کرخه عقب‌نشینی کردند. با وجودی که این یگانها در نبرد بسیار سخت و نابرابر شش روز اول عملیات، قسمتی از توان رزمی ضعیف خود را نیز از دست دادند، موفق شدند پیشروی دشمن را در کرانه غربی کرخه سد نمایند. البته احتمال دیگر این است که دشمن برابر تدابیر کلی خود در جنگ، از ادامه پیشروی خودداری کرد. به هر حال نیروهای دوطرف از روز هفتم مهر در طرفین رودخانه کرخه به تحکیم مواضع پدافندی پرداختند.

تیپ ۲ زرهی با عناصر باقیمانده که حدود یک تیم گروهانی بود، در ۱۱ مهر درپای پل کرخه به سمت غرب رودخانه پاتک کرد و موفق شد عناصر دشمن را از تپه‌های مشرف به پل کرخه عقب براند. سرپلی به عرض حدود ۳ کیلومتر و عمق ۳۰۰ متر تا ۳ کیلومتر در غرب رودخانه تصرف و تامین نماید.

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی / ۵۵

پس از تصرف این سرپل، عناصر تیپ ۲ زرهی و گروه رزمی ۳۷ و گردان ۲۸۳ سوار زرهی در سرپل غرب کرخه، مواضع پدافندی اشغال و تحکیم کردند.

نیروهای متجاوز موفق نشدند این یگان ضعیف را که جمع استعداد آن از یک گردان تجاوز نمی کرد، از خط سرپل عقب برانند.

گردانهای ۱۳۸ و ۱۴۱ پیاده نیز در غرب شوش مانع نزدیک شدن عناصر دشمن به کرانه غربی شدند.

از ۱۲ مهر، وضعیت پدافندی این منطقه، قسمتی در غرب و قسمتی دیگر در شرق کرخه تثبیت گردید.

با ورود لشکر ۲۱ پیاده به منطقه عملیاتی دزفول و اجرای حمله ناموفق در ۲۳ مهر ۱۳۵۹ وضعیت پدافندی این منطقه در همین شرایط باقی ماند.

بالاخره در ۲۷ مهر ۱۳۵۹ مسئولیت پدافندی این منطقه به لشکر ۲۱ پیاده واگذار شد و عناصر لشکر ۹۲ زرهی با عناصر لشکر ۲۱ پیاده تعویض شدند.

از ۳ آبان عناصر لشکر ۹۲ به منطقه اهواز تغییر مکان داده شدند و در کنترل مستقیم قرارگاه لشکر ۹۲ زرهی در منطقه اهواز دشت آزادگان قرار گرفتند و در ادامه نبردها شرکت کردند.

(۲) منطقه جنوب غربی اهواز - در این منطقه گردان ۲۲۱ سوار زرهی در نیروی پوشش قرار داشت. این گردان نیز در آغاز تهاجم ارتش متجاوز عراق به علت بازبودن و عرض زیاد منطقه نتوانست تأخیر قابل ملاحظه‌ای در پیشروی دشمن ایجاد کند.

نیروهای متجاوز با استفاده از فضای مانور بسیار وسیع، مواضع تاخیری نیروی پوشش را دور زدند و به سمت شرق و مواضع تیپ یک زرهی پیشروی کردند.

عناصر تیپ یک نیز مقاومت قابل ملاحظه‌ای در دشت باز نکردند و تاخیر زیادی در پیشروی دشمن ایجاد نمودند. عامل مهمی که سبب اصلی تاخیر پیشروی دشمن در این جبهه بود، عمق زیاد منطقه پیشروی بود. محور مشخص پیشروی که وجود داشت، محور کوشک - جفیر، جاده اصلی اهواز خرمشهر بود.

و دشمن برای حفظ بسمت، مجبور بود تکیه اصلی را بر این محور قرار دهد. ضمن این که دشمن برای اجتناب از تحمل تلفات زیاد به آرامی پیشروی می کرد به هر حال، عناصر تیپ یک زرهی در روز پنجم مهر تا ۱۵ کیلومتری جنوب غربی اهواز عقب نشینی کردند. از روز ششم مهر، نیروهای متجاوز در این خط با تیپ یک زرهی اخذ تماس نمودند. در این موقع رزمندگان غیرارتشی، شامل سپاه و بسیج مردمی و گروه نامنظم به کمک تیپ یک لشکر ۹۲ زرهی رسیدند. در نتیجه پیشروی دشمن از روز هفتم نبرد در جنوب غربی اهواز سد و متوقف گردید. خط پدافندی عناصر لشکر ۹۲ زرهی در جنوب غربی اهواز در خط جنگل گمبویه، آبادی دب حردان ملاشیه - جنوب کارخانه نورد و رودخانه کارون قرار گرفت. این خط پدافندی با تغییرات جزئی تا عملیات بیت المقدس، یعنی به مدت بیش از ۲۰ ماه به همین وضع باقی ماند.

(۳) منطقه عملیاتی دشت آزادگان - تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی، در این منطقه وارد عمل شده بود. این تیپ ابتدا در خط مرز با دشمن درگیر شد و با اجرای عملیات تاخیری به تپه الله اکبر عقب نشینی کرد و مواضع اصلی پدافندی را که در همین تپه پیش بینی شده بود اشغال نمود. موفق شد پیشروی دشمن را تا اواخر مهرماه در شرق الله اکبر متوقف سازد. در اواخر مهرماه عناصر دشمن به تیپ ۳ زرهی فشار آوردند و او را به تپه های شرقی عقب راندند. در نتیجه این عقب نشینی، کنترل شمال الله اکبر و سوسنگرد در اختیار نیروهای دشمن قرار گرفت.

نیروهای متجاوز در بستان از شمال رودخانه کرخه به جنوب عبور کردند و بخش بستان را اشغال نمودند. تیپ ۳ زرهی مجبور شد قسمتی از تلاش ناتوان خود را در محور سوسنگرد بستان مصرف نماید. بعد از تصرف تپه الله اکبر، تلاش دشمن در شمال کرخه متوقف شد. ولی در جنوب کرخه در محور بستان - سوسنگرد پیشروی کرد و تلاش نمود شهر سوسنگرد را اشغال کند. اما با مقاومت رزمندگان ما مواجه شد و نتوانست به شهر سوسنگرد برسد. ولی یک منطقه تهدید دیگر ایجاد کرد و آن محور کرخه کور هویزه - سوسنگرد بود. نیروهای متجاوز از کرخه کور گذشتند به سمت شمال غربی جهت تصرف سوسنگرد و

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی / ۵۷

شمال شرقی جهت اشغال حمیدیه پیشروی کردند. ابتدا عناصر تیپ ۳ زرهی با همکاری رزمندگان غیرارتشی شامل سپاه پاسداران و گروه نامنظم دکتر چمران و بسیج مردمی حمیدیه و سوسنگرد موفق شدند، چندین حمله دشمن را به محور حمیدیه - سوسنگرد دفع کنند و مانع سقوط سوسنگرد و حمیدیه و تهدید به شهر اهواز از سمت غرب شوند.

تا این که در دهه سوم آبان ۱۳۵۹ دشمن موفق شد نیروهای ما را در منطقه سوسنگرد به داخل شهر عقب براند و محور حمیدیه سوسنگرد را قطع و شهر سوسنگرد را محاصره نماید.

در این موقع به لشکر ۹۲ زرهی دستور داده شد، با استفاده از تیپ ۲ زرهی و سایر یگان‌های سازمانی و زیر امر، محاصره شهر سوسنگرد را بشکنند و نیروهای دشمن را نابود یا عقب براند.

لشکر ۹۲ زرهی موفق شد با همکاری گروه نامنظم دکتر چمران به فرماندهی شهید دکتر چمران و سپاه پاسداران، نیروهای دشمن را از محور حمیدیه سوسنگرد عقب براند و شهر سوسنگرد را در ۲۶ آبان ۱۳۵۹ از محاصره دشمن خارج سازد.

پس از این عملیات، تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهی مسئولیت پدافند بین حمیدیه سوسنگرد را به عهده گرفت و تیپ ۳ زرهی از این مسئولیت رها گردید. کلیه تلاش تیپ ۳ زرهی در ارتفاعات غربی پادگان دشت آزادگان و در شمال رودخانه کرخه برای پدافند بکار گرفته شد. تیپ ۳ موفق گردید وضعیت پدافندی این منطقه را تثبیت نماید.

(۴) منطقه عملیاتی خرمشهر - در این منطقه یک فرماندهی عملیاتی به فرماندهی فرمانده

ناحیه ژاندارمری خوزستان تشکیل شد. گردانهای ۱۶۵ مکانیزه، ۲۳۲ تانک و ۱۵۱ دژ لشکر ۹۲ زرهی و پایگاه دریایی خرمشهر زیر امر این فرماندهی قرار گرفت.

یگانهای مدافع این منطقه در ۴ روز اول نبرد موفق شدند، پیشروی دشمن را تا وصول به حاشیه خارجی شهر خرمشهر به تاخیر اندازند.

ولی از روزهای هفتم نبرد به بعد، نیروهای دشمن موفق شدند به محور اهواز - خرمشهر برسند و آن را قطع نمایند. گرچه در قسمت شمال منطقه نیز پادگان حمید در روز ۴ مهر به اشغال دشمن درآمده بود و عملاً محور اهواز - خرمشهر در جنوب اهواز قطع گردیده بود. با

قطع این محور، خرمشهر از سمت شمال محاصره شد و از سمت شرق نیز رودخانه کارون بدون پل بود لذا راه ارتباطی خرمشهر منحصر به جزیره آبادان و شرق کارون گردید.

مدافعین دلیر ما تا ۴ آبان و به مدت ۳۴ روز در شهر مقاومت کردند. نیروهای متجاوز در ۱۹ مهر در شمال شرقی خرمشهر از رودخانه کارون گذشتند و محور اهواز آبادان را از شرق کارون نیز قطع کردند و به سمت جنوب پیشروی نمودند و محور ماهشهر - آبادان را نیز قطع کردند. خرمشهر و جزیره آبادان به محاصره کامل از راه زمینی درآمد.

در ۴ آبان، نیروهای متجاوز موفق شدند، مدافعین ما را از خرمشهر به جزیره آبادان عقب برانند. ولی نتوانستند از پل خرمشهر عبور کنند. لذا از ۵ آبان خط پدافندی در اروندرود در امتداد ساحل، شرقی غربی رودخانه کارون و قسمتی از رودخانه بهمن شیر قرار گرفت.

دشمن چندین بار تلاش کرد از بهمن شیر بگذرد و جزیره آبادان را اشغال کند و کنترل کرانه شمالی اروندرود را که هدف اصلی متجاوز در جنگ تحمیلی بود در اختیار بگیرد، ولی رزمندگان ما شامل گردان‌های پیاده و توپخانه از نزاجا، نیروهای مردمی، سپاه پاسداران، ژاندارمری، گردان تکاوران نیروی دریایی با مقاومت دلیرانه و مبارزات سخت، مانع ورود نیروهای متجاوز به جزیره آبادان شدند.

در اواسط آبان خط پدافندی این منطقه عملیات، در شرق سرپل دشمن که از جنوب دارخوین تا شمال رودخانه بهمن شیر به عرض ۲۰ کیلومتر و عمق ۱۰ کیلومتر بود قرار گرفت. ضمن این که جزیره آبادان در دست نیروهای ما بود، ارتباط و مواصلات از راه آبی دهانه بهمن شیر و یا با هلی کوپتر و هواناو انجام می‌شد.

(۵) با توجه به نکات یاد شده در ۴ بند بالا در اواخر آبان ۱۳۵۹، خط پدافندی خوزستان که عنصر اصلی رزمی ما لشکر ۹۲ زرهی در اهواز- خرمشهر و دشت آزادگان و لشکر ۲۱ پیاده در منطقه دزفول و شوش و حضور لشکر ۱۶ زرهی به عنوان احتیاط نزاجا بود، با تکیه به رودخانه کرخه و کارون در خط عمومی رودخانه کرخه تا سوسنگرد و با قوسی از جنوب سوسنگرد تا جنوب حمیدیه و جنوب اهواز به رودخانه کارون وصل می‌شد، در کرانه رودخانه کارون تا سرپل دشمن در جنوب دارخوین ادامه می‌یافت. بالاخره در شرق سرپل دشمن به رودخانه بهمن شیر

بررسی و تجزیه و تحلیل کلیات عملیات لشکر ۹۲ در سال اول جنگ تحمیلی ۵۹/

وصل می‌شد و در امتداد عمومی بهمن‌شیر و شمال جزیره آبادان ادامه می‌یافت. با تثبیت این خط پدافندی، مرحله یکم عملیات لشکر ۹۲ زرهی در خوزستان پایان یافت.

مرحله دوم عملیات لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

پس از تثبیت خط پدافندی، تغییرات کلی در سازمان و گسترش یگانهای رزمنده ما در صحنه عملیات خوزستان داده شد. مسئولیت پدافندی منطقه دزفول شوش به لشکر ۲۱ پیاده واگذار شد مسئولیت پدافند منطقه آبادان ماهشهر به فرماندهی اروند محول گردید. تیپ ۸۴ پیاده نیز در جناح شمالی خوزستان و در دامنه ارتفاعات شمال دشت عباس عین‌خوش دهلران، نیروی پوشش را برقرار کرد. به لشکر ۹۲ زرهی فقط مسئولیت منطقه اهواز و دشت آزادگان واگذار شد. کلیه عناصر این لشکر در این منطقه متمرکز گردیدند و هدایت عملیات پدافندی منطقه اهواز- حمیدیه - سوسنگرد دشت آزادگان را به عهده گرفتند.

این وضع تا عملیات کرخه‌کور (نصر) که در ۱۵ دیماه ۱۳۵۹ اجرا شد، ادامه داشت. بعد از عملیات نصر لشکر ۱۶ زرهی که در تلاش اصلی حمله در این جبهه وارد عمل شده بود، پس از عدم موقعیت در پیشروی به سمت جنوب کرخه‌کور، این لشکر مسئولیت پدافندی منطقه حمیدیه سوسنگرد را به عهده گرفت. منطقه مسئولیت لشکر ۹۲ زرهی محدود به جنوب غربی اهواز و قسمت شمال کرخه در دشت آزادگان گردید.

لشکر ۹۲ زرهی در عملیات کرخه‌کور (نصر) مأموریت داشت در جنوب‌غربی اهواز از شرق کارون به غرب کارون عبور کند و تلاش فرعی این حمله را عهده‌دار گردد. تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهی که در منطقه حمیدیه سوسنگرد مستقر بود، زیر امر لشکر ۱۶ زرهی قرار گرفت. لشکر ۹۲ زرهی موفق نشد در غرب کارون پیشروی کند و در ساعات اول عملیات حمله، عناصر این لشکر با عدم موفقیت مواجه گردیدند. جریان این حمله در کتاب عملیات نصر بطور مشروح بیان شده است.

بعد از عملیات نصر، مجدداً وضعیت جبهه راکد شد و این رکود تا آخر اردیبهشت ماه ۱۳۶۰ ادامه یافت و در این تاریخ لشکر ۹۲ زرهی با تیپ ۳ زرهی در خط و تیپ ۲ در احتیاط

در منطقه الله اکبر حمله کرد و موفق شد تپه الله اکبر را از اشغال دشمن خارج سازد. در ۴ ماه آخر سال اول جنگ، فعالیت لشکر ۹۲ زرهی در جنوب اهواز محدود به حفظ مواضع پدافندی و در تپه الله اکبر صرف آماده شدن برای پیشروی به سمت شمال بستان گردید. لشکر ۹۲ زرهی سال اول جنگ را در همین شرایط به پایان رسانید.

پیامها. دستورات. طرحها و هدایت عملیات

از: لشکر ۹۲ زرهی (رکن سوم)

به: ت ف نزا - مدیریت عملیات

خیلی محرمانه [مشکلات عملیاتی لشکر ۹۲]

بازگشت به ۹۷۳۰ - ۵۹/۵/۳۰

مشکلات عملیاتی این لشکر بشرح زیر باستحضار میرسد:

الف - پرسنلی:

- ۱ - کمبود افسر کادر ۳۸۲ نفر
- ۲ - کمبود افسر وظیفه ۲۵۳ نفر
- ۳ - کمبود درجه دار کادر ۳۰۰۸ نفر
- ۴ - کمبود درجه دار وظیفه ۲۳۸۲ نفر
- ۵ - سرباز ۴۸۹۴ نفر
- ۶ - کثرت تقاضای انتقال افسران و درجه‌داران متخصص
- ۷ - پایین بودن روحیه، به علت نداشتن مسکن و عدم اجرای طرح نقل و انتقالات عمومی.
- ۸ - کمبود پزشک.

ب - لجستیکی:

- ۱ - تعمیری بودن حدود ۵۰٪ خودروهای چرخدار
- ۲ - تعمیری بودن حدود ۴۰٪ خودروهای شنیدار
- ۳ - محدودیت قطعه برای خودروها و جنگ‌افزارها
- ۴ - کمبود خودروهای تسهیلات رفاهی را فراهم می‌نماید مانند (آمبولانس - تانکر آب)
- ۵ - کمبود خودروهای آتش‌نشانی.

پ - آموزشی:

- ۱ - به علت گسترش اکثر یگانها د رمرز اجرای آموزش با مشکلات مواجه است.
- ۲ - محدودیت مهمات بعضی سلاحهای آمریکایی و روسی جهت تیراندازی آموزشی.
- ۳ - ابلاغ هر چه سریعتر سازمان جدید ارتش جمهوری اسلامی ایران.
- ۴ - عدم دریافت فوق‌العاده یکسان دریک منطقه مرزی با شرایط خدمتی مساوی

«خیلی محرمانه»

شماره ۵۰۴-۱-۹۹

از : تیپ ۱ زرهی (۳)

تاریخ ۱۳۵۹/۶/۲

به: فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی (ر-۳)

موضوع: مشکلات عملیات یگانهای تیپ ۱

بازگشت به شماره ۱۳۵۹/۵/۲۱-۲۰۱-۴-۱۵۲۴

مقام عالی را آگاه می‌سازم:

در اجرای امریه شماره ۹۷۳۰ - ۵۹/۵/۱۰ نذاجا مشکلات عملیاتی این یگان به شرح زیر می‌باشد
ضمناً علت‌های مشروحه باعث پایین آمدن آمادگی رزمی یگان گردیده است.

۱ - پرسنلی:

الف : در اثر نقل و انتقالات و بازخریدی و بازنشستگی اخراجی درجه‌داران و افسران آمادگی رزمی
یگانها پایین آمده است.

ب : به علت کم بودن مدت خدمت سربازی پس از پیروزی انقلاب سربازان پایه خدمتی قبلی
ترخیص شده و در نتیجه درصد سربازان یگانهای رزمی در حد پایین بوده و این عامل مهم در آمادگی
رزمی یگانها تاثیر فراوانی گذاشته.

پ : کمبود درجه‌داران فنی و تخصصی و تقاضای انتقال افسران و درجه‌داران باعث پایین آمدن
آمادگی رزمی گردیده.

۲ - قوانین و انضباط

الف : عدم آشنایی پرسنل به قوانین ارتش.

ب : به علت گرمای منطقه‌ای بهره کمتری از آموزشهای روزانه گرفته می‌شود.

ت : کمبود وسایل آموزش.

ث : نداشتن علاقه پرسنل به آموزش (پایین بودن سواد کلاسیک - عدم علاقه به مطالعه و
گرفتاری خانوادگی).

ج : عدم رعایت انضباط قوانین باعث کندی در آموزش گردیده است.

چ : تیراندازی سلاحهای سنگین به علت نداشتن خدمه کافی و آموزش دیده و تدارک نشدن
بعضی از قطعات یدکی و باطری برای موشک‌انداز تاو، به موقع انجام نشده است.

۴ - لجستیکی :

الف : تدارک نشدن قطعات یدکی خودروهای زرهی و چرخدار.

ب : کمبود راننده باعث شده خودروها سرویس و نگهداری (رده ۱ و ۲) روی آنها انجام شود.

ت : کمبود باطری و عدم تحرک خودروها و رفع اشکالات.

ث : کمبود خودرو سازمانی.

ج : کمبود پرسنل فنی و تخصصی (راننده و مکانیسین - تلگرافچی)

چ : کمبود قطعه و راننده و خدمه آموزش دیده نفربرها روی (طرح خشایار سابق) از رده خارج شده

و نفربرهای بی‌ام‌پی ۱ - جایگزین آنها گردیده.

ح : تدارک نشدن قطعات و کمبود پرسنل فنی و تخصصی خودروهای بی‌ام‌پی ۱ در آینده نزدیک

مشکلاتی دربر خواهد داشت.

بجای فرمانده تیپ ۱ سرگرد قاسمی

شماره:

از : گردان ۴۷۹ مخابرات (ر۳)

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

به : فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی (ر۳)

(مشکلات پرسنلی گردان ۴۷۹ مخابرات)

بازگشت به تلفنگرام شماره ۵۹/۵/۳۱-۲۰۱-۴۸-۱۵۲۴

این یگان از شروع انقلاب تاکنون اکثر پرسنل افسری و درجه‌داریش به دلایل اینکه چندین سال در منطقه خوزستان خدمت کرده بودند و گرفتاری شدید داشتند و در حکومت طاغوت کسی پاسخگوی گرفتاری آنان نبود در نتیجه از موقعیت استفاده نموده و به یگانهای دیگر منتقل شدند لذا مجموعاً مشکلات گردان به شرح زیر به عرض می‌رسد.

فرمانده گردان ۴۷۹ مخابرات: سرگرد محمد صالحی

الف: مشکلات پرسنلی (کمبود)

عنوان	سازمانی	موجودی	کسری
سروان	۶ نفر	۱ نفر	۵ نفر
ستوان	۹ نفر	۷ نفر	۲ نفر
ستوان وظیفه	۵ نفر	۱ نفر	۴ نفر

از کدهای مختلف درجه داری وظیفه برابر جدول سازمان کسری ۱۷۵ نفر

از کدهای سربازی کسری ۷۳ نفر

کد ۰۵۳ ۵ نفر

کد ۲۹۳ ۳۶ نفر

کد ۳۴۱ ۶ نفر

کد ۷۲۳ ۳۶ نفر

کد ۷۲۷ ۷ نفر

ب : با توجه به کمبود پرسنل راننده اکثر خودروها بدون راننده می‌باشند که به همین علت این

قبیل خودروها در خط تعمیراتی قرار گرفته‌اند.

پ : کمبود قطعات موتوری و مخابراتی بطور چشم‌گیرد.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۶۷/

بسمه تعالی

شماره ۶۰۲/۰۲/۱۵/۱۶

از: ل ۲ پ م (۳ر)

تاریخ ۵۹/۶/۲۹

به: ت ف نزاچا معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات)

موضوع - اعزام گروهان تانک

بازگشت بشماره ۵۹/۶/۲۱-۶۰۲/۰۲/۶/۲۳۴

مقام عالی‌را آگاه می‌سازم:

در اجرای اوامر صادره یک گروهان تانک از گردان ۲۴۳ باستعداد زیر در ساعت ۱۸۰۰ روز

۵۹/۶/۲۲ به وسیله راه‌آهن به شهرستان دزفول اعزام گردیدند.

ف ل ۲ - پ م سرهنگ ستاد ورشوساز

پرسنل

خودرو

افسر ۴ نفر

تانک ۱۷ دستگاه

درجه‌دار ۶۳ نفر

نفربر شنی دار ۱ دستگاه

سرباز ۳۳ نفر

خودرو چرخ‌دار ۱۲ دستگاه

جمع ۱۰۶ نفر

آمبولانس ۱ دستگاه

تانکر آب ۱ دستگاه

آشپزخانه ۱ دستگاه

تلفنی

شماره ۲۰۱/۴۸/۲۵۹۵

از: ل ۹۲ زرهی (۳ر)

تاریخ ۵۹/۶/۳۰

به: ت ف نزاچا (مد عملیات)

ساعت ۰۶۴۰

[گزارش درگیری و آتش در خرمشهر]

۱ - طبق اطلاع واصله در درگیری و آتش سلاح سنگین دشمن به ساختمان اداره بنادر و کشتیرانی

و ترمینال خرمشهر باعث گردید تعداد ۱۵ نفر زخمی و یک نفر شهید گردد.

۲ - ناوچه عراقی در پشت نهرخین که شروع به تیراندازی سلاح سنگین کرده بود در اثر آتش

نیروی خودی آتش گرفت و قسمتی از ناوچه منفجر گردید.

۳ - تعداد ۵ نفر از نفرات ۲ فرزند برج نمایندگان گمرک و گارد ساحلی و پاسدار و غواصان نیروی

دریایی زخمی شده‌اند که در بیمارستان بستری شده‌اند.

۴ - دو فروند ناوچه موشک انداز عراقی و یک فروند ناوچه گارد ساحلی در حوالی دماغه شط به گل نشسته است.

۵ - تیراندازیهای پراکنده در خسروآباد مشاهده شده که تلفاتی نداشته است.

۶ - تیراندازیهای خمپاره که به پایگاه در بعد از ظهر امروز انجام شد هیچگونه خساراتی نداشته است.

۷ - یک فروند یدک کش که حامل دوبره بزرگ و وسائیل شرکت نفت بود در نزدیکی همان دوبرج کنترل تردد قاجاق دهانه شط لنگر انداخته همراه نفرات دو برج دیگر همگی به ساحل آمده و کلیه واحدها را بدون سرنشینی رها کرده‌اند. یدک کش و دو به را تقریباً به نزدیکی پایگاه ساحلی نمره ۴ رسانده و روی گل نشانده‌اند.

ف ل ۹۲ - سرهنگ زرهی ستاد ملک‌نژاد

شماره: ۸/۱۷۰۱/۲۹/۰۱/۱۴۸۱

از : سماجا ۳

تاریخ: ۵۹/۶/۳۰ - ساعت ۲۲۰۰

به : نزاجا مد عملیات

[آتش سنگین آتشبار ۱۳۰ م م خودی در قصبه]

برابر اعلام نداجا آتشبار ۱۳۰ مستقر در قصبه با آتش سنگین خود پادگان اشله عراق را به سختی کوبیده و خسارات زیادی از دور دیده می‌شود.

سرتیپ فلاحی

شماره پیام: ۷۱۷۵

از : ل ۹۲ زرهی ۳

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

به : ت نزاجا مد اطلاعات

[استعداد لشکر و مشکل حفاظت ۴۸۱ کیلومتر ...]

بازگشت به شماره ۱۱۷۱۶-۵۹/۶/۲۹

به استحضار می‌رساند برای این لشکر با داشتن پنجاه درصد استعداد پرسنلی و لجستیکی و ۴۸۱ کیلومتر منطقه نفوذ حفاظت چیلات مشکل و غیرمقدور است استدعا می‌شود. یگانهای که طبق طرح ابودر در پشتیبانی این لشکر منظور گردیده‌اند هر چه سریع‌تر به منطقه خوزستان اعزام گردند تا بتوان عملیات را که در سراسر ۴۸۱ کیلومتر جریان دارد هدایت نمود.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۶۹/

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره پیام ۷۱۶۳

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

از: ل ۹۲ زرهی ۳

به: ت ف نزاجا مدیریت عملیات

[ورود آتشبار ۱۷۵ م م از گروه ۳۳]

آتشبار ۱۷۵ م م گروه ۳۳ در تاریخ ۵۹/۶/۲۹ به اهواز وارد شد چون لشکر در وضعیت کنونی نیاز مبرمی به توپخانه دورزن دارد مقرر فرمائید هرچه سریعتر تعداد سه قبضه توپ ۱۷۵ م م از پگان فوق را که در پادگان جی می‌باشد بنابه اظهار فرمانده گردان آماده بکار نیز هستند سریعاً به اهواز حمل گردد.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۷۴۷۳

تاریخ ۵۹/۷/۲

از: ل ۹۲ زرهی

به: نزاجا مد عملیات

[بمباران تاسیسات نفتی جزیره خارک]

برابر گزارش ناحیه ژاندارمری مستند به گزارش هنگ آبادان در ساعت ۱۶۰۰ روز جاری تاسیسات نفت فلات قاره جزیره خارک وسیله ۲ فروند هواپیمای دشمن بمباران و آتش گرفته درحال حاضر می‌سوزد.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۱۷۰۱/۲۹/۴/۶۷۴

تاریخ ۵۹/۶/۳۰

ساعت ۱۹:۳۵

از: ژاجا ۳ فرماندهی

به: ت ر سماجا - ۳

آگهی ف نزاجا در عملیات - آگهی ف نهاجا

[گزارش ژاجا درباره گردان تانک مامور به فکر]

گزارش تلفنی فرمانده ناحیه خوزستان حاکی است هجوم ناگهانی تانکهای دشمن با نبودن آتش پشتیبانی قدرت مانور را از گد تانک مامور به فکه به فرماندهی سرگرد رامتین سلب نموده، افسر مزبور شخصاً پیغامی به ل ۹۲ زرهی داده مبنی بر اینکه دفاع ضدهوایی عراق اجازه پشتیبانی را به هواپیماهای خودی نمی‌دهد و تقاضا نموده که اجازه عقب‌نشینی داده شود. فرمانده لشکر ۹۲ جواب داده عقب‌نشینی معنی ندارد. در ساعت ۱۸:۳۰ ارتباط با گردان تانک با سوسنگرد قطع گردیده، فرمانده ناحیه تقاضا

نمود. فرمانده لشکر (۹۲) را در اتخاذ تصمیم مناسب یاری فرمائید.

از سوی ژاجا - سرهنگ ستاد کنتری

شماره پیام ۷۲۸۷

از: لشکر ۹۲ زرهی (رکن سوم)

تاریخ ۵۹/۷/۱

به: ف ستاد عملیاتی اروند آگهی به نزاجا

[قصد تجاوز دشمن در عبور از اروندرود]

اعلام یگانهای مستقر در اروندرود دشمن قصد دارد بهر نحو که شده از رودخانه عبور و به خاک جمهوری اسلامی تجاوز نماید. دستور دهید به کلیه یگانهای مستقر در منطقه دستورات آمادگی و هوشیاری کامل صادر و از هرگونه نفوذ دشمن با استفاده از امکانات موجود جلوگیری نمایند.

سرهنگ ستاد ملک نژاد

شماره ۲۶/۲۰۱/۶/۳۶

از: سماجا ۳ عملیات

تاریخ ۱۳۵۹/۶/۳۱

به: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات مد عملیات

موضوع: اقدامات استانداری خوزستان

۱ - استانداری استان خوزستان براساس اخبار و گزارشات مکتسبه از نوار مرزی خوزستان و به منظور پیش‌بینی و پیشگیری در درگیریهای احتمالی آینده به کلیه فرمانداران مناطق مرزی و دیگر ادارات ذیربط (شهربانی - سپاه پاسداران انقلاب - سازمان بسیج مستضعفین - اداره مخابرات استان - سازمان آب و برق - سازمان هلال احمر و اداره کل بهداشتی و بهزیستی) در زمینه افزایش آمادگی این سازمانها اقداماتی به شرح زیر به عمل آورده است.

الف - اعلام آماده باش به کلیه سازمانها.

ب - توجه و تاکید در زمینه حفاظت و حراست مناطق حیاتی و حساس و آماده نگهداشتن

بیمارستانها.

پ - لغو مرخصی عناصر مسئول و حساس ادارات تابعه.

ت - اجراء برنامه‌های خاموشی به هنگام حملات هوایی.

ث - بسیج و اعزام کلیه وسایل و ماشین‌آلات سنگین راهسازی و حفاری جهت پشتیبانی یگانهای

مرزی در ایجاد سنگر - حفر کانال و ساختن زاغه‌های مهمات.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۷۱/

ج - صدور دستور بازرسی از خطوط مخابرات و حصول اطمینان از آماده بودن شبکه ارتباطی با رعایت تقدم یگانهای نظامی.

ج - تشکیل دادن شوراهاى تامین استان و شهرستان.

۲ - مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

سرپرست سماجا ۳ - سرهنگ ستاد هوشنگ معینی
از طرف سرهنگ ستاد شفیعی

شماره پیام ۷۳۵۵

از : لشکر ۹۲ زرهی ر ۳

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : تیمسار فرماندهی نزاجا - عملیات

[گزارش تیپ ۳۷ و درگیری با تانک‌های دشمن]

برابر گزارش گروه لاله تی ۳۷ حملات شدید نیروهای عراقی شروع گردید و توسط لاله به شدت عقب رانده شدند و در کبری ادامه دارد تا این مرحله ۳۵ تانک دشمن منهدم شده که در مقابل پاسگاه فکه در ۲۰ متری افتاده است تلفات سنگین به دشمن وارد و عملیات دشمن همچنان ادامه دارد تا این لحظه از پرسنل لاله شش نفر به شهادت رسیدند و تعدادی زخمی گردیدند و لاله همچنان مورد حملات دشمن می‌باشد. و نیاز به کمک فوری می‌باشد.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره پیام ۷۳۶۱

از : ل ۹۲ زرهی ر ۳

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱

به : ت ف نزاجا مد عملیات

[اجرای آتش با تفنگ ۱۰۶ علیه دشمن، پاسگاه فرخ‌پی خسروآباد]

برابر گزارش ژاندارمری پاسگاه فرخ‌پی خسروآباد با تفنگ ۱۰۶ تانک فارم و تعداد زیادی از استحکامات کشور دشمن را مورد حمله قرار داده و خسارات زیادی وارد نموده به طوری که تانک فارم در حال سوختن است.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

۷۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

۵۹/۷/۱-۶۳۶

از : مسجدسلیمان

م - آنی

به : ف ل ۹۲ - معاونت عملیات و اطلاعات

[درخواست اطلاعات از حوادث]

استدعا می‌شود مقرر فرمایند اتفاقاتی که تاکنون در اثر تهاجم دشمن در آن منطقه اتفاق افتاده جهت آمادگی بیشتر این یگان در اختیار ما گذارده تا بتوانیم حملات دشمن را خنثی نماییم.

مسجدسلیمان

شماره پیام ۶۸۰۷

از : ل ۹۲ زرهی - ۳

تاریخ ۱۳۵۹/۶/۲۹

به : ت نزا جا مد اطلاعات

بازگشت به تلفنگرام شماره ۱۳۵۹/۶/۲۸-۶۰۲/۰۲/۶/۳۴۲

[گردان مستقر در علی گره زد]

یگان موردنظر گردان پیاده اعزامی از تهران است که در تپه علی گره زد مستقر بوده و هم اکنون بتدریج به مواضع خود در دوسلک مشغول تغییر موضع هستند.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره پیام ۷۳۱۳

از : ل ۹۲ زرهی - ۲

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : ت ف نزا جا - مد عملیات

بازگشت بشماره ۱۳۵۹/۷/۱-۶۰۲/۰۲/۶/۱۲۶

[دژها ... در اشغال خودی]

باستحضار می‌رساند:

با رشادت هرچه تمامتر قسمت شلمچه کوشک و دژها اشغال و دشمن در حال عقب‌نشینی است.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۷۳/

شماره پیام ۷۳۰۹

تاریخ ۵۹/۷/۱

از : ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ستاد عملیات رکن یکم
به : معاونت اطلاعات و عملیات نزاجا - مد اطلاعات

[نیازمندی پرسنلی لشکر ۹۲]

برآورد نیازمندی پرسنل حساس این لشکر که طی شماره رمزهای ۵۹/۶/۲۱-۲۰۱/۴۳/۳۹ و ۵۹/۶/۲۱-۲۰۱/۴۳/۴۱ درخواست گردیده برآورد پرسنل یگانهای سازمانی لشکر و زیر امر گردان ۲۲۱-۱۵۱ دژ - ۷۲۲ پاسدار - ۴۱۴ پل

یگان مازموجود / لشکر به شرح‌های زیر به عرض می‌رسد مقرر فرمائید نسبت به تامین وجایگزین نمودن آن پیش‌بینی‌های لازم را مبذول دارند.

- ۱ - استعداد سازمانی لشکر / شرکت‌کننده در عملیات / ۲۰۶۸۹ نفر
- ۲ - استعداد موجود عناصر لشکر / شرکت‌کننده در عملیات / ۹۲۴۱ نفر
- ۳ - استعداد موجودی نیروی پوشش ۵۳۰ نفر
- ۴ - تلفات رزمی نیروی پوشش در روز اول ۵ نفر
- ۵ - تلفات غیررزمی نیروی پوششی در روز اول ۲ نفر
- ۶ - مجموع تلفات در روز اول ۷ نفر
- ۷ - استعداد نیروی پوشش در روز دوم ۵۲۳ نفر
- ۸ - تلفات رزمی نیروی پوشش در روز دوم ۵ نفر
- ۹ - تلفات غیررزمی روز دوم ۲ نفر
- ۱۰ - جمع کل تلفات نیروی پوشش در ۴۸ ساعت ۱۴ نفر
- ۱۱ - استعداد نیروی پوشش در روز دوم ۵۱۶ نفر
- ۱۲ - تلفات رزمی (روز اول) لشکر در حال غیرفعال ۶۵ نفر
- ۱۳ - تلفات غیررزمی (روز اول) لشکر در حال غیرفعال ۲۸ نفر
- ۱۴ - کل تلفات لشکر در روز اول (ر) ۹۳ نفر
- ۱۵ - استعداد لشکر در روز اول ۹۱۴۸ نفر
- ۱۶ - تلفات رزمی (روز دوم) لشکر در حال فعال ۶۴ نفر
- ۱۷ - تلفات غیررزمی (روز دوم) در حال غیرفعال ۲۷ نفر
- ۱۸ - استعداد لشکر در روز دوم ۸۹۷۴

۳۰۵ نفر	۲۰ - تلفات رزمی لشکر در روز اول پدافند
۲۹ نفر	۲۱ - تلفات غیر رزمی در روز اول پدافند
۹۱۸۷ نفر	۲۲ - استعداد لشکر در روز دوم
۳۳۴ نفر	۲۳ - کل تلفات روز اول
۱۴۷ نفر	۲۴ - تلفات رزمی لشکر در روز دوم
۲۸ نفر	۲۵ - تلفات غیر رزمی لشکر در روز دوم
۱۷۵ نفر	۲۶ - کل تلفات رزمی لشکر در روز دوم
۱۲۷ نفر	۲۷ - تعداد کشته شده
۵۰۹ نفر	۲۹ - تعداد زخمی
۷۱ نفر	۳۰ - تعداد دستگیر شده
۲۵ نفر	۳۱ - تلفات رسته توپخانه
۱۶۳ نفر	۳۲ - تلفات رسته رزمی
۱۶ نفر	۳۳ - تلفات رسته مهندسی
۵۷ نفر	۳۴ - تلفات سایر رسته‌ها

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره پیام ۷۳۲۹

تاریخ آنی ۵۹/۷/۱

از : ل زرهی رکن سوم

به : ف گد ۲۲۱ وتی ۱

[محاصره یگان کاتیوشا]

۱ - برابر گزارش یگان کاتیوشا مستقر در منطقه طلایه قدیم یگان مزبور در محاصره دشمن و کمبود مهمات است. ارتباط یگان نیز قطع گردیده و وسائل هدایت آتش منهدم گردیده است و وسائل هدایت آتش آنها منهدم گردیده است دستور فرمائید سریعا پشتیبانی لازم بعمل آمده و یگان را از محاصره خارج و نتیجه را گزارش نمایید.

۲ - مهمات از طریق مسئولین امر اقدام شده و ارسال گردیده است.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۷۵/

شماره پیام ۶۷۸۵

تاریخ ۵۹/۶/۲۸

از : ل ۹۲ زرهی ر ۲

به : ت ف نزاچا - مد اطلاعات

موضوع - محورهای نفوذی کشور عراق به طرف ایران

برابر اطلاعات واصله و تجزیه و تحلیل زمین و استقرار یگانهای نظامی عراق در محلهای زیرین ارتش عراق قصد دارد که از محورهای زیر بخاک ایران یک حمله غافلگیرانه را با نیروهای زرهی و مکانیزه و پشتیبانی هوایی انجام دهند به قسمتی که یک گروه رزمی تانک سنگین در محور عماره - فکه دوسلق دزفول شوش را تهدید نموده و یک گروه رزمی پیاده مکانیزه از حلقائیه شیب الله اکبر اهواز را تهدید نماید در این زمان یک گروه رزمی تانک سنگین از طریق محور تنومه کوشک وارد منطقه جفیر گردیده و با گروه رزمی که از طریق تنومه کیلومتر ۲۵ درهمن ساعت در حرکت خواهد بود تلافی نماید بدیهی است در این حالت از طریق محور تنومه شلمچه شهر خرمشهر نیز محاصره خواهد شد با عطف توجه به وضعیت موجود نیروهای دشمن در محور یاد شده و سوابق عملیاتی در این محورها مستدعی است مقرر فرمایند پیش‌بینی‌های لازم در جهت جلوگیری از نفوذ نیروهای عراقی از طریق معابر یادشده به عمل آورند.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۵۸۵

تاریخ ۵۹/۷/۱

از : سماجا ۳

به : نزاچا

[تعداد مجروح و کشته در خرمشهر]

برابر اعلام افسر جانشین شاجا باستناد اعلام شهربانی خرمشهر نیروهای عراقی به پاسگاههای ۴ و ۷ و ۶ که بالای مرز شلمچه واقع شده‌اند حدود ساعت ۲۴:۰۰ را ه و نقاط حساس شهر خرمشهر زیر آتش دولت عراق و هدف انهدام و کل مایکروویو است و هر لحظه امکان قطع ارتباط می‌رود تعداد زخمیها خرمشهر ۱۱۰ نفر، کشته شدها ۶۰ نفر می‌باشند آتشبارهای آنان لحظه‌ای قطع نمی‌شود، مراتب جهت آگهی و اقدام لازم اعلام می‌شود.

جانشین - سرتیپ فلاحی

از : نزاجا مد عملیات

به : ل ۹۲ زرهی ۳

[اعزام آتشبار ۲۰۳ م م و ۱۳۰ م م]

بازگشت به شماره ۵۹/۶/۳۱-۲۰۱-۴۸-۳۰۵۷

در مورخه ۵۹/۶/۳۱ به ف گروه توپخانه کازرون ابلاغ گردید یک آتشبار ۲۰۳ م م و یک آتشبار ۱۳۰ م م ۴ توپدار آن گروه به لشکر ۹۲ اعزام نماید.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ ستاد سپهر

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۰۵۷

از : ل ۹۲ زرهی ۳

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

به : ف نزاجا

ساعت ۲۲:۱۵

[توپخانه ۱۳۰ م م برای تیپ ۲]

یگانهای تیپ ۲ از ساعت ۱۷:۵۰ روز جاری زیر آتش شدید دشمن می‌باشند و با وجود توپخانه موجود قادر به مقاومت نیستند مقرر فرمائید به منظور پشتیبانی آتش، توپخانه ۱۳۰ م م یا توپهای با برد بلند به این لشکر مامور گردد.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره ۷۰۱/۲۹/۴۷۴۵

از : زاجا ۳ مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : ت ر سماجا مرکز فرماندهی

ساعت ۰۳:۲۹

[درگیری با دشمن در پایگاه عملیاتی چیلات و تقاضای کمک]

گزارش مرزبانی دهلران گویا است درگیری پایگاه عملیاتی چیلات از ساعت ۱۷:۳۰ روز ۵۹/۶/۳۱ با دشمن آغاز و نیاز مبرمی به نیروی کمکی و پشتیبانی از قبیل تانک، توپ و تفنگ ۱۰۶ و ضد هوایی می‌باشد. گزارش بعدی حاکیست که دشمن در قسمت رودخانه در حال پیشروی است مقرر فرمائید نسبت به اعزام نیروی کمکی اقدام مقتضی معمول دارند.

ف زاجا - سرهنگ ستاد فروزان

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۷۷/

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۰/۵۲

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

ساعت: ۲۲:۰۰

از : ستاد ل ۹۲ ر ۳

به : ت ف نزا جا مد عملیات

تلفنگرام آنی

[درگیری با دشمن در شلمچه و حمله هوایی به آبادان و خرمشهر]

برابر گزارش ستاد عملیات جنوب پس از محاصره شلمچه ایران از سوی ارتش مزدور بعث در ساعت ۱۸:۰۰ روز جاری ارتش جمهوری اسلامی ایران و پاسداران انقلاب و ژاندارمری محاصره را شکسته و پس از وارد آوردن ضربات بسیار به آنان نیروی دشمن را در امتداد نوار مرزی اروند زیر آتش سنگین خود قرار داده و ده مواضع دشمن را در امتداد و روبروی پایگاه دریایی خرمشهر بکلی منهدم و به وسیله نیروهای اسلام قصره نیز زیر آتش سنگین توپخانه قرار گرفته و به منظور از بین بردن و هرگونه حمله هوایی به آبادان و خرمشهر کلیه برق این دو شهر قطع گردید درگیری هنوز ادامه دارد و تلفات و خسارات تا این لحظه خبری در دست نیست.

ف ل ۹۲ سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۱۳

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۰۶:۲۰

از: ل ۹۲ زرهی

به : ف نزا جا

[درگیری با دشمن در بستان]

برابر اطلاع گروهان هوزه گان طرف بستان درگیری سختی در این محل با دشمن به وجود آمده و دشمن با نیروی قوی مشغول پیشروی می‌باشد.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۱۰۱

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۰۱:۱۰

از : ستاد ل ۹۲ زرهی

به : ت ف نزا جا مد عملیات

[حمله زمینی و هوایی در فکه]

برابر گزارش تی ۳۷ در ساعت ۰۰:۴۵ حمله هوایی و زمینی گسترده‌ای در فکه شروع شده و یگان تقاضای پشتیبانی هوایی نموده که قبلا پیش‌بینی شده تقاضا گردیده است مراتب به عرض می‌رسد.
سرهنگ ملک‌نژاد

از : ستاد ل ۹۲ زرهی ۲
به : ت نزا جا مد عملیات
شماره ۵۰۱/۱۷۰/۶۶۲
تاریخ ۵۹/۶/۳۱
ساعت ۱۸:۳۰
[حرکت دشمن از محور سوبله - بستان، فکه، دویرج]

برابر اعلام یگانهای در خط پاسگاه سوبله و یگانهای لشکر در منطقه سوبله از زمین و هوا در زیر آتش شدید عراق قرار گرفته‌اند و همچنین فکه و دویرج را نیز بشدت از زمین و هوا می‌کوبند و تلفات سنگین نیروهای خود وارد نموده‌اند یگانهای عراقی در حال ورود به منطقه بستان می‌باشند هوایمای عراقی سوسنگرد را به شدت تهدید می‌کنند مراتب جهت استحضار و اقدام مقتضی جهت پشتیبانی هوایی اعلام می‌گردد. ضمناً واحدهای عراقی از محور سوبله - بستان و فکه و دویرج به طرف داخل ایران در حرکت و هوایمای دشمن و توپخانه سنگین آنها را پشتیبانی می‌کند.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

از : ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۳
به : ت ف نزا جا - مد عملیات
شماره پیام ۷۳۴۳
تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱
آنی آنی [خطر سقوط خوزستان]
با توجه به پیشروی نیروی دشمن چنانچه تا ساعت ۲۰:۰۰ روز ۵۹/۷/۱ نیروی کمکی از راه هوا نرسد سقوط خوزستان حتمی است.

سرهنگ ملک‌نژاد

از : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی
به : نزا جا
شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۰۱
تاریخ ۵۹/۷/۱
ساعت ۱۶:۱۰
[آتش بر روی فاو و بصره]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۱-۶۰۲/۰۲/۶/۱۵۱

دستور دهید سریعاً با توپخانه ۱۳۰ م م فاو و بصره را زیر آتش قرار دهند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۷۹/

شماره پیام ۷۳۳۱

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱

از : ل ۹۲ زرهی رکن سوم

به : ت ف نزاجا مد عملیات

آنی [درخواست نیروهای تقویتی]

برابر گزارش یگان در خط گد ۲۲۱ طلایه جدید و قدیم و پاسگاه کوشک از طرف نیروهای دشمن شدیداً تهدید می‌شود و نیروهای مستقر در منطقه با دشمن درگیر می‌باشند و با تمام امکانات موجود به مقاومت ادامه می‌دهند مقرر فرمایند نسبت به اعزام نیروهای تقویتی به لشکر تا دیر نشده اقدام فرمائید.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۵۵

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۲:۵۰

از : ل ۹۲ (۳ر)

به : ت ف نزاجا (عملیات)

[غیرعملیاتی شدن پایگاه دزفول]

طبق اظهار مدیر دسک لشکر، پایگاه دزفول در اثر بمباران غیرعملیاتی شده و پشتیبانی هوایی از لشکر از پایگاه مزبور مقدور نیست مراتب جهت هرگونه اقدام در مورد واگذاری پشتیبانی هوایی با توجه به اینکه دشمن در محورهای متعدد منطقه واگذاری لشکر در حال پیشروی هست و خطر جدی منطقه را تهدید می‌کند به عمل آورد.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۱۹۸

تاریخ ۵۹/۷/۱

از : نزاجا

به : ل ۹۲

[اعزام نیروی کمکی از لشکر ۲ مرکز]

نزاجا یک گروه رزمی با استعداد یک گروهان تانک و گردان پیاده جمعی ل ۲ مرکز به منظور کمک به لشکر اعزام نموده است که در ساعت ۱۵:۳۰ روز جاری با قطار از تهران حرکت نموده است دستور فرمائید برابر نظریه لشکر در هر جا که صلاح است بکار برده شود.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

۸۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

شماره ۳۲۰-۶-۰۲-۶۰۲

از : خرم آباد

تاریخ ۱۶۴۲-۵۹/۶/۲۹

به : ف نزا - مد عملیات

[درخواست رهایی گردان ۱۳۹ و الحاق به تیپ ۸۴]

بازگشت به شماره ۵۹/۶/۲۷-۱۱۵۷۶

با توجه به وسعت منطقه در صورت عدم رهایی گردان ۱۳۹، تیپ قادر به مقابله نمی باشد. ضمناً به منظور حمل تانکها احتیاج به ماز تانک بر می باشد.

فی تی خرم آباد

تلفنی

شماره ۱۰/۱۷۰۱/۱۹/۰۸/۱۷۵۸

از : سماجا ۳ مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : نزا

ساعت ۱۳:۵۰

[پیشروی دشمن به طرف خرمشهر و درخواست هوایما]

برابر آخرین اطلاع واصله از خرمشهر نیروی دشمن در حال کوبیدن پست دژ هستند و ۵ کیلومتر در داخل جاده مرزی نفوذ کرده اند ضمناً هواپیماهای خودی فقط یک فروند دیده شده است. درخواست هوایمای بیشتری نموده اند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۷۳۱۱

از : ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : تیمسار فرماندهی نزا مد عملیات

[تقاضای یگانهای تقویتی و پشتیبانی هوایی]

یگانهای لشکر ۹۲ به علت عدم پشتیبانی هوایی و کمبودهای که خود تیمسار استحضار دارند شدیداً در معرض شکست و از دست دادن مواضع خود هستند. بجز اعزام یگانهای تقویتی در کمترین زمان و پشتیبانی سریع هوایی، یگانهای لشکر قلع و قمع خواهند شد گرچه تا این ساعت حدود زیادی از این لشکر کشته شده اند.

سرهنگ ستاد ملک نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۸۱/

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۵۸۴

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : نزا جا

ساعت ۰۷:۵۰

[سقوط پاسگاه‌های طلایه و کوشک]

برابر گزارش ژاندارمری خوزستان:

۱- پاسگاه طلایه جدید با وجود مقاومت زیاد منهدم وعده‌ای از افراد احتمالا دستگیر یا شهید شده‌اند.

۲- نیروهای دشمن به سوی پاسگاه‌های دیگر پیشروی و احتمالا پاسگاه‌های شهابی و خاتمی درگیر خواهند شد.

۳- پاسگاه‌های طلایه جدید و قدیم و کوشک با نهایت تلاش مقاومت نموده ولی به وسیله سلاح سنگین دشمن منهدم گردیده‌اند.

۴- از طریق هنگ ژاندارمری سوسنگرد دستور داده شده است پرسنل باقیمانده به یگانها ارتشی مقیم منطقه ملحق شده و زیر امر یگانهای ارتش به جنگ ادامه دهند.

ج ر سماجا ۳ - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۳/۲۱۹

از : سماجا ۳

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : نهاجا

ساعت ۰۲:۴۵

[درخواست حمله هوایی به غرب پاسگاه شلمچه]

خواهشمند است دستور فرمائید در اولین فرصت ممکنه غرب پاسگاه شلمچه را که به دست نیروهای عراقی افتاده مورد حمله قرار داده و ترتیبی داده شود که یگانهای ل ۹۲ بتوانند مجددا شلمچه را تصرف نمایند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۵۰۱/۱۷-۷۷۸

از : ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : نزا جا

ساعت ۰۶:۱۲

[حمله هوایی به شهر اهواز و پیشروی دشمن تا پشت بستان]

۱ - از ساعت ۰۵:۳۰ بامداد شهرستان اهواز مورد حمله هوایی واقع گردیده به قرار اطلاع در

حوالی صنایع فولاد واقع در ابتدای جاده ماهشهر اهواز چترباز پیاده نموده‌اند.
۲ - پاسگاه سوبله از ساعت ۰۴:۰۰ بامداد مورد حمله قرار گرفته و نیروهای عراقی تا پشت بستان وارد شده‌اند.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

از : سماجا ۳ شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۹۳
به : نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۲
[پیشروی دشمن تا پشت بستان و ... درخواست پشتیبانی هوایی]
ساعت ۰۵:۲۵

برابر اطلاع سپاه اهواز:

در ساعت ۰۴:۰۰ ۵۹/۷/۲ ارتش عراق پاسگاه سوبله را تصرف و تا پشت بستان رسیده‌اند تیپ
تانک ارتش خودی منهدم گردیده از ناحیه کیلومتر ۶۰ آبادان تیپ زرهی در حال پیشروی می‌باشد ۷۰
نفر از برادران پاسدار با تجهیزات ناکافی به آنجا اعزام شده‌اند و فعلا اوضاع در دست نیست دستور
فرماتید سریعا از طریق دسک اهواز پشتیبانی هوایی لازم را درخواست نمایند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : ل ۹۲ ۳ شماره ۲۰۱/۴۸/۱۵۸
به : ت ف نزاجا (مدعملیات) تاریخ ۵۹/۷/۱
[تیپ در حال انهدام است و درخواست کمک ...]
ساعت ۱۲:۴۷

دشمن در عرض ۲۰ کیلومتری از نهر عنبرتاربوط با ۲۰۰ تانک درمقابل دویرج تا عین‌خوش تیپ
۲ زرهی را در مقابل دارد و این تیپ سخت در مضیقه قرار گرفته است اگر از طریق هوا یا زمین به
تیپ مزبور کمک نشود تیپ نابود می‌شود و عین‌خوش سقوط خواهد نمود.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۸۳/

شماره ۲۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۳/۲۴۵

از : سماجا ۳ مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : نزاجا عملیات

[پاسگاه‌های دهلران و موسیان درگیر تقاضای پشتیبانی هوایی] ساعت ۰۸:۵۰

کلیه پاسگاه‌های دهلران و موسیان درگیر هستند و پاسگاه باوی و ربوط و آب زیادی تقاضای پشتیبانی هوایی نموده‌اند. مراتب جهت هرگونه اقدام اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۷۱۴۱

از : لشکر ۹۲ زرهی ر ۳

تاریخ ۵۹/۶/۳۱

به : نزاجا مد عملیات

[گروه رزمی ۳۷ و تقاضای آتشبار ۱۷۵ م م و کاتیوشا]

گروه رزمی ۳۷ به علت وسعت منطقه استحقاقی خود تقاضای یک آتشبار ۱۷۵ م م و یک آتشبار کاتیوشا نموده است استدعا دارد نسبت به اعزام یگانهای توپخانه به منطقه خوزستان سریعاً اقدام نمائید.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۰۲

از : سماجا

تاریخ ۵۹/۷/۱

به : نزاجا

[پیشرفت دشمن و احتمال تصرف خرمشهر و آبادان]

برابر اعلام فرمانده عملیات جنوب آتش دشمن به طور شدید روی پالایشگاه آبادان می‌باشد و در حال سوختن است. ادامه بندر در حال سوختن پایگاه نیروی دریایی در زیر حمله شدید سلاح سنگین دشمن. از گلوگاه شلمچه تا سه کیلومتری داخل شده که پایگاهها را یکی پس از دیگری اشغال می‌کند. کمبود شدید تانک و توپخانه سنگین باعث پیشرفت دشمن شده است فاصله شلمچه تا خرمشهر در حدود ۲۰ کیلومتر کلیه توپهای خودی با تمام قدرت در حال تیراندازی هستند. مهمات در خطر اتمام است احتمال تصرف خرمشهر و آبادان رو به ازدیاد است. پشتیبانی هوایی خطر است. مقامات بالا توجه به این امر داشته باشند مراتب به نزاجا - زاجا - نداجا اعلام می‌شود. تا پشتیبانی لازم را معمول دارند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : سماجا ۳ مرکز فرماندهی شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۷۳۲

به : نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۲

[انفجار منابع گاز آبادان، احتمال خفگی جمعی] ساعت ۱۱:۱۰

برابر اطلاع واصله تیراندازی روی پالایشگاه پتروشیمی آبادان ادامه دارد و اکثر نقاط پالایشگاه آتش‌سوزی رخ داده انفجار منابع گاز علاوه بر ضایعات مالی فراوان امکان خفگی دسته جمعی برای مردم و ساکنین اطراف کارخانه متصور است مراتب جهت آگاهی و اقدام لازم اعلام می‌گردد.
ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : سماجا ۳ شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۵۹۴

به : نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۱

[۴ دستگاه تانک باقی‌مانده، درخواست پشتیبانی هوایی] ساعت ۱۴:۲۰

برابر اعلام فرمانده ستاد عملیات جنوب از ناحیه شلمچه تا کیلومتر ۲۵ در کنار دژها از ۱۶ عدد تانک فقط ۴ عدد تانک می‌باشد بقیه صدمه دیده‌اند و احتیاج به پشتیبانی آتش و یا تعداد زیادی تانک می‌باشد دستور فرمائید در صورت عدم امکان تانک پشتیبانی هوایی از طریق دسک مربوطه درخواست گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : ل ۹۲ - ۳ شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۴۹

به : ت ف نزاجا (عملیات) تاریخ ۵۹/۷/۱

[حمله دشمن در محور عین‌خوش]

دشمن در محور مربوط به عین‌خوش حمله گسترده‌ای را آغاز کرده است و راه عقب‌نشینی گروهان ۲ و ۳ گروهان سوار زرهی را بسته است از گروهان یکم تعداد ۳ دستگاه تانک و یک دستگاه اورال حامل مهمات و یک دستگاه نفربر فرماندهی را به غنیمت گرفته است، آمار تلفات و تعداد اسرا متعاقبا اعلام خواهد شد.

ف ل ۹۲ سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۸۵/

شماره ۱ سیار ۴۸-۲۰۱

تاریخ ۱/۷/۵۹

از: ل ۹۲

به: نزاجا

[تلفات آبادان، اشتعال تانکر مخزن نفت]

۱ - بر آخرین خبر از قسمت جنوب در آبادان ۶۰ نفر کشته ۱۰۰ نفر زخمی اداره بندر آتش گرفته اسکله ۳ و ۷ و ۹ و ۱۱ و ۱۲ در آتش است.

۲ - تانکر مخزن نفت در بوارده مشتعل و تانیک نفت گازوئیل در همان قسمت آتش گرفته است. ممکن است ۲ تا ۳ کیلومتر مردم را مسموم نماید.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۰۶

تاریخ ۵۹/۷۱

ساعت ۱۷:۲۰

از: سماجا ۳

به: نزاجا

[پشتیبانی نهجا، ماموریت بصره]

برابر گزارش نهجا جهت ماموریت بصره دو فروند هواپیما در ساعت ۱۵:۵۸ بلند شده و پایگاه بقیه کوشش خود را معطوف به پشتیبانی نزدیک ل ۹۲ زرهی اهواز نموده است در صورت امکان در مورد فاو اقدام خواهد شد.

ج ر سماجا سرتیپ فلاحی

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۵۹

تاریخ ۵۹/۷/۱

از: ل ۹۲

به: نزاجا

[سقوط پاسگاه‌های موسیان]

برابر گزارش تلفنی ف گروهان موسیان تا چند لحظه دیگر اگر کمک نرسد تمام پاسگاه‌های موسیان سقوط خواهند کرد و نیروهای عراقی به طرف آنها در حرکتند.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۱۵۶

از: ل ۹۲ ر ۳

تاریخ ۵۹/۷/۱

به: ت ف نزاجا - مد عملیات

[تجاوزات دشمن در عین خوش، پاسگاههای شلمچه، حدود، خین...]

استحضارا به عرض می‌رسد:

۱ - دشمن به عین خوش حمله شدیدی نموده و راه عقب‌نشینی دو یگان را بسته و سه دستگاه تانک و یک دستگاه اورال حامل مهمات و یک دستگاه نفربرفرماندهی را به غنیمت گرفته آمار تلفات متعاقبا به عرض می‌رسد.

۲ - ژاندارمری آبادان گزارش نموده که در قسمت بوارده دشمن با سلاح سنگین به قسمت بوارده حمله نموده و استواریکم رحیمی به شهادت رسید و تعدادی از خدمه آتش‌نشانی و مخازن نفت و بنزین در حال سوختن است.

۳ - پاسگاههای شلمچه، حدود، خین، دوربندی در حال درگیری با دشمن و زیر آتش سنگین می‌باشد.

ف ل ۹۲ سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۴۴

از: ل ۹۲ (ر ۲)

تاریخ ۵۹/۷/۱

به: ت ف نزاجا (مد عملیات)

ساعت ۱۳:۰۰

[آتش‌سوزی پالایشگاه آبادان، پیشروی دشمن در طلایه]

۱ - گزارش هنگ ژاندارمری آبادان حاکی است در اثر تیراندازی دشمن با سلاحهای سنگین در قسمت بوارده تعدادی از سربازان زخمی و در اثر اصابت گلوله استوار یکم رحیمی شهید گردیده آتش دشمن در قسمت تانک فارم شدید است و مخازن نفت و بنزین در حال سوختن است هرآن امکان انفجار مجموعه تانک فارم نزدیک است.

۲ - برابر گزارش گد ۳۱۲ دشمن در منطقه طلایه مشغول پیشروی می‌باشد و درخواست پشتیبانی هوایی ضروری است.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۸۷/

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۵۹۵

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۴:۳۰

از : سماجا ۳

به : نزاجا

[انفجار مخازن پالایشگاه آبادان]

برابر اعلام معاون وزیر نفت، پالایشگاه آبادان بلاذفاع است. مخازن بوارده یکی پس از دیگری توسط دشمن منفجر می‌شود. روحیه افراد آتش‌نشانی در اثر شهادت دوستانشان تضعیف شده، تلاش برای اطفاء حریق به جایی نمی‌رسد. از خاک دشمن مرتباً تیراندازی می‌شود و این طرف بلاذفاع است. دشمن از داخل نخلستان عراق دیده با نهایشان هر حرکتی را در آبادان زیر نظر گرفته و مرتب اسکله‌ها و پالایشگاه را زیر رگبار گلوله قرار داده‌اند. اگر وضع بدین منوال باشد کار پالایشگاه را می‌سازند. چون تا به حال تیراندازی‌های زیادی به پالایشگاه شده است. فرماندهی دفاعی در آبادان ضعیف هست. اسکله‌ها را یکی پس از دیگری در آبادان زده‌اند و مجال به افراد آتش‌نشانی و تعمیرات در اثر تیراندازی شدید از طرف دشمن داده نمی‌شود فکر عاجلی باید بشود. مراتب به نزاجا ابلاغ می‌شود که سریعاً نسبت به کوبیدن مواضع توپخانه دشمن در آن طرف ساحل اقدام نمایند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۱۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۵/۳۷۲۴

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۶:۵۰

از: سماجا ۳

به : نزاجا (عملیات)

[درگیری با دشمن در موسیان، محاصره عین‌خوش]

گزارش هنگ ژاندارمری ایلام حاکیست:

۱ - پاسگاه‌های واوی و پیچ انگیزه گروهان موسیان شدیداً درگیر از زمین و هوا زیر آتش قرار گرفته‌اند در حدود ۱۰۰ دستگاه تانک دشمن به پاسگاه‌های واوی و ربوط حمله‌ور شده و پاسگاه‌های مزبور را منهدم و هر دو سقوط نموده‌اند.

۲ - قوای ارتشی در موقع سقوط واوی و ربوط عقب‌نشینی و پاسگاه عین‌خوش در محاصره بوده و نیروی دشمن به طرف موسیان در حرکت می‌باشد.

۳ - دشمن ارتفاعات عین‌خوش را در اختیار و به طرف نیروی ارتش حرکت می‌نماید کلیه پاسگاه‌های موسیان درگیر می‌باشند تقاضای پشتیبانی هوایی و زرهی گردید که پیش‌روی دشمن را سد نمایند موارد فوق به عملیات غرب هم گزارش گردیده است دستور فرمائید در صورت نیاز به پشتیبانی

هوایی از طرف دسک لشکر ۹۲ اقدام نمائید.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۷۳۱۵

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱

به: ت ف نزاچا - مد عملیات

[گزارش مقاومت تیپ ۲]

برابر گزارش یگانهای در خط تیپ ۲، پاسگاه ربوط واقع در منطقه یگان مزبور به تصرف دشمن درآمده و نیروهای دشمن تا جاده مرزی در حال پیشروی هستند یگان نامبرده با رشادت و جانبازی مشغول مقاومت می باشد مقرر فرمائید هرچه سریعتر یگانهای کمکی به لشکر اعزام نمایند. سرهنگ ملک نژاد

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۰۸

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱

به: نزاچا

[دراختیار گذاردن امکانات و مهمات به بسیج مردمی و پارتیزانی] ساعت ۱۸:۰۵

۱ - قبلا قرار بود ل ۹۲ زرهی، بسیج مردمی و پارتیزانی، امکانات مهمات لازم را در اختیار بگذارد دستورالعمل هم در این مورد صادر شده بود. سرهنگ عطارد کاملا در جریان امر هستند ولی امروز که لازم است از تفنگهای ۱۸۸ و نارنجک و مهمات نظیر آن برای جنگهای چریکی و سرکوب متخاصمین که وارد خاک ایران شده اند استفاده گردد متاسفانه می گویند شورای فرماندهی دستور را لغو کرده است.

۲ - تیپهای مستقر در دشت آزادگان فرماندهی ندارند. فرمانده تیپ ۳ تیر خورده است و فرمانده

تیپ ۱ وضع خوبی ندارد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۸۹/

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۲۵

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۲۱:۰۵

از: سماجا ۳

به: نزاچا

[پاسگاه سوسنگرد، سقوط دو فانتوم]

برابر خبر رسیده از سپاه پاسداران سوسنگرد:

۱ - پاسگاههایی که عراق تصرف کرده بود پس گرفته شده و نیروهای خودی هم اکنون در حال پیشروی در خاک عراق هستند.

۲ - قریه سعیدیه توسط توپ کوبیده شده و سه نفر از عشایر زخمی شده‌اند.

۳ - یکی از دو فانتومی که همراه فانتوم‌ها به عراق رفته بودند به علت تمام شدن سوخت در خاک ایران سقوط ولی خلبان آن توسط چتر نجات سالم پیاده شده است مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد.
ج ر سماجا - سرتیب فلاحی

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۱۰

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۸:۲۰

از: سماجا

به: نزاچا

[وضعیت فاصله بستان تا فکه]

خبر واصله حاکیست در فاصله بستان تا فکه پاسگاههای سوبله - رشیدیه - کاوسییه - صفریه سقوط کرده است. پاسگاههای فکه و دویرج مقاومت می‌کنند ضمناً سوسنگرد درخواست یک گروهان جهت مین‌گذاری جاده سوسنگرد به طرف مرز عراق را نموده است که ظرف امشب فرستاده شود مراتب جهت آگاهی و اقدام اعلام می‌گردد.

سماجا - سرتیب فلاحی

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۱۸

تاریخ ۵۹/۷/۱

از: سماجا ۳

به: نهاجا

[پشتیبانی نهاجا]

بازگشت به ۵۹/۷/۱-۶۰۲/۰۲/۶/۱۵۵

دستور فرمائید از نظر پشتیبانی‌های سلاحهای زمینی اقدام نمایند.

رج سماجا - سرتیب فلاحی

۹۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی شماره ۳۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۱۵۶۲
به : نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۱
[حمله هواپیماهای ایرانی به بغداد] ساعت ۲۰:۵۲

در ساعت ۱۷:۰۰ روز جاری تعدادی از هواپیماهای ایرانی به بغداد حمله و مناطق زیر را بمباران کردند.

- ۱ - منطقه السیله
 - ۲ - یک کارگاه پروژه راه ساختمان
 - ۳ - چاه نفت رشیدیه
 - ۴ - قسمتی از پایگاه هوایی الرشید
- مراتب جهت آگهی اعلام می گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : نزاجا شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۶۸
به : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱
[نزاجا از تصمیم و چگونگی شورای فرماندهی اطلاع ندارد] ساعت ۲۱:۴۵

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۱-۹/۱۷۰۱/۰۸/۱۶۰۸

۱ - نزاجا لشکر ابلاغ نموده اسلحه و مهمات لازم را تا حدی که در امکان دارد در اختیار قرار دهد.

۲ - نزاجا از تصمیم شورای فرماندهی که این دستور را لغو نموده اطلاعی ندارد و مشخص نیست کدام شورای فرماندهی است.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ سپهر

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۹۱/

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۲۹

تاریخ ۵۹/۷/۱

از : سماجا

به : نزاجا

[دشمن در ۶ کیلومتری خرمشهر]

با تماس مجددی که با ل ۹۲ (سرگرد ترکپور) به عمل آمده اظهار نمود که نیروهای عراقی با تعداد ۲۰۰ تانک از شلمچه عبور نموده و به ۶ کیلومتری خرمشهر رسیده‌اند خبر صحت دارد.

ج ر سماجا

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۲۴۷

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۲۳:۳۵

از: ل ۹۲ آنی

به : ف نزاجا (مد عملیات)

[گزارش درباره خرمشهر و آبادان]

باستناد گزارش ستاد عملیات جنوب خلاصه وضعیت منطقه به شرح زیر به عرض می‌رسد:

۱ - لای روب عراق توسط توپخانه پایگاه دریایی خرمشهر (بسمت عراق) منهدم گردید.

۲ - یک میگ عراقی توسط توپخانه ضدهوایی فرودگاه آبادان منهدم گردید.

۳ - آتش‌سوزی در اسکله‌های ۴ و ۷ و ۸ هنوز ادامه دارد.

۴ - تعداد ۸ دستگاه تانک خودی در نوار مرزی شلمچه در گل گیر کرده و یگان تانک آمادگی

رزمی خود را از دست داده است.

۵ - تعداد ۵ مخزن سوخت در قسمت جنوبی آبادان آتش گرفته که کنترل آنها از دست خارج و

احتمال آتش‌سوزی بیشتری می‌رود.

ف ل ۹۲ سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۲۰۱/۴۸/۳۱۹۸

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۸:۱۰

از: ل ۹۲

به : نزاجا (مد عملیات)

[گزارش اوضاع جبهه‌های خوزستان]

برابر گزارشات واصله از یگانها اوضاع جبهه‌های منطقه خوزستان به شرح زیر به عرض می‌رسد:

۱ - پاسگاه کوشک منهدم و در حدود ۳۰ دستگاه تانک دشمن در حال پیشروی به طرف پاسگاه

خاتمی هستند.

- ۲ - پاسگاه باوی و ربوط منهدم شده است.
- ۳ - گروه رزمی تی ۳۷ به علت درگیری شدید تقاضای یک گردان تانک نموده است.
- ۴ - کلیه یگانهای تی ۲ دزفول در منطقه با دشمن در حال نبرد هستند و نیاز به پشتیبانی هوایی دارند.
- ۵ - کشتی تعمیراتی مقابل پالایشگاه توسط نیروهای دشمن اشغال و از ساعت ۰۹:۳۰ تانک فارم توسط نیروهای دشمن به آتش کشیده شده است.
- ۶ - تعداد ۲ فروند کشتی بنگلادشی در اسکله ۱۸ مورد اصابت گلوله قرار گرفته و در حال سوختن است.
- ۷ - سرگرد افضلیان فرمانده هنگ سوسنگرد در اثر اصابت گلوله مجروح شده است.
- ۸ - تی ۳ زرهی تقاضای کمک با استعداد یک گردان تانک دارد.
- ۹ - تی ۳ زرهی به منظور دفاع از پادگان دشت آزادگان تقاضای توپخانه ضد هوایی نموده است.
- ۱۰ - تی ۲ گزارش نموده در اثر پشتیبانی هوایی به موقع دشمن در عین خوش زمین گیر شده و تقاضای توپخانه با برد بلند دارد.
- ۱۱ - تی ۳۷ تقاضای یگان توپخانه با برد بلند دارد تا یگان را در منطقه عملیات پشتیبانی نماید. ضمناً به عرض می‌رساند در ساعت ۱۵:۳۰ روز جاری یک گروه رزمی (ل ۲ با استعداد یک گردان و یک گروهان تانک از تهران حرکت نموده است)

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

شماره پیام ۷۳۹۷

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۲

از: ل ۹۲ زرهی - ۳/

به: ت ف نزاجا - مد عملیات

[گزارش آخرین وضعیت]

به استحضار می‌رساند برابر گزارشهای ژاندارمری:

- ۱ - ده دستگاه تانک دشمن در هوارالعظیم مستقر گردید.
- ۲ - در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۱ نیروهای دشمن به سوی پاسگاه عین‌خوش حرکت نموده و یگان‌های خودی را مجبور به عقب‌نشینی نموده.
- ۳ - تعداد ۱۸ دستگاه تانک در مقابل طلایه قدیم مشاهده که بلافاصله نیروها بر روی آنها آتش

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۹۳/

نموده و از طریق هوانیروز پشتیبانی گردید.

۴ - هواپیماهای دشمن در ۵۰۰ متری شمال پاسگاه هخامنش دیده شدند که در منطقه هورالعظیم بمب ریخته که در نتیجه ایجاد آتش‌سوزی گردید و بر روی آنها آتش گشوده شد که مجبور به ترک منطقه گردیدند.

۵ - گردان ۳۳۰ توپخانه مستقر در کیلومتر ۲۵ در ساعت ۱۶:۳۰ با دشمن درگیری که تلفات سنگین به دشمن وارد و در نتیجه چاه نفت مقابل کیلومتر ۲۵ عراق آتش گرفت.

سرهنگ ملک‌نژاد

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۳

شماره ۷۳۶۳

به: ف نزاچا - عملیات

تاریخ ۵۹/۷/۱

[گزارش ژاندارمری از آخرین وضعیت و سقوط هواپیمای خودی]

۱ - پاسگاه طلایه قدیم جدید کوشک به وسیله دشمن منهدم گردیدند.

۲ - در ساعت ۱۶:۰۰ جنگنده‌های ایرانی و عراقی در محل تلمبه‌خانه سرداب به شدت درگیر که در اثر بمباران توسط جنگنده‌های عراقی یک نفر کشته و دو نفر زخمی گردیدند.

۳ - در درگیری که بین نیروهای طرفین در پاسگاه سوسنگرد پیش آمد چهار تانک دشمن توسط نیروهای ارتش منهدم تعدادی از نفرات خودی در این درگیری کشته و زخمی شدند که متعاقباً به عرض می‌رسد.

۴ - در ساعت ۰۷:۰۰ سرگرد خلبان جواد زرتوان با چترنجات جلوی پاسگاه پل‌تنگ واقع در ۶۰ کیلومتری پل‌دختر فرود آمده و اظهار داشته که هواپیمای نامبرده پس از اجرای ماموریت به علت نقص فنی در کوههای کرکی منکره در حوزه پل‌دختر سقوط نموده است.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

از: ل ۹۲

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۶۳

به: ت ف نزاچا (مد عملیات)

تاریخ ۵۹/۷/۱

[گزارش تیپ ۳]

۱ - تیپ ۳ این لشکر گزارش نموده که پاسگاه سوبله سقوط و تعداد زیادی از تانکها و مهمات

توسط نیروهای مهاجم منهدم و تعدادی نامشخص از پرسنل نیز مجروح و شهید شده‌اند و عده‌ای در تپه‌های شن روان فرار کرده‌اند.

۲ - پاسگاه صفریه که به موجب دستور جهت کمک به یگان مستقر در سوبله آماده بوده و مورد تک مهاجمین قرار گرفته و تعدادی تانک منهدم و گروهان فوق هم اکنون با من ارتباط رادیویی دارند و محل آنها مشخص نیست که به منظور جلوگیری از نابودی پرسنل و وسائل دستور داده شده یک یاد و خیز به عقب رفته تا موقعیت بهتری به دست آورند تا پس از حصول برتری هوایی و آتش پشتیبانی مجدداً مرز ترمیم شود.

۳ - تیپ با یگانهای موجود در تلاش متشکل نمودن یک یگان جهت اجرای یک تاکتیک جهت موفقیت می‌باشد.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

از: نزاجا (عملیات) شماره ۶۰۲/۰۲/۶
به: نهاجا - مرکز فرماندهی تاریخ ۵۹/۷/۱
[فاو و بصره زیر آتش]

تیمسار جانشین سماجا، تلفنی به ستوان ۱ مومنی افسر مداومتکار دستور دادند، ل ۹۲ با توپخانه ۱۳۰ م فاو و بصره را زیر آتش قرار دهند. چون ممکن است دشمن نیز پالایشگاه آبادان و خارک را مورد حمله نظامی انتقامی قرار دهد. مقرر فرمائید تأیید اوامر تیمسار سماجا را امر به ابلاغ فرمایند.
ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۳ آنی شماره ۷۳۵۹
به: ت ف نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۱
[محاصره پاسگاه فکه و دویرج]

برابر گزارش تیپ ۳۷ نیروهای دشمن پاسگاه فکه و دویرج را محاصره نمودند و واحدهای خودی ۵۰۰ متر عقب‌نشینی نموده‌اند.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

از: سماجا ۳

شماره ۳۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۱۶۰۳

به: گیرندگان مراجعه شود

تاریخ ۵۹/۷/۲

[اقدامات لازم در مقابله با دشمن]

ساعت ۰۲:۳۰

۱ - تجربیات چند روز گذشته نشان داده است که ارتش بعثی عراق از نیمه شب تا آغاز روشنایی از شدت عملیات خود کاسته و در این فاصله نیروهای خود را (زمینی و هوایی) تجدید سازمان و تقویت نموده و برای عملیات در شروع روشنایی آماده می‌نماید نظیر این نوع شیوه رزمی در مورخه ۵۹/۷/۱ از نظر عملیاتی زمینی و هوایی کاملاً مشهود بوده و عملاً یگانهای خودی در اکثر مناطق با مقاومت و فشار شدید نیروهای دشمن مواجه گردیده‌اند.

۲ - اخبار واصله حاکیست که دشمن نیروهای خودی را در سراسر مرز غربی و جنوبی کشور از تانک و توپخانه تقویت و در آغاز روشنایی روز جاری حملات خود را هم با پشتیبانی هوایی و رزم هوایی به‌طور انتقامی آغاز خواهد نمود.

۳ - دستور فرمائید اکنون که سکوت نسبتاً در اکثر مناطق برقرار شده است اقدامات زیر به عمل آید:

الف - با توجه به امکانات موجود تجدید سازمان به عمل آید و پشتیبانی لجستیکی برای یگانها فراهم گردد.

ب - تخلیه شهدا و مجروحین انجام گیرد.

پ - نیروی هوایی از تاریخ ۵۹/۷/۲ با حدود ۳۰ درصد امکانات موجود، یگانهای زمینی و دریایی را پشتیبانی و با بقیه امکانات آماده ماموریت مخصوص خود باشد.

ت - یگانهای زمینی و دریایی پشتیبانی‌های آتش هوایی طرح‌ریزی شده خود را از طریق دسک‌های مربوطه درخواست، که به موقع هواپیماها آماده پشتیبانی باشند.

ث - نیروی هوایی و زمینی در آمادگی رادارها و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی توجه خاص مبذول دارند. و یگانهای زمینی و دریایی جنگ‌افزار پدافند هوایی خود را آماده اجرای ماموریت نمایند.

ج - با همکاری مقامات مسئول (استاندار یا فرماندار از منابع محلی، انسانی، وسایل) حداکثر استفاده به عمل آید.

ر - سماجا سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ شفیعی

از: ل ۹۲

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۷۶

به: نزاجا (مد اطلاعات)

تاریخ ۵۹/۷/۲

(تانک‌های عراقی در حال عبور از پل تنومه)

ساعت ۰۱:۴۵

بنابه گزارش محمدی از سپاه پاسداران تعدادی تانک عراقی در کیلومتر ۲۵ شلمچه در حال عبور از پل تنومه هستند که پل منفجر شده است.

ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

از: سماجا ۳ - (مرکز فرماندهی)

شماره ۳۰/۱۷۰/۱/۲۹/۰۲/۱۵۷۴

به: زاجا

تاریخ ۵۹/۷/۲

[اطلاعات واصله از دشمن و هواپیماهای خودی]

ساعت ۰۰:۴۰

۱ - برابر اطلاع واصله نیروهای ارتشی عراق تسلط کامل بر منطقه سومار را دارند. (نزاجا تایید ننمود)

۲ - خرمشهر و آبادان در محاصره کامل نیروهای ارتشی عراق می‌باشد. (نزاجا تایید ننمود)

۳ - تعداد ۷ فروند هواپیمای ایرانی در حمله به کرکوک سرنگون شده.

۴ - تعداد ۳ فروند هواپیمای ایرانی در حمله به ام‌القصر سرنگون در ضمن نتیجه‌گیری نموده به تلافی حملات امروز ایران و خونهای ریخته شده، ارتش عراق حمله آتش را تشدید خواهد نمود مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: سماجا ۳

شماره ۹/۱۷۰/۱/۲۹/۰۸/۱۶۳۱

به: نزاجا

تاریخ ۵۹/۷/۲

[وضعیت خرمشهر]

ساعت ۰۰:۲۰

وضعیت خرمشهر در ساعت ۲۳:۰۰ روز جاری به شرح زیر می‌باشد:

۱ - دو هواپیما در منطقه مشغول پرواز مشاهده شده‌اند.

۲ - پاسگاه کیلومتر ۲۵ در حال سقوط می‌باشد ولی مقاومت و پشتیبانی ادامه دارد.

۳ - یک دسته تقویت شده توپ ۱۰۶ م م در مقابل حدود ۱۰۰ الی ۱۵۰ تانک عراقی در منطقه

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۹۷/

شلمچه موضع گرفته‌اند ولی درگیری هنوز آغاز نگردیده است و اوضاع آرام می‌باشد مراتب جهت آگهی اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۳۳

از: سماجا

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : نزاجا

ساعت ۰۰:۴۵

[محدودیت نهاجا در شب و کمبود خلبان]

برابر اعلام نهاجا به علت دید محدود درشب و کمبود خلبان و خستگی بیش از حد آنان و همچنین عدم آمادگی رزم هوایی، امکان پشتیبانی در شب مقدور نمی‌باشد و نیروی هوایی برای روز ۷/۲ آمادگی پشتیبانی نیروهای ژاندارمری و سپاه پاسداران را دارد. دستور فرمائید ضمن استفاده از حداکثر امکانات، به ویژه آتش توپخانه و سلاح سنگین پیشروی دشمن را متوقف و در شروع روشنایی روز ۵۹/۷/۲ از طریق دسک مربوطه پشتیبانی هوایی درخواست گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۷۵

از : نزاجا

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : سماجا

[عدم تایید محاصره آبادان و خرمشهر و سومار]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲-۳۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۵۷۴

ماده ۱ - صددرصد تایید نمی‌گردد.

ماده ۲ - به هیچ وجه تایید نمی‌گردد. تا این ساعت (۰۰:۵۵)

منبع خبر اعلام شود.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ سپهر

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۹۲

از : سماجا ۳

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : نزاجا

ساعت ۰۵:۲۰

[سقوط دژها و احتمال سقوط ...]

برابر اعلام مخابرات سپاه اهواز

۱ - شلمچه و حدود در اختیار نیروهای عراقی است.

۲ - دژ ۱ و ۲ سقوط کرده و فقط دژ ۳ و ۴ و مرکزی باقیمانده و به احتمال قوی دژ ۳ را هم به

زودی خواهند گرفت.

۳ - اگر دژ سقوط کند اهواز - آبادان - خرمشهر نیز سقوط خواهند کرد. تنها راه چاره پرواز

پشتیبانی هوایی خواهد بود که باید هرچه سریعتر اقدام شود زیرا منطقه در خطر جدی قرار دارد.

دستور فرماتید از طریق دسک اهواز پشتیبانی هوایی درخواست نمایند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۳/۲۶۹

از : سماجا ۳

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : نزاجا

ساعت ۲۳:۰۰

[درخواست پشتیبانی هوایی]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲-۶۰۲/۰۲/۶/۱۷۶

دستور فرماتید نیازمندی‌های پشتیبانی هوایی یگانهای آن نیرو را بنابه روش دسک‌های مربوطه

درخواست نمایند - هم اکنون در صورت نیاز به درخواست آماده و با دسک‌ها و با یگان پشتیبانی کننده

همانگ، به نحوی که در اول روشنایی روز ۵۹/۷/۲ آماده برای پشتیبانی یگانها باشند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۹۹/

شماره ۱۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۸۸۸

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۳

به : نهاجا

ساعت ۰۶:۰۵

[آتش سنگین دشمن بر آبادان و خرمشهر]

برابر اعلام نداجا پایگاه دریایی خرمشهر از ساعت ۰۵:۲۵ آتش سنگین دشمن بر روی آبادان و خرمشهر همزمان شروع شده است. با خمپاره ۱۲۰ میلیمتری و توپخانه سنگین، خواهشمند است دستور فرمائید پشتیبانی‌های لازم به عمل آید.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

تلفنی

از : نزاجا مد عملیات

تاریخ ۵۹/۷/۲

به : ف ل ۹۲ - رکن سوم

[ابلاغ ماموریت به گروه اعزامی از لشکر ۲]

دستور فرمائید که به هر وسیله ممکن به فرمانده گروه اعزامی از لشکر ۲ که در ۵۹/۷/۱ با قطار از تهران اعزام گردید. ابلاغ شود که ماموریت وی تامین انبار مهمات دوکوهه و پایگاه وحدتی دزفول بوده و در صورت ضرورت احتیاط لشکر بوده که طبق دستور آن لشکر به کار برده خواهد شد.

ف نزاجا

شماره ۵۰۱-۱۷۰-۷۷۹

از: ل ۹۲

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۲

ساعت ۰۷:۴۰

[مناطق مورد حمله هوایی دشمن در اهواز]

بر اثر حمله هوایی ساعت ۰۵:۳۰ روز ۵۹/۷/۲ مناطق مورد اصابت حمله هوایی به شرح زیر است:

۱ - منابع فولاد اهواز (بمب‌ها عمل نگردیده)

۲ - تپه‌های فولی آباد

ف ل ۹۲ - سرهنگ ملک‌نژاد

۱۰۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

شماره پیام ۶۹۱۳

از: لشکر ۹۲ زرهی - رکن سوم

تاریخ ۵۹/۶/۲۹

به: ت ف نزاجا - مدیریت عملیات

[واگذاری هلی کوپتر]

بازگشت به ۵۹/۶/۲۶/۶۰۲/۰۲/۶/۲۶۲

در اجرای امریه ابلاغی فوق از هوانیروز اصفهان ۳ فروند هلی کوپتر ۲۱۴ و ۲ فروند هلی کوپتر کبرا واگذار گردیده که یک فروند از ۲ فروند ۲۱۴ قبلا واگذار شده بود و از ۱۰ فروند هلی کوپتر واگذاری فقط چهار فروند واگذار شده است.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۷۳۰

از: سماجا ۳ مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۲

به: نزاجا

ساعت ۱۱:۱۰

[آتش دشمن روی مناطق مسکونی و پالایشگاه آبادان]

برابر اطلاع واصله رگبار دشمن روی مناطق مسکونی، پالایشگاه آبادان نیز انجام گردیده است. دستور فرمائید با حداکثر آتش توپخانه سعی شود نقاط استقرار دشمن و وسائل و تجهیزات دشمن را مورد حمله قرار دهند تا از فشار دشمن کاسته شود.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۲

از: نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات - مد عملیات

تاریخ ۵۹/۷/۲

به: ف ل ۹۲

ساعت ۱۰:۴۵

[پشتیبانی هوایی از آبادان]

مراتب حمله هوایی ارتش مهاجم عراق به پالایشگاه آبادان در ساعت ۰۶:۰۵ مورخه ۵۹/۷/۲ از طریق شاجابه سماجا گزارش گردید. یگان پدافندی هوایی مستقر در پالایشگاه تقاضای پشتیبانی هوایی دارد. دستور فرمائید نسبت به درخواست آنان در حد توانایی اقدام به عمل آورند.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۰۱/

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۶۹۵

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۰۹:۱۰

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا - عملیات و اطلاعات

[پدافند هوایی آبادان]

برابر اعلام شاجا مستند به گزارش پلیس هوایمایی کشوری در ساعت ۰۶:۰۵ مورخه ۵۹/۷/۲ به پالایشگاه آبادان حمله هوایی شده و پدافند هوایی پالایشگاه مذکور درخواست کمک نموده است مراتب جهت آگهی و اقدام لازم اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۳/۳۶۴

تاریخ ۵۹/۷/۲

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا - مد اطلاعات

[حمله هوایی عراق به پالایشگاه آبادان]

برابر اعلام وزارت نفت، در پی حمله چند دقیقه قبل عراق، قلب پالایشگاه آبادان مورد اصابت قرار گرفته و آتش‌سوزی وسیعی رخ داده است، در اثر این بمباران نیروی بدنی پرسنل فعال پالایشگاه عملیات تحلیل رفته هم اکنون نیروگاه برق پالایشگاه نیز تحت بمباران قرار گرفته، برق مناطق مسکونی شرکت قطع گردیده، دستور فرمائید نسبت به پشتیبانی لازم اقدام فرمائید.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۷۲۰

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۱:۳۷

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نهاجا

[محاصره پادگان دژ]

برابر اعلام شاجا مستند به اعلام ستاد عملیاتی خرمشهر پادگان دژ در محاصره است. انبارهای مهمات در حال انفجار می‌باشد. پشتیبانی هوایی تا این لحظه نشده است. تعداد ۱۵ فروند هواپیما مورد لزوم است. دستور فرمائید در این مورد اقدام و نتیجه را اعلام فرمایند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از : سماجا ۳ مرکز فرماندهی شماره ۶/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۷۲۷

به : نداجا تاریخ ۵۹/۷/۲

[دفاع همه جانبه برای حفظ خرمشهر و آبادان] ساعت ۱۱:۳۵

برابر اطلاع رسیده دشمن فشار زیادی را برای تصرف خرمشهر از هر طرف آغاز نموده است هر لحظه ممکن است بندر خرمشهر و آبادان را تصرف نماید لذا دستور فرمائید ضمن دفاع همه جانبه تا آخرین نفس برای حفظ خرمشهر و آبادان اقدام و در صورت رخنه دشمن، پرسنل موجود در پایگاه دریائی خرمشهر با هر وسیله که ممکن است نسبت به انهدام وسایل و تجهیزات نیروی دشمن اقدام نمایند.

ج ر سماجا

از : نزاجا (مد عملیات) شماره ۵ سیار

به : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی تاریخ ۵۹/۷/۲

[درخواست اجازه تخریب پل کرخه] ساعت ۱۲:۲۵

فرمانده باقیمانده تیپ دزفول اجازه تخریب پل کرخه را نموده است. مقرر فرمائید اوامر عالی را امر ابلاغ فرمایند.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۰۳/

شماره ۹/۱۷۰۲/۲۹/۰۸/۱۶۰۴

تاریخ ۵۹/۷/۱

ساعت ۱۶:۵۵

از: سماجا ۳

به : نزاجا

[پیشروی دشمن به موسیان و مهران]

برابر اعلام زاجا گزارش گروهان موسیان مستند به گزارش گروهان مهران حاکمیت که نیروی دشمن با پشتیبانی توپخانه و تانک به طرف پاسگاههای خودی در حال پیشروی و تقاضای کمک هوایی و زمینی گردیده است. که مراتب نیز مستقیماً به عملیات غرب گزارش گردیده است. مراتب جهت آگاهی و هرگونه اقدام لازم اعلام می‌گردد.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۱۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۷۶۹

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۵:۳۵

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا

[آتش توپخانه خودی بر بندر عراق]

۱ - برابر اطلاع روز ۵۹/۷/۲، در اثر حمله توپخانه ارتش ایران بندر عراق آسیب زیادی دیده و اسکله‌ها غیرقابل استفاده شده است تاسیسات نفتی عراق نیز آسیب دیده است.

۲ - ساعت ۰۸:۳۰ روز ۵۹/۷/۲ آتش توپخانه سنگین ایران بر روی فاو شروع و درگیری هنوز ادامه دارد.

۳ - صبح روز ۵۹/۷/۲ نیروی هوایی و توپخانه ایران بندر خورالامینه عراق را بمباران و زیان‌های زیادی به تاسیسات و اسکله بندر وارد و بندر در حال سوختن است مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد. ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۳/۳۴۳

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۵:۳۰

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا عملیات

[شهر مهران در حال سقوط است]

برابر اطلاع ژاندارمری، شهر مهران در حال سقوط است و ارتباط بی‌سیم قطع گردیده است. تقاضای پشتیبانی هوایی شده است دستور فرمائید از طریق دسک کرمانشاه نسبت به درخواست پشتیبانی هوایی سریع معمول گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: هوانیروز

شماره ۲۰۷/۳۲/۳/۱۱۷

به : ف نزاجا - مد عملیات

تاریخ ۵۹/۷/۲

[موضوع: پایگاه هوانیروز - کرمانشاه]

ساعت ۱۶:۲۵

با توجه به اینکه در دو روز اخیر پایگاه هوانیروز کرمانشاه چند بار مورد تهاجم هواپیماهای عراقی قرار گرفته است پدافند هوایی محل جوابگوی نیاز نبوده است این یگان در نظر دارد وسایل پرنده گروه کرمانشاه را به محل امنی که در نظر گرفته شده و مورد اطمینان است منتقل نماید. استدعا می‌شود اوامر عالی را در این مورد سریعاً امر به ابلاغ فرمایند.

ف: سرهنگ گرانمایه

از طرف: سرهنگ جلالی

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

شماره ۱۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۸۸۸

از: نهاجا

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۳

[آتش سنگین دشمن بر آبادان و خرمشهر]

ساعت ۱۶:۰۵

برابر اعلام نداجا، پایگاه دریایی خرمشهر، از ساعت ۰۵:۲۵ آتش سنگین دشمن به روی آبادان و خرمشهر همزمان شروع شده است. با خمپاره ۱۲۰ میلیمتری و توپخانه سنگین. خواهشمند است دستور فرمائید پشتیبانی‌های لازم به عمل آید.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات)

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۸

به : ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۲

[درخواست آرپی‌جی ۷]

ساعت ۱۶:۱۰

برابر اطلاع واصله، نیروی ارتش عراق از پاسگاه سعیده تا عین‌خوش به طول ۶۰ کیلومتر با تعداد ۸۰ تانک در خاک کشور پیشروی نموده پاسگاه هلاله - انجیره - میمک توسط پاسداران - در حال بازپس گرفتن می‌باشد. پاسداران مزبور درخواست اسلحه آرپی‌جی ۷ نموده‌اند دستور فرمائید در صورت موجود بودن اقدام لازم به عمل آید.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۰۵/

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۷

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۶:۳۸

از : نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات)

به : سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)

[عدم پشتیبانی هوایی]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲-۱۰/۱۷۰/۲۹/۰۸/۱۷۵۴

از طریق لشکر ۹۲ نیز چنین پیش‌بینی می‌شد و علت این سقوط عدم پشتیبانی نیروی هوایی می‌باشد.

ف نزاجا سرتیپ ظهیرنژاد

تلفنی

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۶

تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۲

از : نزاجا

به : سماجا

[تقاضای پشتیبانی هوایی]

طبق مذاکره تلفنی رکن ۳ لشکر ۹۲، اکثر آتشبارهای مستقر در شلمچه منهدم شده‌اند. تیپ ۲ مستقر در عین‌خوش توسط حدود ۱۸۰ تانک عراقی محاصره شده است. گروه رزمی ۳۷ و ۱۳۸ ضمن غنیمت گرفتن ۱۰ تانک دشمن بین فکه و دوسلق زیرآتش شدید هوایی دشمن است و تقاضای فوری پشتیبانی هوایی دارد.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۸

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۶:۵۵

از: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)

به: ل ۹۲

[پاسگاه‌های خرمشهر زیر آتش شدید دشمن]

در حال حاضر پاسگاه‌های گروهان ژاندارمری خرمشهر زیر آتش شدید قرار گرفته و تانک‌های دشمن تا ۴۰ کیلومتری خرمشهر - اهواز رسیده‌اند و نیروهای ژاندارمری قادر به نگهداری نمی‌باشند. دستور فرمائید از دسک مربوطه پشتیبانی هوایی شده و سریعاً پشتیبانی لازم را به عمل آورید. ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

شماره ۶/۱۹۵/۶۰۲/۰۲

تاریخ ۵۹/۷/۲

ساعت ۱۱:۳۰

از: فرمانده ترابری

به: ف نزاجا - عملیات

[بمباران بندر امام خمینی]

برابر گزارش فرمانده ترمینال نظامی بندر امام خمینی ظرف روز جاری توسط یک فروند میگ روسی بمباران گردید که در این حمله ۴ عدد راکت پرتاب و فقط یک راکت عمل نموده که یک انبار گمرک آتش گرفته است. تلفات نداشته است.

فرمانده ترابری نزاجا

شماره ۷۴۷۷

تاریخ ۵۹/۷/۲

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

به: ت ف نزاجا - مد عملیات آنی - آنی - حضوری

[عین خوش و دهلران در حال سقوط]

عین خوش و دهلران در حال سقوط است و دشمن تعداد زیادی تانک به منطقه وارد و هم‌اکنون راه ارتباطی بکلی قطع است. کلیه منطقه با پاسگاه‌های مربوطه و به خصوص رادار دهلران که برای این مملکت در وضعیت کنونی بسیار باارزش می‌باشد در خطر نابودی است تقاضای کمک دارم فوری سرهنگ ملک‌نژاد

ساعت مخابره ۲۳:۰۰

شماره ۷۴۲۹

تاریخ ۵۹/۷/۲

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

به: ت ف نزاجا - مد عملیات

[اعزام سریع یگان‌های تقویتی]

- ۱ - درگیری‌های شدید چند روز اخیر تجاوزات کشور بعثی عراق و این که دشمن روز به روز به طور جدی بر تقویت یگان‌های خود در مرز می‌افزاید ایجاب می‌کند که نزاجا هر چه زودتر یک راه حل بسیار سریع و جدی به عمل آورد و یگان‌های تقویتی دیگری را به خوزستان اعزام دارد.
- ۲ - بکار بردن احتیاط لشکر (گردان پیاده و گروهان تانک اعزامی از تهران) که به ناچار به علت عدم وجود یگان‌ها و در دسترس نداشتن یگان دیگری بوده است این کمبودها را کاملاً نشان می‌دهد.
- ۳ - با عطف به توجه به مراتب بالا استدعا دارد هر چه زودتر در تقدم یک تیپ زرهی و در تقدم

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۰۷/

۲ یک تیپ پیاده زرهی به عنوان احتیاط در اختیار لشکر قرار گیرد. چه اگر یگانهای لشکر در تمام جبهه‌ها به طور جدی درگیر عملیاتند، پدافند در عمق وجود نخواهد داشت و لشکر نمی‌تواند یگان احتیاط را به کار ببرد.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۷۴۷۱

از: ل ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۲

به: نزاجا - مد عملیات

[بمباران پالایشگاه آبادان و ماهشهر]

۱ - برابر گزارش در اثر آتش توپخانه و بمباران هوایی عراق یکی از مخازن پالایشگاه و یک دستگاه خودرو مربوطه به پدافند هوایی مورد اصابت قرار گرفته و دچار آتش‌سوزی شده و منطقه بریم نیز زیر آتش دشمن می‌باشد.

۲ - برابر گزارش هنگ آبادان در ساعت ۱۱:۲۰ روز جاری کارخانه تانک فارم ایران و ژاپن در حوزه استحفاظی نفت ماهشهر به وسیله ۴ عدد هواپیما بمباران و یکی از تانک فارم‌ها از بین رفته است.

۳ - برابر گزارش گارد ساحلی وسیله توپخانه روی تاسیسات دشمن در منطقه فارس تیراندازی شده و یکی از درجه‌داران گارد ساحلی به نام مهدی باقری در حفر بریم آبادان با سپاه پاسداران در سنگر بوده مجروح گردیده است و کلیه پرسنل با روحیه قوی مردانه از حاکمیت ایران در آبهای اروند دفاع می‌نمایند.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۷۴۷۹

آنی

از: ل ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۲

به: ف تی ۳۷ - رونوشت ف گروه رزمی ۱۳۸

[مقاومت در برابر دشمن]

پرسنل تی ۳۷ تاکنون شجاعانه در مقابل دشمن مقاومت نموده و پیروزی‌های فراوان کسب کرده‌اند شما نیز در مواضع سدکننده پاسخ دندان‌شکنی به متجاوزین بدهید سرسختانه نابودشان کنید. با هم‌آهنگی تی ۳۷ و تی ۲ به ماموریت خود ادامه دهید نیروهای کمکی قریبا به شما ملحق خواهد شد.

۱۰۸ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

دلآوری‌های شما عزیزان مایه حیات ملت ایران است.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۷۵۱۳

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

تاریخ ۵۹/۷/۳

به: ت ف نزاجا

[خطر سقوط خوزستان و نیاز به پشتیبانی نزدیک هوایی]

۱ - همه یگان تیپ ۲ زرهی و تی ۳۷ در محاصره قرار دارند گردان ۲۲۱ و ۲۸۳ درخطر نابودی است.

۲ - خرمشهر و آبادان در خطر سقوط و اهالی دسته دسته در حال کوچ کردن هستند.

۳ - توپخانه‌های موجود قادر نیستند با برد کم، آتش‌های ضد آتشبار ایجاد کنند.

۴ - اگر نه‌اجا با تمام قدرت عمل ننماید تمام منطقه خوزستان سقوط خواهد کرد استدعا می‌گردد

به پشتیبانی نزدیک هوایی این لشکر اقدام گردد.

سرهنگ ستاد ملک‌نژاد

از: دا . اف (آموزش و تامین)

تاریخ ۵۹/۷/۳

به: ت ف نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات (عملیات)

موضوع: اعزام دانشجویان به اهواز

بازگشت به تلفنگرام مورخه ۱۳۵۹/۷/۲

در اجرای امر به بازگشتی فوق افسران، درجه‌داران و دانشجویان سال‌های دوم و سوم دانشکده

افسری متشکل از سازمان رزمی زیر در ساعت ۱۱:۰۰ روز ۱۳۵۹/۷/۳ به فرودگاه عزیمت اعزام و با

استفاده از هواپیماهای ۵۱۳۰ ارتش جمهوری اسلامی ایران به اهواز حرکت نمودند.

علیهذا یک نسخه آمار پرسنل و تجهیزات جهت استحضار به پیوست تقدیم می‌گردد.

ف د ا . اف - سرهنگ ۲ سیدموسی نامجو

۱ - فرمانده سازمان رزمی - سرهنگ ۲ حسین حسینی سعدی

۲ - ستاد سازمان رزمی - شامل سه گروه اطلاعات - عملیات و لجستیک

۳ - سه گردان رزمی - با تعداد ۲۵ گروهان عملیاتی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۰۹/

توضیح اینکه: هر گروهان شامل ۴ دسته و هر دسته متشکل از یک درجه‌دار و ۷ نفر دانشجو می‌باشد.

گیرندگان: ۱ - معاونت لجستیکی نزاچا

۲ - معاونت آموزشی نزاچا

۳ - معاونت پرسنلی (مد کارگزینی)

پرسنل و تجهیزات سازمان رزمی اعزامی به اهواز دانشکده افسری در مورخه ۱۳۵۹/۷/۳

واحد	افسر	درجه‌دار	دانشجو	تفنگ ژ۳	مهمات ژ۳	تیربار	مهمات تیربار	آرپی جی ۷	مهمات آرپی جی ۷	بی سیم	بی سیم
گد ۱	۱۷	۱۱	۳۱۴	۳۰۰	۹۵۲۰۰	۱۹	۶۰۰۰۰	۹	۷۸	۱۲	۷۷
گد ۵	۱۱	۷	۲۰۶	۱۸۷	۶۵۰۰۰	۱۵	۱۵۰۰۰	۴	۷۲	۱۸	۶۰
گد ۶	۱۳	۶	۲۱۱	۲۲۱	۶۶۳۰۰	۱۵	۳۰۰۰۰	۶	۹	۱۲	۱۸
جمع	۴۱	۲۴	۷۳۱	۷۰۸	۲۲۶۵۰۰	۴۹	۱۰۵۰۰	۱۹	۱۵۹	۴۲	۹۶
فرماندهی ارکان ستاد	۲۱	۹	-	۲۹	۳۱۰۰						

ر - آموزش و تامین - سرهنگ ۲ عباس مصلحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۱۱/

شماره پیام ۷۵۰۹

تاریخ ۵۹/۷/۳

از: ل ۹۲ زرهی آنی

به: مد عملیات و اطلاعات

[تقاضای اعزام گردان توپخانه ۱۳۰ م]

یگانهای توپخانه موجود به علت برد کم به هیچ وجه قادر به اجرای ماموریت نیستند خواهشمند است یک گردان توپخانه ۱۳۰ م م سریعاً اعزام دارند.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۶۶۸

تاریخ ۵۹/۷/۳

از: مسجدسلیمان

به: نزاجا

پیرو شماره ۱ و ۲ سیار ۵۹/۷/۳

[بمباران مسجدسلیمان]

تلفات بمباران امروز مسجدسلیمان به شرح زیر می‌باشد.

مجروح سرپایی ۶۰ نفر

۲ - مجروح ۴۰ نفر

۱ - شهید ۲۱

با توجه به وسعت عملیات و وجود کارخانجات تانک سازی تاسیسات دبیرستان صنعتی نزاجا کارنجات پتروشیمی - تاسیسات نفتی - منابع آب و سایر تاسیسات کلا تعداد چهار قبضه تیربار ۱۲/۷ متعلق به تانک ها و ۵ قبضه ۷/۶۲ در این یگان موجود می‌باشد که از نظر پدافند خالی از اشکال نیست استدعا دارد در مورد تامین جنگ‌افزار پدافند جهت این پادگان اقدام و بهره بعدی را امر به ابلاغ فرمایند.

ف مسجدسلیمان

شماره پیام ۷۴۹۹

تاریخ ۵۹/۷/۳

از: ل ۹۲ زرهی ۳

به: ت ف نزاجا عملیات

[نتیجه درگیری تیپ ۱ و ۲]

۱ - در درگیری یگانهای تی ۱ با دشمن سه تانک دشمن منهدم گردید.
۲ - در درگیری تیپ ۲ دزفول با دشمن یک دستگاه تانک چیفتن خودی آسیب دیده و یک دستگاه مهمات برو یک دستگاه خودرو ریو منهدم گردید.

درهمین درگیری ۱۲ تانک دشمن به کلی منهدم و یک دستگاه تانک سالم به غنیمت گرفته شد.

سرهنگ ملک‌نژاد

۱۱۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مد اطلاعات)
شماره ۶۰۲/۰۴/۶/۱۰
تاریخ ۵۹/۷/۵
ساعت ۰۸:۱۵
به: ف ل ۹۲
موضوع: درباره اعزام سه قبضه توپ ۱۷۵ م م
بازگشت به ۷۱۶۳-۵۹/۶/۳۱

سه قبضه توپ ۱۷۵ م م مورد درخواست آن لشکر در ساعت ۱۲:۰۰ روز جاری به مقصد اهواز حرکت می‌نماید. دستور دهید به محض رسیدن نتیجه را اعلام فرمایند.
ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی
شماره ۱۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۱۸۹۷
تاریخ ۵۹/۷/۳
به: نزاجا مد عملیات
[پیشروی دشمن برای تصرف خرمشهر]

برابر اعلام سپاه پاسداران در ۵۹/۷/۲ حدود ۵۰ تانک در ۸ کیلومتری خرمشهر نزدیک شده‌اند که قصد تصرف خرمشهر را دارند و احتیاج به پشتیبانی هوایی و زرهی دارند. دستور فرمائید اقدامات لازم جهت جلوگیری از پیشروی دشمن به خرمشهر و آبادان انجام گردد.
جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی
شماره ۱۱/۱۷۰۱/۲۹/۰۶/۱۹۰۰
تاریخ ۵۹/۷/۳
به: نزاجا - مرکز عملیات
[ساعت اعزام پرسنل دانشکده افسری]

پرسنل اعزامی از دانشکده افسری با هواپیمای سی ۱۳۰ ساعت ۰۱:۰۰ بامداد از مهرآباد به دزفول یا اهواز اعزام می‌شود تعداد سورتی ۱۰ فرزند، پیش‌بینی لازم از نظر ابلاغ به یگان‌های پدافند هوایی.

جانشین سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۱۳/

شماره پیام ۶۲۶۸

از: پش م ۲ - ترابری

به: ف ل ۹۲ زرهی

بازگشت به رمز ۷۵۶۹-۵۹/۷/۴ و پیرو ۲۵۵۱-۱۲۵۹۶-۵۹/۷/۱

۱ - مرکز عملیاتی ف نزاجا پیرو شماره بازگشتی

۲ - معاونت لجستیکی نزاجا پیرو ۵۹۶۲-۵۹/۷/۱ جهت استحضار

۳ - ف آمادگاه دزفول پیرو شماره فوق جهت آگهی و اقدام لازم

[نیازمندی خودرو]

برابر اعلام آمادگاه دزفول با نگرش به گسترش یگانها در منطقه و درگیری خودروها در امر پشتیبانی، امکان واگذاری خودرو جز ۱۰ دستگاه خودرو سبک - از ۲۰ دستگاه اعزامی از پش م ۳ به آن لشکر غیرمقدور می‌باشد. خواهشمند است دستور فرمائید نیازمندی به خودروهای زیر خارج از امکانات این پش را از نزاجا درخواست نمایند.

۱ - خودرو ۲/۵ تن ۹۰ دستگاه ۲- خودرو یک‌چهارم تن ۵۰ دستگاه ۳ - خود رو یک‌چهارم تن شهپاز ۱۰ دستگاه ۴ - تانکر سوخت ۴۵۰۰ لیتری ۳۰ دستگاه ۵ - آمبولانس ۱۵ دستگاه که ۵ دستگاه از اداره بهی نزاجا اعزام شده ۶ - ماز تانک‌بر ۱۰۰ دستگاه که ۱۱ دستگاه از شیراز و ۵ دستگاه از ف ترابری اعزام شده. ۷ - خودرو تانکر آب ۴۰۰ گالنی ۲۵ دستگاه ۸ - بنز کانکس حمل بار ۱۰ دستگاه

ف پش م ۲

شماره ۲۹/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۷۹۰

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۵

به: نزاجا - مد عملیات

[وضعیت تیپ‌های لشکر ۹۲]

در تماس تلفنی که با لشکر ۹۲ زرهی اهواز ستاد عملیات لشکر مذکور به عمل آمد:
۱ - تیپ یک لشکر مزبور تعداد ۵ و ۶ عدد از تانکهایش سالم مانده و بقیه یا خراب هستند و یا توسط دشمن کوبیده شده است.

۲ - تیپ ۲ در حال عقب‌نشینی است و تا پل کرخه عقب‌نشینی نموده است.

۳ - تیپ ۳ کماکان به عقب‌نشینی خود از تپه‌های الله‌اکبر ادامه می‌دهد.

۴ - خرمشهر و آبادان زیر آتش توپخانه عراق قرار دارد.

۵ - چندین بار تقاضای پشتیبانی هوایی شده لیکن تاکنون هیچ‌گونه کمکی نرسیده است.
ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی شماره ۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۲۴۸
به : نزاجا - مد عملیات تاریخ ۵۹/۷/۵
[آخرین وضعیت خوزستان]

سماجا ۲ اعلام نموده است که بنابه اظهار سرگرد ترکپور افسر عملیات لشکر ۹۲ زرهی:
۱ - شهر اهواز زیر آتش توپخانه دشمن از سه جبهه جنوب شرقی، جنوب غربی و جنوب می‌باشد.

۲ - تیپ ۲ تا جسر نادری عقب‌نشینی کرده است.

۳ - تیپ ۳ تا پایین الله اکبر عقب‌نشینی کرده است.

۴ - لوله‌های نفت ماهشهر در کنار پل بهمن شیر منفجر گردیده است.

۵ - در ساعت ۱۸:۳۰ صدای گلوله‌های توپ روی شهر اهواز شنیده و فرود می‌آید.

۶ - یگانهای خودی نیاز مبرمی به پشتیبانی یگانهای تازه نفس تانک و توپ را دارند.

۷ - پشتیبانی هوایی بیش از این احتیاج دارند.

۸ - خرمشهر و آبادان زیر آتش توپخانه دشمن قرار دارد و مردم دسته دسته شهر را

ترک می‌کنند.

۹ - در حال حاضر حجت الاسلام خامنه‌ای در اطاق عملیات لشکر هستند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از: لشکر ۹۲ زرهی - عملیات ۳ آنی آنی شماره پیام ۷۶۷۱
به : نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۵
[درخواست هواپیمای تاکتیکی]

ضمن تاکید درخواستهای قبلی علاج، کوبیدن وسیله هواپیماهای تاکتیکی می‌باشد. استدعا دارد هر اندازه هواپیما می‌تواند دشمن را طبق مختصات داده شده به دسک و مختصات بکوبد.

سرهنگ قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۱۵/

شماره ۲۰۱/۰۲/۱/۱۷

تاریخ ۵۹/۷/۵

از : ف لوج نزاجا

به : ف آمادگاه دزفول

[تخلیه آمادگاه دزفول]

در اجرای اوامر شفاهی تیمسار فرماندهی نزاجا و معاونت لجستیکی نزاجا دستور دهید درباره تخلیه آمادگاه دزفول با استفاده از امکانات نظامی و شهری به درود اقدام فوری معمول و نتیجه را گزارش نمایند.

ف لوج نزاجا - سرهنگ مهندس ستاد کوچک دهقان

شماره ۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۳۷۷

تاریخ ۵۹/۷/۶

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نهاجا

[ورود دشمن به سوسنگرد و رزم تن به تن]

برابر اعلام ژاجا

۱ - خبری که در ساعت ۱۶:۱۵ روز ۵۹/۷/۶ دریافت شد نیروهای متجاوز به سوسنگرد وارد و رزم تن به تن با نیروهای خودی در جریان است و ارتباط رادیویی قطع گردیده است.
۲ - پاسگاه دارخوئین روی محور اهواز- خرمشهر بمباران شده و شهرهای اهواز و سوسنگرد و دو پاسگاه جسر نادری از خوزستان و پاسگاه چنگوله و موسیان از ایلام شدیداً تحت فشار دشمن قرار دارند دستور فرمائید به پرسنل اعلام شود که خونسردی خود را حفظ نموده و جلوی تجاوز دشمن را سد نمایند.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۳۸۸

تاریخ ۵۹/۷/۶

از : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا

[عقب‌نشینی یگان‌های خودی از پل کرخه ...]

خبر واصله حاکی است یگان‌های خودی که در تقاطع اندیمشک - دزفول سنگربندی نموده‌اند تانکها و نفربرهای خودی که از منطقه نبرد به طرف پادگان می‌رفتند اظهار نموده‌اند مدت چهار روز است می‌جنگیم ولی به ما کمک نرسیده ناچار پل کرخه را منهدم و عقب‌نشینی نموده‌ایم دستور فرمایید مراتب عقب‌نشینی به طرف پادگان و انهدام پل کرخه را گزارش نمایند.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۰۱/۴۸

از: ل ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۶

به: ت ف نزاجا - مد عملیات

[درخواست اعزام نیرو]

بازگشت به شماره ۴۷-۵۹/۷/۶

- ۱ - نیروهای دشمن در حال پل زدن روی رودخانه کرخه در مقابل سوسنگرد هستند.
- ۲ - شهرهای سوسنگرد و اهواز و آبادان و خرمشهر و حمیدیه را با توپخانه می کوبند.
- ۳ - نیروهای مانوری زرهی توپخانه پیاده موجود در اینجا فرسوده و کافی نیست. هرچه سریع تر نیرو اعزام شود.

سرهنگ قاسمی

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۴

از: ل ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۶

به: ت ف نزاجا - مد اطلاعات

[وضعیت یگانهای لشکر]

برابر گزارشهای رسیده وضعیت یگانهای لشکر به شرح زیر است:

- ۱ - تیپ ۲ در محور تپه های علی گره زد عین خوش زیر آتش شدید قرار گرفته اند.
- ۲ - گردان ۱۳۸ در محور عین خوش زیر آتش شدید در تپه های دوسلک قرار گرفته.
- ۳ - گردان ۱۵۶ در پاسگاه شلمچه عقب نشینی کرد و به کلی نابود حدود ۲۰ نفر دستگیر یا شهید شده اند.
- ۴ - گردان ۱۵۱ در دژهای درخت و دژ مرکزی تخلیه شده و تعدادی از پرسنل نامعلوم شدند.

۵ - گردان ۱۲۱ تعداد دستگیرشدگان در دست نیست.

۶ - گردان ۲۲۱ در محاصره احتیاج به کمک هوایی خیلی زود دارند.

سرهنگ قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۱۷/

شماره ۲۰۱/۴۸/۴۹۹

تاریخ ۵۹/۷/۵

از: ل ۹۲

به: ف تی ۳۷

[تیپ ۳۷، پشتیبانی و ارتباط با تیپ ۲]

۱ - حمله تیپ ۲ را با آتشیهای پشتیبانی به روی دشمن در سمت شمال مواضع در دو سلک اجرا نمائید.

۲ - ارتباط خود را با تیپ ۲ حفظ نمائید.

سرهنگ قاسمی

شماره پیام ۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۳۷۵

تاریخ ۵۹/۷/۶

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی آنی آنی

به: نزاجا

[شهر سوسنگرد زیر آتش خمپاره و ...]

برابر اعلام شهربانی خوزستان از ساعت ۰۸:۰۰ روز جاری اطلاع حاصل شد که تعدادی از نیروهای عراقی و تعدادی تانک و خودرو و در پنج کیلومتری در کنار رودخانه کرخه مستقر بلافاصله پرسنل ژاندارمری و سپاه پاسداران و شهربانی و نیروهای محلی در کنار رودخانه سوسنگرد موضع گرفته و به مقابله پرداخته و تا ساعت ۱۶:۰۰ شهر سوسنگرد به طور کلی اکثر نقاط آن زیر آتش خمپاره بوده عده زیادی کشته و مجروح شده و بیشتر ادارات تخریب و تعطیل یک نفر کارمند ستوان شهربانی زیر آوار مانده و احتمالاً کشته شد و یک نفر از پاسداران مجروح و به بیمارستان منتقل شده احتمالاً تا چند ساعت دیگر نیروهای عراقی با وسیله پل خاکی که در رودخانه احداث نموده‌اند وارد سوسنگرد و جاده شهر اهواز را مسدود و شهر را به تصرف درخواهند آورد.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۱۹۵

تاریخ ۵۹/۷/۶

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی - رکن سوم

به: نزاجا - مد علمیات

[وضعیت یگان‌های پل شناور]

وضعیت یگانهای پل شناور موجود در لشکر به شرح زیر به عرض می‌رسد:

۱ - گروهان پل گردان ۴۲۹ مهندس با استفاده از سطحه ساحلی گردان ۴۱۴ به روی

۱۱۸ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

رودخانه کرخه در پای پل نادری نصب می‌باشد.

۲ - گردان ۴۱۴ پل

الف - یک گروهان به روی رودخانه کرخه جنب پادگان دشت آزادگان نصب است.

ب - یک گروهان بنا به دستور استاندار جهت نصب در شوش روز ۵۹/۷/۷ اعزام خواهد شد.

پ - یک گروهان پل بدون داشتن سطحه ساحلی در پادگان موجود می‌باشد.

سرهنگ ستاد قاسمی

شماره ۲۰۱/۴۸/۹۰

آنی حضوری

از: ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۶

[درخواست اعزام نیروی کمکی]

پیرو گزارشات مکرر فرمائید در اعزام نیروهای کمکی به لشکر اقدام هرچه سریع‌تر به عمل آید در غیراین صورت این منطقه در حال سقوط است.

ف ل ۹۲

شماره پیام ۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۳۵۲

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۶

به: نزاجا

[خطر سقوط دزفول]

طبق اطلاع آقای زرهائی نماینده دزفول در مجلس شورای اسلامی در ساعت ۱۵:۴۵ مورخه ۵۹/۷/۶ تیپ زرهی که از کرخه گذشته بود عقب‌نشینی نموده، مهمات و وسائل خود را نیز جا گذارده و تیپ دیگری که در آن منطقه است از سه طرف از جانب نیروهای دشمن محاصره شده و اگر کمک جدی نشود دزفول در خطر است چنانچه آرپی‌جی ۷ برسد خود مردم دفاع خوبی خواهند کرد مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۱۹/

شماره ۱۴۰۹/۶/۲۷۳

تاریخ ۵۹/۷/۶

از: معاونت لجستیکی نزاچا (مد آماد)

به : ف ل ۹۲ زرهی اهواز

موضوع : تحویل ماکسی شارژ

تلفنگرام - اقدام تند (خیلی محرمانه)

دستور فرماتید سریعا یک دستگاه از دو دستگاه ماکسی شارژ تحویلی به وسیله پش م ۲ به آن لشکر را به نماینده ل ۲ پیاده مرکز که عازم منطقه می‌باشد تحویل و نتیجه را گزارش نمایند.

معاون لجستیکی نزاچا - سرهنگ تاد عبادی

از طرف سرهنگ ستاد ناصر عین افشار

شماره ۲۰۱/۴۸/۲۰۰

تاریخ ۵۹/۷/۷

از : ل ۹۲ زرهی آنی حضوری

به : نزاچا - مد عملیات

[وضعیت تیپ ۳]

موقعیت وضعیت تیپ ۳ به شرح زیر به عرض می‌رسد: برابر گزارش یگان:

۱ - در حال حاضر در خارج از پادگان در میدان تیر حدود فاصله ۱۰ کیلومتری است و هم اکنون ترکش گلوله‌های منور زیادی از طرف دشمن به چشم می‌خورد به طوری که روحیه پرسنل بسیار بد است.

۲ - تجهیزات بسیار ناقص است یک دسته تانک تعدادی محدود نفربر بی‌ام‌پی ۱ خودرو چرخدار می‌باشد وضع توپخانه‌ها بهتر از واحدهای رزمی است.

۳ - اغلب پرسنل به علل گوناگون در منطقه حضور ندارند و فرماندهان عملا قادر به کنترل نیستند و اعمال نفوذ فرماندهی ندارند و همگی در وضع ناراحتی بسیار به سر می‌برند و اظهار می‌دارند چرا نیرو و واحد تانک اعزام نمی‌کنند.

سرهنگ قاسمی

از: گروه ۵۵ توپخانه اصفهان
به: ف نزا جا - مد عملیات
[آتشبار ۱۳۰ م م مستقر در مهران]

برابر گزارش‌های مکرر رسیده از آتشبار ۱۳۰ - م م مستقر در مهران این یگان زیر بمباران شدید دشمن قرار گرفته و تلفات و ضایعات آن به شرح تلفنگرام ساعت ۱۵:۳۰ مورخه ۵۹/۷/۷ به عرض رسید مقرر فرمائید هر چه سریع‌تر نسبت به پشتیبانی یگان مربوطه اقدام لازم مبذول گردد.

گروه ۵۵ توپخانه

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی
به: نزا جا
شماره ۱۲/۱/۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۵۳۳
تاریخ ۵۹/۷/۷
[وضعیت سوسنگرد و بستان]

خیلی محرمانه - فوری

برابر اعلام سپاه پاسداران مستند به گزارش واحد اطلاعات سپاه از صبح امروز برادران سپاه مقر سپاه را

در سوسنگرد تخلیه نموده‌اند. نیروهای عراقی شهر را به توپ بستند و به احتمال زیاد قسمتی از ساختمان‌ها و تاسیسات دولتی ویران شده است. ژاندارمری از بین رفته و سلاحهای آن بین مردم پخش گردیده است. بعد از ظهر اطراف شهر به محاصره نیروهای عراقی درآمدند و از داخل شهر نیروهای نظامی و عده‌ای از مردم کوچ کرده‌اند و جمعی نیز باقی مانده مهمترین اقدام نیروی دشمن بست پل روی رودخانه در قسمت سبحانیه شهر سوسنگرد است. نیروهای عراقی از سوی بستان نیز در حال پیشروی هستند و روحیه مردم پریشان شده است. امروز هواپیماهای فانتوم خودی، نیروهای خود را که در حال عقب‌نشینی بودند به جای نیروهای دشمن هدف قرار داده‌اند و این باعث تضعیف روحیه آنها شده و بعد از ظهر دیروز نیز نیروهای سبک عراقی در سبحانیه مستقر شده‌اند مراتب جهت آگاهی و اقدام و اعلام چگونگی اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی
از طرف سرهنگ شهسواری

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۲۱/

از : نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات - مد عملیات
شماره ۱۷
به : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی
تاریخ ۵۹/۷/۸
[فرماندهی منطقه خرمشهر]
ساعت ۰۹:۴۲

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۷-۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۴۹۱

خواهشمند است دستور فرمایند مراتب زیر را به نیروی دریایی ابلاغ نمایند.
۱ - با توجه به این که در حال حاضر نیروی دریایی در خرمشهر حضور دارد فرماندهی منطقه را به عهده بگیرد.

۲ - افسر واجد شرایط در حال حاضر برای اعزام به خرمشهر وجود ندارد زیر افسران واجد شرایط مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.

۳ - درخواستهای خود را به لشکر ۹۲ زرهی اعلام و هم‌آهنگی لازم به عمل آورند.
ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد
از طرف سرهنگ ستاد وصالی

از: سماجا
شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۵۶۸
به : نزاجا عملیات و اطلاعات
تاریخ ۵۹/۷/۸
[پرسنل اعزامی نداجا]

برابر اعلام نداجا پرسنل اعزامی نداجا دزفول اغلب از قسمتهای مختلف ستاد و یا پایگاه‌هایی جمع‌آوری گردیده و آمادگی لازم جهت رزم را ندارند و تقاضا نموده‌اند که یک دوره آموزشی فشرده جهت این پرسنل در محل انجام به ماموریت‌های محوله توصیه گردند دستور فرمائید. مراتب را به معاون لشکر اهواز ابلاغ نمایند.

سرتیپ فلاحی

از: ل ۹۲ زرهی - ۳
شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۶۱
به: ستاد اروند
تاریخ ۵۹/۷/۸
[اعزام یگان]

در حال حاضر اعزام یگان مقدور نیست پشتیبانی هوایی انجام می‌شود واز توپخانه و خمپاره استفاده شود.

سرهنگ ستاد قاسمی

شماره پیام ۲۰/۱۷۰۱/۲۹/۰۵/۴۲۲۳

از : سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۸

به : نزاجا - مد عملیات

[وضعیت دهلران، موسیان]

برابر اعلام ژاجا هنگ ژ ایلام

گروهان دهلران با کوشش فراوان توانسته با تیپ دزفول ارتباط برقرار کند و هم اکنون دشمن از طریق دزفول به موسیان سرکوب می شود از طریق فرمانده گروهان دهلران به فرمانده تیپ ۸۴ خرم آباد نیز اعلام شد اگر چند ساعتی مقاومت نمایند دشمن شکست می خورد و تغییر موضوع می دهد و تقاضا می شود به هر طریق که باشد به فرمانده تیپ ۸۴ خرم آباد اعلام و دستور داده شود با گروهان دهلران همکاری لازم را معمول که با پشتیبانی و آتش قوی بتوان دشمن را مجبور به عقب نشینی نمود مراتب جهت اطلاع و اقدام بایسته اعلام می دارد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ ۲ میرسعیدی

شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۱۸/۲۵۹۱

از : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۸

به : نزاجا - مد عملیات

[وضعیت خرمشهر و دشمن نزدیک پلیس راه]

برابر اعلام شاجا

خرمشهر از ساعت ۰۵:۰۰ روز جاری زیر رگبار آتش خمپاره و بمب نیروهای عراقی بوده نیروهای دشمن در نزدیکی پلیس راه مستقر می باشد وضع خرمشهر رضایت بخش نیست دستور فرمائید وضعیت نیروهای خودی را اعلام دارند.

ج ر سماجا سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۲۳/

شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۵۵۸

تاریخ ۵۹/۷/۸

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نداجا - مد عملیات

[وضعیت خرمشهر]

برابر اعلام ژاجا

نیروهای دشمن شامل تانک و زره‌پوش از جاده کمربندی خرمشهر به طرف شمال دژ در حرکتند و شهر خرمشهر و دژ را زیر آتش گرفتند و همچنین به وسیله توپخانه و هواپیما شهر خرمشهر و آبادان بمباران هوایی می‌شود مراتب جهت آگاهی و اعلام می‌گردد در صورت نیاز نسبت به درخواست پشتیبانی هوایی اقدام که از حرکت تانکها جلوگیری شود.

ج ر سماجا سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ ستاد جلوه‌گر

شماره ۳۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۲۲۸۶

تاریخ ۵۹/۷/۸

از : سماجا ۳ - عملیات

به : نزاچا - معاونت عملیات و اطلاعات

[۲۰۰ نفر پرسنل پایگاه سوم شکاری همدان]

پیرو شماره ۵۹/۷/۷-۱۲/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۴۶۶

دستور فرماتید تعداد ۲۰۰ نفر پرسنل پایگاه سوم شکاری همدان توسط پشتیبانی منطقه ۳ تجهیز و همراه گردان ۷۱۷ پاسدار به منطقه دزفول اعزام و زیر امر معاون لشکر ۹۲ قرار دهند. ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۵۵

تاریخ ۵۹/۷/۸

از: ل ۹۲ زرهی - ۳ آنی

به : ف نزاچا - عملیات و اطلاعات

موضوع: تیپ ۳

استعداد تیپ ۳ زرهی به استناد گزارش آن تیپ به شرح زیر تقلیل یافته است.

الف - یک دسته تانک ۱ - یک گروهان پیاده مکانیزه

ضمنا با این استعداد تیپ قادر نیست در محور بستان - سوسنگرد در مقابل یک تیپ

عراقی مقاومت نماید.

سرهنگ ستاد فاسمی

از: ستاد ل ۹۲ زرهی - رکن سوم

به: ت ف نزا - مد عملیات

تاریخ ۵۹/۷/۸

[وضعیت تیپ ۱ و غیرنظامیان]

- ۱ - تیپ ۱ زرهی در منطقه پشت کارخانه نورد در ۱۵ کیلومتری اهواز مستقر است.
- ۲ - موقعیت دشمن در مواضع پدافندی - دب حردان - ملاشیه ۱ و ۲ و ۳ ایستگاه بی‌سیم ۲۰ کیلومتری اهواز می‌باشد.
- ۳ - احتمالاً نقطه تدارکات و ستاد عملیاتی در حوالی پادگان حمید می‌باشد.
- ۴ - اجرای آتش توپخانه روی گردان ۳۱۲ دو نفر افسر کشته و ۲ نفر زخمی است یکی از زخمی‌ها فرمانده گردان می‌باشد.
- ۵ - به علت برد کم سلاح‌های پشتیبانی رزمی روی دشمن موثر واقع نشده.
- ۶ - به علت مراجعه زیاد غیرنظامیان، منطقه گاهی بی‌اندازه شلوغ است و تامین مورد نیاز به دست نمی‌آید.
- ۷ - به علت عدم هم‌آهنگی غیرنظامیان باعث اتلاف وقت احیاناً کشف مواضع خودی می‌گردد.

سرهنگ ستاد قاسمی

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۱۴

تاریخ ۵۹/۷/۸

از: ستاد ل ۹۲ زرهی - ۳

به: ت ف نزا - مد عملیات

[محاصره شهر سوسنگرد]

به استناد گزارش ژاندارمری در ساعت ۰۷:۱۷ روز جاری تانک‌های عراقی با استفاده از پیل که روی کرخه زده‌اند با حدود ۳۰ دستگاه تانک شهر سوسنگرد را محاصره کرده است و پرسنل ژاندارمری با توجه به وضعیت که در نزدیک مشاهده نمودند جنگ‌افزار و مهمات خود را خارج از این ساعت شهر سوسنگرد در محاصره نیروی عراقی است و جاده قطع است و سرنوشت تعدادی از پرسنل نامعلوم است مراتب استحضاراً به عرض می‌رسد.

سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۲۵/

شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۵۵۴

تاریخ ۵۹/۷/۸

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا عملیات و اطلاعات

[وضعیت دشمن در حمیدیه و ...]

برابر اعلام سپاه

۱ - طبق خبراصله در نزدیکی حمیدیه دشمن عقب‌نشینی کرده و به علت اتمام سوخت و مهمات تعدادی از افراد دشمن با چند دستگاه بیسیم به دست برادران پاسدار اسیر شدند که با زبانهای عراقی، اسرائیلی، آمریکایی صحبت می‌کردند.

۲ - حمله به اهواز از ساعت ۰۶:۰۰ صبح ۵۹/۷/۷ شروع شده از تپه الله‌اکبر چند تانک دشمن منهدم و چند نفر نیز کشته شده‌اند یک تانک خودی خراب شده.

۳ - دشمن در اطراف حمیدیه محاصره و هلیکوپترهای هوانیروز به تانکهای آنها حمله کردند در این رابطه ۹ نفر در شهر اهواز شهید شدند.
مراتب جهت آگاهی و اقدام لازم اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

گیرنده:

۱ - ژاجا جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

۲ - نهاجا جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۲۴

تاریخ ۵۹/۷/۸

از : ستاد لشکر ۹۲ زرهی - ۳

به : ت ف نزا جا - مد علمیات

[وضعیت یگان‌های خودی]

۱ - تیپ ۱ زرهی

الف - یگانهای خودی با فاصله چهار کیلومتری در جلو کارخانه نورد موضع گرفته‌اند.

ب - توپخانه به فاصله یک کیلومتری جلو کارخانه نورد قرار دارد.

پ - استعداد باقیمانده تیپ ۱ زرهی در منطقه عبارت از ۱۰ دستگاه تانک چیفتن - ۵

دستگاه تانک ام ۶۰ - دو دستگاه اسکورپیون - تعداد خورد سلاح بی‌ام‌پی ۱ - در حدود ۱۰

دستگاه تفنگ ۱۰۶ - ۱۵ دستگاه - توپ ۱۵۵ م م خود کششی ۱۵ دستگاه

۲ - دشمن به فاصله تقریب ۸ کیلومتر در مقابل یگانهای مسیر خط قرار دارد در حدود

۲۲ کیلومتری اهواز می‌باشد.

۲ - تیپ ۳ زرهی

الف - تیپ ۳ زرهی به فاصله ۱۰ کیلومتری سد کرخه رسیده است.

ب - از مجموع تانکهای تیپ ۳ جمعا ۳ الی ۵ دستگاه باقی مانده است.

پ - از مجموع نفربرها در حدود ۸ دستگاه در قرارگاه و اطراف محوطه مشاهده شده است

۳ - یگانهای توپخانه تیپ در دو کیلومتری سد کرخه جنوب غرب مستقر شده است.

۴ - بنابه تقاضای فرمانده تیپ یک گروه رزمی با استعداد کامل مورد نیاز مبرم است.

۵ - تعدادی از پرسنل تیپ در حالت فرار یا مفقود شده‌اند تاکنون خبری از آنان به دست

نیامده است.

۶ - درخواست پشتیبانی به منظور برهم زدن وضعیت دشمن در ارتفاعات الله‌اکبر شده

۷ - تی ۳۷ زرهی و گروه رزمی ۱۸۳ طی رمز شماره ۲۰۱/۴۸/۱۶۹-۱۳۵۹/۷/۶ خواستار

آخرین وضعیت تی ۳۷ که در تپه‌های دوسلک مستقر بوده و به علت قطع تماس مشخص نیست.

۸ - تی ۲ زرهی فعلا مستقر درپای پل کرخه

۹ - گد ۲۲۱ مستقر ریز نو مستقر در ده ارتباطی از راه خرمشهر همچنین گد ۲۸۳ دریای

پل کرخه می‌باشد.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۲۷/

شماره پیام ۱۶۰۰/۱۳/۲۳۶

تاریخ ۵۹/۷/۸

از: ستاد ل ۹۲ زرهی - ۴ ر

به : نزاجا - معاونت لوج، مد آماد

[موشک دارگون با پرسنل آموزش دیده]

بازگشت به شماره ۱۲ سیار

خیلی فوری

در حال حاضر ۱۰ قبضه موشک‌انداز دراگون رسیده ولی پرسنل آموزش دیده ندارد لذا مقرر فرمائید موشک دراگون با پرسنل آموزش دیده هر چه قدر که مقدور می‌باشد سریعاً به لشکر اعزام دارند.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: نزاجا معاونت اطلاعات و عملیات (مدعملیات)

تاریخ ۵۹/۷/۸

به : ل ۹۲ زرهی

(آتشبارهای دراختیار لشکر ۹۲)

آگهی به سماجا ۳

با توجه به مکالمات تلفنی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به سرکار سرهنگ معینی اعلام می‌گردد از قبل از شروع عملیات در حین عملیات آتشبارهای زیر که آخرین آنها در مورخه ۵۹/۷/۸ به شرح زیر دراختیار لشکر ۹۲ زرهی قرار گرفته است به منطقه لشکر ۹۲ اعزام شده با استقرار قرارگاه گروه ۵۵ در منطقه لشکر اداره این آتشبارها از این بهتر خواهد بود، ضمناً چند آتشبار دیگر از گروه ۲۲ منتظر قطار می‌باشند.

سه آتشبار تیر	۱ - گد ۳۶۹ کاتیوشا
یک آتشبار و یک دسته تیر	۲ - گد ۳۱۴ پدافند هوایی ۲۳ م م
دو آتشبار تیر	۳ - گد ۳۲۲ پدافند هوایی ۲۳ م م
دو آتشبار	۴ - گد ۳۸۷ ۱۷۵ م م
دو آتشبار	۵ - گد ۳۰۵ ۲۰۳ م م
یک آتشبار	۶ - گد ۳۳۳ ۱۳۰ م م
دو آتشبار	۷ - گد ۳۷۲ کاتیوشا
سه آتشبار	۸ - گد ۳۸۸ ۱۷۵ م م

یک آتشبار	م م ۱۳۰	۳۴۲ گد
یک آتشبار	م م ۱۳۰	۳۴۳ گد
سه آتشبار	م م ۲۳	۳۶۵ پ - ه
دو آتشبار	م م ۲۳	۳۰۷ پ - ه
یک آتشبار	م م ۲۳	۳۳۷ پ - ه
یک آتشبار	م م ۲۳	۳۲۴ پ - ه مختلط
دو آتشبار	م م ۱۳۰	۳۹۹ گد
دو آتشبار	م م ۱۵۵	۳۲۶ خ ک
		۱۷ - قرارگاه گروه ۵۵ توپخانه

ف نزاچا - سرتیپ ظهیرنژاد

ج ف نزاچا سرتیپ خزائی

شماره ۲۰۱/۴۸/۴

تاریخ ۵۹/۷/۹

از : ل ۹۲ زرهی

به : ت ف نزاچا - مد عملیات

[منطقه چیلات]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۹-۹۴

منطقه چیلات در برد توپخانه یگانهای لشکر نیست مراتب استحضارا به عرض می‌رسد.

سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۶۴

تاریخ ۵۹/۷/۱۰

از : نزاچا - معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات

به : فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی

خیلی محرمانه - آنی (کنترل آتش یگانهای توپخانه)

دستور فرمائید به منظور هدایت و رهبری و کنترل و بهره‌برداری گروه‌های توپخانه از گردان‌ها و آتشبارهای تابعه و اجرای آتش‌های پشتیبانی مورد نیاز لشکر از گروه‌های توپخانه که در حال حاضر در منطقه خوزستان مستقر می‌باشد به شرح زیر به کار برند.

۱ - گروه ۵۵ توپخانه در پشتیبانی تیپ ۲ و ۳ زرهی و یگانهای مستقر در مناطق تپه‌های

مورد بحث.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۲۹/

۲ - گروه ۲۲ توپخانه در پشتیبانی تیپ ۱ و ۳ زرهی و یگانهای مستقر در خرمشهر و آبادان

۳ - یگانهای گروه ۳۳ در منطقه گروه ۲۲ قرار دارند در زیر امر گروه ۲۲ قرار گیرند.

۴ - یگانهای گروه ۳۳ که در منطقه گروه ۵۵ قرار دارند زیر امر گروه ۵۵ قرار گیرند.

۵ - سعی گردد با توجه به مراحل عملیات و تغییر مکانهای عملیاتی که در هر چیز انجام می‌شود با توجه به موقعیت آتشبارها و گردانهای هر یک از گروه‌ها در زیر امر گروه مربوطه قرار گیرند.

۶ - هم‌آهنگی لازم و دقیق باید به عمل آید که حداکثر استفاده از آتش گروه‌های توپخانه و توپخانه لشکری برای نابودی یگانهای متجاوز عراق انجام شود.

۷ - ضمناً به قرارگاه گروه ۲۲ توپخانه ابلاغ گردید که سریعاً به اهواز حرکت نماید.

ف نزا - سرتیپ ظهیرنژاد

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی خیلی محرمانه آنی

تاریخ ۵۹/۷/۹

به : نزا - معاونت لجستیکی

[حمل مهمات برای آتشبار ۱۷۵ م م در آبادان]

دستور فرمائید سریعاً با هم‌آهنگی نذاجا و با استفاده از هلیکوپتر نیروی دریایی که هم اکنون در اهواز می‌باشد نسبت به حمل مهمات برای آتشبار ۱۷۵ م م به آبادان اقدام و نتیجه را به مرکز فرماندهی اعلام دارند.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ شهسواری

۱۳۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از : قرارگاه ۲ م ع فارس خیلی محرمانه شماره پیام ۶۸۰۸
به : ت ف نزا - معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات تاریخ ۵۹/۷/۹
[آتشبار ۱۳۰ م م مرکز پیاده]

آتشبار ۱۳۰ م م مرکز پیاده به منظور تقویت آتش تی ۳۷ به وسیله هوایما در روز ۵۹/۷/۴ به دزفول و همان شب سرگرد بیرانوند جمعی ل ۹۲ اهواز بدون آنکه واحد تقویتی را مشخص نماید در دزفول به فرمانده آتشبار دستور می‌دهد به جلو حرکت کنند و یگانها را تقویت نمایند فرمانده مرکز پیاده گزارش نموده است که یگان مزبور به علت ناهماهنگی اکثر وسایل خود را از دست داده و تقاضای کمک از شیراز دارد مقرر فرمائید در تامین کسری یگان مزبور از مرکز پیاده اوامر علی را ابلاغ فرمایید.

ف قرارگاه ۲ م ع فارس سرهنگی گلشنی

از : ف ترابری نزا (بازرسی) خیلی محرمانه شماره ۲۰۴/۵۷/۱۱/۲۳
به : ف لوج نزا (بازرسی) تاریخ ۵۹/۷/۱۰
موضوع: حمله مزدوران عراقی به ترمینال خرمشهر

به استحضار عالی می‌رساند:

پیرو تلفنگرام ۵۹/۷/۹-۱-۲۲۳۵

۱ - برابر اطلاع تلفنی سرکار سرهنگ ستاد غلامحسین اسماعیلی جانشین ف ترابری که جهت بازدید از سربازان مجروح حمله ۵۰/۶/۳۰ به ترمینال خرمشهر اعزام شده بود در ساعت ۰۸:۰۰ صبح مورخه ۵۹/۷/۹ یک عده از نیروهای مهاجم عراقی وارد ترمینال نظامی مزبور شده و پرسنل ترمینال با کمال شهامت و از خود گذشتگی با نیروهای مهاجم مقابله و جنگ تن به تن می‌نمایند که در نتیجه یک نفر از بهترین درجه‌داران ترمینال به نام گروهبان یکم، علی اصغر میرزایی به درجه شهادت نائل که جنازه وی در راه خرمشهر به تهران حمل و یک نفر سرباز به نام محمود دارایی مجروح که به بیمارستان خرمشهر اعزام و بستری می‌گردد در این درگیری مقداری کالاهای گمرک به آتش کشیده‌اند و چند دستگاه از خودروهای موجود در ترمینال فوق به وسیله نیروهای مهاجم منهدم شده است.

۲ - در ساعت ۱۵:۰۰ مورخه ۵۹/۷/۹ قوای کمکی به کمک پرسنل ترمینال آمده که در نتیجه ۲ تن از نیروهای دشمن اسیر و باقیمانده به عقب رانده شدند، فعلا یک گروه از

سربازان ترمینال حفاظت ترمینال را به عهده گرفته‌اند.

۳ - به استحضار می‌رساند این دومین بار است که عناصر مزدور عراقی ترمینال خرمشهر را مورد حمله قرار می‌دهند و هر دفعه سربازان و پرسنل نظامی تا حد امکان با کمال شهامت از ترمینال دفاع می‌کنند به خصوص حمله اخیر که از ساعت ۰۸:۰۰ صبح الی ۱۵:۰۰ مورخه ۵۹/۷/۹، انجام شد که بالاخره نیروی کمکی برای آنان رسید و دشمن را به عقب راندند، چنانچه این نقطه حساس را تقویت نمایند و حفاظت این قسمت را تامین کنند امکان حمله کمتر خواهد شد، ضمناً در مورد حفاظت بیشتر ترمینال کرا را تقاضای کمک و تامین بیشتر شده است.

۴ - ترمینال مزبور اعلام نموده که قادر به حفاظت و تامین هوایی خود نمی‌باشد که به طور کلی حفاظت ترمینال طی شماره ۴۳-۲۰۴-۹۸۸-۵۹/۶/۲۶ به ف لوج نزاجا (به دایره طرح و آموزش و تامین) گزارش شده که ف لوج طی شماره ۴۸-۱۳-۱۰۰۱-۵۹/۷/۳ مراتب را به نزاجا اعلام نمود و درخواست حفاظت بیشتر از طریق نیروی دریایی و ژاندارمری شده است.

۵ - تاکنون با تقدیم گزارشات پی‌درپی نتیجه‌ای برای حفاظت و تامین ترمینال خرمشهر و همچنین ترمینال بندرخمینی به عمل نیامده است. استدعا دارد با عطف توجه به مراتب فوق و اینکه این دو ترمینال از نظر ارتش قابل اهمیت فوق‌العاده می‌باشند اوامر مقتضی لازم در مورد حفاظت دائم این ترمینال‌ها صادر و نتیجه را امر به ابلاغ فرمایند. ضمناً متذکر می‌گردد این فرماندهی جهت تامین بیشتر ترمینال‌ها با مقدمات موجود اقدام نموده و حتی جانشین ف ترابری را جهت کنترل و تامین به آن مناطق اعزام داشته است.

۶ - اطلاعات رسیده تا ساعت ۰۷:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۰ می‌باشد و مشروح جریان پس از بررسی و کسب خبر مجدداً به استحضار می‌رسد.

ف ترابری نزاجا - سرهنگ ایزدی

از طرف سرهنگ ستاد کامرانی

از: سماجا
به: نزاجا
شماره ۱۴/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۸۶۸
تاریخ ۵۹/۷/۱۰
محرمانه - فوری

[تانک‌های از کار افتاده خرمشهر]

برابر اعلام سماجا ۲ تعدادی از تانک‌های دشمن و خودی که در عملیات جنوب (حوالی خرمشهر) توسط نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران معدوم از کار افتاده یا به غنیمت گرفته شده است. حدود ۳۰ دستگاه هم اکنون در منطقه بدون استفاده می‌باشد پیشنهاد گردیده است که چنانچه تاکنون راه کاری برای استفاده از سلاحها و بدنه این ادوات نگردیده است:

۱ - با استفاده از جرثقیل‌های موجود در خرمشهر و یگان زرهی در منطقه ایجاد یک خط دفاعی نموده و از سلاحهای توپ و کالیبر ۵۰ تانک‌هایی که قدرت تحرک خود را از دست داده مستقر در سنگر تانک استفاده پدافندی ثابت و آتش پشتیبانی گردد.

۲ - با استفاده از وجود تانک‌های دشمن نیروهای غیرنظامی را در عرض ۴۸ ساعت توسط اسرا آموزش داده و در خط پدافندی از وجود تانک‌های از کار افتاده استفاده گردد.

۳ - کلیه ادوات زرهی خودی که از کار افتاده و غیرقابل تحرک است با رعایت بند ۱ از وجود آنها در مواضع پدافندی ثابت و آتش‌های پشتیبانی استفاده گردد مراتب جهت بررسی و اقدام لازم اعلام می‌گردد.

سرتیپ فلاحی

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی
به: نزاجا - معاونت لوج
شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۸۲۴
تاریخ ۵۹/۷/۱۰
آنی آنی

[نواقص آتشبار خمپاره‌انداز ۱۲۰ م م و آتشبار ۱۷۵ م م]

۱ - برابر اعلام فرماندار آبادان ساعت ۰۱:۳۰ روز ۵۹/۷/۱۰ آتشبار خمپاره‌انداز ۱۲۰ م م به فرماندهی سروان عبدلی مستقر در آبادان فاقد زاویه‌یاب احتمالاً زاویه‌یاب خمپاره یا زاویه‌یاب فرماندهی و آتشبار ۱۷۵ م م توپه فاقد ماسوره می‌باشد.

۲ - دستور فرماید علت نارسایی‌های فوق را ضمن تاریخ اعزام آتشبارها یگان اصلی و علت همراه نبودن ماسوره و نداشتن زاویه‌یاب و دستگاه مرکز هدایت آتش به سماجا ۲ مرکز فرماندهی اعلام دارند. ضمناً صحت خبر را نیز اعلام دارید.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۳۳/

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی خیلی محرمانه - آئی شماره ۲۴/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۲۴۷۹
به: نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات تاریخ ۵۹/۷/۱۰
[گروه عملیات جانبازان انقلاب اسلامی]

۱ - گروه عملیات جانبازان انقلاب اسلامی ایران به فرماندهی سرکار سرهنگ عزیز دیزجی عملیات نظامی منطقه خوزستان را پشتیبانی خواهد نمود.

۲ - دستور فرمائید فرمانده عملیات مزبور به لشکر ۹۲ زرهی معرفی و از پرسنل گروه مزبور حداکثر استفاده به عمل آید بدیهی است هم‌آهنگی عملیات گروه جانبازان با عملیات منظم نظامی در پیشرفت رزم کمک شایسته‌ای خواهد نمود.

ج ر سماجا سرتیپ فلاحی
از طرف شفیع

از: سماجا ۴ - مرکز فرماندهی محرمانه - آئی شماره ۱۷۰۱/۲۹/۱۹/۹۷
تاریخ ۵۹/۷/۱۰ (تقاضای تانکر آب)

جناب آقای توسلی شهردار محترم تهران
خواهشمند است دستور فرمائید ۲۰ دستگاه تانکر آب در پیرو مذاکرات قبلی، ده دستگاه دزفول و ده دستگاه اهواز، اعزام و نتیجه را اعلام فرمایند ستاد مشترک قبلا از همکاری آن جناب و مردم مسلمان تهران سپاسگزار است.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی
افسر رابط سماجا ۴ - سرهنگ ۲ آقازاده

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی شماره ۱۳/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۲۸۴۰
به: نزاجا - عملیات و اطلاعات تاریخ ۵۹/۷/۱۰
[یگان تکاور نداجا]

برابر اعلام نداجا حاکمیت که با توجه به ماموریت مهمی که به یگان تکاور نداجا در خرمشهر محول شده است در صورتی که توسط یگان‌های زرهی و توپخانه و هوانیروز پشتیبانی گردند قادر خواهند بود ضربات موثری به دشمن در منطقه مزبور وارد آورند و بدون کمک آتش و پشتیبانی و با توجه به نسبت نیروی خودی و دشمن در خرمشهر و آبادان امید عملیاتی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات / ۱۳۵

۲ - بعد از وقوع این حادثه سروان عقبایی و خود من به اطاق جنگ جهت برقراری حفاظت ترمینال مراجعه ولی مسئول اطاق جنگ اظهار داشت که شما در داخل محوطه گمرک و ترمینال متفرق و یا عقب‌نشینی کنید لذا شبانه پاسگاه را تخلیه و افراد در سنگرهای داخل گمرک خرمشهر مستقر شدند.

۳ - سپس یک روز یا دو روز بعد مجدداً به اطاق جنگ مستقر در گردان دژ (سرهنگ ۲ جاموسی) مراجعه و جهت حفاظت ترمینال تقاضای اسلحه سنگین یا نفرات متخصص با سلاحهای سنگین مربوطه را نمودیم ولی نامبرده اظهار داشت در حال حاضر هیچ نوع کمکی از نظر نفر و سلاح نمی‌توانیم به شما بکنیم. سپس سروان عقبائی همین استعداد را از نماینده نیروی دریایی مستقر در اطاق جنگ گردان دژ نمود ولی نامبرده هم اظهار داشت که سلاحی نداریم که بتوانیم به شما کمک کنیم. درعین حال باز هم تلفنی چندین بار از اطاق جنگ جهت حفاظت و تعیین تکلیف ترمینال توسط سروان عقبائی طلب کمک گردید ولی باز هم توجهی نشد و کلیه سربازان در سنگرهای موجود در اطراف ترمینال مستقر شدند تا اینکه در ساعت حدود ۱۱:۰۰ روز ۵۹/۷/۹ از ورود نیروهای عراقی از طریق درب ورودی فعلیه گمرک مطلع شدیم که تا نزدیک ساختمانی سی‌بی‌سی نیروی دریایی پیش آمدند سپس پرسنل ترمینال به محل اعزام که با نیروهای عراقی درگیری شروع گردید.

(درگیری ما با نیروهای عراقی فقط به وسیله ۲ قبضه تیربار و تفنگ ۳ در مقابل سلاحهای سنگین بود) (ضمناً ناگفته نماند که در تاریخ ۵۹/۶/۲۹ هنگام حمله غافلگیرانه نیروهای عراقی ساختمان آسایشگاه و یادگان ترمینال مورد هدف قرار گرفت)

۴ - درگیری مورخه ۵۹/۷/۹ تقریباً تا ساعت ۱۵:۰۰ ادامه داشت که در این جریان گ ۱ علی‌اصغر میرزایی شهید و سرباز محمود دارایی زخمی که به بیمارستان مصدق خرمشهر اعزام و مورد جراحی قرار گرفت که در حال حاضر از سلامت و روحیه قوی برخوردار است. در این حمله به وسیله نیروهای عراقی قسمتی از بندر خرمشهر را آتش زده شد.

۵ - در این درگیری از ساعت ۱۱:۰۰ الی حدود ۱۲:۳۰ من و گروهان بدره و گ ۱ میرزایی و عده‌ای سرباز مشغول مبارزه بودیم تا اینکه سپس از دژیان و گردان دژ و نیروی دریایی و پاسداران و بسیج ملی نیروهای وارد عمل گردیدند که بالاخره موجب کشته شدن فرمانده یکی از تانکها و عقب‌نشینی نیروهای عراقی گردید که شش تانک عراقی هم به غنیمت

گرفته شد.

۶ - گ ۱ شهید میرزایی با شهامت هرچه تمامتر نیروهای عراقی را تعقیب و با وجود اینکه تیربارش از کار افتاده بود با یک قبضه ژ ۳ در پی آنها می‌رفت که در این هنگام مورد اصابت گلوله دشمن قرار گرفته و به درجه شهادت نائل آمد.

۷ - نیروهای عراقی به هنگام عقب‌نشینی از درب فعلیه خارج و حدود شش کیلومتر به عقب رانده شدند ناگفته نماند که در این درگیری خرمشهر از چهار نقطه گمرک، راه‌آهن، صد دستگاه و پلیس راه مورد هجوم قرار گرفته بود.

۸ - در ساعت حدود ۱۵:۰۰ روز ۵۹/۷/۹ در گمرک و ترمینال خرمشهر تقریباً درگیری قطع گردید که ما جنازه شهید مذکور را همان روز با یک دستگاه وانت نیشان به تهران حمل و در ساعت ۲۰:۳۰ روز ۵۹/۷/۱۰ وارد سربازخانه ف ترابری شدیم.

ضمناً کلیه پرسنل ترمینال خرمشهر دارای روحیه بسیار قوی و تا آخرین نفس به منظور انجام وظیفه اسلامی و وجدانی آماده فداکاری هستند.

گروه‌بان یکم مختار امیری

مراتب فوق مورد تأیید اینجانب سرباز وظیفه محمد خادم هم می‌باشد.

مواردی را که برادرم گروه‌بان ۱ مختار امیری بیان نمود تأیید می‌نمایم.

گروه‌بان یکم رحیم زبندی

شماره پیام ۱۹/۱۴۲۰/۱۵/۴۱

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۱۱

به : معاونت لجستیکی نزا - مد آماد

[درخواست توپ، هوتیزر و آرپی‌جی ۷]

مقرر فرمائید اقلام زیر توسط مرکز توپخانه با سریع‌ترین وسیله در اختیار ل ۹۲ قرار گیرد.

۱ - آرپی‌جی ۷، ۱۰۰۰ قبضه بانضمام دو برابر بار مینا حمل وسیله هواپیما

۲ - توپ هوتیزر ۱۰۵ م م تعداد ۱۰ قبضه با حداقل دو نفر خدمه برای هر قبضه و بار مینا

۳ - هوتیزر ۱۵۵ م م دو قبضه تعداد ۱۰ قبضه با حداقل دو نفر خدمه برای هر قبضه و بار

مینا

۴ - کاتیوشا ۲ آتشبار با مهمات مربوطه حداقل دو نفر خدمه برای هر قبضه و بار مینا

۵ - توپ ۱۳۰ م م دو قبضه با خدمه مربوطه و مهمات بار مینا

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۳۷/

سرهنک ستاد قاسمی

شماره ۱۴/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۳۰۳۷

تاریخ ۵۹/۷/۱۱

از : سماجا

به : نزاجا

[وضعیت آبادان و خرمشهر]

برابر اعلام سماجا مستند به گزارش شهربانی آبادان حاکیست:

۱ - وضع کلی شهر در تمام روز آرام بود فقط چند خمپاره به داخل شهر پرتاب که ضایعاتی نداشته و از ساعت ۱۸:۰۰ تا کنون حملات خمپاره‌اندازهای دشمن شدیدتر شده است.

۲ - درگیری در منطقه خرمشهر ادامه داشته نیروهای خودی با ضرباتی که به دشمن وارد نموده‌اند آنان را تا پشت محوطه گمرک به عقب رانده‌اند. مراتب جهت آگهی اعلام می‌گردد.

ر سماجا سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۳۷

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: ل ۹۲ زرهی

به : ت ف نزاجا

[آتشبار کاتیوشا از گروه ۲۲]

بازگشت بشماره ۵۹/۷/۱۲/۱۳۷۲۲ پیرو ۲۰۱/۴۸/۱۱-۵۹/۷/۱۱

دو توپ ذکرشده در شماره پیروی فوق مربوط به آتشبار سروان معصوم‌زاده از گروه ۲۲ است که آتشبار ۴ عراده توپ کاتیوشا دارد ۲ عراده را به همراه آورده و ۲ عراده بنابه دستور نزاجا آماده حرکت است و بارگیری هم نموده است.

سرهنک ستاد قاسمی

شماره ۱۴/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۳۰۶۹

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

به: نزاجا

[ستون پنجم دشمن ...]

نداجا اعلام نموده است به منظور حفاظت و تامین عملیات و جلوگیری از بهره‌برداری دشمن اقدامات زیر به عمل آید و از طریق لشکر ۹۲ زرهی به ستاد عملیاتی این مطالب ابلاغ گردد.

۱ - به علت تردد اشخاص مختلف به ستاد عملیاتی جنوب ماموریت‌های طرح شده توسط

ستون پنجم دشمن و یا عدم وجود حفاظت مخابراتی اغلب قبل از شروع سرکوب می‌شود.
۲ - هنگام یورش تکاوران بر دشمن افراد دیگر اغلب سرگرم چپاول دشمن و تقسیم غنائم می‌شوند و به این ترتیب هدف اصلی فراموش می‌شود و راندمان ضربه‌زدن به دشمن بسیار کم می‌گردد.

۳ - پشتیبانی توپخانه در این جبهه ضروری است

۴ - کوبیدن یا بستن راههای وصولی دشمن در تعیین سرنوشت جنگ در این جبهه رل اساسی را بازی می‌کند.

۵ - وجود اهمیت ستون پنجم دشمن در این منطقه باید به نهادهای انقلابی گوشزد شده و چنانچه عوامل ستون پنجم شناسایی شدند به بدترین وجهی به سزای خیانت‌شان برسند. مراتب جهت اقدام لازم اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحی

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۶۴

از: ل ۹۲ زرهی

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

به: ت ف نزا جا - عملیات

[درباره یگان‌های توپخانه]

افسران مشروحه زیرین از تاریخ ۵۹/۷/۱۲ پس از شناسایی از مواضع یگان‌های توپخانه مستقر در تیپ ۲ مشغول انجام وظیفه مربوطه به تطبیق و هماهنگی آتش‌های پشتیبانی شده‌اند با توجه به امریه بازگشتی مراتب جهت استحضار به عرض می‌رسد.

۱ - به علت وسعت منطقه یگان‌های توپخانه به صورت غیرمتمرکزی به کار رفته‌اند البته نحوه واگذاری توپخانه به صورت زیر امر تلقی نشده بلکه با توجه به موقعیت یگان‌های لشکر و فشار دشمن انعطاف لازم برای فرماندهی لشکر از نظر برداشت و یا واگذاری توپخانه در نظر گرفته شده است.

۲ - یگان‌های اعزامی از گروه‌های ۲۲ و ۳۳ و ۵۵ از بدو شروع عملیات در منطقه لشکر به صورت غیرمتمرکزی به کار رفته‌اند و در وضعیت فعلی امکان جمع‌آوری آنان میسر نیست که در زیر کنترل تاکتیکی گروه مربوطه و مرکز هماهنگی قرار گیرند.

۳ - مواضع توپخانه در شرایط فعلی فاقد تامین است چون تیپ‌های در خط با بیست درصد سازمان و وسایل اکثرا در خط یگان‌های توپخانه بوده و آسیب‌پذیری توپخانه از نظر حمله

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۳۹/

یگان‌های زرهی دشمن زیاد است خصوصا گردان‌های توپخانه فاقد پدافند هوایی بوده فقط ۲ گردان توپخانه هر کدام یک قبضه شلیکارد در اختیار دارند.

۴ - پشتیبانی هوایی که از طریق نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلام واگذار شده است روزانه ۶ سورتی با توجه به مد عملیات و گسترش یگان‌های لشکر در جبهه‌ای به طول ۴۰۰ کیلومتر این مقدار پرواز اصلا کافی به نظر نمی‌رسد تا بتوان با پشتیبانی هوایی آماج‌های در عمق را که خارج از برد یگان‌های توپخانه خودیست مورد تک قرار داد.

۵ - در صورت امکان پس از تشخیص موقعیت آتشبارهای دشمن که خارج از برد توپخانه است نیروی هوایی پشتیبانی بیشتری جهت انهدام توپخانه دشمن در اختیار بگذارند.

سرهنگ قاسمی

صورت اسامی یگان‌ها و جنگ‌افزارهای پدافند هوایی آنها

تعداد قبضه	شماره یگان	یگان مادر	محل استقرار	قرارگاه هدایت کننده
۹ قبضه شلیکا	گردان ۳۳۷	گروه اصفهانی	شهر اهواز	توپخانه ل ۹۲
۹ قبضه ۵۷ م م	گردان ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	شهر اهواز	
یک قبضه ۵۷ م م	گردان ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	مشرحات قدیم	گد ۶۶ توپخانه لشکر ل ۹۲ توپخانه لشکر
یک قبضه ۵۷ م م	گردان ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	مشرحات جدید	ل ۹۲ توپخانه لشکر گد ۳۶۶ پدافند اهواز
یک قبضه ۲۳ م م	گردان ۳۲۲	۲۲ شهرضا	شهر اهواز	گد ۳۶۶ پدافند اهواز
یک قبضه ۲۳ م م	گردان ۳۲۲	۲۲ شهرضا	نیروگاه زرگان	گد ۳۶۶ پدافند اهواز ل ۹۲ توپخانه لشکر
دو قبضه ۲۳ م م	گردان ۳۷۷	ل ۲۱ تهران	نیروگاه رامین	گد ۳۱۲ توپخانه ل ۹۲
یک قبضه ۲۳ م م	گردان ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	شهر اهواز	گد ۳۳۰ توپخانه ل ۹۲ آتشبار کاتیوشا از گد ۳۶۹ آتشبار ۱۳۰ م م از گد ۳۴۳ آتشبار ۱۳۰ م م از گد ۳۳۳
یک قبضه ۲۳ م م	گد ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	نورد	گردان ۳۸۸
یک قبضه ۲۳ م م	گد ۳۶۶	توپخانه ل ۹۲	نورد	آتشبار دوم گد ۳۸۷ آتشبار یکم گد ۳۸۷
دو قبضه ۲۳ م م	گد ۳۲۲	گروه ۲۲ شهرضا	نورد	تیپ ال ۹۲ تیپ ال ۹۲
یک قبضه ۲۳ م م	گد ۳۲۵	گروه ۳۳ تهران	فارسیات	
دو قبضه ۲۳ م م	گد ۳۲۲	گروه ۳۳ تهران	دشت آزادگان	تیپ ۳ ل ۹۲ گروه رزمی ۱۴۸
سه قبضه ۲۳ م م	گد ۳۲۵	گروه ۲۲ شهرضا	دشت آزادگان	
دو قبضه ۲۳ م م	گد ۳۲۲	گروه ۳۳ تهران	دشت آزادگان	
چهار قبضه ۲۳ م م	گد ۳۱۴	گروه ۲۲ شهرضا	فولی آباد	
دو قبضه ۲۳ م م	گد ۳۰۷	گروه ۲۲ شهرضا	نورد	
چهار قبضه ۲۳ م م	گد ۳۶۵	گروه ۵۵ اصفهان	شاگردیه، گلپهار	
چهار قبضه ۲۳ م م	گد ۳۰۷	گروه ۵۵ اصفهان	عزیز آباد	
چهار قبضه ۲۳ م م	گد ۳۹۸	گروه ۵۵ اصفهان	کوه‌های الله اکبر جلالیه، حمیظه	
چهار قبضه ۲۳ م م	گد ۳۹۸	توپخانه ل ۷۷	تصفیه شکر اهواز	

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۴۱/

شماره ۵۹/۱۷۰/۷۷/۱۲۷

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: نزاجا - عملیات و اطلاعات

به : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

[اظهار اسیر عراقی ...]

برابر گزارش ل ۹۲ یک نفر عراقی که دستگیر گردیده اظهار داشته حدود ۹۰ دستگاه تانک جدید دشمن وارد منطقه شده و قرار است نیمی از آن به سوی اهواز و نیمی دیگر به طرف خرمشهر حمله نمایند.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

شماره ۱۴۱۲/۰۱/۲/۱۳۶

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: نزاجا - معاونت آموزش (مدآپ)

به : ف ل ۹۲

[آموزش خدمه دراگون]

بازگشت به رمز شماره ۵۹/۷/۸-۱۶۰۰/۱۳/۲۳۲ پیوست یک برگ نزاجا راسا در آموزشگاه گروهبانی کادر ثابت (نوجوان سابق) اقدام به آموزش پرسنل خدمه موشک دراگون از سربازان خدمت منقضی سال ۵۶ نموده است. دستور فرمائید نیازمندی‌های آن لشکر و تیپ را اعلام تا پس از آموزش نسبت به اعزام پرسنل مزبور اقدام شود.

فرمانده نیروی زمینی - سرتیپ ظهیرنژاد

ازطرف سرهنگ ستاد رهبر

شماره ۱۴/۱۷۰/۱/۲۹/۰۸/۳۰۶۹

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

به : نزاجا

[گزارش ژاجا]

برابر اعلام ژاجا آخرین وضعیت یگان‌های ژاجا از ساعت ۱۶:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۱ الی ساعت ۰۷:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۲ به شرح زیر می‌باشد:

- ۱ - هیچیک از پاسگاه‌ها سقوط ننموده‌اند.
 - ۲ - قرارگاه گروهان‌های دهلران و صالح‌آباد با دشمن درگیری دارند.
 - ۳ - قرارگاه گروهان موسیان شدیداً تحت فشار دشمن است.
- مراتب جهت آگاهی اعلام می‌گردد.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

۱۴۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

شماره ۱۵/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۴۰۳۴

از: سماجا

تاریخ ۵۹/۱۲/۷

به : نزاچا

[وضعیت خرمشهر]

برابر اعلام شهربانی خرمشهر که در ۱۲:۳۰ روز جاری مخابره گردیده است موارد زیر اعلام می گردد:

۱ - نیروهای خودی که در ۵ کیلومتری خرمشهر (پل نو) مستقر است با ۹۰ دستگاه تانک دشمن روی محور جاده شلمچه درگیر می باشند.

۲ - نیروهای کمکی از شهربانی اهواز به خرمشهر اعزام گردیده که با هم آهنگی ستاد عملیات غرب سرهنگ رضوی جنگ افزار ام یک تامین شده است.

۳ - تجهیزات بیسیم از آبادان به خرمشهر ارسال و نصب خواهد شد.

۴ - در حال حاضر با تلفن ۲۶۴۵ شرقی تماس برقرار می گردد مراتب جهت هرگونه اقدام آگهی می گردد.

سرتیپ فلاحی

شماره پیام ۱۵/۱۷۰۱/۲۹/۰۸/۴۰۱۱

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

به : نهاجا - معاونت عملیات

[ستون زرهی دشمن از هویزه به سمت اهواز]

برابر اعلام فرمانده لشکر ۹۲ زرهی تاکنون یک ستون عظیم زرهی از هویزه به سمت اهواز در حال حرکت هستند لشکر طی درخواست ۱۶۷-۵۹/۷/۱۲ از طریق دسک مربوطه درخواست پشتیبانی هوایی نموده دستور فرماید نسبت به انهدام ستون مزبور قبل از نزدیک شدن به یگانهای خودی اقدام فرمایند.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

ازطرف سرهنگ معینی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۴۳/

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۸۹

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

از: نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات

به : ف ل ۹۲

[درباره کاتیوشا]

به علت محدودیت مهمات کاتیوشا دستور داده شد از اعزام دو قبضه کاتیوشا مربوط به سروان معصوم‌زاده خودداری گردد.

سرتیپ ظهیرنژاد

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۲۰

تاریخ ۵۹/۷/۱۲

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۳

به : ت ف نزاجا - مد عملیات

[انهدام تانک‌های دشمن]

به وسیله هواپیما و هلیکوپتر تیپ ۲ زرهی دزفول بیست دستگاه تانک دشمن نابود گردید.
سرهنگ ستاد قاسمی

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۹۳

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

از: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات)

به : ف ل ۹۲ اهواز

[کاربرد صحیح یگان‌های توپخانه]

بازگشت بشماره ۱۳۵۹/۷/۱۱-۱۹۱۴۲۰/۱۶۴۱

نزاجا کلیه امکانات پشتیبانی آتش خود را به منطقه گسیل داشته است و امکان واگذاری هیچ یگان یا سلاح دیگری وجود ندارد. نزاجا انتظار دارد با توجه به امکانات موجود در منطقه و کاربرد صحیح یگان‌ها با نظر بیش از ده نفر افسر متخصص توپخانه مشکلات لشکر به تدریج برطرف شود و چنانچه بر اثر انهدام سلاحی نیاز به جایگزینی داشته باشد با شماره یگان و نوع سلاح با نظر فرماندهان گروه‌های مذکور که در منطقه می‌باشند، گزارش تا اقدام شود.

سرتیپ ظهیرنژاد

از: ل ۸۱

شماره ۱۶۵۶

به: مد اطلاعات

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

[تیپ ۸۴ در محاصره]

برابر گزارش تی ۸۴: ۱ - خلاصه اطلاعات شماره ۷ یگان با توجه به سقوط موسیان هیچ یگانی از تی در آنجا مستقر نیست ۲ - استعداد دشمن در محور پاسگاه‌های واوی و نهر عنبر از طریق کوت و علی غربی تقویت می‌گردد ۳ - استعداد دشمن در چیلات و چنگوله یک تیپ زرهی با یکصد و بیست تانک و ۲۰۰ دستگاه خودرو می‌باشد ۴ - پس از سقوط موسیان و استقرار یگان‌های تیپ در دهلران تی ۸۴ در محاصره کامل دشمن قرار گرفته و در صورت نرسیدن کمک هوایی و زمینی انهدام تیپ حتمی است.

ف ل ۸۱

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۳

شماره پیام ۲۰/۴۸/۹

به: ت ف نزاجا - مدعلمیات

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

آگهی: مقدم جبهه غرب

[وضعیت ۲۴ ساعت گذشته]

۱ - در ساعت ۱۸:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۱ مجدداً به حریم فضایی دزفول مورد تجاوز جنگنده‌های میگ کشور هدف قرار گرفت که به وسیله یگان‌های پدافندی متواری گردیدند.
۲ - به منظور نجات گردان ۱۷۵ م در دارخوین یک طراده پل نصب گردید.
۳ - برابر گزارش گارد ساحلی با اجرای آتش توپخانه ۱۳۰ م به مدت ۴ ساعت در روز ۵۹/۷/۱۱ تاسیسات دشمن به شرح زیر منهدم گردیده:

الف - یک فروند یدک کش

ب - مخازن گاز

پ - قسمتی از اسکله و تاسیسات بندری

ت - حریق در مخزن سوخت

ث - انفجار شدید در مواضع تانک

ج - حدود یکصد دستگاه منازل مسکونی و اداره گمرک

چ - تجمع برق و موتورهای آن

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات / ۱۴۵

۴ - در منطقه فاو با استفاده از آتش توپخانه ۱۳۰ م م به مدت یک ساعت تاسیسات عراق در نتیجه دو دکل رادار مرکز مخابرات نیز معدوم گردید.

۵ - در ۲۴ ساعت گذشته دشمن ۳ بار تلاش نمود که به یگان‌های خودی تیپ ۲ زرهی تک نماید که هر ۳ بار حمله دشمن دفع و حدود ۲۴ دستگاه خودروهای زرهی دشمن خساراتی وارد شده است.

۶ - برابر اعلام نهاجا ۸ سورتی پرواز به لشکر واگذار گردید.

۷ - آبادان از ام‌الرصاص خرمشهر و پل‌نو، جزیره مینو وسیله توپخانه دشمن کوبیده می‌شود.

۸ - دشت عباس، شوش و اطراف آن کوبیده می‌شود.

۹ - از ساعت ۱۰:۰۰ روز جاری بستان زیر آتش توپخانه قرار گرفت و نیروهای عراقی در اطراف این شهر دیده شده‌اند.

۱۰ - گزارش گروهان ژاندارمری خسروآباد در ساعت ۲۱:۳۰ روز ۵۹/۷/۱۱ مامورین گشت تعداد در حدود ۱۰ نفر از افراد عراقی که قصد نفوذ به ایران داشتند پس از مقاومت مامورین متجاوزین را به عقب‌نشینی وادار نمودند.

۱۱ - شهر بستان از ساعت ۱۰:۰۰ زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفته در حال حاضر از شدت آتش کاسته شده.

۱۲ - در بخش حمیدیه که توپ خمسه‌خمسه تیراندازی می‌شود ۵ نفر غیرنظامی کشته شده است تانک‌های در انتهای کرخه کور مستقر بودند صبح روز جاری به وسیله هلیکوپتر خودی کوبیده شد ولی زیاد موثر نبود سوسنگرد فعلا آرام است.

۱۳ - برابر گزارش ژاندارمری خرمشهر از ۰۹:۰۰ روز جاری زیر آتش توپخانه دشمن قرار دارد

۱۴ - برابر گزارش گشت وضعیت کارون، شوشتر امروز صبح وسیله یک میگ عراقی در هم کوبیده شده است.

۱۵ - در اثر بمباران هواپیما در آغاچاری و درمیان کوه دودستگاه منزل کارمندی ایران و شش نفر مجروح شده‌اند و در ابدیه نزدیک تانکی یک بمب پرتاب ولی خسارات به بار نیامده است.

۱۶ - تعداد ۵ عدد بمب عمل نکرده شهرستان شوشتر در تاریخ‌های ۷/۷ و ۵۸/۷/۸ توسط

گروهبان یکم غفاری منفجر گردید.

۱۷ - برابر گزارش ستاد عملیات جنوب اروند لشکر با اعزام دو قبضه تفنگ ۱۰۶ م م از طریق شهر کوت ایران و پشتیبانی توپخانه ۱۳۰ م م شهر چاک عراق با مواضع تعبیه شده بکلی منهدم شد.

۱۸ - برابر اعلام هنگ ژاندارمری آبادان طبق اطلاع موثق بندرامام خمینی وسیله نیروی دریایی بوشهر و پایگاه خرمشهر تماس گرفته شد که اظهار نمودند این خبر صحت ندارد.

۱۹ - برابر اطلاع واصله نیروهای عراقی در روز جاری از سوبله بستان را زیر آتش توپخانه قرار داده است ضمنا در روز جاری میگ‌های عراقی بین سوسنگرد و حمید را با پرتاب راکت مورد اصابت قرار داد که احتمالا یک نفر کشته و یک نفر زخمی گشته است.

۲۰ - در اثر آتش توپخانه و کمک هوایی در تاریخ ۵۹/۷/۱۱ در منطقه پل گلن دزفول آتش‌سوزی ایجاد که خسارت جانی نداشت لیکن در اثر ترکش توپخانه دو نفر سرباز مجروح که سریعا به بیمارستان اعزام ضمنا برابر اطلاع در جنگ هوایی دشمن ۳ دستگاه ساختمان مسکونی خراب در نتیجه ۱۶ نفر شهید و ۶۴ نفر مجروح شده‌اند برابر گزارش ۸۴۷-۵۹/۷/۱۲ تیپ ۲ زرهی دزفول

۲۱ - برابر اطلاع واصله نیروی دشمن مستقر در منطقه عملیاتی شوش از نظر تدارکات بسیار ضعیف و اکثر خودروهای شنیدارو چرخ‌دار آنان فاقد سوخت و از لحاظ غذا سخت در مضیقه هستند.

۲۲ - برابر اطلاع واصله شهرستان شوش زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفته تقریبا شهر از اهالی آن تخلیه شده همچنین جاده اصلی در محدود چهارراه شوش هدف توپخانه خمسه‌خمسه قرار گرفته دشمن در حوالی ده کیلومتری شمال‌غربی بیشه مستقر هستند.

۲۳ - برابر گزارش ستاد اروند برای درهم کوبیدن توپخانه با تمام امکانات موجود اقدام شده ولی نخلستانی بودن منطقه و تحرک توپخانه دشمن موفق نبودیم مع‌الوصف اقدام خواهند کرد روز جاری توپخانه را روی دشمن باز کردیم باز هم مجبور به عقب‌نشینی شد. مراتب استحضارا به عرض می‌رسد.

سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۴۷/

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۱

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

از: ل ۹۲ زرهی

به: ت ف نزا جا - مدعملیات

[درخواست یگان عمده]

همانطوری که استحضار دارید دولت عراق تقاضای ۴ روز آتش‌بس را نموده بود که می‌خواست در این مدت نیروی خود را تقویت کند و در تاکتیک خود بررسی‌هایی به عمل آورد. هم اکنون مدت ۳ روز است در محور اهواز خرمشهر نیروهای عراق هر روز آتش‌های ایذایی بر روی اهواز اجرا می‌کند تا ما را مشغول نگه‌دارد. برابر اطلاع واصله دولت عراق شب گذشته مورخه ۵۹/۷/۱۱ فرمانده لشکر ۱ مکانیزه در محور عین‌خوش دزفول طی پیامی از کلیه واحدهای این محور خواسته است اگر چنانچه ۹۰٪ هم تلفات بدهند باید از رودخانه کرخه عبور کنند بنابراین شواهد نشان می‌دهد که عراق بر مراد خویش که همان آتش‌بس چهارروزه بوده رسیده است. با توجه به این که سایر کشورهای منطقه به عراق کمک می‌کنند او می‌تواند نیروهای خود را تقویت کند و با یک تک هم‌آهنگ شده نیروهای ما را از هم بپاشد. با توجه به استعداد یگان‌های لشکر که از بدو شروع عملیات به کمبود پرسنل فنی و خدمه و افراد مواجه می‌باشد و هم چنین وسایل و تجهیزات موجود آگاهی کامل دارید توانائیهای دشمن نیز اطلاع کافی در دسترس می‌باشد، استدعا می‌گردد به مراحل بازی جنگ توجه فرموده هرچه زودتر یگان عمده‌ای در این منطقه وارد عمل گردد. موضوعی که روشن می‌باشد من لازم به توضیح نمی‌بینم با مقایسه قدرت حائز اهمیت است. مراتب استحضار را جهت آگاهی و اقدام لازم به عرض می‌رسانم.

سرهنگ ستاد قاسمی

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳/۳۰۷

تاریخ ۵۹/۷/۱۴

ساعت ۰۲:۳۵

از: قرارگاه مقدم نزا جا در غرب

به: ت ف نزا جا - عملیات و اطلاعات

موضوع: آخرین وضعیت منطقه

۱ - در تیراندازی توپخانه خودی مستقر در دانه‌خشک در روز جاری ۵۹/۰۷/۱۳ تعداد ۱۸ دستگاه تانک دشمن در منطقه گیلان‌غرب نابود گردیده‌اند.

۲ - در ساعت ۱۲:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۳ یک فروند سوخوی عراقی در آسمان کرمانشاه ظاهر که بر اثر آتش توپخانه ضدهوایی بدون موفقیت متواری شد.

۳ - یک فروند سوخوی عراقی در ساعت ۱۵:۴۵ روز ۵۹/۷/۱۳ در آسمان کرمانشاه ظاهر و با پرتاب ۵ بمب فرودگاه قدیم و اطراف پالایشگاه را مورد اصابت قرار داده که در اثر آتشبارهای خودی متواری می‌گردد در این تک هوایی خساراتی وارد نیامده است.

۴ - در ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز ۵۹/۷/۱۳ نیروهای زرهی دشمن تک خود را به طرف دهلران آغاز و تا ۱۵ کیلومتری محور دهلران به مهران پیشروی کردند که بر اثر مقاومت تیپ ۸۴ و ژاندارمری و سپاه پاسداران دشمن مجبور به عقب‌نشینی و در ساعت ۱۳:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۳ موسیان به تصرف قوای خودی آمد.

۵ - مامورین عراقی مشغول سیم‌کشی برق یا تلفن از خانقین به قصرشیرین هستند.

۶ - در حوالی گورسفید و تنگ‌حاجیان نیروهای عراقی مشغول راه‌سازی می‌باشند.

ف قرارگاه مقدم - سرهنگ عطاریان

شماره ۲۰۱/۴۸/۹

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۴

تاریخ ۵۹/۷/۱۳

به: ت ف نزا

[تقویت منطقه تیپ ۳]

تی زرهی گزارش نموده جهت پدافند در منطقه به یک گروه رزمی تانک سنگین نیاز دارد.

سرهنگ قاسمی

شماره ۲۰۱/۴۷/۳

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۳

تاریخ ۵۹/۷/۱۴

به: ت ف نزا - مد عملیات

[وضعیت ۲۴ ساعت گذشته]

وضعیت و اتفاقات ۲۴ ساعت گذشته لشکر به شرح زیر است:

۱ - برابر تقاضای ستاد اروند ۵ قبضه ضدهوایی ۲۳ م م با خدمه به منظور حفاظت

پتروشیمی ماهشهر مورد نیاز بود که ۲ قبضه بدون خدمه واگذار گردید.

۲ - در ساعت ۰۰:۳۰ روز ۵۹/۷/۱۳ هنگ سوسنگرد که زیر آتش توپخانه قرار داشت

تقاضای شناسایی هوایی و پشتیبانی نزدیک هوایی داشت که طی یک پرواز از یگان پشتیبانی هوایی به عمل آمد.

۳ - برابر گزارش تیپ ۲ زرهی گروهان موسیان که حفاظت چاه نفت دهلران را به عهده

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۴۹/

دارد و در بیات و چیلات مستقر می‌باشد وضع منطقه را آرام، پرسنل سالم و از نظر تدارکات در مضیقه هستند.

۴ - برابر گزارش تی ۳ زرهی گروهان سوارزرهی که در محاصره دشمن قرار داشت در ساعت ۱۷:۳۰ خود را از محاصره نجات و به منطقه تیپ ۳ وصول پیدا نموده است.

۵ - برابر گزارش ستاد عملیات دزفول به استناد اعلام سرپرست هوانیروز با شناسایی که در روز ۵۹/۷/۱۲ انجام شد قرائن نشان می‌دهد که در آینده نزدیکی دشمن تک شدیدی در منطقه اشغال شده اجرا می‌گردد.

۶ - به استناد گزارش ژاندارمری در ساعت ۰۵:۴۵ وضعیت منطقه به شرح زیر بود.

الف - آبادان - شادگان - ماهشهر - خسروآباد عادی

ب - خرمشهر زیر آتش شدید توپخانه و رگبار مسلسل

پ - سوسنگرد هویزه آرام

ت - بستان تیراندازی توپخانه از راه دور پراکنده

ث - دزفول اندیمشک و شوش فعلا آرام

۷ - ۸ قبضه توپ ۳۳ م م به توپخانه لشکری به منظور جایگزینی توپهای از کار افتاده واگذار گردید.

۸ - طبق اعلام نهاجا سرهنگ فرامرز ژیان از ساعت ۰۶:۵۰ تا ۰۷:۱۵ تعداد ۹ سورتی

اف ۴ در منطقه غرب اهواز عملیات تهاجمی انجام دادند.

۹ - گروه رزمی ۱۴۸ مشهد اعلام نموده که در تپه‌های الله‌اکبر مستقر و تا ساعت ۰۸:۰۰

هیچگونه اتفاقی رخ نداده بود.

۱۰ - برابر گزارش توپخانه لشکر مستند به اعلام دیده‌بان جلوگردان ۲۱۲ در ساعت

۱۱:۱۵ روز جاری تعداد ۲ قبضه توپخانه دشمن به اضافه سه دستگاه تانک منهدم گردید و

تعداد در حدود ۲۰۰ نفر زخمی و کشته شده در منطقه دب حردان.

۱۱ - برابر اطلاع از تیم کنترل فرکانس دشمن قصد داشت که در ساعت ۱۸:۰۰ تک

هوایی به فرودگاه اهواز هفت کیلومتری بالای حردان و شهر حمیدیه را داشت که اجرا نشد.

۱۲ - از ساعت ۰۹:۰۰ الی ۱۳:۳۰ فرمانده لشکر شخصا از مواضع بازدید کردند.

۱۳ - یک دستور عملیاتی جزء به جزء به یگان‌های لشکر صادر گردید به منظور اشغال

مناطق که دشمن عقب‌نشینی نموده.

- ۱۴ - تعداد ۵ دستگاه تانک به سرپرستی ستوان دوم حسن ملکی به شوش اعزام گردید.
- ۱۵ - طی شماره ۲۰۱/۴۸/۱۰۹-۵۹/۷/۱۳ تقاضای اعزام یک اکیپ خنثی‌سازی بمب گردید.
- ۱۶ - به تیپ ۲ زرهی دزفول ابلاغ گردید که از اکیپ مهندس رزمی گروهان سوم به منظور پاکسازی استفاده گردد.
- ۱۷ - موقعیت نیروهای خودی تیپ ۲ زرهی در ۵ کیلومتری رودخانه کرخه و دشمن در ۸ کیلومتری غرب رودخانه کرخه.
- ۱۸ - در ساعت ۱۶:۳۰ روز جاری توسط توپخانه دشمن جاده حمید در جنوب‌غربی تقریباً بیچ حمیدیه زیر آتش شدید دشمن بود.
- ۱۹ - در ساعت ۱۷:۴۵ دقیقه روز جاری دشمن ره اطراف قریه شبیشه توسط توپخانه تیراندازی نموده یک نفر کشته و چهار نفر زخمی شده‌اند که اهالی قریه بودند.
- ۲۰ - دو تیم شکار تانک جهت عملیات به حوزه جنوب‌غربی سوسنگرد اعزام شد.
- ۲۱ - گردان ۳۷۸ توپخانه ۱۷۵ م م در حوالی میدان تیر کرخه تغییر مکان داده است.
- ۲۲ - برابر اطلاع واصله یگان‌های دشمن با پشتیبانی آتش توپخانه یگان مستقر در فولی‌آباد زیر آتش توپخانه قرار دارد.
- ۲۳ - در ساعت ۱۵:۳۰ روز جاری یک کشتی ژاپنی در فاصله ۲ مایلی جزیره مینو مورد اصابت گلوله خودی و دشمن قرار گرفت که طی شماره ۲۰۱/۴۷/۱۳۹-۵۹/۷/۱۳ به آن مدیریت گزارش گردید.
- ۲۴ - برابر اعلام نهاجا هیچ‌گونه پرواز پشتیبانی نزدیک هوایی در منطقه غرب رودکرخه و عین‌خوش به علت دفاع شدید پدافند هوایی دشمن انجام نخواهد شد.
- ۲۵ - طبق اطلاع سپاه پاسداران نیروی دشمن منطقه پشت پل بستان مین‌گذاری نموده و تعدادی عوامل ایرانی خودفروخته ایرانی با قایق رفت و آمد می‌نمایند.
- ۲۶ - برابر اعلام تی ۳ زرهی نیروهای خودی در ارتفاعات الله‌اکبر مستقر می‌باشند و دشمن در حوالی بستان مستقر شده‌اند.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۵۱/

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۴۵

تاریخ ۵۹/۷/۱۴

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

به: ت ف نزا جا - مد عملیات

[ستون نظامی دشمن در جنوب حمیدیه]

یک ستون نظامی زرهی دشمن با تعداد تقریباً ۶۰ تا ۸۰ تانک و نفربر زرهی روز جاری در حدود ۲۵ کیلومتری جنوب حمیدیه مشاهده گردید استحضارا به عرض می‌رسد.
رونوشت: تی ۲ و تی ۱ و گروه رزمی شیراز جهت اطلاع و کسب خبر از وضع دشمن و گزارش به لشکر
کتبی: فرماندهی توپخانه جهت اطلاع و تمرکز آتش بر روی یگان‌های دشمن.
کتبی: فرماندهی گروه رزمی ۳۸ جهت اطلاع.

سرهنگ قاسمی

شماره ۲۰۱/۴۸/۱۳۱

تاریخ ۵۹/۷/۱۴

از: ل ۹۲ زرهی

به: ت ف نزا جا - مد عملیات

[آخرین وضعیت یگانها]

بازگشت به شماره ۱۴۴۴۴-۵۹/۷/۱۴

به استحضار می‌رساند: آخرین وضعیت یگان‌های به شرح زیر است:
تیپ ۱ جلوی کارخانه نورد در سه کیلومتری به طرف خرمشهر
تیپ ۲ در سه کیلومتری غرب رودخانه کرخه
تیپ ۳ در جلوی ارتفاعات الله اکبر
تیپ ۳۷ در منطقه تیپ ۲
گروه رزمی ۳۸ شیراز در تپه‌های فولی آباد
گروه رزمی ۱۴۸ مشهد در تپه‌های فولی آباد
گروه رزمی ۱۴۱ لشکر ۲۱ در شوش

سرهنگ قاسمی

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی - رکن ۳

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۹۵

تاریخ ۵۹/۷/۱۴

به : تیمسار فرماندهی نزاجا - مد عملیات، رونوشت تیسمار فرماندهی سماجا ۳ به منظور استحضار

[درخواست تقویت سریع یگان‌های منطقه]

پیرو شماره ۲۰۱/۴۸/۱-۵۹/۷/۱۳

۱ - همان‌طوری که در نامه پیروی به عرض رسید یگان‌های این لشکر نه تنها از نظر وسایل و تجهیزات با کمبود فاحش مواجه هستند بلکه از نظر پرسنل متخصص فنی و به خصوص خدمه تانک با کمبود فراوانی روبرو می‌باشند. استدعا دارد با در نظر گرفتن اینکه دشمن هر روز که می‌گذرد به شدت و به طور جدی یگان‌های خود را تقویت می‌نماید و طبق شواهد موجود قصد تجاوز و اشغال شهرهای اهواز - آبادان و خرمشهر و دزفول را دارد و تقاضا می‌نماید در مورد تقویت سریع یگان‌های مستقر در منطقه خوزستان به خصوص با یگان‌های تانک هرگونه که صلاح می‌دانند اقدام فرمایند چه اگر با نیروهای فراوانی که عراق متمرکز نموده چنانچه هجوم جدی به منطقه یاد شده بنماید گرچه تا آخرین نفر در مقابل آنان خواهیم ایستاد لیکن خطر از دست دادن بسیاری از مناطق خوزستان وجود دارد.

۲ - ۳ روز است که نیروی هوایی یگان‌های این لشکر را پشتیبانی ننموده در این مورد نیز استدعا دارد نیروی هوایی با پشتیبانی‌های موثر و بمب‌های فوق به خصوص ناپالم نارسایی یگان‌های زمینی را جبران نماید.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

شماره پیام ۳۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۶۷۲

تاریخ ۵۹/۷/۱۵

به : نزاجا

[آماده شدن ارتش عراق برای عبور از کارون]

برابر اعلام آقای شاه صفدی « تلفن ۱۲۱۷۷۱ اهواز » در حال عبور از پاسگاه حمید کیلومتر ۱۴۰ اهواز مشاهده نموده که تعدادی از پرسنل ارتش عراق در حال آماده کردن قایق‌های خود جهت عبور از رودخانه کارون می‌باشند دستور فرمائید اقدامات لازم در این مورد انجام گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحتی

از طرف سرهنگ افتخاری

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۵۳/

از : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی خیلی محرمانه - آنی شماره ۳۷/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۶۴۰

به : نزاجا - مدعملیات تاریخ ۵۹/۷/۱۵

[مقابله با دشمن در عبور از کارون]

برابر اعلام ژاجا مستند به گزارش ناحیه خوزستان حاکيست:

۱ - در صبح روز ۵۹/۷/۱۴ چند نفر از مامورین جهت شناسایی و کشف دقیق دشمن از پاسگاه کوت عبدالله در ساحل رودخانه کارون به سمت جنوب اعزام و گزارش مامورین اعزامی پس از برگشت حاکيست حدود دو تیپ از نیروهای دشمن در مسیر و اطراف کانال آبروی که در حدود ۲۸ کیلومتری جنوب اهواز از رودخانه به طور مایل به سمت غرب احداث گردیده و مستقر و قسمت جلودار این نیرو حدود ۲۰۰ متری رودخانه مشاهده گردیده‌اند با توجه به اخبار و اطلاعات رسیده این نیرو حدود ۲۰۰ متری رودخانه مشاهده گردیده‌اند با توجه به اخبار و اطلاعات رسیده استنتاج از روش کار و پیشروی دشمن چون احتمال دارد دشمن قصد عبور از رودخانه کارون و دستیابی به جاده قدیم اهواز آبادان را داشته باشد پیشنهاد می‌گردد:

الف - یگان تانکی که در ساحل شرقی رودخانه کارون است در محل مناسبی که مسلط به نقاط احتمالی عبور دشمن باشد مستقر گردد.

ب - همچنین تعداد تفنگ ۱۰۶ و در صورت امکان خمپاره‌انداز ۱۲۰ میلیمتری در ساحل شرقی مستقر که زیر امر یگان تانک عمل نماید.

پ - مقداری بنزین دکل بشکه وسیله کلک (قایق محلی) در نزدیکی محل عبور احتمالی دشمن در مخفی‌گاه مناسبی نگاهداری و پس از استقرار تقریباً دو سوم پل وسیله دشمن با ریختن بنزین مزبور روی رودخانه کارون دشمن به آتش کشیده شود.

ت - یک یگان توپخانه با برد بلند توپخانه ۱۷۵ م م در اطراف اهواز مستقر و محل استقرار فعلی زیر آتش شدید قرار گیرد.

ث - یگان خودی مستقر در منطقه نبرد، تقویت هم‌زمان با پشتیبانی سنگین هوایی با یک تک هم‌آهنگ شده دشمن به عقب رانده شود.

مراتب جهت بررسی و اقدام لازم اعلام می‌گردد.

ج ر سماجا - سرتیپ فلاحي

سرهنگ شهبواری

۱۵۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: ل ۹۲ زرهی - رکن یکم
به: معاونت پرسنلی نزاچا - مد پرسنلی
شماره ۲۰۱/۴۳/۵۳
تاریخ ۷/۱۵/۵۹
[نیازمندی پرسنلی]

۱ - یگان‌های مستقر در آبادان و خرمشهر احتیاج به فرمانده دسته، معاون گردان، رئیس رکن یکم و ۲ و ۳ و افسر موتوری دارند.

۲ - تیپ ۲ زرهی احتیاج به افسر زرهی از درجات مختلف خدمه تانک چیفتن میکانسین تانک چیفتن خدمه توپ نقشه بردار افسر دیده‌بان توپخانه افسر امور هوایی خدمه خمپاره‌انداز ۸۱ و ۱۰۵ م م دارند.

۳ - تیپ ۱ زرهی احتیاج شدید به خدمه تانک چیفتن و تانک ام ۶۰ و اسکورپیون و پی‌ام‌پی ۱ دارند.

۴ - تیپ ۳ زرهی احتیاج خدمه تانک چیفتن، تانک ام ۶۰، تانک ام ۴۷، خدمه آرپی‌جی ۷، فرمانده دسته خدمه، تفنگ ۱۰۶، خدمه موشک تاو، راننده نفربر دارد.

با توجه مراتب فوق مقرر فرمائید نیازمندی پرسنل حساس این لشکر را که طی چندین شماره خواسته شده واگذار نمایند ضمناً تیپ ۳۷ جمعی مرکز زرهی شیراز احتیاج به افسر ناظر مقدم هوایی، افسر مقدم توپخانه و افسر رابط دارد.

سرهنگ قاسمی

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی - رکن ۳
به: تیمسار فرماندهی نزاچا - مد عملیات
شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۱۶
تاریخ ۵۹/۷/۱۵
گزارش نوبه‌ای روز ۵۹/۷/۱۴

۱ - در اثر آتش شدید توپخانه دشمن بر روی فرودگاه آبادان یک قبضه توپ ۲۳ میلیمتری منهدم گردید.

۲ - تیپ ۳ جهت پدافند منطقه واگذاری یک گروه رزمی تانک نیاز دارد.

۳ - برابر گزارش نیروی دریایی هلیکوپترهای مامور به لشکر احتیاج به سرویس دارند لشکر پیشنهاد نموده به همان تعداد هلیکوپتر در اختیار این لشکر قرار دهند و سپس هلیکوپترها جهت سرویس مراجعت نمایند. و به همان تعداد و نوع جایگزین نمایند نظر به اینکه نداجا جایگزین نداشت دستور داده شد به پایگاه مربوطه برای سرویس اعزام شوند و پس از سرویس برگردند.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۵۵/

- ۴ - هواپیماهای کشور عراق اغلب از عزیزیه به مختصات ۴۵ درجه و ۴ دقیقه طول شرقی و ۲۲ درجه و ۵۵ درجه عرض جنوبی به مناطق غرب کشور وارد می‌شوند.
- ۵ - یک گردان توپخانه ۱۷۵ م م به میدان تیر دشت آزادگان اعزام گردید.
- ۶ - گروهان سوارزهی از گردان ۲۲۱ که قبلاً مواضع نو را اشغال نموده بود به تپه‌های فولی‌آباد اعزام گردید و تحت امر یگان اولیه خود قرار گیرد.
- ۷ - در ساعت ۰۸:۰۰ روز جاری شهر خرمشهر و اهواز زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفت.
- ۸ - برابر اعلام تلفنی سرهنگ طالب‌دوست هیچ‌گونه پشتیبانی نزدیک هوایی از ساعت ۰۸:۱۵ روز جاری از لشکر به عمل نخواهد آمد.
- ۹ - ۳ فروند هلیکوپتر دشمن در ساعت ۰۸:۳۰ به سوسنگرد حمله نموده پس از اجرای ماموریت به سمت بستان پرواز نمودند و از تلفات اطلاعاتی در دست نیست.
- ۱۰ - از تعداد ۸ پرواز پشتیبانی نزدیک هوایی که توسط لشکر درخواست گردیده فقط دو سورتی انجام گیرد.
- ۱۱ - کارخانه برق رامین مورد تک هوایی دشمن قرار گرفت و در نتیجه اصابت یک بمب یک نیروگاه آتش گرفت که هم اکنون مشغول مهار کردن آتش می‌باشند.
- ۱۲ - یگان مستقر در شوش به علت درگیری شدید تلفات سنگینی را تحمل نمود.
- ۱۳ - از ساعت ۰۶:۰۰ روز ۵۹/۷/۱۳ تی ۲ و گروه زرهی ۳۷ با اجرای یک عمل عبور از رودخانه و درگیری شدید دشمن را به عقب رانده و مواضعی در ۳ کیلومتری غرب رودخانه کرخه را اشغال نمودند.
- ۱۴ - برابر گزارش ستاد اروند دشمن ۳ بار به شهر خرمشهر هجوم نموده و عقب‌نشینی کرده لیکن در روز جاری و در حال حاضر از پل یوربند به محور شلمچه به صورت نیم‌دایره‌ای به شعاع ۴ تا ۷ کیلومتر اطراف خرمشهر فعالیت دارند و مشغول تجدید سازمان برای تک هماهنگ شده جهت تصرف خرمشهر و آبادان می‌باشد و برای تخریب روحیه مردم منازل آنها را مرتباً زیر آتش توپخانه قرار می‌دهد و در روز ۵۹/۷/۱۳ دو فروند هواپیمای میک به ستاد عملیات جنوب حمله که چهارنفر شهید می‌گردد و نقل و انتقالات و تدارکات دشمن در شب به طور مداوم ادامه دارد.
- ۱۵ - تیپ ۲ زرهی در روز جاری زیر آتش شدید دشمن قرار گرفت و اکثر تانک‌های آن از

کار افتاد.

۱۶ - تانک‌های دشمن در روز جاری روبروی تپه‌های محل استقرار گروه ۱۴۱ اجرای آتش مستقیم نموده است.

۱۷ - در ساعت ۱۸:۵۰ روز جاری هواپیماهای دشمن یک راکت روی ساختمان متروکه شرکت تهران جنوب واقع در جاده آغاچاری - دیلم پرتاب که باعث آتش‌سوزی انفجار شرکت گردید که آتش مهار گردید.

۱۸ - ستاد عملیات جنوب در روز جاری به سرهنگ خلیل‌زاده مقدم و فرمانده تکاوران دستور داد که گمرک خرمشهر با پرسنل خود کماندوهای عراقی که شب گذشته نفوذ و لابلای کالاها مخفی گردیده‌اند پاک نمایند پس از ۹ ساعت درگیری و جنگ تن‌به‌تن موفق به پاک نمودن منطقه گمرک گردیدند و در این درگیری دو نفر شهید و ۸ نفر زخمی به جای گذاشتند. ضمناً خسارات سنگینی به نیروهای دشمن وارد آوردند. در سایر جبهه‌های خرمشهر و آبادان زد و خورد به صورت پراکنده ادامه داشت و تانک فام پالایشگاه زیر هدف راکت قرار گرفت و نیروهای خودی ۳ فروند قایق دشمن را هدف قرار داده و خسارات سنگینی به آنها وارد نمودند.

۱۹ - در اثر تیراندازی‌های ضد آتشبار توپخانه دشمن تقریباً در تمام مدت روز خاموش و خسارات زیادی به توپخانه دشمن وارد شده است.

۲۰ - در اثر تیراندازی توپخانه روی قوای دشمن با مشاهده عینی دیدبان تعداد چهار دستگاه تانک در منطقه دب‌حردان منهدم و چندین نفر کشته شدند.

۲۱ - در اثر تک‌های مداوم هلیکوپترهای هوانیروز تلفات و خسارت نسبتاً زیادی به دشمن وارد آورده است.

سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات / ۱۵۷

شماره ۲۰۱/۴۸/۷۵

تاریخ ۵۹/۷/۱۵

از : ل ۹۲ زرهی - ۳

به : ت ف نزاچا - مدعملیات

[یگان‌های توپخانه در خرمشهر و آبادان]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۱۵-۶۸

به استحضار می‌رساند:

یگان‌های توپخانه مستقر در آبادان و خرمشهر به شرح زیر است:

۱ - دو آتشبار ۱۳۰ م م در آبادان و خرمشهر

۲ - ۳ آتشبار و ۸ قبضه ۲۳ م م پدافند هوایی در فرودگاه و پالایشگاه و خسروآباد و

خرمشهر.

در مورد بند ۲ سه توپ از چهار توپ آتشبار گردان ۳۸۸ از کار افتاده است.

سرهنگ قاسمی

شماره ۵۰۱-۰۳-۱-۶۴

تاریخ ۵۹/۷/۱۵

از: هوانیروز (دایره اطلاعات) خیلی محرمانه

به : ت ف نزاچا (مداطلاعات)

[انهدام تانک‌ها و تلفات دشمن توسط هلیکوپترهای خودی]

آگهی به سماجا ۲

برابر گزارش پایگاه هوانیروز کرمانشاه:

در حملاتی که از اوایل صبح امروز (۵۹/۷/۱۵) تا ساعت ۱۱:۰۰ وسیله هلیکوپترهای جنگنده هوانیروز به نیروهای متجاوز در محور مهران - دهلران واقع در چنگوله وارد آمده تعداد ۱۱ دستگاه تانک و یک خودرو و تعداد زیادی از نفرات نظامی دشمن منهدم گردیده و نیروی دشمن در این منطقه در جهات مختلف پراکنده شدند.

ف هواپیمایی نزاچا - سرهنگ گرانمایه

از طرف سرگرد ساسانی

شماره ۳۸/۱۷۰۱/۲۹/۰۱/۹۵۲

از: سماجا ۲ - مرکز فرماندهی

تاریخ ۵۹/۷/۱۶

به : نهاجا

[دیده بانان مقدم هوایی و خودرو]

برابر اعلام ل ۹۲ اهواز

پرسنل دیده بان مقدم هوایی که به لشکر اعزام گردیده اند، فاقد بیسیم مخصوص و محمول روی جیب می باشند و قادر به انجام وظیفه خود به نحو مطلوب نمی باشند. دستور فرمائید که خودرو و جیب حامل بیسیم مخصوص دیده بانان مقدم را در اختیار آنان قرار دهند.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ ستاد جلوه گر

شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۱۰۰

از : ل ۹۲ زرهی - ۳ ر

تاریخ ۵۹/۷/۱۶

به : ت ف نزا جا - مد عملیات

[گزارش ستاد عملیاتی جنوب]

آگهی به : ف ق مقدم جبهه کرمانشاه

برابر اعلام ستاد عملیاتی جنوب وضعیت این ستاد در مورخه ۵۹/۷/۱۵ به شرح زیر به

استحضار می رسد:

۱ - وضعیت خودی

الف - گردان دژ و گردان د ا . اف در خط

ب - یگان تکاوران دریایی در احتیاط

پ - پشتیبانی یگان ها با پشتیبانی هوایی هوانیروز آتش های آتشبار کاتیوشا

۲ - محل استقرار توپخانه ۷۷۰۰۰ و ۲۹۰۰۰۰ کاتیوشا در این محل

۳ - محل استقرار توپخانه ۱۳۰ م - ۷۳۰۰۰ و ۲۲۰۰۰

ج - یگان های پیشروی نموده اند.

۴ - وضعیت دشمن در این وضعیت استقرار نیرو دشمن با در نظر گرفتن مختصات نیروی

خودی در ۱/۳۵۰۰ و ۲۱۰۰۰ - ۷۵۵۰۰ - ۲۴۰۰۰ و ۷۷۰۰۰ ۲۷۰۰۰ می باشد.

۵ - برابر گزارش شماره ۲۰۱/۴۸/۶۳-۵۹/۷/۱۵ در مورخه ۵۹/۷/۲ چهار فروند هواپیمای

جنگنده دشمن پالایشگاه نفت آبادان را مورد حمله قرار داده که دو فروند آنها سقوط کرده و

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۵۹/

گروه‌بان یکم توحیدیان جمعی یگان مذکور شهید و یک‌دستگاه آمبولانس به شماره ۲۸۲۵۹ و یک دستگاه تانکر آب طعمه حریق می‌گردد.

سرهنگ قاسمی

از : نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات - مد اطلاعات

به : ف ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۱۶

[روحیه ارتش عراق]

برابر اعلام سماجا ۳ مرکز فرماندهی مستند به گزارش مرزبانی دهلران در بازجویی که از سه نفر پناهنده نظامی عراقی به عمل آمده روحیه ارتش عراق متزلزل و در حالت ترس بوده و به طور کلی حالت خستگی دارند و در بیشتر شهرها حکومت نظامی برقرار شده است. ضمناً فرودگاه عماره مجهز به مخازن بنزین و وسایل جنگی می‌باشد و یگان‌های عراقی از آنجا تدارک می‌شوند علیهذا با توجه با اطلاعات بالا تک‌های محدود و حتی اعزام گشتی‌های رزمی می‌تواند بیشترین نتایج را به بار آورد مراتب جهت اقدامات لازم ابلاغ می‌گردد.

سرتیپ ظهیرنژاد

از: سماجا ۳ - مرکز فرماندهی خیلی محرمانه - آنی شماره پیام ۳۸/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۹۶۳

تاریخ ۵۹/۷/۱۶

به : نزاجا - معاونت عملیات

[پیشروی دشمن از دهلران]

برابر اطلاع به دست آمده دشمن در حال پیشروی از سمت دهلران به جنوب در حرکت هستند و تلفات تیپ ۸۴ زیاد و کمبود مهمات دارند.

جانشین ر سماجا - سرتیپ فلاحی

از طرف سرهنگ بزرگمهر

شماره ۲۰۱/۴۵/۱

تاریخ ۵۹/۷/۱۷

از: ل ۹۲ زرهی - ۳ ر

به: ت ف نزا جا - عملیات

[وضعیت لشکر ۹۲ و تک محدود]

در ساعت ۰۵:۰۰ روز ۵۹/۷/۱ با اجرای یک طرح آفندی هماهنگ شده در محور اهواز خرمشهر به دشمن تک گردید که در نتیجه توانستیم با ۳۵ شهید و ۱۲۶ مجروح در حدود ۵ کیلومتر دشمن را به عقب برانیم توجه فرماندهی را به موارد زیر جلب می‌نمائیم:

۱ - استعداد یگان‌های تک عبارت بود از تیپ ۱ پیاده به استعداد ۱۲ دستگاه تانک و دو گروهان منهای پیاده گروه رزمی اعزامی از شیراز به استعداد ۱۳ دستگاه تانک و یک گروهان منها که در مقابل دشمن دارای ۷ گردان تانک ۷ گروهان مکانیزه و ۱۰ گردان توپخانه می‌باشد.
۲ - ملاحظه می‌شود که چقدر باید تهور و جان‌گذشتگی داشت که با این وضعیت موفق بود بدیهی است چنانچه یگان مانور مناسبی در اختیار بود امکان استفاده از موفقیت بسیار بود.

۳ - تا این تاریخ یگان‌های لشکر ۱۶ زرهی به منطقه نرسیده‌اند و یگان‌های هم که آمده‌اند در دزفول تمرکز شده‌اند در حال حاضر در خرمشهر و اهواز به جز تعداد معدودی تانک و پیاده که استعداد آنها انگشت‌شمار است آن هم واحدی که مدت‌ها است زیر آتش توپخانه دشمن بوده و نیرو و روحیه آن به تقلیل رفته است وجود ندارد. حتی یگانی که بتواند تامین نزدیک یگان‌های توپخانه را برقرار کند موجود نیست. مسلماً در صورت تک دشمن در محور کوشک - اهواز عامل بازدارنده‌ای وجود ندارد و اهواز در کنترل دشمن در خواهد آمد عدم وجود پشتیبانی هوایی و نیروی مانوری مناسب در آینده ضایعات غیرقابل جبرانی به بار خواهد آورد. ضمن اینکه لشکر از مقدورات آتش آگهی دارد.

۴ - تاکنون لشکر توانسته است به آتش توپخانه و فعالیت‌های چریکی که توسط آقای دکتر چمران و سپاه پاسداران و سایر گروه‌های کوچک محلی و تیم‌های نیرو مخصوص و با فعالیت‌های چشمگیر واقعا متهورانه هوانیروز، دشمن را در حدود ۴۰ کیلومتری اهواز تثبیت نماید ضمن اینکه فعالیت‌های نیروی هوایی عراق هم روزبه‌روز در حال افزایش است.

۵ - همکاری استاندار و مردم با لشکر تحسین‌انگیز بوده و مایه امیدواری و دلگرمی پرسنل نظامی است.

۶ - همکاری تعدادی از افراد بومی با دشمن فعالیت‌های اطلاعاتی دشمن را افزایش داده است و برعکس پخش و شایعات و اخبار کذب موجب ضعیف شدن فعالیت‌های اطلاعاتی و اخذ

۱۶۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

تصمیم و عکس العمل لازم می شود در این رابطه لشکر، امید به عکس برداری هوایی بسته بود که متأسفانه هیچ گونه کمک موثری انجام نشده است.

۷ - تجهیزات تعمیری زیادی در لشکر وجود دارد که به علت درگیری بیش از توانایی امکان رسیدگی و تعمیر و یا به پای کار آوردن آنها وجود ندارد.

۸ - پیشنهاد:

الف - نیروی مانوری مناسب به هر استعداد که وجود داشته باشد اعزام شود.

ب - نیروی هوایی حداقل درخواستهای شناسایی و عکاسی لشکر را انجام دهد.

پ - یک سازمان مناسب برای تعمیر و به پای کار آوردن تجهیزات به لشکر اعزام شود.

سرهنگ قاسمی

شماره ۱۹/۲۰۴/۱۵/۳۵

خیلی محرمانه - فوری

از: سماجا ۵

تاریخ ۵۹/۷/۱۶

به : گیرندگان مراجعه شود

درباره: نیازمندی های لشکر ۹۲ زرهی

به منظور گزارش هیئت اعزامی ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران به لشکر ۹۲ زرهی و تعیین چگونگی تامین نیازمندی های آن یگان خواهشمند است در کمیسیونی که در ساعت ۰۹:۰۰ روز جمعه ۵۹/۷/۱۸ در سماجا ۵ تشکیل می گردد حضور یابند.

جانشین رسماجا - سرتیب فلاحی

از طرف سرهنگ وحیدی

شماره ۲۰۱/۴۸/۲

آنی

از : ل ۹۲ زرهی - ۳ر

تاریخ ۵۹/۷/۱۷

به : ت ف نزاچا - مدعملیات

[وضعیت لشکر در روز ۵۹/۷/۱۶]

وضعیت لشکر از ۰۱:۵۹ ۵۹/۷/۱۶ الی ۲۴ ۵۹/۷/۱۶ :

۱ - یک یگان پیاده و یک دسته تانک که از گروه رزمی ۳۸ در مورخه ۷/۱۵ به داخل جنگل در مختصات ۶۴۰۰ شمالی و ۷۳۰۰ شرقی نفوذ داده شده بود دستور داده شد که از جنگل خارج و پس از استقرار در محل مناسب، دستور قائل ۱/۱۵ را به موقع اجرا نماید باقیمانده گروه رزمی ۳۸ نیز از فولی آباد به جلو کشیده شد.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۶۳/

۲ - به ف ناحیه ژاندارمری دستور داده شد که ۳ قبضه تفنگ ۱۰۶ م م از لشکر درخواست در اختیار پاسگاه سعیده قرار دهد.

۳ - در ساعت ۲۳:۵۰ تعدادی از تانک‌های دشمن در مقابل بستان متوقف و تعدادی نیز به سمت سوسنگرد حرکت نموده که در اثر تیراندازی مامورین ژاندارمری بستان با تفنگ ۱۰۶ م م دو تانک دشمن را منهدم و جلو پیشروی دشمن را سد گردیده است.

۴ - در ساعت ۱۸:۰۰ روز جاری تاسیسات و پایگاه‌های دشمن واقع در حدفاصل بین اسکله چهار عراق و بندرفاو به وسیله توپخانه ارتش زیر آتش قرار گرفت و صدمات زیادی به آنها وارد نموده و متقابلاً دشمن تا ساعت ۱۳:۱۵ منطقه کوت و نهر عبود را زیر آتش گرفته که در نتیجه ۸ نفر از اهالی منطقه کشته و نه نفر زخمی می‌شوند.

۵ - گردان ۴۱۴ پل گزارش نموده است به علت عمق کم آب و همچنین آتش سنگین دشمن پل‌سازی در منطقه شوش مقدور نمی‌باشد و پیشنهاد نموده است که در منطقه عبدالخان پل احداث شود تاگد ۱۴۱ از رودخانه کرخه عبور نماید.

۶ - به استناد امریه نزاجا به کلیه یگان‌ها دستور داده شد هیچ یگانی حق عقب‌نشینی ندارد مگر به دستور رده بالا ضمناً طرح عملیاتی تاخیری تهیه بنابه دستور عمل نمایند.

۷ - وضع منطقه آبادان و خرمشهر آرام دزفول و شوش و اندیمشک تا این لحظه عادی گزارش شده

۸ - گروهان - بستان زیر آتش توپخانه و تانک دشمن قرار دارد.

۹ - در ساعت ۱۰:۱۵ روز جاری یک گلوله توپ دشمن در محوطه قرارگاه ژاندارمری اصابت و ۸ نفر سرباز شهید و یک افسر و ۳ نفر درجه دار و یک جوانمرد نیز مجروح گردیدند.
۱۰ - در ساعت ۱۱:۳۰ یک فروند میگ عراقی توسط آتشبارهای ضدهوایی ارتش در حمیدیه سرنگون شد.

۱۱ - در منطقه دزفول یگان‌های خودی در ۲ کیلومتری غرب رودخانه کرخه و دشمن در ۷ تا ۱۰ کیلومتری غرب رودخانه کرخه مستقر می‌باشند.

۱۲ - در ساعت ۰۹:۴۰ روز جاری یک فروند میگ عراقی در اثر آتش آتشبارهای خودی در ۱۰ کیلومتری شمال غربی دزفول سرنگون گردیده است.

۱۳ - یگان تکاور مامور به ستاد عملیاتی دزفول در ساعت ۱۳:۰۰ تاریخ ۵۹/۷/۱۵ از زیر امر آن یگان خارج به خرمشهر اعزام گردید.

۱۴ - گروه رزمی ۱۴۸ منهای یک گروهان پیاده در فولی آباد مستقر گردید.
۱۵ - تیپ ۲ زرهی تقاضای واگذاری نیروی تقویتی کافی جهت نگهداری و حفظ سرپل نموده است.
۱۶ - تیپ ۲ گزارش نموده است که یگان مستقر در موسیان و چیلات و بیات تقریباً در محاصره دشمن قرار گرفته و تقاضای پشتیبانی از راه زمین نموده است.
۱۷ - در حدود ساعت ۲۲:۳۰ روز جاری قسمتهای وسیعی از خیابان‌های ۳۰ منزل و سیه‌پوشان و مخابرات دزفول در اثر انفجاراتی که احتمالاً موشک بوده ویران گردیده آمار تلفات و خسارات و انگیزه وسعت آن در تاریکی شب مقدور نگردیده است.
سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۱۸۳

از: ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۱۹

به: ق - ت - ع - نزاجا در جنوب

[سقوط یک فروند هلیکوپتر]

برابر اعلام گروه هوانیروز مستقر در لشکر در ساعت ۱۲ مورخه ۵۹/۷/۱۹ سه فروند هلیکوپتر کبرای به منظور انهدام تانک‌های دشمن در حوالی دارخوین به پرواز درآمده و پس از اجرای آتش به روی دشمن یک فروند هلیکوپتر بر اثر آتش توپخانه دشمن در رودخانه کارون سقوط نموده و خلبانان آن نجات یافته‌اند.

ل ۹۲

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۲۱۰

از: ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۱۹

به: ق ت ع - نزاجا در جنوب

[تلفات به دشمن با توپخانه خودی]

در اثر تیراندازی توپخانه خودی نیروهای عراقی مستقر در فارسیات بزرگ و پس از دادن تلفات سنگین و انهدام توپخانه مبادرت به عقب‌نشینی نموده و مهمات خود را به جای گذاشتند و ستون تانک دشمن از پادگان حمید عقب‌نشینی نموده و یک تانک منهدم و ۲۶ نفر از دشمن اسیر گردیده است.

ل ۹۲

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۶۵/

از: ل ۹۲ خیلی محرمانه شماره ۵۰۱/۱۰۷/۲۵۰
به: ق ت ع - نزا جا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۰

[پیشروی دشمن به سمت ارتفاعات الله اکبر]

برابر اعلام تیپ ۳ زرهی توپخانه دشمن جاده بستان و سوسنگرد را زیر آتش توپخانه قرار داده و به سمت ارتفاعات الله اکبر در حال پیشروی است.

ل ۹۲

از: قرارگاه تاکتیکی نزا جا در منطقه خوزستان خیلی محرمانه شماره ۳۰۰۱-۴۶
به: ف ل ۹۲ تاریخ ۵۹/۷/۱۹

[ارتباط رادیو تله تایی]

پیرو هم آهنگی های انجام شده با افسر مخابرات آن یگان دستور دهید تا ارسال دستورات کار جدید سریعا ارتباط رادیو تله تایی ۲۴ ساعته ل با استقرار یک دستگاه بیسیم جی آسی - ۱۲۲ برقرار گردد.

ج ع قرارگاه تاکتیکی نزا جا در منطقه خوزستان

سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزا جا در منطقه خوزستان شماره ۳۰۰۱-۴۱
به: ف ل ۹۲ زرهی تاریخ ۵۹/۷/۱۹

[اعزام افسر هدایت آتش]

دستور فرماید سروان خواجهی افسر هدایت آتش گردان توپخانه ۱۷۵ م م مستقر در بستان به منظور راهنمایی پرسنل هدایت آتش آتشبار ۱۷۵ م م مستقر در دزفول به منطقه اعزام شود.

سرهنگ ستاد حسینی

از : ل ۹۲ اهواز خیلی محرمانه شماره ۱۰۱/۴۸/۳۸

به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۰

[اعزام دسته خمپاره‌انداز ۱۲۰ م م و آرپی‌جی ۷ به خرمشهر]

برابر هماهنگی با سرهنگ حسینی سریرا یک دسته خمپاره‌انداز ۱۲۰ میلیمتری با خدمه و پنجاه نفر خدمه آرپی‌جی ۷ از طریق بندر ماهشهر به خرمشهر اعزام ضمناً آرپی‌جی ۷ در لشکر موجود است.

ف ل ۹۲

(مذاکره تلفنی ف نزاجا با ف ل ۹۲ در تاریخ ۵۹/۷/۲۰)

سرهنگ قاسمی فرمانده لشکر ۹۲ اظهار داشت:

۱ - به یک افسر عملیات ورزیده نیاز دارد.

۲ - نیروی هوایی مدعی است که دارای پوشش هوایی می‌باشد. ولی همین الان هواپیمای توپولف عراقی بالای سرماست و نقطه حساس را بمباران و باغ‌شیر را ویران نموده است.

۳ - گردان سوارزرهی لشکر مستقر در دزفول (فرمانده منطقه عملیات دزفول) از طریق لشکر قزوین اطلاع داده که زیر آتش شدید دشمن می‌باشد.

تیمسار فرماندهی، تلفنی با فرمانده لشکر مذاکره کردند

از: تهران، نزاجا شماره ۱۵۸۰۴

به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۱۹

[منطقه سوسنگرد و بستان]

برابر اعلام سماجا ۳ مرکز فرماندهی ساعت ۱۴:۰۰ مورخه ۵۹/۷/۱۹ جاری یک فروند میگ عراقی به وسیله نیروهای هوایی سرنگون و خلبان آن دستگیر شده است هواپیمای مذکور در ناحیه سوسنگرد بستان سقوط کرده است در درگیری مورخه ۵۹/۷/۱۹ دو تانک و چند نفربر عراق و خودرو حامل مهمات به وسیله توپخانه ارتش ایران منهدم شد در درگیری‌های بین منطقه سوسنگرد و بستان تعداد ۱۵ دستگاه تانک در نزدیک یک قریه هوف مستقر هستند که احتمالاً تعداد بیشتری تانک در پشت آنها استتار شده‌اند دستور دهید در نابودی تانک‌های مزبور اقدام لازم به عمل آید.

تهران - نزاجا

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۶۷/

شماره ۴۱-۳۰۰۱

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان

تاریخ ۵۹/۷/۲۰

به : ف لشکر ۹۲ زرهی

[پرسنل آموزش دیده دراگون]

دستور فرماید با استفاده از پرسنل آموزش دیده دراگون که در تاریخ ۵۹/۷/۲۰ اعزام گردیده‌اند دسته‌های ضدتاک گر دانه‌های پیاده مکانیزه را تکمیل و یا به صورت تیمی مورد استفاده قرار دهند چنانچه کمبود موشک دراگون وجود دارد تلگرافی از تهران درخواست نمایند.

سرهنک ستاد حسینی

شماره ۱۵۷۹۶

از: تهران، ف نزاجا

تاریخ ۵۹/۷/۱۹

به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در دزفول

[گلوله‌باران دزفول]

برابر اعلام سماجا ۳ مرکز فرماندهی نیروهای دشمن از صبح روز ۵۹/۷/۱۹ شهر دزفول را گلوله‌باران نموده‌اند که در اثر آن در خیابان ۴۵ متری یک ساختمان شرکت ویران و بیمارستان افشار صدمه دیده و یک غیرنظامی مجروح و خانه‌های مسکونی بسیاری در خارج از شهر ویران شده است دستور دهید در صورت امکان با توپخانه نسبت به خاموش کردن آتش توپخانه دشمن اقدام نمایند.

ف نزاجا

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان

تاریخ ۵۹/۷/۲۰

به : ل ۹۲ زرهی

[اعزام یکصد نفر]

بازگشت به شماره ۱۳۹/۴۸/۲۰۱-۱۳۵۹/۷/۱۹

ظرف روز جاری یکصد نفر اعزام می‌گردد دستور فرمائید برابر مذاکرات تلفنی با فرماندهی لشکر طرح‌های حمله هوایی و هلی‌برن برد تهیه و اجراء گردد.

ف ق عملیاتی تاکتیکی - سرتیپ ظهیرنژاد

۱۶۸ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: فرمانده عملیات نیرو مخصوص اعزامی به دزفول
به: فرماندهی محترم عملیات منطقه دزفول
موضوع: فعالیت تیم عملیاتی نیرو مخصوص در تاریخ ۵۹/۷/۱۹

بدین وسیله به عرض می‌رساند: دو تیم عملیاتی نیرو مخصوص همراه با ۲۰ نفر از سربازان داوطلب پشتیبانی منطقه ۳ جهت عملیات ویژه در منطقه شوش وارد عمل شدند و هم‌اکنون فعالیت خود را در آن منطقه شروع نموده‌اند مراتب جهت آگاهی و هرگونه اقدام بایسته به عرض می‌رساند.

فرمانده تیم عملیاتی نیرو مخصوص اعزامی به دزفول
ستوان یکم جواد حقیقی

از: تهران
به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در تیپ ۲ دزفول
[اعزام پرسنل داوطلب هوانیروز]

تعداد دویست نفر پرسنل داوطلب هوانیروز در روز جاری به وسیله دو فروند هواپیمای سی ۱۳۰ از اصفهان به اهواز اعزام خواهند شد این پرسنل باید در اختیار سرگرد شریف‌نسب قرار گرفته تا [با اجرای] هلی‌برن، نامبردگان در پشت ستون دشمن پیاده شده و عملیات را هدایت نماید. لشکر حق برداشت این پرسنل را نخواهد داشت و باید نهایت همکاری با عناصر موردبحث به عمل آید.

ف نزاجا

از: ف نزاجا
به: ف ل ۹۲
آنی - حضوری
شماره ۱۶۱۵۲
تاریخ ۵۹/۷/۲۱
[فعالیت دشمن در منطقه بستان]

آگهی به: ف قرارگاه تاکتیکی در دزفول
۱ - برابر گزارش سماجا نیروهای دشمن از طرف جزابه به بستان را زیر آتش توپخانه قرار داده و عده‌ای با سلاح‌های سبک به مامورین مستقر در بستان تیراندازی کرده‌اند در این محور تعدادی تانک در حال پیشروی می‌باشند.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۶۹/

۲ - از ساعت ۰۲:۰۰ ، ۵۹/۷/۲۱ دشمن در شمال رودخانه بستان پیاده شده است در ساعت ۰۳:۴۰ ، ۵۹/۷/۲۱ از رودخانه عبور نموده‌اند دستور دهید سریعاً با استفاده از امکانات توپخانه و دسک اهواز در مورد توقف نمودن دشمن اقدام و نتیجه را فوراً گزارش نمایند.
ف نزا

از: ستاد عملیاتی منطقه دزفول خیلی محرمانه شماره ۳۷۱-۸۴-۲۰۱
به : قرارگاه تاکتیکی نزا
[دشمن در غرب رودخانه کرخه]

برابر گزارش تیپ ۲ زرهی تیپ مذکور و گروه رزمی ۳۷ در دو کیلومتری غرب رودخانه کرخه و نیروهای دشمن در ۶ تا ۱۰ کیلومتری غرب رودخانه مستقر می‌باشند و به طور دائم و مستمر در زیر آتش شدید دشمن قرار گرفته و شدیداً مواضع آنها مورد حمله دشمن است و روزانه تلفات شهید و زخمی زیاد می‌شود مراتب جهت استحضار به عرض می‌رسد.
ف . ع منطقه دزفول سرهنگ ملک‌نژاد

گیرندگان:

۱ - ف ل ۹۲ جهت آگهی و هرگونه اقدام
۲ - ف تی ۲ زرهی بازگشت به شماره ۱۶۲-۵۹/۷/۲۰ جهت آگهی

از: ل ۹۲ زرهی شماره ۲۸۳/۱۷۰/۵۰۱
به : ت ف نزا (مداخلات)
آگهی به : قرارگاه مقدم نزا (دزفول)
[حمله هوایی دشمن به پادگان شماره ۱]

در ساعت ۰۹:۳۰ روز ۵۹/۷/۲۰ قرارگاه عملیات لشکر و قسمتی از پادگان شماره ۱ مورد حمله هوایی و بمباران دشمن قرار گرفت. تعدادی شهید و عده‌ای زخمی شدند که میزان تلفات و خسارات وارده متعاقباً اعلام می‌گردد.

ف ل ۹۲ سرهنگ قاسمی

از: ل ۹۲ اهواز
خیلی محرمانه - آئی
شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۳۵
تاریخ ۵۹/۷/۲۰
به : ف عملیات تاکتیکی نزاجا در جنوب
[دشمن در سمت بستان و سوسنگرد]

برابر اعلام تلفنی سوسنگرد، نیروی دشمن از سمت پاسگاه حرسبه سعیدیه را زیر آتش توپخانه گرفته آن دو ستون زرهی دشمن یکی به سمت بستان و دیگری به سمت سوسنگرد در حرکت می‌باشند.

ل ۹۲ اهواز

از: ل ۹۲ اهواز
شماره ۲۰۱/۴۸/۴۰
تاریخ ۵۹/۷/۲۰
به : ر ۳ عملیات تاکتیکی نزاجا
[درخواست هلیکوپتر]

برابر گزارش دشمن در دهانه بستان به طرف الله‌اکبر در حال پیشروی است و خواستار اعزام چند فروند هلیکوپتر جهت پشتیبانی گردیده برابر هماهنگی که با فرمانده هوانیروز به عمل آمد، پشتیبانی هوایی بدون پوشش هوایی توسط نیروی هوایی انجام‌پذیر نخواهد بود مراتب استحضاراً به عرض می‌رسد.

ل ۹۲ اهواز

از: ل ۹۲
به : ستاد عملیاتی تاکتیکی نزاجا در جنوب
تاریخ ۵۹/۷/۲۰
[سرکوب دشمن در عبور از رودخانه کارون]

به استحضار می‌رساند طرح‌ریزی هماهنگی شده‌ای با شرکت عناصر چریکی سپاه پاسداران ژاندارمری که بایستی اجرا می‌گردید در این عملیات نیروی هوایی هوانیروز توپخانه نقش اساسی را عهده‌دار بودند تا دشمن که قصد عبور از رودخانه را به استعداد یک تیپ تانک پیاده و یک گردان آن از رودخانه عبور نموده سرکوب نمایند که به علت ابری بودن، نیروی هوایی نتوانست عملیات خود را اجرا کند. در نتیجه طرح‌ریزی موفقیت‌آمیز نشد. ضمناً ساعت ۱۴:۰۰ روز جاری دو فروند میگ عراقی مناطق سلیمانیه را بمباران می‌کند. چنانچه پوشش هوایی انجام نگیرد هلیکوپتر قادر به انجام ماموریت نخواهند بود.

ل ۹۲ اهواز

پیامها، دستورات، طرحها و هدایت عملیات ۱۷۱/

شماره ۱۵۸۳۴

تاریخ ۵۹/۷/۲۰

از: تهران - عملیات و اطلاعات نزاجا

به: ل ۹۲ عملیات تاکتیکی نزاجا در جنوب

[پیشنهادها]

با توجه به وضعیت خوزستان پیشنهاد زیر را نموده است:

۱ - به نیروهای مستقر در آبادان و خرمشهر ابلاغ شود قوای خودی را متحرک و از پل‌های خرمشهر و آبادان پل بهمن‌شیر و پل ایستگاه هفت حفاظت نمایند.

۲ - یک ایستگاه بزرگ عمل کرد هلیکوپتر برای رساندن پشتیبانی یا هر نوع عملیات دیگر مهیا و عمل آن را اعلام دارند

۳ - از پل ایستگاه هفت به طرف بهمن‌شیر محل مناسبی برای ورود و تخلیه پشتیبانی توسط هاورگرافت پیش‌بینی شود دستور فرمائید پیشنهاد فوق را مورد بررسی قرار داده و در صورت موافقت هماهنگی با سایر طرحها اقدام شود.

تهران - عملیات و اطلاعات نزاجا

شماره ۱۶۲۳۴

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

از: مد عملیات و اطلاعات نزاجا

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[گزارش استقرار توپخانه‌های دشمن]

برابر اعلام سماجا ۳ مرکز فرماندهی در ساعت ۰۷:۳۰ روز ۷/۲۱ روز جاری شهر سوسنگرد زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفته و احتمالا از سمت هویزه بین سوسنگرد و اهواز و دیگری از سمت ۷ کیلومتری سوسنگرد به طرف خرمشهر بوده و همچنین از سوی کنار رودخانه کرخه نیز تیراندازی توپخانه شروع شده است. پاسداران و ژاندارمری در سنگرها مشغول درگیری با دشمن می‌باشند. دستور دهید مختصات استقرار توپخانه‌های دشمن و خط بین دشمن حدودی را تعیین و سریعا گزارش تا پشتیبانی هوایی نزدیکی به عمل آید.

معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا

شماره ۲۰۱/۴۸/۹

از: ل ۹۲ اهواز

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : ستاد عملیات تاکتیکی نزاچا در جنوب

[وضعیت منطقه]

- ۱ - فعالیت‌های چریکی سر تا سر منطقه ادامه دارد.
- ۲ - حرکت ستونی از محور بستان به طرف سوسنگرد از دامنه الله اکبر دریافت گردیده که چون تیپ ۳ هنوز گزارش خود را نداده نمی‌توان تأیید کرد.
- ۳ - گلوله باران خرمشهر و بستان و بمباران‌های اهواز و سایر مناطق نیز متشنج شده است.
- ۴ - مواضع و آرایش ستون تانک‌های دشمن در منطقه آبادان به سمت حمیدیه مشاهده شده است.
- ۵ - ف عملیات خرمشهر گزارش می‌نماید که چنانچه پشتیبانی منطقه از یگان‌های رزمی به عمل نیاید سقوط خرمشهر و آبادان حتمی است.
- ۶ - در جبهه اهواز نیز آتش توپخانه دشمن روی مواضع یگان‌ها به طور مستمر ادامه داشته است.

ل ۹۲ اهواز

شماره ۳۰۰۱/۲۹

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : ف لشکر ۹۲ زرهی

[فرمانده منطقه آبادان و خرمشهر]

بازگشت به شماره ۲۰۱/۴۸/۵-۵۹/۷/۲۱

- ۱ - سرهنگ رضوی فرمانده ناحیه ژاندارمری خوزستان مستقیماً از طرف آن لشکر به فرماندهی منطقه آبادان و خرمشهر گمارده شده است و از لحاظ اینکه ناحیه ژاندارمری خوزستان خود دارای نیروی ژاندارم بوده که می‌تواند با ترکیب این نیرو با نیروهای موجود در منطقه اعم از نظامی و مردم و چریک بهترین دفاع ممکن را پدید آورد فکر منطقی بوده است.
- ۲ - نیروی زمینی معتقد است ناحیه ژاندارمری خوزستان به فرماندهی سرهنگ رضوی که در کنترل عملیاتی لشکر قرار دارد در حال حاضر در شرایط موجود مناسب‌ترین فرماندهی را برای منطقه مزبور ارائه خواهد داد لذا دستور فرمائید کلیه پرسنل نیروی دریایی موجود در منطقه و کلیه پرسنل نظامی و مردمی و کلیه نیروهای ژاندارمری خوزستان در منطقه در زیر

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۷۳/

امر سرهنگ رضوی فرمانده ناحیه زاندارمری همچنان ماموریت دفاع در منطقه را ادامه دهند.
۳ - سرهنگ باوندپور درگیر ماموریت دیگری است به محض اینکه رها شود برای کمک به آن لشکر به اهواز یا خرمشهر اعزام خواهد شد.

ف نزاچا - سرتیپ ظهیرنژاد

از: مد عملیات نزاچا
به: ل ۹۲ اهواز
آگهی به: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب
[هجوم دشمن به بستان]

برابر اعلام ژ - خوزستان

۱ - ساعت ۰۶:۳۰ روز جاری ۷/۲۱ پیشروی نفربرها و تانک‌های دشمن درپناه آتش توپخانه شروع و به شهربستان نفوذ که با کمک نیروهای خودی و سایر نهادهای انقلابی از نفوذ دشمن جلوگیری و در ساعت ۱۲:۳۰ جنگ خانه به خانه دشمن با به جا گذاردن یک دستگاه نفربرشنی‌دار و کلیه سلاح‌ها و مهمات به عقب رانده شد.

۲ - تا جایی که مشخص شده نیروی خودی ۳ شهید و ۶ مجروح داشته و بستان زیر آتش توپخانه دشمن بوده و به منظور پشتیبانی مراتب به لشکر ۹۲ اعلام شده است.

۳ - در ساعت ۱۳:۳۰ دشمن مجدداً به سمت بستان هجوم و آتش شدیدی خواهند نمود.

۴ - دشمن از رودخانه سعیدیه عبور و به سعیدیه آمده و پاسگاه سعیدیه تغییر موضع داده و به پاسگاه بحریه رفته است.

۵ - مهمات پرسنل خودی رو به اتمام بوده لذا از سوسنگرد رها لیکن در سرپل مقابله دشمن مانع حمل مهمات است که بایستی از طریق هوایی کمک شوند.

مد عملیات نزاچا

از : عملیات نزاچا
به : ف ل ۹۲ قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب
[منطقه بستان و سوسنگرد]

برابر اعلام ژاندارمری خوزستان:

- ۱ - هواپیماهای دشمن بالای شهرستان بستان در پرواز است و دشمن اطراف شهر را محاصره و محل استقرار واحدهای زرهی در محل دکل تلویزیون روی جاده اسفالتی نرسیده به بستان در جنوب شرقی بستان دوکوه در پشت دکل می‌باشد.
- ۲ - سوسنگرد زیر آتش توپخانه دشمن است یک واحد رزمی دشمن روی محور بستان - سوسنگرد به سوی سوسنگرد در حال پیشروی است.
- ۳ - اصولاً آسمان خوزستان مخصوصاً شهرهای بستان و سوسنگرد و اهواز احتیاج به پوشش هوایی دارد.
- ۴ - در سوسنگرد و اهواز ادوات زرهی بوده و کلیه ادوات زرهی در سوسنگرد و بستان مربوط به دشمن می‌باشد.
- ۵ - مراتب بالا را بررسی و پس از اقدام لازم نتیجه را اعلام فرمایند.

عملیات نزاچا

از: اهواز
به : قرارگاه تاکتیکی در منطقه عملیاتی جنوب
[بستان در محاصره دشمن]

برابر اعلام هنگ ژاندارمری سوسنگرد در ساعت هفت روز جاری هم اکنون بستان در محاصره دشمن می‌باشد و نفرات ژاندارمری و سپاه پاسداران با سلاح سبک با دشمن سخت درگیر است و دشمن به سوسنگرد نیز حمله نموده و تنها را نجات بستان پشتیبانی هوایی می‌باشد.

ف ل ۹۲ اهواز

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۷۵/

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۴

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

از: اهواز

به : قرارگاه منطقه عملیات جنوب

[دشمن در مقابل ارتفاعات الله اکبر]

برابر گزارش سپاه پاسداران سوسنگرد، دشمن از جاده خاکی از بستان گذشته و از روستای
دنیقه نیز عبور کرده و بین تپه‌ای مقابل ارتفاعات الله اکبر موضع گرفته و استتار نموده است.
ف اهواز

شماره ۱۶۱۵۰

آنی - حضوری

از: ف نزاجا

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : ف عملیات قرارگاه جنوب

[پل خلف آباد در کارون]

دشمن به استعداد پنجاه یا شصت نفر جهت تخریب پل خلف آباد در کارون دیده شده‌اند
با این عمل بین بندر امام خمینی و اهواز از این طریق قطع می‌شود. ایستگاه دریایی بندر امام
خمینی با تعداد معدودی تکاور که دارد درصدد مقابله برآمده است. اطلاعات کافی نیست
دستور دهید سریعا به تقویت و اعزام نیروهای لازم نیروهای مواضع را قلع و قمع نموده و منطقه
را پاک‌سازی و نتیجه را اعلام نمایید.

ف نزاجا

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۴۷

آنی - حضوری

از : ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : ف نزاجا در جنوب

[عبور دشمن از رودخانه نیسان]

برابر اعلام ژاندارمری سوسنگرد نیروی دشمن از رودخانه نیسان عبور کرده و با نیروی
بستان درگیر می‌باشد.

ل ۹۲

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۲۸۷

از: ل ۹۲

تاریخ ۵۹/۷/۲۰

به : عملیات قرارگاه تاکتیکی نزا

[شهرهای بمباران شده]

شهرستان‌های زیر در روز جاری دو بار مورد حمله هوایی قرار گرفت و ستاد لشکر نیز دو بار مورد حمله که تعدادی شهید و زخمی و خسارات به بار آورد تعداد و میزان آن متعاقباً به عرض می‌رسد. اهواز حوالی پل بستان - کارخانه نورد - دارخوین - ماهشهر - بندرامام
ل ۹۲

شماره ۱۶۱۵۲

خیلی محرمانه (آنی حضوری)

از : ف نزا

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : ف ل ۹۲

آگهی به : ف قرارگاه تاکتیکی در دزفول

[دشمن در منطقه بستان]

۱ - برابر گزارش سماجا نیروهای دشمن از طرف جزایه بستان را زیر آتش توپخانه قرار داده و عده‌ای با سلاح‌های سبک به مامورین مستقر در بستان تیراندازی کرده‌اند در این محور تعدادی تانک در حال پیشروی می‌باشند.
۲ - از ساعت ۰۲:۰۰ ، ۵۹/۷/۲۱ دشمن در شمال رودخانه نیسان پیاده شده است در ساعت ۰۳:۴۰ ۵۹/۷/۲۱ از رودخانه عبور نموده‌اند دستور دهید سریعاً با استفاده از امکانات توپخانه و دسک اهواز در مورد متوقف نمودن دشمن اقدام و نتیجه را فوراً گزارش نمایند.
سرتیپ ظهیرنژاد

شماره ۳۰۰۱-۶۳

از: قرارگاه تاکتیکی نزا در منطقه خوزستان

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : معاونت عملیات و اطلاعات (تهران)

[اجرای ماموریت هوانیروز]

بازگشت به شماره ۱۶۱۲۸-۵۹/۷/۲۱

یگان هوانیروز اهواز بماند و از پراکندگی و استتار و از پدافند عامل هوایی لشکر بهره بگیرد در صورت اجبار می‌توان قسمتی در اهواز و قسمتی را در مسجدسلیمان نگهدارد. در هر صورت اجرای ماموریت در تقدم یک می‌باشد.

ج عملیات قرارگاه تاکتیکی نزا در منطقه خوزستان - سرهنگ ستاد حسینی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۷۷/

از: ل ۹۲ اهواز خیلی محرمانه - آنی حضوری شماره ۲۰۱/۴۸/۵
به : قرارگاه عملیات تاکتیکی جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۱
[خطر سقوط خرمشهر و آبادان]

آگهی به ف نزاجا مد عملیات، وسیله نزاجا به ت ف سماجا
جبهه مقدم دزفول ستاد عملیاتی خرمشهر گزارش نموده است که تاکنون با تمام وجود
هجوم نیروهای عراق به شهر خرمشهر و آبادان خفه شده و تقاضا نموده است به علت از هم
گسستگی گردان‌های موجود و عدم اعزام یک یگان منظم تانک و پیاده زرهی آن منطقه و
فرسودگی پرسنل و اینکه شخص فرمانده عملیات جنوب افسر ژاندارمری بوده و به سلاح‌های
نظامی آشنایی کامل ندارد تعدادی افسر برای اداره منطقه اعزام زیرا مسئله حیثیت کشور
مطرح است و این یک تقاضای قابل اجرا بوده که از عهده لشکر به علت عدم واگذاری در
اختیار یگان‌های تقویتی طبق طرح پدافند ابوذر ساخته نیست و اگر به آن توجه نشود خرمشهر
و آبادان در خطر اشغال دشمن می‌باشد. امید است که موضوع را جدی تلقی کرده و در اسرع
وقت اقدامات لازم به عمل آورند.

ل ۹۲ اهواز

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان خیلی محرمانه - آنی شماره ۳۰۰۱-۲۲
به : ل ۹۲ زرهی تاریخ ۵۹/۷/۲۱
[مراقبت از رودخانه]

پیرو ۱۵۳۴-۵۹/۷/۲۰- نزاجا

این قرارگاه با پیشنهادات ارائه شده در پیروی بالا هم‌آهنگی دارد دستور فرمائید ضمن
درنظر گرفتن قابلیت انعطاف طرح‌ها به نحوی اقدام شود که از یگان‌های موجود در منطقه نقاط
مختلف مورد تهدید بهره‌برداری گردد ضمنا در حدود امکانات تیم‌های سبک حدود ۵ نفری
مسلح به آرپی‌جی ۷ و تفنگ یا تیربار در کرانه رودخانه کارون تقریبا هر ۵ کیلومتر یک تیم به
نحوی مستقر شود که ضمن ایجاد پرده پوششی اطلاعاتی در صورت اقدام دشمن به عبور از
رودخانه عناصر مقدم دشمن را زیر آتش بگیرند برای این منظور ممکن است از سپاه پاسداران

و نیروهای مقاومت مردمی استفاده گردد.

سرهنگ ستاد حسینی

از: مد اطلاعات نزاجا
به: قرارگاه تاکتیکی دزفول
[گسترش وسیع تیپ خرم آباد]

برابر گزارش تیپ خرم آباد منطقه دهلران:

- ۱ - گسترش تیپ وسیع است و در چهار نقطه دور بر هم بدون ارتباط مستقر هستند.
- ۲ - عوامل دشمن در لباس عناصر محلی با موتورسیکلت مسافت و گسترش یگان‌ها را با کیلومتر شمار موتورسیکلت اندازه‌گیری و به دشمن گزارش می‌نمایند.
- ۳ - احتیاج به توپخانه و ترجیحا ۱۳۰ میلیمتری دارند.
- ۴ - وضع روحی تیپ ۲ بد نیست و عقب‌نشینی‌های پایاپای در روحیه آنها اثر گذاشته به نوعی احتیاج به تقویت روانی دارند.
- ۵ - آبدانان اگر به دست دشمن بیفتد ضربه بزرگی برای منطقه و ارتش است.
- ۶ - سرهنگ کلانتری که قبلا در تیپ بوده و احتمالا تسویه شده در شرایط فعلی کارگشا می‌باشد.
- ۷ - از طرف نیرو به تیپ دستور داده شده به موضع اولیه عقب‌نشینی نماید. این امر با توجه به روحیه و امکانات محدود این تیپ عملی نیست و اگر هم عملی شود تلفات بسیار زیاد خواهد بود.
- ۸ - اگر تیپ در مواضع فعلی تقویت و وسایل آنها ترمیم شود و بعد عمل کنند، بهتر خواهد بود. مراتب جهت اطلاع و صدور اوامر مقتضی به وسیله ف نزاجا در دزفول اعلام می‌گردد.

مد اطلاعات نزاجا

از: تی ۸۴ خرم‌آباد خ م - آئی شماره ۵۰۲
به : قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۲
[وضعیت تیپ ۸۴]
پیرو ۵۹/۷/۲۶/۴۹۲

در ساعت ۱۶:۰۰ روز جاری ۷/۲۱ به اتفاق فرمانده تیپ ۸۴ از یگان‌های مستقر در منطقه بازدید به عمل آمد برای آمادگی رزمی تیپ یاد شده وسایل و تجهیزات مشروحه زیر مورد نیاز فوری می‌باشد روحیه پرسنل بسیار خوب بود.

- ۱ - آتشبار توپخانه ترجیحا ۱۷۵ میلی‌متری
- ۲ - دو دستگاه تانکر آب ۷۸۰۰ لیتری
- ۳ - یک دستگاه تانکر سوخت بزرگ با دستگاه تخلیه پر از بنزین
- ۴ - موشک سام ۷ برای هر گردان ۱۵ دستگاه جمعا ۷۵ دستگاه
- ۵ - تعدادی وانت سیم‌رغ برای حمل نفرات به مواضع مربوطه، کمپرسی ۲۵ دستگاه
- ۶ - لباس کار پرسنل فرسوده و غیرقابل استفاده است پوتین و لباس کار تعداد کافی برابر آمار مربوطه

۷ - گردان ۲۴۴ تانک فقط ۱۲ دستگاه در موضع فعلی مستقر نموده که برابر اظهارات فرماندهان تانک و فرمانده تیپ، لوله‌های آنها خراب است. به طور مثال وقتی برد ۷ کیلومتر بسته می‌شود گلوله در ۶۰۰ متری زمین می‌خورد و در خرم‌آباد ۱۳ دستگاه تانک موجود است که با انجام تعمیرات جدید آماده به کار خواهد شد لذا ضرورت دارد اکیپ تعمیراتی با وسایل کافی برای آماده به کار نمودن تانک‌های خرم‌آباد و موجود در منطقه اعزام و سریعاً نسبت به تعمیر و آماده به کار نمودن آنها اقدام نمایند.

۸ - قبضه توپ ۲۳ میلیمتری جهت تامین نقطه آماد مهمات تیپ در آبدانان.

تی ۸۴ خرم‌آباد

از: اهواز
به : قرارگاه تاکتیکی در جنوب
[دشمن در دوراهی آبادان - ماهشهر]
تیپ ۶ لشکر ۳ عراق منهای گردان تانک المقداد در حال حاضر در دو راهی آبادان -
ماهشهر به مختصات زیر مستقر و قصد مسدود کردن راه مذکور را دارند دستور دهید در مورد
بالا بررسی و چنانچه مورد تأیید می‌باشد اعلام تا از طریق هوا مورد حمله قرار گیرد مختصات
دوراهی ۳۰ درجه ۲۳ دقیقه و ۴۸ درجه ۱۷ دقیقه و ۴۰ ثانیه
ف اهواز

از : ف ل ۲۱
به : ف قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب
به کلیه گیرندگان آگهی ستاد عملیاتی نزاجا:
[آمادگی یگان‌ها در سرپل]
۱ - دستور فرمایید سریعاً کلیه یگان‌ها به منظور به کار رفتن آنی در سرپل آماده باشند.
۲ - تیپ ۲ عناصر تکاور را برای کمک به تیپ ۲ دزفول از رودخانه عبور دهد.
ف ل ۲۱ - سرهنگ ستاد ورشوساز

از: ف نزاجا
به : فرمانده عملیاتی منطقه دزفول
[نگهداری سرپل کرخه]
دستور دهید به یگان‌های مستقر در منطقه ابلاغ شود به هر قیمتی سرپل کرخه را نگهداری
و تا آخرین نفر در این مورد دفاع نمایند و وضعیت را لحظه به لحظه گزارش نمایند.
ج عملیات قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان
سرهنگ ستاد حسینی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۸۱/

از: مد اطلاعات خیلی محرمانه - آنی شماره ۱۶۲۳۸
به: ف ل ۹۲ قرارگاه تاکتیکی نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۲۲
[محاصره خرمشهر و آبادان]

برابر اعلام نداجا از خرمشهر پیش‌بینی می‌شود که قریباً خرمشهر و آبادان محاصره می‌شود
دستور فرماید پیش‌بینی‌های لازم معمول و در صورت نیاز با مختصات از دسک مربوطه
درخواست پشتیبانی هوایی بنماید.

مد اطلاعات

از: ستاد عملیاتی منطقه دزفول شماره ۲۰۱/۸۴/۳۸۱
به: ف تی ۲، گروه رزمی ۳۷، گروه ۵۵ توپخانه، گردان ۲۸۳ سوارزرهی تاریخ ۵۹/۷/۲۲
برابر گزارش ناحیه ژاندارمری خوزستان مستند به اعلام لشکر و اطلاع تیپ ۳ زرهی و
اطلاعات نیروی هوایی نیروهای دشمن از سمت دزفول به طرف بستان در حرکت هستند ممکن
است نیروهایی که روبروی شوش می‌باشند قصد عبور از عبدالخان را داشته باشند دستور دهید
پیش‌بینی‌های لازم را در این مورد بنمایند.

ف ع منطقه دزفول سرهنگ ملک‌نژاد

از: اهواز خیلی محرمانه شماره ۵۰۱/۱۷۰/۹۹
به: قرارگاه تاکتیکی در منطقه جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۲
[پل دشمن در غرب جاموسی]

برابر گزارش تیپ ۳ که دشمن در منطقه غرب جاموسی موفق به زدن پل شده لیکن
نیروی عبورکننده از پل با مقاومت نیروهای خودی متوقف شده‌اند.

اهواز

از: مد عملیات نزاجا
به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه جنوب
[منطقه بستان و سوسنگرد]

برابر اعلام سماجا مستند به گزارش ژاندارمری با توجه به تغییر موضع ۴ دستگاه نفربر ارتشی که آنها نیروی زمینی در بستان بوده‌اند و با نگرش به درگیریهای روز جاری که منجر به شهادت و زخمی شدن تعدادی پرسنل اجا و یا نهادهای انقلاب کرده است و اینکه تعداد کمی از پرسنل نهادها در کنار مامورین در بستان باقیمانده بودند بنا به دستور فرماندار سوسنگرد پرسنل گروهان ژاندارمری تغییر موضع داده و در مسیر جاده بستان - سوسنگرد مستقر گردیده‌اند دستور دهید پشتیبانی‌های لازم را از نیروی مذکور به عمل آورده و نتیجه را اعلام نمایند.

ف معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا

از: تهران ف معاونت عملیات و اطلاعات خیلی محرمانه - آنی شماره ۱۶۶۵۴
به: ۷۷ مشهد، ۹۲ اهواز، قرارگاه تاکتیکی
[اعزام گردان ۱۵۳ پیاده ...]

دستور فرمایند سریعاً گردان ۱۵۳ پیاده و یک آتشبار ۱۰۵ م توپخانه و باقیمانده گردان ۲۴۶ تانک را جهت اجرای ماموریت به اهواز اعزام دارند.

معاونت عملیات و اطلاعات

از: ل ۲۱
به: ستاد عملیات نزاجا در خوزستان
[عملیات عبور]

پیرو ۵۹/۷/۲۲-۲۰/۶۰۲/۰۲/۱۸

دستور فرمایند یگان‌ها عملیات عبور را برابر برنامه ارسالی طی شماره پیروی بالا به مورد اجرا گذارده شود.

ف ل ۲۱ - سرهنگ ستاد ورشوساز

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۸۳/

شماره ۲/۶۰۲/۰۲/۱۲

از: ل ۲۱

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

به : فرمانده تاکتیکی منطقه عملیات

آگهی به: ف گردان ۱۳۸ [عبور از کرخه]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲۲/۲۱۷/۳۲/۳۹

با وسیله موجود و در دسترس از رود کرخه عبور نمائید.

ف ل سرهنگ ستاد ورشوساز

شماره ۴۷۴۶

خیلی محرمانه

از: مدعملیات

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[پیشروی در خرمشهر و ...]

برابر اعلام سماجا مستند به گزارش نزاجا در ساعت ۰۶:۳۰ روز جاری، دشمن از هردو محور پیش رفته و مرز شدیداً بحرانی است ایستگاه ۷ تا نزدیکی منطقه ایران کارتا ۸۰۰ متری شهر رسیده‌اند وضعیت خرمشهر به استناد اعلام فرمانده ژاندارمری منطقه دشمن جلو آمده و محاصره تنگ می‌باشد و تماس با خرمشهر از آبادان ممکن نیست مراتب جهت اطلاع و اقدام لازم اعلام می‌گردد.

مد عملیات

شماره ۱۶۳۸۰

خیلی فوری

از: مدعملیات و اطلاعات نزاجا

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

به : قرارگاه تاکتیکی در جنوب - ف ل ۹۲

[تقویت آتش توپخانه]

یگان‌های مشروح زیر به منظور تقویت آتش توپخانه به منطقه عزیمت خواهند نمود ۲ آتشبار ۱۳۰ م م و دو رسد کاتیوشا زیر امر گروه ۲۲ اهواز و ۲ آتشبار ۱۳۰ م م از گروه ۳۳ زیر امر گروه ۵۵ در دزفول.

عملیات و اطلاعات نزاجا

از: ناصر

به : ابوذر ساعت ۱۸:۲۰ [پیام]

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

ربخنه‌ای در کار نیست فاصله دو یگان تک‌ور حدود ۱۰ کیلومتر می‌باشد.

ناصر

از: ناصر

به : ابوذر ۲۰:۱۸ [پیام]

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

به نظرم نبرد در نیروی جدید با استعداد کم در منطقه به صلاح نیست و باعث نابودی آنان خواهد شد من فکر می‌کنم این عملیات همین‌طور که قبلاً گفته شده بود نیاز به تجدید سازمان اصولی دارد ضمناً دشمن هیچ‌گونه آسیب قابل ملاحظه‌ای ندیده است مساله خیلی جدی‌تر از آن است که تصور می‌نمایند احتمالاً در شب جاری دشمن تک شدیدی را اجرا خواهد نمود. تمام

ناصر

از: سالار [گروه ۵۵ توپخانه]

به : ابوذر (ستاد عملیات جنوب)

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

ساعت ۱۰:۰۰

(درخواست آتش هوایی)

در صورتی که مقدور است روی تپه علی‌گره زرد تا ۲ کیلومتر به طرف غرب از راه هوا آتش اجرا شود نتیجه را اطلاع دهید.

سرگرد مرادیان

از: ل ۱۶

شماره ۱۱۶

به : ف قرارگاه تاکتیکی نزاچا مستقر در دزفول

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

[پیام]

اولین ستون ساعت ۱۲:۰۰ روز جاری به طرف منطقه تعیین شده به غرب شهر بابک حرکت نمود.

ل ۱۶

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۸۵/

شماره ۲۰۷/۳۲/۴۶/۳۴

تاریخ ۵۹/۷/۲۱

از: ل ۹۲ اهواز

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[اعزام تیم‌های تخریب]

بازگشت به ۳۰۰۱/۲۰-۵۹/۷/۲۱

ایستگاه مخابراتی سلیمانیه در دست دشمن بوده و اعزام تیم‌های تخریب به محل موردنظر مقدور نمی‌باشد.

ل ۹۲ اهواز

شماره ۲۰۱/۸۴/۴۳۶

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

از: ستاد عملیاتی منطقه دزفول

به: ف قرارگاه تاکتیکی نزاجا

[لشکر ۲۱ پیاده وارد عمل گردید]

پیرو شماره ۲۰۱/۸۴/۴۳۶-۵۹/۷/۲۳

برابر گزارش تیپ ۲ هم اکنون دشمن در ۶ الی ۱۰ کیلومتری کرخه می‌باشد و تیپ مذکور در محل قبلی مستقر و زیر آتش شدید توپخانه دشمن می‌باشد ضمناً یادآوری نموده که لشکر ۲۱ حمزه وارد عمل گردید.

ف. ع منطقه دزفول سرهنگ ملک‌نژاد

شماره ۳۰۰۱-۷۱

تاریخ ۵۹/۷/۲۳

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

به: معاونت عملیات و اطلاعات

[دوقبضه توپ ۱۳۰ م]

بنابه گزارش تیپ ۸۴ دو قبضه توپ ۱۳۰ م بدون افسر و بدون وسیله کشنده مناسب به آبدانان حمل گردیده و قادر به کار بردن جنگ‌افزارهای مورد بحث نیست دستور فرمائید به مسئولین ستاد در نزاجا ابلاغ نمایند کار را به طور صحیح انجام دهند و با تیپ خرم‌آباد هماهنگی لازم را بنمایند.

سرهنگ حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان خیلی محرمانه شماره ۶-۲۰۰۱
به : ف ل ۹۲ تاریخ ۵۹/۷/۲۳
[پایداری عناصر لشکر ۹۲ زرهی]

پیرو شماره ۱۶۷۲۴-۵۹/۷/۲۳ نزاجا تهران
با توجه به طرح‌هایی که در منطقه دزفول اجراء می‌شود عناصر لشکر ۹۲ زرهی در منطقه
اهواز و خرمشهر حداقل باید ۷۲ ساعت با عناصر موجود در منطقه پایداری کنند تا نیروهای
موردنیاز به منطقه وارد گردند.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد
از طرف سرهنگ ستاد حسینی

از: تهران شماره ۱۶۷۲۴
به : فرمانده قرارگاه تاکتیکی در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۳
آگهی به : ف ل ۹۲ [درخواست نیروی کمکی برای خرمشهر و آبادان]
لشکر ۹۲ به علت وضع بحرانی خرمشهر و آبادان تقاضای اعزام یک گردان مکانیزه و یک
گردان توپخانه را نموده است مراتب جهت اطلاع و اقدام لازم به عرض می‌رسد.

ف نزاجا

از: قرارگاه عملیاتی جنوب (دزفول) خیلی فوری شماره ۵۲-۳۰۰۱
به : ل ۹۲ (اعزام خدمه و راننده) تاریخ ۵۹/۷/۲۵
خدمه ۱۰ دستگاه تانک اعزام و راننده ۵ دستگاه نفربر نیز اعزام خواهند شد.

سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان محرمانه شماره ۳۵-۳۰۰۱
به : ف پایگاه وحدتی تاریخ ۵۹/۷/۲۵
[حمله هواپیمای خودی به مواضع تیپ ۳]

برابر گزارش شماره ۵۷-۴۸-۲۰۱-۵۹/۷/۲۴ ل ۹۲ در ساعت ۰۹:۳۰ ، ۵۹/۷/۲۳ یک

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۸۷/

فروند هواپیمای اف - ۴ و در ساعت ۱۳:۳۰ همان روز اف - ۵ به مواضع تی ۳ ل ۹۲ حمله نموده که در نتیجه ۳ نفر از پرسنل خودی شهید و ۵ نفر مجروح و تانکر سوخت تیپ منفجر شده. ضمناً مدیر دسک لشکر و تی ۳ اضافه نموده با وجودی که در روز ۵۹/۷/۲۲ مختصات خودی به پایگاه داده شده بود بازهم این منطقه مورد حمله هواپیمای خودی قرار گرفته است. با توجه به این که درخواست برای پرواز در منطقه تی در روز ۵۹/۷/۲۳ از طریق ل ۹۲ به عمل نیامده. خواهشمند است دستور فرائید در این مورد بررسی و ضمن صدور اوامر مقتضی برای جلوگیری از بروز چنین اشتباهاتی علت حوادث مزبور را تحقیق و به این قرارگاه اعلام فرمایند تا پرسنل از احتمال بروز این گونه حوادث آگاه گردند.

ج - عملیات قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان

شماره ۳۰۰۱/۴۹

تاریخ ۵۹/۷/۲۶

به : ف ل ۹۲ ز ه -

آگهی به : ل ۱۶

خودرو رزمی بی‌ام‌پی - ۱

برابر آگهی فرماندهی لجستیک به هر لشکر زرهی حدود ۱۶۰ خودرو رزمی بی. ام. پی - ۱ قبل و بعد از انقلاب تحویل گردیده و آموزش لازم را نیز لشکرها فرا گرفته‌اند.

دستور فرمائید مراتب زیر را دقیقاً بررسی و نظریه اعلام فرمایند.

۱ - تعداد خودرو رزمی بی‌ام‌پی ۱ آماده به کار در لشکر.

۲ - تعداد خودرو رزمی خوابیده یا خارج از رده

۳ - وضعیت مهمات خودرو (موشک - توپ ۷۳ - مسلسل)

۴ - وضعیت یگان‌ها از نظر راننده و تیرانداز

سرهنگ ستاد حسینی

از: م - ع - ت نزاا خیلی محرمانه شماره ۱۶-۳۰۰۱
به: ف ل ۹۲ تاریخ ۵۹/۷/۲۶
آگهی به مد عملیات نزاا بازگشت به ۱۷۱۲۰-۵۹/۷/۲۴
[انهدام عوامل دشمن]

دستور فرمائید با هم آهنگی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اهواز نسبت به مشخص نمودن محل عوامل دشمن در حوالی ده عرامه و انهدام آنها توسط عناصر هوانبروز اقدام و نتیجه را اعلام فرمایند.
سرهنگ ستاد حسینی

از: مد عملیات نزاا خیلی محرمانه شماره ۱۷۱۲۰
به: قرارگاه تاکتیکی نزاا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۴
[مواضع دشمن در حوالی ده عرامه]

برابر اعلام سماجا مستند به اطلاع سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خوزستان تعدادی از پاسداران خوزستان تعدادی پاسداران انقلاب شیلانی اهواز به مواضع دشمن در حوالی ده عرامه دستبرد زده و تعداد ۲۰ تانک و تعدادی کامیون مهمات را منهدم و تلفات جانی به دشمن وارد نموده‌اند و در این عملیات ۴ نفر از پاسداران به شهادت رسیده‌اند. سپاه پاسداران اعلام نموده چنانچه با هلیکوپتر به مواضع فوق حمله شود. نتایج خوبی به دست خواهد آمد.
مد عملیات نزاا

از: ل ۲۱ حمزه ۱ سیار
به: ستاد نزاا در منطقه خوزستان تاریخ ۵۹/۷/۲۳
[آخرین وضعیت یگان‌های لشکر ۲۱ در تک]

آخرین وضعیت یگان‌ها به شرح زیر است:
۱ - تیپ ۱ در شمال جاده علی‌گره زد در فاصله ۴ کیلومتر مانده به سه راهی رادار می‌باشد سه‌چهارم پرسنل کلیه سلاح‌های اجتماعی و تانک‌های خود را با خدمه مربوطه از دست داده است و در حال محاصره شدن می‌باشند.
۲ - گردان تانک مشهد در فاصله سه کیلومتری سه راهی رادار بین جاده ورود خانه در

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۸۹/

داخل شیار عمیق که توسط دشمن کنده شده بود مستقر می‌باشد و امکان محاصره آنها می‌رود.
۳ - گروهان سوارزرهی در نزدیکی گردان تانک بیشتر وسایل خود را از دست داده است.
۴ - تعدادی از خدمه تانک زخمی و تانک‌های آنان که حدود هفت دستگاه می‌باشد در نقاط مختلف منطقه رها شده است.

فرمانده ل ۲۱ حمزه - سرهنگ ورشوساز

از: قرارگاه تاکتیکی جنوب (دزفول) شماره ۳۰۰۱-۱۴
به - ل ۹۲ اهواز تاریخ ۵۹/۷/۲۴
[دشمن در خرمشهر]

برابر اعلام سماجا - طبق اطلاع واصله از خرمشهر:

۱ - در محوطه گمرک نیروهای عراقی با بولدزر و چراغ مشغول تهیه پناهگاه برای نیروهای زرهی می‌باشند.

۲ - یک ناوچه عراقی در اسکله گمرک پهلو گرفته و تعدادی از مردم را اسیر کرده و به طرف عراق حرکت نموده و صدای شیون و فریاد مردم به گوش می‌رسد.

۳ - نیروهای عراقی در قسمت شمال آبادان در دوراهی بهمین شیر مستقر در حال حاضر شهر را بمباران می‌نمایند.

دستور فرماتید مواد بالا را بررسی و تأیید و یا تکذیب آن را بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲۴-۱۷۰۵۴ نزاجا و به این قرارگاه اعلام نمایند.

جانشین عملیات سرهنگ حسینی

از: فرمانده عملیاتی منطقه دزفول شماره ۲۰۱/۸۴/۴۵۶
به : ف قرارگاه تاکتیکی نزاجا تاریخ ۵۹/۷/۲۴
[وضعیت یگان‌های لشکر ۹۲]

برابر رمز شماره ۲۰۱/۴۸/۲-۵۹/۷/۲۴ لشکر ۹۲ زرهی آخرین وضعیت یگان‌ها به شرح زیر است.

الف - ستاد عملیات جنوب در خرمشهر، نیروهای خودی پراکنده و دشمن خیابان طالقانی و جاده کمربندی گمرک و پادگان دژ را در اختیار دارد.

ب - در آبادان دشمن در دو الی چهار کیلومتری موضع گرفته و روی شهر آبادان آتش گشوده است.

پ - تیپ ۱ هیچ تغییری نداشته است.

ت - تیپ ۳ دشمن روی دو محور یکی از شرق بستان و دیگری از محور حمیدیه به سمت ارتفاعات الله اکبر و پادگان حمیدیه پیش می‌رود و در محلی به نام کوت جاده سوسنگرد، حمیدیه را قطع کرده است مراتب جهت استحضار و هر گونه اقدام لازم به عرض می‌رسد.

ف ع منطقه دزفول - سرهنگ ملک‌نژاد

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول)

تاریخ ۱۳۵۹/۷/۲۵

به : سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)

[اعزام نفرات ... به آبادان]

بازگشت به ۵۹/۷/۲۴-۵۰۱/۱۷۰۱/۲۹/۰۲/۳۷۲۲

۱ - فرمانده ل ۹۲ برای حمله به عناصر دشمن در آبادان پرسنل زیر را درخواست نموده که دستور داده شد تا فردا صبح با هلیکوپتر به محل اعزام گردد.

- پرسنل خدمه تانک برای ده دستگاه

- پرسنل راننده نفربر چرخدار برای پنج دستگاه

ضمناً دستور داده شد که علاوه بر آنها عناصر ضدتانک سه گردان پیاده فردا صبح اعزام شود.

۲ - فرمانده ل ۹۲ عناصری در حد یک گروه رزمی که با وسائل بالا تکمیل می‌شود تدارک دیده است.

۳ - با صلاح دید تیمسار فلاحی قرار شده است یک گروه رزمی متشکل از عناصر ضد تانک یک تیپ در ظرف فردا از دزفول به اهواز حرکت نماید.

ف نزاجا - سرتیپ ظهیرنژاد

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۹۱/

از: ل ۲۱ خیلی محرمانه شماره ۱۰/۶/۰۲/۰۲/۸
به: قرارگاه تاکتیکی در جنوب تاریخ: ۵۹/۷/۲۶
آگهی به: ف گد ۲۹۱ تانک
[خروج گردان ۲۹۱ تانک از زیر امر لشکر]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲۶/۹۹۴

در اجرای اوامر صادره دستور داده شد که گردان ۲۹۱ تانک کلا از زیر امر لشکر خارج و زیر امر تیپ ۲ دزفول قرار گیرد مراتب مورخه ۵۹/۷/۲۴ به مورد اجرا گذارده شده است.
ف ل سرهنگ ورشوساز

از: قرارگاه عملیاتی نزاچا در جنوب (دزفول) شماره: ۳۰۰۱/۲۶
به: نزاچا معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات) تاریخ: ۵۹/۷/۲۷
[شهر سوسنگرد زیر آتش دشمن]

۱ - برابر گزارش ل ۹۲ از ساعت ۱۶:۰۰ مورخه ۵۹/۷/۲۶ شهر سوسنگرد از سمت کرخه کور زیر آتش موشک و توپخانه قرار گرفته است.
۲ - با آتش توپخانه و تانک و خمپاره مواضع دشمن درهم کوبیده شده و به طور کلی تلفات سنگین به دشمن دارد و ۸ دستگاه تانک دشمن منهدم گردید.
جانشین عملیات - سرهنگ حسینی

از: ل ۹۲ شماره ۲۰۱/۴۸/۱۲۶
به: ق ت ع نزاچا در دزفول تاریخ: ۵۹/۷/۲۵
[آتش توپخانه بر روی دشمن]
مقام عالی را آگاه می‌سازم:

۱ - با آتش توپخانه و خمپاره مواضع دشمن درهم کوبیده شد.
۲ - به طور کلی تلفات سنگین به دشمن وارد و ۸ دستگاه تانک منهدم گردید.

از: قرارگاه عملیاتی نذاجا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه شماره ۴۶-۳۰۰۱
به : ل ۹۲ تاریخ : ۱۵۲۵-۵۹/۷/۲۶

[بکارگیری گروه رزمی ۱۵۳ پیاده در خرمشهر و آبادان]

گروه رزمی ۱۵۳ پیاده از ل ۷۷ در سریال‌های مختلف در اهواز پیاده خواهند شد دستور فرمائید پس از سازمان دادن به شرح زیر از کاربرد آن استفاده نمایند.
۱ - هیچگونه برداشتی از این ستون ننمایند و آن را یکجا بکار برند.
۲ - با راهنمایی یک افسر ورزیده این گروه را به کمک مدافعی در خرمشهر و آبادان اعزام نمایند.

۳ - در موقع ورود به جزیره آبادان ترتیب پشتیبانی هوایی کامل وی را بدهید.
جانشین عملیات سرهنگ ستاد حسینی

از: عقاب (تیپ ۲) رزمی تاریخ ۵۹/۷/۲۶
به : ابوذر (تخلیه شهدا) ساعت ۱۳:۱۵
از واحد عبورکننده تعدادی شهید به جا مانده نسبت به تخلیه آنها اقدام کنید.
امضاء عقاب تیپ ۲ رزمی

گیرنده سروان تفرشی
گیرنده ستوان آریانزاد

به : ف لشکر ۲۱ حمزه بیسیم تاریخ ۵۹/۷/۲۶ (تخلیه شهدا)
برابر گزارش تیپ ۲ دزفول تعدادی شهید در منطقه عبور قبلی به جای مانده است دستور فرمائید نسبت به تخلیه آن اقدام سریع معمول نماید.

سرهنگ

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۹۳/

از: قرارگاه عملیاتی نزاچا در جنوب دزفول - مد عملیات نزاچا شماره ۱۴-۳۰۰۱

به : ف نزاچا (معاونت عملیات و اطلاعات) مد عملیات تاریخ : ۵۹/۷/۲۶

[خرمشهر در حال سقوط است]

برابر گزارش مورخه ۵۹/۷/۲۵ ل ۹۲

۱ - یک نفر جهت تحویل گرفتن تانک چیفتن از گد ۲۳۲ تانک نیست، گد مزبور منهدم شده است.

۲ - خرمشهر در حال فتح شدن به وسیله دشمن است.

۳ - کلیه ماسکها بدون فیلتر جنگی می‌باشند.

۴ - گد ۱۶۵ وجود ندارد.

۵ - تمام خرمشهر پر از جسد سربازان ایرانی است و وسیله جهت تخلیه وجود ندارد.

۶ - فرماندهان در خرمشهر هم شهید شده‌اند فقط توپخانه در راه ماهشهر است.

ل ۹۲ دستور داده شد توسط هوانیروز اجساد شهدا را تخلیه نماید.

جانشین عملیات سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب (دزفول) شماره ۱۲-۳۰۰۱

به : ف نزاچا (معاونت عملیات و اطلاعات) مد عملیات تاریخ ۵۹/۷/۲۶

[اهواز در حال محاصره و اجساد شهدا در خرمشهر]

برابر گزارش پایگاه چهارم شکاری (دزفول)

۱ - برابر اطلاع افسر ناظر مقدم در خرمشهر دشمن در جزیره مینو مشغول پیاده کردن نیرو می‌باشند.

۲ - در خرمشهر صدها کشته در سطح شهر و خیابان‌ها پراکنده است و فرصت جمع‌آوری اجساد نیست تقاضای کمک از صلیب‌سرخ جهانی دارند.

۳ - در قسمت غرب اهواز دشمن از کرخه کور گذشته به حوالی فولی‌آباد رسیده است.

۴ - در جنوب غربی اهواز، دشمن سعی دارد خود را به سمت جنوب اهواز به منظور محاصره اهواز بکشاند پاراگراف‌های ۳ و ۴ از اهواز پرسیده شد وسیله ف ل ۹۲ مورد تأیید قرار گرفت.

جانشین عملیات - سرهنگ ستاد حسینی

۱۹۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: قرارگاه عملیاتی نزاچا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه - خیلی فوری شماره ۲۶-۳۰۰۱
به: نزاچا - معاونت عملیات و اطلاعات (مد عملیات)
تاریخ ۵۹/۷/۲۷
[شهر سوسنگرد زیر آتش]

۱ - برابر گزارش ل ۹۲ از ساعت ۱۶:۰۰ مورخه ۵۹/۷/۲۶ شهر سوسنگرد از سمت کرخه کور زیر آتش موشک و توپخانه قرار گرفته است.
۲ - با آتش توپخانه و تانک و خمپاره مواضع دشمن درهم کوبیده شده و به طور کلی تلفات سنگینی به دشمن وارد و ۸ دستگاه تانک دشمن منهدم گردید.
جانشین عملیات سرهنگ ستاد حسینی

از: ل ۹۲ اهواز - آنی - حضوری (خیلی محرمانه) شماره ۲۰۱/۴۸/۶۷
به: ق ع ت نزاچا تاریخ ۵۹/۷/۲۶
[قصد دشمن در عبور از کارون]

با توجه به قراین موجود دشمن در منطقه چمیان در ۳۵ کیلومتری جاده قدیم اهواز - آبادان به مختصات ۳۱۰۰ شمالی - ۴۷۲۳ شرقی دشمن قصد دارد از کارون گذشته و روی معبر چمیان کوت عبدالله اهواز به اهواز حمله کند مقرر فرمائید به منظور سد نمودن پیشروی دشمن روی محور مزبور حداقل یک گروه رزمی به لشکر واگذار گردد.
ف ل ۹۲

از: ل ۹۲ اهواز آنی آنی شماره ۲۰/۴۸/۶۵
به: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۶
[نیاز به ۳ گروه رزمی برای اهواز]

به منظور پوشش معابر وصولی خطرناک دشمن از ارتفاعات فولی آباد در ۳ کیلومتری اهواز و پادگان حمیدیه و شمال غربی ارتفاعات الله اکبر حداقل احتیاج به ۳ گروه رزمی می باشد مقرر فرمائید در این مورد اقدامات روی این معابر پر از نیروی دشمنند، بشود.
ل ۹۲ اهواز

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۹۵/

از: مد عملیات نزاجا شماره: ۶۰۲-۰۲-۶-۳۱۱

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

[ورود سری دوم گروه رزمی ۱۵۳ به اهواز]

پیرو شماره ۷/۲۵۶۰۲-۰۲-۸-۲۲۶

سری دوم گروه رزمی ۱۵۳ به استعداد ۲۹۷ نفر پرسنل ۱۷ دستگاه تانک و ۵۸ دستگاه خودرو ۴ دستگاه نفربر در سریال تاریخ ۵۹/۷/۲۵ با قطار به اهواز عریمت نموده دستور فرمائید پیش‌بینی‌های لازم را معمول دارند.

مد عملیات نزاجا

از: اهواز (خیلی محرمانه) شماره: ۵۰۱-۱۷۰-۹

به: قرارگاه تاکتیکی عملیات منطقه جنوب تاریخ: ۵۹/۷/۲۶

[وضعیت خرمشهر]

برابر اعلام سپاه پاسداران:

۱ - در خرمشهر امروز درگیری شدید بود دشمن به علت دادن تلفات زیاد عقب نشست، مقداری از جاده کمربندی در دست دشمن است پل خرمشهر آبادان باز است.

۲ - آبادان از صبح زیر آتش شدید توپخانه دشمن بوده تلفات نسبتاً زیادی به نیروهای خودی وارد شده است نیروهای خودی با تفنگ ۱۰۶ دشمن را ۵ کیلومتر به عقب راندند.

۳ - یک فروند میگ عراقی توسط ۱ فروند فانتوم ایران در ماهشهر سرنگون شد.

ف ل ۹۲

از: مد عملیات و اطلاعات نزاجا شماره: ۶۰۲-۰۲-۶-۳۱۶

به: قرارگاه تاکتیکی جنوب نزاجا تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

آگهی به: ف ل ۹۲ [در خرمشهر هنوز می‌جنگند]

بازگشت به ۵۹/۷/۲۶-۱۷۰-۱-۲۹-۰۲-۴۳۴۵

۱ - مدافعین در خرمشهر هنوز می‌جنگند و خبر خبرگزاری پارس صحیح نیست.

۲ - ل ۹۲ دستور فرمائید هر گونه کمک تدارکاتی به خصوص نان به مدافعین برساند.

مد عملیات و اطلاعات نزاجا

۱۹۶ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: ل ۹۲ اهواز (خیلی محرمانه) شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۵
به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۷
[کوت عبدالله زیر آتش]
از ساعت ۰۸:۰۰ روز جاری مرکز آموزش کوت عبدالله زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفته است.

ل ۹۲ اهواز

از: نزاجا خیلی فوری
به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۷-۳
آگهی به : ل ۹۲ [بمباران اهواز]
برابر اعلام سماجا به استناد ژاجا در ساعت ۰۷:۴۰ روز جاری ۵۹/۷/۲۷ یک فروند میگ عراقی اهواز را مورد حمله هوایی قرار داده و ۲ راکت به وسط جزیره و ۱ راکت به قسمتهای شرقی پل نزدیک محل استقرار پدافند هوایی اصابت و خسارات نداشته است مراتب جهت آگاهی و اقدام لازم اعلام می گردد.

ف نزاجا

از: اهواز (خیلی محرمانه) شماره: ۲۰۱/۴۸/۸۴
به : قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب تاریخ ۵۹/۷/۲۵
[گروه رزمی ۳۸ جمعی تیپ ۳۷]
در ساعت ۰۶:۳۰ روز ۵۹/۷/۲۴ با آتش توپخانه و خمپاره و تانکها به روی دشمن تلفات و ضایعات شدیدی به دشمن وارد آمد و گروه رزمی ۳۸ شیراز جمعی تیپ ۳۷ گزارش نموده تعداد ۲۵ نفر کشته و مجروح به دشمن وارد گشته به استحضار می رساند پرسنل توپخانه و گروه رزمی ۳۸ همه با قدرت و شجاعت تلفات به دشمن زده و وارد می نماید.

اهواز

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۹۷/

شماره ۳۰۰۱-۶۲

تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

از: م ع ت ن زاجا

به: معاونت عملیات ن زاجا تهران

[حملات جنگنده‌های نهاجا]

بازگشت به ۵۹/۷/۲۶-۶۹

در روز ۵۹/۷/۲۶ با حملات جنگنده‌های نهاجا وضعیت نسبتاً بهبود یافت.

سرهنگ حسینی

شماره: ۳۰۰۱-۴۴

تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

از: فرارگاه تاکتیکی ن زاجا در منطقه خوزستان

به: ل ۱۶

[برقراری میدان مین]

گردان مهندسی رزمی بروجرد ابلاغ نمایند جهت برقراری میدان مین در خط سرپل با همکاری ل ۱۶ زرهی منطقه را شناسایی و نظریه را ارائه نمایند تا بنابه دستور میدان مین برقرار گردد.

سرهنگ حسینی

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱۴

تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

از: تی ۵۵ هوابرد (۳) خیلی محرمانه

به: ت ف ن زاجا - مدعملیات

آگهی به: ف مقدم ن زاجا بازگشت به ۵۹/۷/۲۷-۸۵۰۸۶

[قدرت رزمی گروهان اعزامی]

بازگشت به ۵۹/۷/۲۴-۱۷۰۵۶

به توجه به تلفات پرسنلی و ضایعات وسایل گروهان اعزامی این یگان به دزفول، به حدی است که قدرت رزمی خود را از دست داده است معذالک ل ۹۲ جهت ترمیم یگان مزبور خواستار دو نفر افسر شده است که در وضع یگان موثر نخواهد بود استدعا می‌شود به ل ۹۲ ابلاغ نمایند این یگان را به عقب کشیده تا در تیپ پس از ترمیم مجدداً به جبهه اعزام گردد. بدینوسیله رونوشت گزارش فوق جهت آگهی و اقدام ارسال می‌گردد.

سرهنگ قاسمی

از: ل ۹۲ شماره: ۲۰۱-۴۸-۱۱۹

به: ق ت نزا جا در جنوب تاریخ: ۵۰/۷/۲۸

[اعزام گردان ۱۴۴ به ماهشهر]

گد ۱۴۴ که در ساعت ۱۶:۳۰ روز ۵۹/۷/۲۶ اعزام گردیده بود در تاریخ ۵۹/۷/۲۷ به اهواز وارد و در ساعت ۱۶:۳۰ به سمت ماهشهر حرکت و برابر اطلاع رسیده از فرمانده منطقه یگان مزبور به ماهشهر رسیده است.

ل ۹۲

از: مد اطلاعات و عملیات نزا جا خیلی محرمانه شماره:

به: ق ت نزا جا در جنوب تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

[ماموریت‌های پشتیبانی نهاد در مورخه ۵۹/۷/۲۷]

برابر اعلام سماجا ۳ مرکز فرماندهی سورت‌های واگذاری نهجا برای مورخه ۵۹/۷/۲۷ جاری به شرح زیر می‌باشد دستور فرمائید به منظور جلوگیری از هرگونه اشتباهات خلبانان درخواست‌های تنظیمی خط بمب و خط لجن را توسط یگان‌های درخواست کننده با هم آهنگی کامل و ناظرین مقدم مشخص نمایند.

۱ - پشتیبانی از ل ۶۴ ارومیه ۱۲ سورتی از پایگاه دوم شکاری.

۲ - پشتیبانی از ل ۸۱ کرمانشاه ۱۰ سورتی از پایگاه سوم شکاری.

۳ - پشتیبانی از ل ۹۲ اهواز ۴۴ سورتی از پایگاه ششم شکاری.

۴ - پشتیبانی نزدیک هوایی بنابه درخواست مرکز عملیات پشتیبانی نزدیک مستقر در لشکرهای افسران ناظر مقدم انجام خواهد شد.

مد اطلاعات و عملیات

از: قرارگاه عملیاتی نزا جا در جنوب (دزفول) شماره: ۳۰۰۱-۴۱

به: تی ۸۴ پیاده خرم‌آباد تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

آگهی به: قرارگاه مقدم نزا جا در کرمانشاه

[قطع ارتباط جاده‌ای عین‌خوش و دهلران]

۱ - هراقدامی را که بین عین‌خوش و مهران که برای آزاد کردن مناطق اشغالی لازم است

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۱۹۹/

و به خصوص هر اقدامی که منجر به قطع خطوط تدارکاتی دشمن در بین عین‌خوش و دهلران بشود به عمل آورید.

۲ - در کلیه اقدامات برای پاک کردن منطقه و قطع خطوط ارتباطی مشاورت آقای ابراهیمی استاندار ایلام را بپذیرید.

ف نزاچا سرتیپ ظهیرنژاد

شماره: ۸۰-۳۰۰۱

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان

تاریخ: ۵۹/۷/۲۸

به: ل ۲۱ - ل ۱۶

[احتمال عبور دشمن از کرخه]

برابر دریافت یک پیام از شبکه ارتباطی دشمن ممکن است دشمن در روز ۵۹/۷/۲۹ اقدام به عبور از رودخانه و تک نماید. دستور بدهید به محض دریافت اقدامات زیر به عمل آید.

۱ - لشکر ۲۱ مراقبت از کرانه رودخانه را در منطقه مربوطه افزایش دهید و عبور احتمالی دشمن را خنثی سازید.

۲ - لشکر ۱۶ زرهی آماده باشید بنابه دستور سریعاً به منطقه هجوم احتمالی دشمن حمله کرده و به سرعت رخنه را نابود سازید.

۳ - تیپ ۲ زرهی در سرپل شدیداً پدافند کنید.

۴ - به محض دریافت این دستور کلیه خودروها آماده حرکت باشند و کلیه تجهیزات کامل هیچ نقصی در حرکت به جلو به وجود نیاید.

ف نزاچا سرتیپ ظهیرنژاد

شماره: ۱۳۵/۱۷۰-۵۰۱

از: ل ۹۲ اهواز

تاریخ: ۵۹/۷/۲۷

به: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب

[پیشروی دشمن به سمت سوسنگرد]

۱ - دشمن از ۵ کیلومتری بستان در امتداد جاده آسفalte در حال پیشروی به سوسنگرد است.

۲ - در فنیخی بر روی کرخه پل زده‌اند و ۱۵ تانک در فنیخی مستقر نموده‌اند.

۳ - دشمن از سابله تا دهلران را زیر آتش توپخانه قرار داده است.

ل ۹۲ اهواز

۲۰۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در خوزستان
به: عملیات و اطلاعات تهران
[کاربرد گردان ۱۳۵ پیاده هوابرد]

بازگشت به شماره ۱۳-۱۹-۰۳-۰۶۲۰-۱۰۶۲۷-۵۹/۷/۲۷

گردان ۱۳۵ پیاده هوابرد اعزامی از شیراز به آبدانان زیر امر تیپ ۸۴ پیاده قرار می‌گیرد ولی کاربرد تاکتیکی آن بنابه دستور قرارگاه نزاجا در جنوب خواهد بود.
ف نزاجا سرتیپ ظهیرنژاد

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان
به: ف تی ۸۴ خرم‌آباد
[جمع‌آوری گردان ۳۲۰ توپخانه]

برابر گزارش لشکر ۹۲ زرهی دو قبضه هویترز گردان ۳۲۰ که جهت تقویت پاسگاه مرزی چیلان اعزام شده بود بین آبدانان و ایلام بدون سوخت و آذوقه و مهمات سرگردان است. دستور فرمائید سریعاً پرسنل و تجهیزات گردان مورد بحث را جمع‌آوری و به نزدیک‌ترین یگان هدایت نمایند.

جانشین عملیات قرارگاه تاکتیکی نزاجا در منطقه خوزستان: سرهنگ ستاد حسینی

از: ل ۹۲ اهواز
به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب
[باز شدن جاده حمیدیه و سوسنگرد]

با اجرای آتش توپخانه و مانور تانک‌های تیپ ۳ با هم‌آهنگی ژاندارمری در ساعت ۱۷:۵۰ مورخه ۵۹/۷/۲۷ چندین تانک و کامیون دشمن منهدم و آرایش دشمن به هم خورده و در نتیجه جاده بین حمیدیه و سوسنگرد باز گردید.

ف ل ۹۲

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۰۱/

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب شماره: ۳۰۰۱-۷۲

به: ف. نزاجا (معاونت عملیات و اطلاعات) مدعملیات تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۲۹

[منطقه قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب و منطقه عملیات اهواز و خرمشهر]

بازگشت به ۱۳۵۹/۷/۲۸-۱۴۱۲-۰۱-۹۰

قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) فعلا فقط عملیات یگان‌های مستقر در منطقه دزفول را مستقیما طرح‌ریزی و هدایت می‌کند و طرح‌ریزی و هدایت عملیات منطقه اهواز و خرمشهر به ل ۹۲ زرهی واگذار شده و تیمسار فرماندهی نزاجا از نظر فرماندهی بر همه یگان‌ها نزاجا دستور صادر می‌نماید. خواهشمند است دستور فرمائید مسائلی که به منطقه ل ۹۲ زرهی مربوط می‌شود مستقیما به لشکر ابلاغ گردد و فقط مسائلی به قرارگاه تاکتیکی اعلام شود که تیمسار فرماندهی نزاجا باید شخصا تدابیر خودشان را ابلاغ فرمایند.

ج. عملیات م ع ت نزاجا - سرهنگ ستاد حسینی

از: م ع ت نزاجا (عملیات) شماره: ۳۰۰۱-۷۰

به: ف. ل ۲۱ پ تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۲۹

موضوع: اعزام خدمه به ل ۹۲

ل ۹۲ طی شماره ۱۵۸-۴۸-۲۰۱-۵۹/۷/۲۸ اعلام که ۱۸ نفر خدمه تانک و یک نفر تعمیرکار خودرو چرخدار ۹۰ نفر سرباز حائز شرایط انتخاب و اعزام نشده‌اند دستور فرمائید با توجه به اهمیت موضوع اقدامی عاجل معمول و نتیجه را گزارش تا سبب اتلاف وقت و لطمه به موجودیت یگان ارتش نگردد.

ج. عملیات م. ع. ت. سرهنگ ستاد حسینی

از طرف سرهنگ پورموسی

از: قرارگاه عملیاتی نزاجا در جنوب (دزفول) شماره: ۳۰۰۱-۳۹

به: معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات) نزاجا تاریخ: ۵۹/۷/۲۹

[وضعیت یگان‌های لشکر ۹۲]

آخرین وضعیت یگان‌های ل ۹۲ به شرح زیر می‌باشد:

۱- تی ۱ زرهی در محور جاده اهواز- خرمشهر در ۲۰ کیلومتری اهواز

۲۰۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

۲ - تی ۳ زرهی در ۱۰ کیلومتری شرق ارتفاعات الله اکبر

۳ - تی ۲ تغییری نداشته است.

۴ - در وضعیت خرمشهر تغییری نکرده است و توپخانه‌های زیرامر در جاده ماهشهر

می‌باشند.

۵ - یگان‌های تی ۲ به طور مداوم زیر آتش شدید توپخانه دشمن می‌باشند.

سرهنگ ستاد حسینی

شماره: ۲۰۱/۴۸/۱۱۲

از: اهواز

تاریخ: ۵۹/۷/۲۹

به: ق ت ع نزاجا

[درخواست تعویض یگان‌ها]

آگهی به: ت ف نزاجا مدعملیات - رونوشت ف ق مقدم نزاجا

به علت طول مدت جنگ و تلفات وارده و فرسودگی بیش از حد تصور، پرسنل یگان‌ها دچار یک حالت بی‌تفاوتی شده‌اند به طوری که فرماندهان قادر به کنترل و رهبری موقت نیستند. استدعا دارد مقرر فرمائید به منظور تعویض یگان‌های در خط یگان‌های مناسب اعزام فرمایند. بدیهی است با این واحدها امکان اجرای ماموریت مقدور نیست.

اهواز

شماره: ۲۰۱-۴۸-۶۲

از: لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم

تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

به: فرماندهی تیپ ۱ زرهی

آگهی به: ستاد عملیاتی نزاجا دزفول

[آمادگی برای تک]

آماده باشید به محض ابلاغ به سمت دشمن تک نمائید. اما لازم است فرماندهان کلیه پیش‌بینی‌های را از نظر آمادگی رزمی به عمل آورند و آمادگی کامل خود را جهت اجرای امر به لشکر اعلام نمایند. ضمناً دستورات تکمیلی متعاقباً ابلاغ خواهد شد.

ف ل ۹۲ - سرهنگ ستاد قاسمی نو

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۰۳/

شماره: ۳۰۰۱-۱۳

از: م ع ت ن ز ا ج ا (عملیات)

تاریخ: ۵۹/۸/۱

به: ف ل ۹۲

[ماموریت‌های شناسایی]

بازگشت به ۵۹/۷/۳۰-۲۰۱/۴۸/۶۲

دستور فرمائید در اجرای ماموریت پیش‌بینی شده در بازگشتی بالا و ماموریت‌های شناسایی این منطقه عقب و حفظ مواضع موجود با یگان‌های درگیر در صورت بروز حوادث غیرمنتظره در نظر گرفته شود.

سرتیپ ظهیرنژاد

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱

خیلی محرمانه

از: ل ۹۲ (رکن سوم)

تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

به: ستاد عملیات ن ز ا ج ا د ز ف و ل

رونوشت تیمسار فرماندهی ن ز ا ج ا (مدعملیات)

[گزارش نوبه‌ای عملیاتی]

گزارش نوبه‌ای عملیاتی به شرح زیر به عرض می‌رسد:

- ۱ - در خرمشهر جنگ‌های خیابانی خانه به خانه ادامه دارد و دشمن کنترل قسمتی از گمرک، میدان کشتارگاه و ضلع شمالی شهر را در دست دارد.
- ۲ - در آبادان، سه راهی آبادان - ماهشهر در اختیار نیروی زرهی دشمن بوده و شهر آبادان متناوبا زیر آتش توپخانه و خمپاره‌انداز دشمن است.
- ۳ - در منطقه سوسنگرد نیروهای دشمن در الله‌اکبر مستقر و احتمالا به سمت سوسنگرد و حمیدیه پیشروی خواهند کرد.
- ۴ - در منطقه تی ۱ تغییری داده نشده است.
- ۵ - دزفول و شوش آرام گزارش شده است.
- ۶ - تعداد دو فروند هلی‌کوپتر کبری که امروز جهت انجام ماموریت به دشت آزادگان اعزام گردیده بودند در اثر ترکش توپ دشمن آسیب دیده و قادر به پرواز و اجرای ماموریت نمی‌باشند.

ف ل ۹۲ سرهنگ ستاد قاسمی نو

۲۰۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: قرارگاه عملیاتی نزاچا در جنوب (دزفول)

شماره: ۲۹-۳۰۰۱

تاریخ: ۵۹/۸/۱

به: ل ۹۲ زرهی اهواز

[نیاز به مقاومت شجاعانه رزمندگان]

بازگشت به ۵۹/۷/۲۹-۲۰۱/۴۸/۱۱۲

فرماندهی لشکر در جریان تلاش نزاچا برای وارد کردن یگان‌های جدید به منطقه می‌باشد که بعضی از این یگان‌ها تاکنون به اهواز اعزام شده‌اند به پرسنل ابلاغ کنید با مقاومت شجاعانه شما رزمندگان امید پیروزی نزدیک است اگر شما در خاک میهن عزیزمان متحمل فشار هستید اطمینان داشته باشید، دشمن دهها برابر شما، در خاک شما دچار مشکلات است. یاری از خدا است پیروزی نزدیک است به برد باران بشارت دهید - قرآن کریم.

سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ ستاد حسینی

شماره: ۴۰-۳۰۰۱

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه

تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

به: ف نزاچا مد عملیات معاونت عملیات و اطلاعات

[فعالیت هوانیروز در ۵۹/۷/۲۹]

فعالیت گروه هوانیروز در تاریخ ۵۹/۷/۲۹ به شرح زیر می‌باشد:

۱ - تعداد ۱۵ سورتی پرواز در ۲۷ ساعت

۲ - شناسایی و کشف مواضع توپخانه و موشک سام و مواضع تانک دشمن.

۳ - هدایت هلی کوپترهای جنگی کبری بر روی مواضع شناسایی شده با اجرای آتش موثر.

۴ - ضایعات دشمن: ۷ دستگاه توپ - ۵ دستگاه تانک - و حدود ۴۰ نفر از پرسنل

۵ - مقدار بار حمل شده ۱۲۳۰۰ پوند

۶ - تعداد نفر حمل شده ۱۵ نفر

۷ - تعداد مجروح حمل شده ۲ نفر

سرهنگ ستاد حسینی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۰۵/

از: مرکز عملیات تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) شماره: ۳۶-۳۰۰۱

به: ل ۹۲ زرهی اهواز تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

[اعزام آتشبار به اهواز]

یک آتشبار ۲۰۳ م م به استعداد چهار عراده توپ ۲۰۳ م م خ - ک و ۶ دستگاه خودرو و ۵ نفر افسر و ۴۰ نفر درجه‌دار و ۴۰ نفر سرباز و ۲۰ نفر پاسدار انقلاب در ساعت ۱۹:۳۰ روز ۵۹/۷/۲۹ از گروه ۱۱ مراغه با قطار عازم اهواز شده‌اند وصول این آتشبار و محل کار برد آن را گزارش نمائید.

سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه عملیاتی نزاجا در جنوب دزفول شماره: ۱۷-۳۰۰۱

به: ف نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات) تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

[موقعیت تیپ ۳]

برابر گزارش ل ۹۲

موقعیت فعلی یگان‌های تی ۳ در حدود ۱۰ الی ۱۲ کیلومتری شرق ارتفاعات الله‌اکبر می‌باشند.

سرهنگ ستاد حسینی

از: ل ۹۲ (رکن سوم) خیلی محرمانه شماره: ۹۹-۴۸-۲۰۱

به: ج قرارگاه مقدم نزاجا مستقر در دزفول تاریخ: ۵۹/۷/۳۰

[فعالیت‌های ۲۴ ساعت گذشته]

فعالیت‌های ۲۴ ساعت گذشته به شرح زیر به عرض می‌رسد:

۱ - تی ۳ گزارش نموده است که یگان مستقر در کوت با دشمن درگیر ضمناً یک دسته موشک‌انداز تاو و یک دسته پیاده مجهز به تفنگ ۱۰۶ م م و خمپاره‌انداز ۸۱ م م به منظور پشتیبانی از نیروهای سوسنگرد به آن منطقه اعزام گردیده است.

۲ - برابر گزارش تی ۳ ارتفاعات الله‌اکبر به دست دشمن افتاده و دشمن سعی دارد به سوسنگرد نزدیک شود.

۳ - نیروهای دشمن در الله‌اکبر مورد تک نیروی هوایی و هوانیروز قرار گرفتند و طبق

- گزارش خلبان هوانیروز صدمات و تلفات زیادی به دشمن وارد گردیده است.
- ۴ - به تیپ ۳ دستور داده شد که عقب‌نشینی به هیچ وجه قابل قبول نیست و اکنون که دشمن ضعیف شده تک نمایند و مواضع از دست رفته را مجدداً اشغال نمایند.
- ۵ - بنابه درخواست گروه رزمی ۳۸ تعداد ۶۰ نفر چریک در اختیار آن گروه قرار گرفت.
- ۶ - در درگیری مه در منطقه ملیحان بین سپاهیان و دشمن به وجود آمد در اثر پشتیبانی آتش توپخانه تعداد ۳۰ تا ۴۰ نفر از دشمن کشته و یک نفر پاسدار شهید و دو نفر از نفرات آقای دکتر چمران مفقود گردیده‌اند.
- ۷ - به تیپ ۱ دستور آگهی صادر شده که آماده باشند بنابه دستور به مواضع دشمن تک نمایند.
- ۸ - در وضعیت خرمشهر و آبادان تغییری حاصل نشده است.
تغییرات متعاقباً به عرض می‌رسد.

ف ت ۹۲ - سرهنگ ستاد قاسمی‌نو

شماره: ۲۰۱-۴۸-۷۴

از: ل ۹۲

تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۳۰

به: ق. ت. ن. ز. ا. ج. در جنوب

[عدم درخواست پشتیبانی هوایی]

بازگشت بشماره ۱۳۵۹/۷/۲۸-۳۰-۱-۸۶

همانطوری که طی شماره ۱۳۵۹/۷/۲۴-۳۰-۱-۸۶ به عرض رسیده در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۲۳ بطور کلی درخواست پشتیبانی هوایی برای منطقه آسیب دیده از طریق لشکر انجام نگردیده است.

ل ۹۲

شماره ۲۰۱-۴۸-۶۱

از: ل ۹۲ (۳)

تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۳۰

(گزارش وضعیت کلی)

گزارش وضعیت

۱ - وضعیت کلی قبل از شروع عملیات به شرح زیر بوده است:

الف - زمین

نظر به این که منطقه خوزستان دشت هموار و عاری از پستی و بلندی بوده و همچنین

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۰۷/

نزدیک بودن شهرها و تاسیسات صنعتی و حیاتی و نقاط حساس به مرز، پدافند یگان‌های نظامی را با مشکلات زیادی روبرو می‌سازد و با توجه به این که مقدرات یک لشکر ایجاب می‌نماید. که در منطقه‌ای به عرض حداکثر ۲۰ تا ۴۰ کیلومتر گسترش یابد و منطقه واگذاری لشکر بیش از ۲۰۰ کیلومتر است ناچاراً تیم‌های لشکر در معابر جداگانه و به طور مستقل عمل و این عمل کنترل و ارتباط و فرماندهی و لجستیک را با مشکلات عدیده‌ای که کاملاً آشکار است مواجه می‌سازد.

ضمناً زمین منطقه خوزستان هر نوع عمل آفندی را تسهیل و کمک می‌نماید و بهترین منطقه برای مانور ادوات زرهی در آفند می‌باشد.

ب - نیروهای خودی. برابر طرح عملیاتی تنظیمی در شهریورماه ۵۹ که بر مبنای طرح عملیاتی ابوذر نزاجا تهیه شده است به شرح زیر بوده است:

۱ - تیپ ۱ - با دو گردان تانک - و دو گردان پیاده زرهی - و یک گردان توپخانه کمک مستقیم.

۲ - تیپ ۲ - با دو گردان تانک - و یک گردان پیاده زرهی - و یک گردان توپخانه مستقیم.
۳ - تیپ ۳ - با دو گردان تانک - و دو گردان پیاده زرهی - و یک گردان توپخانه کمک مستقیم.

۴ - توپخانه لشکری - علاوه بر سه گردان توپخانه فوق دارای یک گردان توپخانه عمل کلی و یک گردان توپخانه پدافندی هوایی بوده است.

۵ - یگان‌های پشتیبانی رزمی و پشتیبانی خدمات رزمی نیز مانند یگان‌های رزمی با کمبود پرسنل تجهیزات و نارسایی‌های دیگر روبرو بوده است.

۶ - کلیه یگان‌های لشکر همانند سایر یگان‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران به علت عوامل متعدد و مختلف بعد از پیروزی انقلاب از کمبود پرسنل و تجهیزات عمده عدم تعمیر و نگهداری به موقع و آموزش صحیح و عدم آمادگی رزمی. عدم اجرای تمرینات رزمی صحرائی برخوردار بوده است.

۷ - به علت کمبود پرسنل افسری، این لشکر از لحاظ فرماندهی و مدیریت در وضع بسیار پایین قرار داشته است که این خود یکی از بزرگترین معایب و اشکال این لشکر بوده است.

پ - نیروهای دشمن.

۱ - دشمن با پیش‌بینی قبلی که لازمه هر عمل آفندی است تعداد ۱۸ گردان تانک - ۱۸ گردان پیاده زرهی که باحداقل ۱۲ گردان توپخانه صحرائی و پنج گردان توپخانه پدافند هوایی و دو گردان توپخانه ضدتانک در منطقه لشکر مستقر بوده است و سوابق موجود نیز نشان می‌دهد که این نیروها مرتب تقویت شده‌اند.

۲ - دشمن اکثراً در منطقه عملیات از برتری‌های هوایی محلی برخوردار بوده است.

۳ - دشمن از همکاری بعضی عناصر محلی خود فروخته نیز برخوردار بوده است و تجربه نشان داده است که از نظر لجستیکی نیز محدودیتی نداشته است. ضمناً کمک‌های موثر همسایگان او نیز عملیات آفندی دشمن را تسهیل می‌نموده است.

۲ - عملیات:

دشمن در روز ۵۹/۶/۳۱ آفند خود را با تمرکز آتش شدید توپخانه و هوایی به طور غافلگیرانه در سراسر جبهه‌ای به عرض بیش از ۳۰۰ کیلومتر شروع و نیروهای لشکر را که سرسختانه مقاومت می‌کرده‌اند تحت فشار قوی مجبور وادار به عقب‌نشینی می‌نماید و یگان‌های لشکر که مبادرت به عقب‌نشینی نموده بودند در خطوط پدافندی - پدافند نموده و مجدانه مقاومت می‌نمایند.

۳ - از روز ۵۹/۷/۳ که من به فرماندهی لشکر منصوب و مسئولیت فرماندهی را قبول کردم تا تاریخ ۵۹/۷/۳۰ دشمن با همه تقویتها و تلاش‌های زیاد که کرده است نتوانسته یگان‌های لشکر را عقب بزند بجز در محور خرمشهر و آبادان که به علت نزدیکی به مرز و وجود امکانات زیاد هوایی و زمینی و توپخانه که از داخل خاک دشمن اجرا می‌گردید دشمن پیشرفتی در محور مذکور داشته است و محور بستان - سوسنگرد که باز هم به علت تهاجم از سه محور به عناصر فرسوده تیپ ۳، مجبور به عقب‌نشینی محدود شده‌اند.

۴ - وضعیت فعلی.

در حال حاضر یگان‌های لشکر که مدت زیادی درگیر نبرد بوده‌اند کمبودهای غیرقابل تصویری در مقابل دشمن مجهز و در زمین نامناسب پدافندی در حال دفاع بوده‌اند. به طور مثال تیپ ۱ که با گردان تانک - و دو گردان پیاده زرهی - که در سازمان رزمی تیپ منظور شده است بایستی دارای ۱۰۶ دستگاه تانک . سازمان و فرماندهی مناسب و کنترل و ارتباط کافی باشد هم اکنون دارای حدود ۱۵ دستگاه تانک و دو گردان پیاده می‌باشد سایر یگان‌های لشکر

نیز وضعی مشابه این تیپ را دارند.

با یک نظر کلی می‌توان گفت که آتش‌های توپخانه‌های کمک مستقیم و تقویت تیپ‌ها نیز به علت تعدد تیراندازی و بکار گرفتن آنها به طور مداوم و همه روزه از صبح تا شب و وارد شدن ضایعات و تلفات زیاد به آنها قدرت آتش آنها به یک سوم تقلیل پیدا کرده است.

۵ - نیروهای مردمی متشکل از گروه‌های چریکی که به صورت جنگ‌های نامنظم در پشتیبانی از جنگ‌های منظم کمک بسیار موثر و مفیدی را تشکیل می‌دهند و قادرند ستون‌های تدارکاتی و پشت جبهه دشمن را مورد تک و دستبرد قرار داده و با این روش دشمن را فلج نمایند. متأسفانه با توجه به ایمان کامل آنها و علاقه فراوانی که به عملیات دارند به علت عدم هماهنگی کافی، عدم تمرکز فرماندهی، در جریان قرار ندادن لشکر، با همه تلاشها و جانفشانی‌هایی که کرده‌اند نتیجه مطلوبی را در پشتیبانی از عملیات منظم نداشته‌اند. به غیر از منطقه آبادان و خرمشهر که حالت جنگ تن به تن و خیابانی را به خود گرفته است.

۶ - لشکر در مدت عملیات تا این تاریخ بیش از ۱۲۰۰ نفر شهید و مجروح داده است .

۷ - در این مدت لشکر در انتظار اقدامات موثر ارتش در واگذاری یگان‌ها ماتوری تازه نفس بوده است تا بتوان با تقویت لشکر، دشمن را حداقل در یکی از محورها به عقب بزند که تاکنون در این مورد اقدام موثری به عمل نیامده است.

۸ - برابر اطلاعات به دست آمده، لشکر توانسته است با وضع موجود و با پشتیبانی موثر نیروهای هوایی و هوانیروز و گروه‌های مردمی حداقل سه تیپ دشمن را در منطقه نابود و از دور خارج سازد.

بنابر این باید به عرض برسانم که با توجه به تقویت‌های دشمن در منطقه و تعویض به موقع نیروهای آسیب دیده و وضع موجود لشکر تا آخرین قطره خون با فداکاری و از جان گذشتگی از میهن عزیز و جمهوری اسلامی ایران دفاع خواهد نمود و انتظار دارد که همزمان با این فداکاری‌ها و از خود گذشتگی‌هایی که پرسنل لشکر با جان و دل از خود ابراز می‌نمایند، ارتش نیز به فکر چاره اساسی باشد.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

۲۱۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: مسجد سلیمان خیلی محرمانه شماره: ۱۱۰۴
به: فرماندهی لوج نزاچا معاونت امور نگهداری تاریخ: ۵۹/۸/۱
آگهی به: معاونت اطلاعات و عملیات - فرمانده عملیات دزفول
فرمانده ل ۹۲ - رونوشت وسیله آمادگاه دزفول به قرارگاه تاکتیکی نزاچا
[حمله هواپیماهای دشمن به مسجد سلیمان]

در حمله ۲ فرزند میگ‌های دولت مزدور عراق در ساعت ۱۵:۰۰ روز جاری قسمتی از بنای شمال کارخانه آسیب دیده محل انتظامات به طور کامل - پاسدارخانه - دفتر انجمن اسلامی در حدود هفتاد در صد و سه دستگاه خودرو آتش‌نشانی و مهمات موجود در کانکس‌ها منهدم - تعدادی از پرسنل بلافاصله شهید و تعدادی شدیداً مجروح با همکاری ارگان‌های شهر آتش‌سوزی مهار و صدمات وارده به پمپ‌بنزین در حدود ۱۰ درصد می‌باشد آمار دقیق شهدا و مجروحین و میزان خسارات وارده متعاقباً گزارش می‌گردد.

ف مسجد سلیمان

از: ل ۹۲ شماره: شماره:
به: ق ت نزاچا در جنوب تاریخ: ۵۹/۸/۱
[ابلاغ به تیپ برای تک]

به تیپ ۱ زرهی طی شماره ۷/۳۰-۳۰۱/۴۸/۲ دستور آگهی صادر و طی آن ابلاغ شده بود که آماده باشد به محض ابلاغ به سمت مواضع دشمن تک نماید تیپ طی شماره ۵۹/۸/۱/۳/۲۱۰۱ پاسخ داده است که تیپ به علت درگیری‌های متعدد و تحمل تلفات و ضایعات و کمبود وسایل و جنگ‌افزار و پرسنل متخصص آمادگی رزمی خود را از دست داده است و ماموریت فوق‌الذکر در حد توانایی تیپ نمی‌باشد مراتب جهت استحضار به عرض می‌رسد.

ف ل ۹۲

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۱۱/

شماره:

خیلی محرمانه

از: ل ۹۲

تاریخ: ۵۹/۸/۱

به: ق ت نزا جا در جنوب

[اثر توپخانه دشمن در اهواز]

برابر اعلام ستاد امنیت شهر اهواز در اثر اصابت گلوله توپخانه دشمن در ساعت ۱۱:۴۵ مورخه ۵۹/۸/۱ در خیابان وکیلی نبش نظامی به یک باب منزل و سه باب مغازه خسارات وارد و بین ۷ تا ۱۰ نفر شدیداً مجروح شده‌اند.

ف ل ۹۲

شماره: ۵۰۱-۱۷۰-۱۹۲

از: ل ۹۲

تاریخ: ۵۹/۸/۱

به: ق ت نزا جا در جنوب

(اهواز زیر آتش توپخانه)

پیرو شماره ۵۹/۸/۱-۵۰۱/۱۷۰-۱۹۲

در روز ۵۹/۸/۱ شهر اهواز زیر آتش توپخانه دشمن قرار گرفت و به شش محل مسکونی خسارات وارد گردیده جمعا ۳ نفر مجروح و ۲ نفر شهید شده‌اند.

ف ل ۹۲

خیلی محرمانه

از: گردان ۲۳۲ تانک

تاریخ: ۵۹/۸/۱

به: فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی

[گزارش گردان ۲۳۲ تانک از آغاز جنگ]

مقام عالی را آگاه می‌سازد:

۱ - از بدو ورود به منطقه عملیاتی خرمشهر در مورخه ۵۹/۶/۲۲ زیر امر ستاد عملیاتی جنوب به فرماندهی ناخدا دوم جوادی قرار گرفتیم.

۲ - در تاریخ ۵۹/۷/۱ طی دستور شفاهی ف عملیات، آتش را به روی عناصر دشمن باز نمودم.

۳ - روز سوم عملیات ساعت ۱۳:۰۰ دستور تک توسط بیسیم به صورت رمز ابلاغ شد که تا ۲ ساعت بعد از عملیات توپخانه کمک مستقیم پشتیبانی موثر و خوبی انجام داد. متأسفانه به علت شناختن موضع توپخانه توسط دشمن و باز شدن آتش شدید بر روی آن تغییر موضع و

پشتیبانی توپخانه قطع گردید که در نتیجه چهار دستگاه تانک مورد اصابت قرار گرفت و ۶ نفر شهید به جا گذاشتم و طبق دستور ستاد تغییر موضع دادم.

۴ - همچنان که آن فرماندهی مستحضر هستند نیروی تک کننده باید حداقل دو برابر عناصر پدافندکننده باشد، این گردان هیچوقت قادر نبود بیش از ۲۰ دستگاه تانک آماده داشته باشد و عناصر رزمنده دیگر در خرمشهر مرکب از گردان ۱۵۱ دژ، گردان ۱۶۵ - گردان تکاوران دریایی و عناصری از پاسداران و یگان‌های ژاندارمری که مجهز به تفنگ ۱۰۶ م م بودند هرگز در عملیات همکاری تانک و پیاده را با من یاری نکردند و در نتیجه در یک تک هماهنگ شده توسط دشمن ۵ دستگاه تانک منهدم شد که به کشته شدن دو فرمانده گروهان، دو فرمانده دسته و تعدادی درجه‌دار و سرباز گردید.

۵ - البته باید به عرض برسانم با رشادت و شجاعت پرسنل گردان، تلفات سنگین به دشمن وارد آوردیم که در یک یورش فقط ۴ دستگاه تانک به غنیمت گرفته شد و یک دستگاه گاز که به آبادان آوردیم و آتش زدیم که عینا موجود است.

۶ - در تاریخ‌های ۲۲ تا ۵۹/۷/۲۵ با ۶ قبضه خمپاره ۱۲۰ م م که چهار دستگاه از ژاندارمری زیر امر گرفتیم تلفات سنگینی به دشمن وارد آوردیم که ارتش بعث عراق قادر به جمع‌آوری کلیه اجساد خود نشده به شهادت دیده‌بان مقدم که یکی از برادران پاسدار خرمشهر بود از خوشحالی روی پشت‌بام می‌رقصید فریاد شادی آن از بیسیم قطع نمی‌گردید.

۷ - با آتش مستقیم توانستیم دوبار محل مهمات دشمن را منفجر کنیم که ساعتها می‌سوخت و صدای انفجار آن قطع نمی‌گردید.

۸ - تلفاتی که به این گردان وارد گردیده فقط توسط توپخانه دشمن بوده که هواپیمای خودی هم قادر به از بین بردن آن تاکنون در منطقه خرمشهر نشده‌اند.

۹ - جمع تلفات تعداد ۱۸ نفر کشته، ۴۵ نفر زخمی و ۲ نفر اسیر و ۳ نفر مفقودالثر شده‌اند.

۱۰ - از بدو عملیات زیر امر ستاد عملیاتی جنوب به فرماندهی ناخدا دوم جوادی، سرهنگ شاهان فرمانده گردان دژ، سرهنگ ۲ جاموسی، سرهنگ رضوی فرمانده ژاندارمری خوزستان و بالاخره سرهنگ دوم حسنی سعدی قرار گرفته‌ام و چون هر کدام چند روز بیشتر فرماندهی نمی‌کردند و در مورد اطلاعات زرهی بی‌بهره بودند، کمتر به خواسته‌های گردان ترتیب اثر می‌دادند.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۱۳/

۱۱ - در خاتمه به عرض می‌رسانم که در مورد کاربرد تانک و پیاده، مرتب دستور می‌دهند تانک‌ها حرکت کنید و پیاده با آنها همکاری خواهد کرد. وقتی چند گلوله توپخانه یا تانک یا خمپاره شنیده می‌شود، دیگر از پیاده‌ها اثری نیست و تانک‌ها مورد اصابت مستقیم کوچکترین سلاح ضدتانک قرار می‌گیرند و به عنوان مثال طی امریه کتبی که به پیوست تقدیم می‌گردد، دستور دادند دو دستگاه تانک برای محافظت پل گذارده شود و در شب پس از اجرای آتش توپخانه و خمپاره‌انداز دشمن ۳ نفر دیگر از بهترین خدمه‌های تانک شهید و نفر چهارم بعد از دو روز هنوز به هوش نیامده است.

امضاء - سروان مازوجی

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱-۶۷

از: ل ۹۲ زرهی (۳)

تاریخ: ۵۹/۸/۳

به: ق. مقدم نزاجا / دزفول

[یگان‌های وارد شده]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۳۰-۲۰۱/۴۸/۶۱

مقام عالی را آگاه می‌سازد:

۱ - گروه رزمی ۱۵۳ (یک گردان پیاده ۱۵۳ به اضافه باقیمانده گردان ۲۴۶ تانک و یک

آتشبار ۱۰۵ م) از ل ۷۷ پیاده در تاریخ ۵۹/۷/۲۳

۲ - امریه شماره ۳۷۳-۸۴-۲۰۱-۵۹/۷/۲۰- تعداد ۱۰۹ نفر از گد ۷۱۷ پاسدار به

سرپرستی سرگرد پیاده حسن غفورپور

۳ - در تاریخ ۵۹/۷/۳۰ آتشبار سوم گد ۳۸۱ توپخانه ۱۵۵ م خ ک مراغه

۴ - آتشبار ۱۳۰ م م کشتی گروه ۲۲ شهرضا و گردان ۲۰۱ امداد ژاندارمری که به

ماهشهر اعزام شده‌اند.

۵ - آتشبار ۲۰۳ م م خود کشتی گروه مراغه در تاریخ ۵۹/۸/۱ به اهواز وارد و مستقر

گردید و زیر امر ل ۹۲ زرهی است.

۶ - یک آتشبار ۱۳۰ م م کشتی گروه ۲۲ شهرضا که به دشت آزادگان اعزام شده.

ف - ل ۹۲ زرهی سرهنگ قاسمی

۲۱۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در خوزستان

شماره: ۳۰۰۱-۶۱

تاریخ: ۱۳۵۹/۸/۱

به: ف. ل ۹۲ زرهی

[ترفیع دانشجویان سال ۳ دانشکده افسری]

بازگشت به شماره ۸۸-۴۸-۲۰۱-۳۰/۷/۱۳۵۹

با توجه به اینکه سرهنگ نامجو فرمانده دانشکده افسری در اهواز یا خرمشهر است، دستور فرمائید به نامبرده ابلاغ گردد نظریات خود را درباره ترفیعی دانشجویان سال سوم دانشکده افسری به درجه افسری قبل از خاتمه دوره تحصیلی ارائه نماید تا تصمیمات لازم درباره دانشجویان موردنظر اتخاذ شود.

ف. نزاجا سرتیپ ظهیرنژاد

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱۲

تاریخ: ۱۳۵۹/۷/۳۰

از: ل ۹۲ زرهی (۳)

به: ف. ق. مقدم نزاجا دزفول

[عملیات هواییروز در ۳۰/۷/۵۹]

برابر گزارش هواییروز، در عملیات امروز ۴ فروند کبرا و یک فروند ۲۱۴ با هماهنگی تیپ ۳ وارد عمل شد و نتایج زیر به دست آمد.

۱ - ۲ خودروی حامل مهمات دشمن و یک دستگاه تانک دشمن منهدم شد.

۲ - ۲ فروند کبرا مورد اصابت ترکش توپخانه دشمن قرار گرفت که یک فروند آن به مبدا بازگشت و یک فروند آن علی‌رغم آسیب، مجدداً مهمات گرفته و با ۳ هلی‌کوپتر وارد عملیات شدند.

ازطرف سرهنگ قاسمی نو

شماره: ۵۰۱-۱۷۰-۱۵۴

تاریخ: ۱۳۵۹/۸/۱

از: اهواز

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[حمله هوایی دشمن]

نقاط زیر در روز جاری مورد حمله هوایی دشمن واقع شد. کارون ۵ در کیلومتر ۹۰ جاده اهواز بندرامام خمینی که خساراتی نداشته و از اجرای واحد بهره برداری ۳ لوله مشترک که منفجر و خساراتی وارد شده است.

ف. ل ۹۲ اهواز

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۱۵/

شماره: ۵۰۱-۱۷۰-۳۱۰

از: اهواز

تاریخ: ۵۹/۸/۲

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[تک هلی کوپترهای خودی]

۱ - در تک روز ۸/۲ و تک هلی کوپترهای کبری روی تپه‌های فولی آباد ۲ دستگاه خودرو مهمات دشمن منهدم گردیده در این حمله تعداد ۱۴ راکت به طرف عده‌ای از نیروهای دشمن در سنگرها پرتاب که از تلفات احتمالی آن اطلاعی در دست نیست.

ف ل ۹۲

شماره: ۲۰۱-۴۸-۰۸

از: اهواز

تاریخ: ۵۹/۸/۲

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب

[مواضع دشمن زیر آتش خودی]

برابر گزارش گروه رزمی ۳۸ در ساعت ۱۴:۰۰ روز جاری با آتش توپخانه و خمپاره در منطقه نورد اهواز مواضع دشمن درهم کوبیده و تعدادی از خودروهای دشمن منهدم و تلفاتی نیز به پرسنل آن وارد آمد.

ف - ل ۹۲

شماره: ۲۰۱-۴۸-۷۴

از: اهواز

تاریخ: ۵۹/۷/۲۴

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا

[یگان‌های مورد نیاز]

نیروهای زیر مورد نیاز است. ۶ گردان تانک، ۶ گردان پیاده مکانیزه به ترتیب:

۱ - ۳ گردان پیاده مکانیزه در محور اهواز - خرمشهر

۲ - ۲ گردان تانک و ۲ گردان پیاده مکانیزه در محور سوسنگرد - بستان

۳ - یک گردان تانک و یک گردان پیاده مکانیزه در محور خرمشهر و آبادان

اهواز

سری

نسخه ۱۶ از ۱۶ نسخه

لشکر ۹۲ زرهی

اهواز

۵۹/۸/۲

دستور عملیاتی پدافندی شماره ۲

مدرک نقشه ۱:۵۰۰۰۰۰ منطقه خوزستان

۱ - وضعیت

الف - دشمن. پیوست ب اطلاعات (خلاصه اطلاعات)

ب - نیروهای خودی

۱ - نیروی زمینی در حد مقدور عملیات لشکر را پشتیبانی می‌نماید.

۲ - نیروی هوایی روزانه بین ۳ تا ۱۶ سورتی عملیات لشکر را پشتیبانی می‌نماید.

پ - زیر امر و جداشده: به سازمان رزمی پیوست الف مراجعه شود.

۲ - ماموریت :

لشکر ۹۲ زرهی در منطقه استقرار فعلی بدون درنگ پدافند می‌نماید (به کالک

پیوست مراجعه شود)

۳ - اجراء:

الف - تدبیر عملیات

۱ - مانور پیوست (پ ۱ و ۲) کالک عملیات:

لشکر جهت حفظ مواضع فعلی با سه تیپ - در خط و گروه رزمی ۱۴۸ (مشهد) در

احتیاط به ترتیب تیپ ۱ زرهی در سمت چپ (با ۵ گردان منها) به مختصات ۶۰-۸۸ تا

مختصات ۶۹-۸۵ و تیپ ۳ (با ۴ گردان) از ۱۶۰۷ تا ۲۵۰۸ و تیپ ۲ (با ۵ گردان منها) از

شوش تا پای پل کرخه در منطقه پدافند می‌نماید. گروه رزمی ۱۴۸ مشهد در احتیاط

لشکر بوده و مواضع سدکننده را در ارتفاعات فولی آباد اشغال نماید.

تقدم کاربرد بنابه دستور

۲ - آتش پشتیبانی

الف - هوایی. روزانه بین ۳ تا ۱۶ سورتی بنا به درخواست برای تمام منطقه

ب - توپخانه آتش‌های پدافندی را اجراء می نماید (پیوست ت آتش پشتیبانی)

پ - تیپ ۱

۱ - گروه رزمی ۳۷ شیراز را زیر امر گرفت و در منطقه از ۶۰-۸۸ تا

۶۹-۸۵ پدافند نمائید (کالک عملیات پیوست پ ۱)

۲ - مواضع سدکننده الف - ب و پ را تهیه و بنا به دستور اشغال نمائید.

۳ - مواضع امتداد پل فورد را تهیه و بنا به دستور اشغال نمائید.

ت - تیپ ۳ زرهی

۱ - در منطقه از ۱۶۰۷ تا ۲۵۰۸ پدافند نمائید (پیوست پ ۲ کالک عملیات)

۲ - آماده باشید مواضع ابتدا سا بله را از ۱۶۰۷ تا ۲۵۰۸ بنا به دستور

اشغال نمائید.

۳ - مواضع سدکننده الف و ب را تهیه و بنا به دستور اشغال نمائید.

۴ - مواضع پ و ت و ث جنوب کرخه در امتداد محور حمیدیه -

سوسنگرد را تهیه و بنا به وضعیت اشغال و پدافند نمائید.

۵ - نیروهای ژاندارمری سوسنگرد را زیر امر بگیرید.

ث - توپخانه لشکری

۱ - توپخانه

الف - گردان ۳۲۰ توپخانه خ ک ک م تیپ ۱

ب - آتشبار ۳۳۳ (۱۳۰ م م) ک م تیپ ۳

پ - آتشبار ۳۰۱ (۱۰۵ م م) عمل کلی - تقویت و کمک مستقیم

گروه رزمی ۱۴۸ هنگام درگیری.

ث - آتشبار ۳۰۲ (۱۰۵ م م) عمل کلی - تقویت در منطقه تیپ ۱

ج - آتشبار ۳۶۹ کاتیوشا عمل کلی

چ - آتشبار ۳۸۷ (۱۷۵ م م) عمل کلی

- ح - آتشبار دوم ۳۸۷ (۱۷۵ م م) عمل کلی
- خ - گردان ۳۱۸ (۱۵۵ م م خ ک) جهت تجدید سازمان برده می‌شود.
- د - گردان ۳۲۰ (۱۵۵ م م خ ک) ک م تیپ ۳
- ذ - گردان ۳۱۲ (۱۵۵ م م خ ک) تقویت گردان ۳۳۰
- ر - کلیه آتشبارهای توپخانه موجود در دزفول تقویت آتش گردان ۳۲۰
- ز - گردان ۳۶۶ پدافند هوایی پوشش هوایی منطقه را فراهم کنید.
- ۲ - آتش‌های هوایی. بنابه درخواست روزانه انجام می‌شود.
- ۳ - پیوست ت آتش‌پشتیبانی
- ج - گردان ۴۲۹ مهندسی
- ۱ - مواضع یگان‌های در خط را با استفاده از تجهیزات سازمانی و امکانات بسیج و سایر گروه‌ها تهیه و پشتیبانی نمائید.
- ۲ - مواضع مصنوعی در منطقه را با هماهنگی یگان‌های در خط و با استفاده از کلیه امکانات لشکر و غیر نظامیان ایجاد نمائید.
- ۳ - کلیه گروه‌ها و تیم‌های مهندسی مامور از سایر نقاط را زیر امر بگیرید.
- ۴ - طرح موانع منطقه را تهیه و ارسال دارید.
- ج - گردان ۴۱۴ پل. آماده باشید بنا به دستور جهت نصب پل اقدام کنید.
- ح - گردان ۴۷۹ مخابرات
- ۱ - کلیه پرسنل و گروه‌های مخابراتی مامور به لشکر را زیر امر بگیرید.
- ۲ - ارتباط مضاعف و مطمئن بین قرارگاه لشکر و جهت‌ها و سایر یگان‌های گسترش یافته و رده بالاتر و ستاد اروند را برقرار نمائید.
- خ - فرماندهی پشتیبانی
- ۱ - برابر روش جاری عملیات یگان‌های لشکر را پشتیبانی نمائید.
- ۲ - کلیه تیم‌های تعمیراتی و وسائل ارسالی را در کنترل گرفته و به کار برید.

د - کلیه یگان‌های رزمی و پشتیبانی رزمی و پشتیبانی خدمات رزمی اعزامی به منطقه خرمشهر و آبادان زیر امر ستاد اروند قرار گیرد.

ذ - گروه رزمی هوانیروز مسجدسلیمان. برابر طرح ابوذر (صادره از ستاد نزاجا) بنابه درخواست هریک از یگان‌های در خط را پشتیبانی نمائید.

ر - احتیاط. گروه رزمی ۱۴۸ احتیاط لشکر بوده و در محل ارتفاعات فولی آباد مستقر شوید. از منطقه بین اهواز تا حمیدیه را کنترل نمائید. آماده بکاررفتن در هریک از مناطق تیپ‌های ۱ و ۳ باشید.

ز - دستورات هماهنگی

۱ - تیپ‌های در خط در منطقه شناسایی نموده خود را با دشمن حفظ نمائید.

۲ - از زمین برای احداث مواضع و استحکامات به بهترین نحو ممکن.

۳ - گزارشات وضعیت خودی و دشمن را روزانه تا ساعت ۱۸:۰۰ به لشکر گزارش دهید. گزارشات منفی هر یک ساعت گزارش شود.

۴ - هیچگونه حرکت به عقب بدون کسب دستور قابل قبول نیست.

۵ - در تامین مخبرات و مکالمات تلفنی حداکثر مقررات حفاظتی به عمل آید.

۶ - در منطقه پدافندی از ارتباط با سیم استفاده شود.

۷ - تخلیه کلیه مجروحین و شهدا تا منطقه عقب تیپ به عهده تیپ‌ها می‌باشد.

۸ - درخواست‌های پشتیبانی هوایی و هوانیروز بایستی حداکثر تا ساعت ۱۸:۰۰ هر روز برای روز بعد به لشکر رسیده باشد.

۹ - یگان‌ها دستورهای عملیاتی خود را بر مبنای دستور فوق تهیه و ظرف بیست و چهار ساعت به لشکر رسیده باشد.

۴ - اداری و لجستیک

الف - خلاصه وضعیت روزانه (پرسنلی و لجستیکی) تا ساعت ۱۸:۰۰ هر روز

به لشکر رسیده باشد.

ب - روش جاری عملیاتی لشکر قابل اجرا است.

۵ - فرماندهی و مخابرات

الف - مخابرات . دستور کار مخابراتی لشکر برای کلیه مراحل قابل اجرا است.

ب - فرماندهی. پاسگاه اصلی فرماندهی لشکر و مرکز عملیات تاکتیکی واقع در اهواز. جاده فرودگاه شهر صنعتی.

پ - یگان ها قرارگاه خود را به لشکر گزارش نمایند.

رسید اطلاع دهید.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی سرهنگ ستاد قاسمی

پیوستها:

الف - سازمان برای رزم

ب - خلاصه اطلاعات

پ - کالک عملیات

ت - آتش پشتیبانی

پیوست الف - سازمان رزمی به دستور عملیاتی پدافندی شماره ۲

الف - تیپ ۱ زرهی

- ۱ - قرارگاه و گروهان قرارگاه
- ۲ - گردان ۱۲۱ پیاده زرهی (-)
- ۳ - گردان ۲۶۴ تانک (-)
- ۴ - گردان ۲۳۱ تانک (-)
- ۶ - گروه رزمی ۳۸ شیراز
- ۷ - گردان ۳۳۰ توپخانه کمک مستقیم
- ۸ - گروهان یکم گردان ۴۲۹ مهندسی
- ۹ - گروهان یکم گردان ۵۰۷ بهداری
- ۱۰ - گروهان یکم گردان ۵۰۸ تعمیر و نگهداری
- ۱۱ - دسته یکم گروهان ۹۲ دژبان
- ۱۲ - دسته یکم گروهان جلویی گردان مخابرات
- ۱۳ - رسد ۱ گروهان آماد و ترابری

ب - تیپ ۲ دزفول

- ۱ - قرارگاه و گروهان قرارگاه
- ۲ - گردان ۱۰۵ پیاده (-)
- ۳ - گردان ۲۰۷ تانک و (-)
- ۴ - گردان ۲۵۶ تانک و (-)
- ۵ - گردان ۲۸۳ سوارزرهی
- ۶ - گردان ۲۸۳ شیراز (-)
- ۷ - گردان ۱۴۱ لشکر ۲۱ (-)
- ۸ - گردان ۳۲۰ توپخانه خ ک ک م موجود در منطقه دزفول
- ۹ - گروهان دوم گردان ۴۲۹ مهندسی
- ۱۰ - گروهان دوم گردان ۵۰۷ بهداری

- ۱۱ - گروهان دوم گردان ۵۰۸ تعمیر و نگهداری
- ۱۲ - یک رسد از گردان ۵۰۹ آماد و ترابری
- ۱۳ - دست دوم دژبان از گروهان ۹۲ دژبان
- ۱۴ - دسته دوم گروهان جلوئی گردان مخابرات

پ - تیپ ۳

- ۱ - قرارگاه و گروهان قرارگاه
- ۲ - گردان ۱۰۰ پیاده زرهی (-)
- ۳ - گردان ۱۴۵ پیاده زرهی (-)
- ۴ - گردان ۲۶۱ تانک (-)
- ۵ - گردان ۲۹۳ تانک (-)
- ۶ - گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ خ ک ک م
- ۷ - گروهان سوم گردان ۴۲۹ مهندسی
- ۸ - گروهان سوم گردان ۵۰۸ تعمیر و نگهداری
- ۹ - گروهان سوم گردان ۵۰۷ بهداری
- ۱۰ - دسته سوم گروهان ۹۲ دژبان
- ۱۱ - دسته سوم گروهان جلوئی مخابرات
- ۱۲ - رسد آماد گروهان آمار و ترابری

ت - توپخانه لشکری:

- ۱ - توپخانه صحرائی
- الف - گردان ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ م م تقویت گردان ۳۳۰
- ب - آتشبار ۳۰۹، ۲۰۳ م م تقویت ۳۳۰
- پ - آتشبار ۳۶۹ کاتیوشا عمل کلی
- ت - آتشبار ۳۸۴/۱، ۱۷۵ م م عمل کلی
- ث - آتشبار ۳۸۷/۲، ۱۷۵ م م عمل کلی
- ج - آتشبار ۳۳۳، ۱۳۰ م م تقویت گردان ۳۱۸

چ - گردان (ل) ۳۸۸، ۱۷۵ عمل کلی تقویت گردان ۳۱۸

ح - آتشبار ۳۰۱، ۱۰۵ م عمل کلی تقویت - کمک مستقیم گروه رزمی

۱۴۸ هنگام درگیری

خ - آتشبار ۳۰۲، ۱۰۵ م عمل کلی

د - آتشبار ۳۸۱، ۱۵۵ م عمل کلی

۲ - توپخانه پدافند هوایی

گردان ۳۶۶ پدافند

ث - فرماندهی پشتیبانی

۱ - قرارگاه و گروهان قرارگاه و دسته موزیک

۲ - گروهان ۹۲ اداری

۳ - گردان ۵۰۷ بهداری

۴ - گردان ۵۰۸ تعمیر و نگهداری

۵ - گردان ۵۰۹ آماد و ترابری

۶ - گروهان ترابری سنگین ماز

ج - عده‌های لشکری

۱ - قرارگاه و گروهان قرارگاه لشکر

۲ - ناحیه ژاندارمری خوزستان (ل)

۳ - گردان ۴۷۹ مخابرات

۴ - گروهان ۹۲ دژبان

۵ - عناصر اعزامی از گروه رزمی هوانیروز مسجدسلیمان

پیوست ب: خلاصه اطلاعاتی شماره ۱ ضمیمه طرح عملیاتی

مدت دوره از ساعت ۳ روز (ر) تا ساعت ۱۲:۰۰ روز ۵۹/۸/۲

۱ - خلاصه وضعیت دشمن در مدت دوره

الف - زمینی

۱ - در محور حلفائیه - سوبله - بستان دشمن در مرحله یکم تک خود توانست از طریق این محور پس از تصرف بستان از طریق جاده خاکی شمال بستان پس از پس زدن تیپ ۳ خودی مستقر در ارتفاعات الله اکبر در ۳ کیلومتری شرق سوسنگرد با زدن پل این شهر را تصرف نماید ولی بر اثر فشار نیروهای خودی مجبور به ترک این منطقه کرده و به طور کلی از مرز خارج گردید.

۲ - دشمن برای دومین بار از همین محور با استفاده از نیروهای تازه نفس به استعداد دو تیپ (یک تیپ در خط و یک تیپ در احتیاط) و با عوض کردن تاکتیک خود پس از رسیدن به بستان نیروهای خود را به دو قسمت تقسیم کرده یک قسمت آن پس از تصرف بستان به سمت سوسنگرد پیشروی نموده و موقعیت خود را در مقابل قریه فنیخی و جنوب پل سابله تثبیت نماید.

۳ - نیروی دیگری که از طریق جاده خاکی تا دامنه ارتفاعات الله اکبر رسیده بود پس از درگیری با نیروهای خودی و بمبارانهای متعدد هوایی ۶ کیلومتر عقب و موقعیت خود را تثبیت کرده است.

در منطقه اهواز

۱ - دشمن توانست با نیرویی به استعداد ۲ تیپ زرهی همراه با یگانهای پشتیبانی رزمی خود را تا ۱۵ کیلومتری اهواز در منطقه حردان و شمال شرقی و جنوب غربی این منطقه از حدفاصل کارون و کرخه کور متمرکز شده و موقعیت خود را تثبیت و شهر اهواز را با تیراندازیهای ایذایی تهدید نماید.

۲ - یگانی از این نیرو جدا شده و با گذشتن از کرخه کور خود را تا ۳ کیلومتری جاده حمیدیه سوسنگرد رسانده و نیروهای خود را در حدفاصل کرخه کور تا این جاده پراکنده و گسترش دهد.

در منطقه خرمشهر

دشمن در اولین عملیات خود توانست با نیرویی در حدود یک لشکر با گذشتن از خط دفاعی این شهر سه چهارم شهر را به تصرف خود درآورده ولی با مقاومت شدید نیروهای مستقر در این شهر خرمشهر را تخلیه و خود را تا پشت پل نو عقب بکشد ولی مجدداً پس از تجدید سازمان حمله خود را از ۳ جهت به شهر خرمشهر آغاز و تا ساعت ۱۲:۰۰ روز ۵۹/۸/۲ توانست قسمتی از شهر را تا پل خرمشهر آبادان تصرف نماید. درگیری این شهر ادامه دارد.

در منطقه آبادان

- ۱ - دشمن توانست با نیرویی به استعداد دو تیپ زرهی (یک تیپ در خط و یک تیپ در احتیاط) در منطقه سلمانیه با زدن پل نیروهای خود را از رودخانه کارون عبور داده و پس از قطع جاده اهواز-آبادان در شرق کارون به سمت آبادان پیشروی کرده و خود را تا مدخل شهر آبادان برساند.
- ۲ - دشمن در این منطقه با اجرای آتش توپخانه و تانک روی مواضع خودی و شهر آبادان با نیروهای خودی مستقر در این محل درگیر می‌باشد.
- ۳ - دشمن از ساحل غربی رودخانه اروندرود شهر آبادان را زیر آتش توپخانه و خمپاره‌انداز دارد.

ب - محل عناصر مقدم

- ۱ - در محور سوبله - نیروهای مقدم دشمن در جنوب پل سابله و از شمال تا ۶ کیلومتری پل سابله مستقرند.
- ۲ - در محور اهواز نیروهای مقدم دشمن در منطقه حردان و غرب جنگل مصنوعی موضع گرفته‌اند و قصد پیشروی به سمت اهواز را دارند.
- ۳ - در محور آبادان - نیروهای مقدم دشمن تا مقابل ایستگاه ۷ خود را رسانیده و با توپخانه و خمپاره‌انداز شهر آبادان را زیر آتش دارد.

پ - فعالیت هوایی:

دشمن روزانه بین ۶ تا ۱۰ سورتی پرواز بمباران تاسیسات حیاتی و حساس منطقه خوزستان را بمباران می‌نماید.

ت - متفرقه (تاکتیک‌های جدید - حفاظت اطلاعاتی و غیره)

۱- دشمن قصد دارد از طریق محور حردان به ۳ راهی اهواز- حمیدیه دسترسی یافته و با تصرف ارتفاعات فولی‌آباد و موضع آن و قطع جاده اهواز - خرمشهر از طریق تیراندازی‌های متناوب و قطع جاده اهواز - حمیدیه راه‌های مواضلاتی اهواز را قطع و با اجرای تیراندازی روی شهر اهواز و خالی نمودن آن از سکنه اهواز را تصرف نماید.

۲ - احتمال می‌رود دشمن پس از اجرای عملیات بند ۱ ماده (ت) در نقاط زیر با پیاده کردن یگان هوابرد محور اهواز - شیراز و اهواز - مسجدسلیمان را قطع و عملاً شهر اهواز را در محاصره بگیرد.

الف - در دشت باز حوالی ۲ راه آغاچاری و بین جاده شیراز - اهواز و شیراز - آبادان
ب - در دشت باز و گرفتن ۳ راهی اهواز - مسجدسلیمان - شوشتر و قطع این محور.

۳ - دشمن قادر است با استفاده از عوامل خود فروخته و عوامل جبهه به اصطلاح تحریر خوزستان و ستون پنجم خود در شهرهای خوزستان ایجاد ناامنی نماید.
۴ - تلفات.

الف - پرسنل دشمن تا تاریخ ۵۹/۸/۱ پیش از ۵۰۰ نفر تلفات پرسنلی داشته است و تاکنون ۱۵ نفر افسر و ۲۷ نفر درجه‌دار و ۱۱۲ نفر سرباز اسیر و ۴ نفر افسر و ۱۱ نفر درجه‌دار و ۶ نفر سرباز پناهنده داشته است.

ب - اقلام از بین رفته و اغتنامی: دشمن تاکنون ۳۷۵ دستگاه تانک ۱۱ عراده توپ و ۲۳ دستگاه نفربر و ۵۰ دستگاه خودرو مختلف از دشمن منهدم شده است.
در سایر بندهای این خلاصه اطلاعاتی تغییری حاصل نشده است.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی سرهنگ ستاد قاسمی

پیوست ت پشتیبانی آتش توپخانه به دستور عملیاتی پدافندی شماره ۳

۱ - کلیات

الف - یگان‌های توپخانه مستقر در منطقه آتش‌های پدافندی اجرا می‌نمایند.
ب - تقدم آتش در سرتاسر منطقه روی مواضع توپخانه و عناصر مقدم دشمن می‌باشد.

پ - مشروع عملیاتی ضد آتشبار فعال می‌باشد.

ت - در صورت لزوم آتش ضد تهیه طرح‌ریزی و ابلاغ خواهد شد.

ث - کلیه یگان‌ها باید در منطقه ثبت‌تیر نموده و نقاط تمرکز دیدبانی شده را به توپخانه لشکر گزارش کنند.

۲ - سازمان برای رزم بندت ماده ۳ دستور عملیاتی

۳ - دستورات ویژه

الف - یگان‌ها اطلاعات توپخانه دشمن را گزارش نمایند.

ب - گردان‌های ۳۳۰ و ۳۱۸ با هماهنگی با فرماندهان تپ آتش‌های خمپاره‌اندازها را طرح‌ریزی نمایند.

پ - گردان‌های ۳۳۰ و ۳۱۸ در فرصت‌های مناسب عناصر آخرین آتش‌های حفاظتی را به دست آورده و در تمام مدتی که درگیر انجام ماموریت هستند روی نقاط مربوطه آماده تیراندازی باشند.

ت - کلیه یگان‌ها برای تیراندازی شبانه از مواضع تکمیلی استفاده کنند.

ث - تیراندازی شبانه پس از هماهنگی با توپخانه لشکر اجرا می‌شود.

ج - تغییر موضع یگان‌های کمک مستقیم با توجه به منطقه یگان پشتیبانی شونده به عهده فرمانده یگان کمک مستقیم است.

ح - یگان‌های عمل کلی برای اجرای موثر می‌توانند با هماهنگی توپخانه تغییر موضع دهند.

ح - آتشبار ۳۶۱ کاتیوشا هیچگونه محدودیتی برای مهمات وجود ندارد.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی سرهنگ ستاد قاسمی

صور تجلسه درباره درگیری دانشجویان دانشکده افسری و سربازان با دشمن در مورخه ۵۹/۸/۹

«صور تجلسه»

برابر گزارش فرمانده یگان به استناد گزارش فرماندهان گروه مامور به تقویت دسته سوم به فرماندهی دانشجوی سال ۳ علی اکبر پهلوان در محل شرق سلمانیه به استعداد ۷ قبضه آرپی جی ۷ (هفت قبضه) و یک قبضه تیربار ژ-۳ و یکدستگاه بی سیم پی آر سی ۷۷ و تجهیزات و مهمات همراهی نفرات مستقر و ماموریت داشتند در صورت نفوذ دشمن در محور سلمانیه به طرف اهواز با اجرای تیربار آرپی جی و جنگ افزار سازمانی آرایش ستون دشمن احتمالی را به هم زده و از نفوذ آن جلوگیری نمایند در ساعت ۰۴:۳۰ مورخه ۵۹/۸/۹ دشمن در یک حمله ناجوانمردانه با آتش تهیه توپخانه و تانک به سلمانیه حمله و پرسنل سپاه پاسداران مستقر در آبادی محمدیه و پرسنل گروهان اعزامی دانشکده را محاصره با آتش شدید از فاصله دور عده‌ها را زیر آتش قرار می‌دهند. که در این درگیری با توجه به رشادت و جانفشانی که پرسنل از خود نشان می‌دهند به علت نابرابری قوا پرسنل یگان با چند شهید و زخمی از نیروهای خودی به شرح زیر و چندین کشته و زخمی از سوی دشمن که در بین کشته شدگان دشمن یک نفر بر راننده تانک نیز بوده است دشمن مجبور به عقب نشینی و خیلی سریع منطقه را ترک و حدود ۷ کیلومتر از سلمانیه دور می‌شود در حال حاضر سلمانیه دست پرسنل سپاه پاسداران، دانشکده افسری و عناصری از لشکر ۹۲ زرهی می‌باشد در این درگیری خسارات مشروحه به پرسنل و تجهیزات وارد می‌آید.

۱ - دانشجوی سال سوم علی رنجبر (شهید)

۲ - دانشجوی سال سوم ایرج سلطانی (از ناحیه دست و پا مورد اصابت گلوله قرار

گرفته و مجروح است) در بیمارستان بندرامام خمینی

۳ - دانشجوی سال سوم محمد فرزانه (وضعیت نامعلوم)

۴ - سرباز اعزامی ۵۶ ابراهیم حسینی (شهید)

۵ - سرباز اعزامی محسن رضایی (شهید)

۶ - سرباز اعزامی غلامحسین رهبری (از ناحیه پا مورد اصابت گلوله قرار گرفته و

مجروح است) به تهران اعزام شده

۷ - سرباز اعزامی حسن احمدنیا (وضعیت نامعلوم)

۸ - سرباز اعزامی حمید سنگابی (وضعیت نامعلوم)

۹ - سرباز اعزامی رضا فرنیا (وضعیت نامعلوم)

ضمناً در این درگیری تعداد ۷ قبضه آرپی‌جی ۷ و یک قبضه تیربار ژ - ۳ و یک دستگاه بی‌سیم پی‌آرسی ۷ و ۸ قبضه تفنگ ژ-۳ مربوط به ۸ نفر پرسنل فوق‌الذکر از ردیف ۲ الی ۹ نیز مفقود گردیده است.

فرمانده دسته دانشجوی سال ۳ اکبر پهلوان

معاون دسته دانشجوی سال ۳ کاظم اولیا

فرمانده اکیپ ۱ دانشجوی سال ۳ عباس ناجی

فرمانده اکیپ ۲ دانشجوی سال ۳ عادل ضیدشکن

فرمانده گروهان ستوان یکم کورش کیارزم

معاون گروهان ستوان دوم میرهاشم هاشمی

نسخه ... از ... نسخه

لشکر ۹۲ زرهی

اهواز - ایران

۵۹/۸/۴

شقایق ۵۹

طرح پاتک به پیوست دستور عملیاتی شماره ۲

۱- وضعیت:

الف - دشمن به دستور عملیاتی شماره ۲

ب - نیروی خودی. تغییری نکرده است

پ - فرضیات

۱ - عناصر هجومی دوگردان تانک دشمن در منطقه (کالک پیوست الف) رخنه

نموده‌اند.

۲ - تیپ ۱ قادر به سد کردن رخنه است.

۳ - احتیاط در محل فعلی دست نخورده موجود است.

۴ - برتری هوایی محلی با خودی است.

۵ - در داخل منطقه تیپ ۳ رخنه نشده است.

۲ - ماموریت:

لشکر در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام دشمن در منطقه رخنه، پاتک می‌نماید.

۳ - اجراء:

الف - تدبیر عملیات

۱ - مانور لشکر به منظور انهدام دشمن در منطقه رخنه از جناح شمالی پاتک

می‌نماید.

تیپ ۳ در منطقه پدافند و تیپ ۱ رخنه را سد کرده و به عبور از خط گروه

رزمی ۱۴۸ کمک می‌نماید و گروه رزمی ۱۴۸ تک نموده دشمن را در منطقه رخنه

نابود می‌سازد. احتیاط به استعداد ۲۵۰ نفر از سپاه پاسداران

۲ - آتش

الف - آتش تهیه به مدت ۱۰ دقیقه از ۵ - س اجراء شود. تقدم آتش با

گروه رزمی ۱۴۸

ب - ضمیمه ۲ آتش پشتیبانی

ب - تیپ ۱ زرهی

۱ - رخنه را سد نموده و به عبور گروه رزمی ۱۴۸ کمک کنید.

۲ - آماده باشید گروه رزمی ۱۴۸ را تعویض کنید.

۳ - اجازه رخنه مضاعف به دشمن ندهید.

پ - تیپ ۳ زرهی

در منطقه پدافند کنید.

ت - تیپ ۳ زرهی

در منطقه پدافند کنید و اجازه رخنه به دشمن ندهید.

ث - گروه رزمی ۱۴۸

۱ - تک نموده دشمن را داخل رخنه منهدم کنید.

۲ - آماده باشید که در منطقه پدافند کنید.

۳ - آماده باشید که به وسیله تیپ ۱ تعویض شوید.

ج - توپخانه لشکر

۱ - توپخانه

الف - آتشبار ۳۰۱/۱ ک م گروه رزمی ۱۴۸

ب - آتشبار ۳۰۲/۱ عمل کلی

پ - گردان ۳۱۲ تقویت آتش گد ۳۰۱ بنابه دستور تقویت آتش گردان

۳۳۰ هنگام درگیری تیپ ۱

ت - گردان ۳۳۰ تقویت آتش گردان ۳۰۱ بنابه دستور کمک مستقیم تیپ

۱ هنگام درگیری.

ث - آتشبار ۳۸۷/۱ عمل کلی

ج - آتشبار ۳۸۷/۲ عمل کلی

چ - آتشبار ۳۸۱/۲ عمل کلی تقویت گردان ۳۰۱

ح - آتشبار ۳۶۹ کاتیوشا عمل کلی

خ - آتشبار ۳۹۰ عمل کلی

۲ - آتشها

- الف - تقدم آتش‌های توپخانه و هوایی با گروه رزمی ۱۴۸
- ب - ضمیمه ۲ آتش پشتیبانی
- چ - احتیاط . تعداد ۲۵۰ نفر پاسدار مسلح که از سپاه پاسداران خوزستان در اختیار لشکر قرار گیرند.
- ح - دستورات هماهنگی
- ۱ - این طرح به محض دریافت قابل طرح‌ریزی است.
- ۲ - طرح‌های خود را تهیه و جهت تصویب به لشکر بفرستید.
- ۳ - شناسایی‌ها در تاریکی شب از ساعت ۲۰:۰۰ به بعد انجام شود.

۴ - لجستیک

۵ - فرماندهی و مخابرات

الف -

- ب - مخابرات لشکر ارتباط نفرات پاسدار را با لشکر برقرار کنید.
- فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

ضمائم

- ۱ - کالک شماره ۱
- ۲ - آتش پشتیبانی

ضمیمه ۲ پشتیبانی آتش به طرح عملیاتی پاتک لاله

۱ - کلیات

- الف - آتش تهیه به مدت ۱۰ دقیقه از ۵ - س اجراء شود. تقدم آتش با گروه رزمی ۱۴۸
- ب - مشی عملیات ضد آتشبار فعال می‌باشد.

۲ - سازمان برای رزم

- الف - آتشبار ۳۰۱ توپخانه کمک مستقیم گروه رزمی ۱۴۸
- ب - آتشبار ۳۰۲ توپخانه کمک مستقیم
- پ - گردان ۳۱۲ توپخانه تقویت آتش گد ۳۰۱ بنابه دستور تقویت آتش گد ۳۳۰ هنگام درگیری تیپ ۱
- ت - گردان ۳۳۰ توپخانه تقویت آتش گردان ۳۰۱ بنابه دستور تقویت کمک مستقیم تیپ (هنگام درگیری)
- ث - آتشبار ۳۸۷/۱ توپخانه عمل کلی
- ج - آتشبار ۳۸۷/۲ توپخانه عمل کلی
- چ - آتشبار ۳۸۱ توپخانه عمل کلی
- ح - آتشبار ۳۹۰ توپخانه عمل کلی
- خ - آتشبار ۳۶۹ توپخانه عمل کلی

۳ - دستورات ویژه

- الف - یگان‌ها اطلاعات توپخانه دشمن را گزارش نمایند.

ب - آتش آتشبار ۳۰۱ و گد ۳۱۲ و ۳۳۰ به ترتیب روی هدفهای نوک رخنه و داخل رخنه و پایه رخنه طرح ریزی شود. یگان‌های عمل کلی برای اجرای تیر موثر می‌توانند با هم‌آهنگی توپخانه تغییر موضع دهند.

تغییر موضع یگان‌ها در منطقه یگان پشتیبانی شونده بوده و بایستی قادر باشند یگان‌های پشتیبانی شونده از نظر آتش پشتیبانی نمایند. فرمانده لشکر ۹۲ زرهی سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۳۵/

از: ل ۹۲ خیلی محرمانه شماره: ۱۳۰-۱۶۰-۵۰۱

به: ق ت نزاجا در جنوب (تیمسار فرماندهی) تاریخ: ۵۹/۸/۴

تلفات دشمن در روز ۵۹/۸/۲ به وسیله خودی به شرح زیر می‌باشد.

۱ - انهدام تانک ۷ دستگاه

۲ - از کار افتادن شش دستگاه تانک

۳ - انهدام یک دستگاه آمبولانس

۴ - تلفات تعداد ۱۵۰ نفر

ل ۹۲

از: معاونت عملیات و اطلاعات اداره سوم سماجا شماره: ۱۵۹-۶-۰۲-۶۰۲

به: قرارگاه تاکتیکی نزاجا تاریخ: ۵۹/۸/۴

[نیاز به دورسد توپ ۱۰۵ م م]

گارد ساحلی ژاجا نیاز مبرمی به حداقل دورسد توپ ۱۰۵ م م یا هر نوع توپخانه با خدمه مربوطه را دارد و چنانچه توپخانه در ماهشهر موجود باشد گارد ساحلی ژاجا قادر است آنها را حمل نماید دستور فرمائید در صورت امکان اقدامات لازم مبذول گردد.

سماجا ۳

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در خوزستان شماره: ۸۱-۳۰۰۱

به: ف ل ۹۲ تاریخ: ۵۹/۸/۴

[تامین دورسد توپ ۱۵۰ م م]

پیرو شماره ۱۵۹-۶-۰۲-۶۰۲-۵۹/۸/۴ مد عملیات و اطلاعات دستورفرمائید در صورت امکان توپ ۱۰۵ م م مورد نیاز گارد ساحلی ژاجا را تامین و جایگزین آن از نقاط دیگر تامین خواهد شد نتیجه را گزارش نمائید.

ج عملیات قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب سرهنگ ستاد حسینی

شماره : ۳۴۸

از: ل ۱۶

تاریخ: ۵۹/۸/۶

به: قرارگاه تاکتیکی نزاچا جهت استحضار

[دستور آگهی]

بیرو دستورات شفاهی مورخه ۵۹/۸/۳ آماده باشید به محض دستور به سمت آبادان

حرکت نمائید.

گیرنده . عملیات جنوب جهت استحضار

ل ۱۶

شماره: ۲۰۱-۴۸-۸۴

خیلی محرمانه

گزارش نوبه‌ای عملیاتی

تاریخ: ۵۹/۸/۴

از: ت ف نزاچا - مدعملیات

به: ف مقدم نزاچا دزفول

آگهی به : یگان ل ۹۲ زرهی

محل صدور اهواز

۵۹۰۴۱۸۰۰ آبانماه

شماره اعلام وصول د ۴

گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۱

مدت از ساعت ۰۶:۰۰ روز ۵۹/۸/۴ الی ۱۸:۰۰ ۵۹/۸/۴

مدرک نقشه ۱/۲۵۰۰۰۰ ایران

۱ - وضعیت نیروی خودی

الف - تی ۱ زرهی در وضعیت آن تغییری حاصل نشده است.

ب - تی ۳ زرهی در وضعیت آن تغییری حاصل نشده است.

پ - گروه رزمی ۱۴۸ پیاده مشهد در تپه‌های فولی آباد مستقر است.

۲ - عملیات خودی

الف - برابر گزارش توپخانه خودی اجرای آتش در منطقه الله اکبر نموده است و برابر

گزارش ژاندارمری منطقه سابله تا بستان آرام است.

ب - ماموریت تیپ ۲ زرهی از طریق قرارگاه تاکتیکی نزاچا و ستاد عملیاتی دزفول

اجرای ماموریت می‌نماید.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات / ۲۳۷

پ - برابر گزارش دیدبان گد ۳۰۱ توپخانه که گ م گروه ۱۴۸ می‌باشد اجرای تیراندازی نمود که در منطقه حردان سه دستگاه تانک دشمن منهدم و تعدادی از نفرات دشمن معدوم شدند.

ت - توسط یگان‌های توپخانه ۳۱۲ و ۳۳۰ و ۳۸۱ و ۳۸۷ مناطق دب سلیمان ۱، آب تیمور مزیه ۱ دب حردان زیر آتش توپخانه قرار داشته است و با اجرای آتش‌های مداوم و شلیک‌گردانی مواضع دشمن زیر آتش قرار داشت.

ث - برابر گزارش ستاد عملیاتی اروند در آبادان آتشبارهای نیروی خودی در جبهه آبادان قسمت شرق قرار دارند اجرای آتش می‌نمایند. و بقیه یگان‌های رزمی دارای روحیه پایین بوده و کارآیی خود را به تدریج از دست می‌دهند.
در خرمشهر نیروی خودی وجود ندارد.

ج - بر اثر اجرای آتش توپخانه خودی مستقر در سه راهی اهواز خرمشهر در تاریخ ۵۹/۸/۳ خسارات زیادی به دشمن وارد گردید انهدام یک دستگاه آمبولانس، هفت دستگاه تانک و از کار افتادن ۶ دستگاه تانک و تلفات نیروی انسانی در حدود ۱۵۰ نفر.

چ - در درگیری بین نفرات گشتی پاسگاه کوت‌عبدالله با گشتی دشمن در تاریخ ۵۹/۸/۳ از ۰۷:۰۰ متری شرق جاده اسفالت‌ه اهواز- خرمشهر به وجود آمد ۳ نفر سرباز عراقی کشته و به نفرات خودی آسیبی وارد شد.

۳ - عملیات نیروی هوایی

تعداد ۸ درخواست پشتیبانی هوایی برای مناطق حردان بستان، سابله، خرمشهر، آبادان انجام شده است.

برای سابله و بستان یک فراگ

برای خرمشهر و آبادان ۶ فراگ

برای منطقه حردان یک فراگ

۴ - عملیات هوانیروز

ماموریت واگذاری از ساعت ۰۶:۰۰ الی ۱۳:۰۰ در منطقه فنیخی، سابله، بستان و رومن

انجام داده است.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ قاسمی

۲۳۸ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

شماره : ۵۲-۳۰۰۱

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان

تاریخ : ۵۹/۸/۴

به : فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی

[بررسی گزارش فرمانده گردان ۲۳۲ تانک]

بازگشت به شماره ۴۹-۴۷-۲۰۱-۵۹/۸/۲

گزارش فرمانده گردان ۲۳۲ تانک بررسی شد فرماندهی لشکر آگاهی دارند که ترکیبات و گسترش هدایت عملیات یگانها در شرایط عملیاتی موجود که دشمن متجاوز به ما تحمیل کرده است قابل تطبیق با قواره‌های جنگ کلاسیک نیست. لذا ضمن تأیید نظریات فرمانده گردان ۲۳۲ تانک، به گردان یاد شده ابلاغ نمایند کماکان با صمیمیت کامل با فرماندهی عملیات منطقه خرمشهر همکاری کنند و به هر ترتیب امکان‌پذیر، متناسب با شرایط نبرد در شهر اقدام نمایند.

ف نزاچا - سر تیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ ستاد حسینی

شماره ۱ سیار

تاریخ: ۵۹/۷/۲۹

(پیام)

((فرمانده تانک‌های مستقر در خرمشهر، دستور فرمائید تعداد دو دستگاه تانک در اختیار ستوان نوذری قرار داده تا در مورد تامین پل و اطراف آن در صورت نیاز اقدام نماید.))
امضاء - فرمانده عملیات - ناخدا دوم ضرغامی

(پیام)

((سروان مازوجی: کلیه تانک‌هایی که در جبهه سرهنگ شاهان هستند زیر امر ایشان قرار

دهید))

امضاء - سرهنگ رضوی

شماره ۶-۳۰۰۱

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در منطقه خوزستان

تاریخ: ۵۹/۸/۵

به : ل ۹۲ زرهی

[تعمیر تانک‌ها و نفربرها]

بررسی‌هایی که در پادگان دزفول به عمل آمد بیش از یکصد و پنجاه دستگاه تانک و نفربر

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۳۹/

و سایر خودروهای شنی‌دار به علل مختلف در پادگان باقی مانده است که برای تعمیر آنها فعالیت آغاز شده است. احتمالاً در پادگان اهواز و دشت آزادگان نیز تعداد قابل ملاحظه‌ای وجود دارد. دستور فرمائید با توجه به وضعیت عملیاتی موجود و با صلاح‌دید فرماندهی لشکر خودروهای از کار افتاده را به نقطه‌ای در شرق اهواز تغییر مکان دهند و یک نقطه جمع‌آوری نگهداری تشکیل دهند و خودروها را تعمیر و از آنها استفاده نمایند تعداد خودروهای تعمیراتی در تقدم یکم تانک و نفربر را گزارش نمایند.

سرهنگ ستاد حسینی

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱۰۸

از: ل ۹۲ ر ۳

تاریخ: ۵۹/۸/۶

به: قرارگاه مقدم نزاجا دزفول

آگهی به: ت ف نزاجا مدعملیات

[تجدید سازمان گردان‌ها]

تیمسار سرتیپ فلاحی به منظور تجدید سازمان گردان‌های پیاده زرهی مقرر فرمودند که گردان موجود لشکر به عقب کشیده شود و در محل مناسبی در حوالی درود تجدید سازمان یابد.

مراتب به عرض تیمسار ظهیرنژاد رسید. اظهار نظر فرمودند که برای جلوگیری از خالی شدن مواضع از نیروهای پیاده زرهی به صورت گروهان تجدید سازمان یابد، محل در حوالی امیدیه باشد استدعا دارد موضوع را بررسی و نظریه اعلام دارند.

سرهنگ قاسمی

شماره: ۲۰۱-۴۸-۱-۶۸

از: لشکر ۹۲ زرهی - ر ۳

تاریخ: ۵۹/۸/۵

به: ف ق م ن - دزفول

[استقرار آتشبارها]

بازگشت به ۵۹/۸/۴-۱۵۱۲

۱ - آتشبار ۱۵۵ میلیمتری خودکشی ۳۸۱ گروه مراغه در تپه‌های فولی‌آباد تاریخ ورود

۵۹/۷/۳۰

۲ - آتشبار ۲۰۳ میلیمتری خودکشی ۳۹۰ گروه مراغه در پنج کیلومتری اهواز نزدیک

۲۴۰ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

کارخانه ایران ناسیونال تاریخ ورود ۵۹/۷/۳۰

۳ - آتشبار ۱۳۰ میلیمتری کشتی گردان ۳۳۳ گروه ۲۲ شهرضا مستقر در دشت آزادگان
تاریخ ورود به اهواز ۵۹/۷/۲ و استقرار در مواضع ۵۹/۷/۲۹
۴ - آتشبار ۱۳۰ میلیمتری کشتی گردان ۳۴۱ گروه شهرضا تاریخ حضور ۵۹/۷/۲۵ که
بنابه امر تیمسار فلاحی در تاریخ ۵۹/۷/۲۹ به ماهشهر اعزام گردید استحضار را به عرض
می‌رسد.

ف ل ۹۲ سرهنگ ستاد قاسمی

شماره : ۳۰۰۱-۹۴

از: قرارگاه تاکتیکی نزاها در جنوب

تاریخ: ۵۹/۸/۸

به : فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی

موضوع : گزارش وضعیت گردان ۱۵۱ دژ

۱ - متأسفانه گزارش یادشده خیلی دیر به قرارگاه رسید و در حال حاضر با توجه به وضع
خرمشهر و آبادان وضعیت گردان دژ برای این قرارگاه مشخص نیست.

۲ - عملیات گردان دژ و جانبازی‌ها و فداکاری‌های شجاعانه و دلیرانه پرسنل آن گردان
جزو صفحات درخشان تاریخ جنگ ایران با متجاوزین بعث عراق است. امید است در فرصت
مناسب چگونگی تلاش آن رزمندگان دلیر به اطلاع همه ملت ایران برسد تا آنان که از پرسنل
آن گردان در راه حفظ استقلال و تمامیت میهن عزیز ما ایران شهید شده‌اند افتخاری برای
بازماندگانمان باقی بگذارند و آنان که زنده مانده‌اند نمونه افتخارات ملت ایران باشند.

۳ - با توجه به این که اخبار رادیو و تلویزیون خوزستان که از اهواز پخش می‌شود در
منطقه مسئولیت فرماندهی لشکر قرار دارد، دستور فرمائید به هر نحو مقتضی در صدا و سیمای
اهواز از رزمندگان نیروی زمینی تقدیر به عمل آید و از لحاظ امتیازات نظامی هر پیشنهادی که
آن لشکر درباره پرسنل شجاع و رزمنده دارد گزارش گردد تا تصویب آن ابلاغ شود.

فرماندهی نیروی زمینی : سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ ستاد حسینی

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی (رکن سوم) خیلی محرمانه

به : تیمسار فرماندهی نزا (قرارگاه مقدم نزا دزفول) تاریخ: ۵۹/۸/۶

[گزارش‌های فرمانده گردان دژ]

به استحضار می‌رساند:

فرماندهی گردان ۱۵۱ دژ در تاریخ‌های ۱۹ و ۷/۳۰ و ۳ و ۵۹/۸/۵ مبادرت به ارسال گزارشاتی به لشکر نموده که شمه‌ای از متن این گزارشات را در مورد گردان مورد بحث به استحضار می‌رساند:

گرچه در روز تقدیم این گزارش به وسیله لشکر (۵۹/۸/۵) بر اثر جنگ شدید و برخوردهای ناشی از آن بین پرسنل این گردان با نیروهای دشمن مسلماً تلفات و ضایعات بیشتری متوجه گردان گردیده، لیکن برای این که تیمسار فرماندهی نزا از شجاعت و شهامت دلاورانه آنان مستحضر باشند، لشکر به حکم وظیفه لازم می‌داند آن را به عرض برساند.

متن گزارش فرمانده گردان دژ در روز ۵۹/۷/۱۹

۱ - از بدو شروع جنگ تجاوزکارانه رژیم بعث عراق با کشور جمهوری اسلامی ایران، این گردان مستقیماً درگیر جنگ بوده و در خط اول جبهه با متجاوزان عراقی به جنگ پرداخته است. ولی در حال حاضر بنابه دلایل مشروحه زیر قادر به ادامه جنگ نبوده و صددرصد توان رزمی خود را از دست داده است:

الف - چون ماموریت اصلی گردان دژ در دژهای مرزی بوده و در مواقع درگیری مقاومت در مقابل پیشروی آنان تا رسیدن عمده قوا می‌باشد، لذا جنگ‌افزارهای سازمانی این گردان عبارتند از تفنگ ۳ تفنگ ۱۰۶ و تیربار ۱۲/۷ که این جنگ‌افزارها فقط به منظور مدت مقاومتی است که تعیین شده و کارآیی چندانی در مورد جنگ اخیر نداشته و علاوه بر آن در درگیری‌های اخیر نیز تعدادی از این جنگ‌افزارها از بین رفته و یا غیرقابل استفاده شده است.

ب - گردان تا تاریخ ۵۹/۷/۱۹ سی و چهار روز مستقیماً درگیر بوده و کلیه پرسنل موجود آن در تمام این مدت در مواضع خود مستقر و حتی لحظه‌ای سنگرهای خود را ترک ننموده‌اند.

پ - مهمات موجود در زاغه‌های سربازخانه یا به مصرف رسیده و یا در اثر ترکش توپخانه دشمن منهدم گردیده و در حال حاضر مهمات چندانی که بتواند پاسخگوی تیراندازی‌های دشمن شود در این گردان وجود ندارد.

ت - پرسنل گردان مذکور قبل از آغاز جنگ به علت نداشتن فرماندهی مشخص و همچنین استقرار مداوم در دژها تا اندازه‌ای روح سربازی خود را از دست داده و در وضع انضباطی بدی به سر برده‌اند که جنگ اخیر و طولانی شدن مدت زمان درگیری این یگان سبب تشدید بی‌انضباطی در پرسنل گردیده است.

ث - خستگی روحی و فرسودگی جمعی پرسنل گردان که در اثر طولانی شدن مدت اقامت‌شان در مواضع به وجود آمده سبب گردیده که حداقل نود درصد پرسنل روحیه جنگندگی را از دست بدهند.

ج - تعدادی از افسران و درجه‌داران از بدو درگیری از خانواده‌های خود بی‌خبر می‌باشند.

ح - عوامل فوق و تعداد زیاد کشته‌شدگان ، سایر پرسنل را به شدت خسته و روحیه آنان را تضعیف نموده است.

گزارش فرمانده گردان در روز ۵۹/۷/۳۰

الف - گردان دژ از بدو شروع جنگ با تمام نیرو با روحیه عالی در مقابل حملات دشمن مقاومت کرد و در اثر همین مقاومت تعداد ۷ نفر افسر - ۶ نفر درجه‌دار و ۳۵ نفر سرباز شهید و ۱۳ نفر افسر - ۳۳ نفر درجه‌دار و ۸۷ نفر سرباز مجروح داشته است.

ب - در اثناء درگیری مقادیر زیادی از جنگ‌افزار و تجهیزات گردان از کار افتاده و غیرقابل استفاده گردید.

پ - در شهر خرمشهر، پرسنل مختلفی از قبیل ژاندارمری - دبیرستان نظام، سربازان بسیج سال ۵۶ و سایر پرسنل وجود دارند که به علت عدم فرماندهی درست و سازماندهی صحیح به صورت متفرق به سر می‌برند.

ت - نداشتن پشتیبانی کامل یکی از عوامل ضعیف شدن روحیه پرسنل گردیده که کرارا به ستاد عملیات جنوب گزارش ولی از طریق ستاد مزبور به عوض برآورد خواسته

آنان، سرهنگ رضوی فرمانده عملیات اروند اظهار می‌نمود که در سنگرها بمانند و اگر چنانچه همگی کشته شدید به صلیب‌سرخ اطلاع می‌دهیم بیاید و از اجساد شما فیلم‌برداری کند که این موضوع یکی از عوامل فراری شدن پرسنل می‌گردید.

ث - در تاریخ ۵۹/۷/۲۰ در اثر انفجار توپ دشمن، فرمانده گردان و تعدادی از پرسنل مجروح گردیده و در بیمارستان بستری و معاون گردان نیز به همین دلیل یک شب در بیمارستان بستری و در تاریخ ۵۹/۷/۲۱ در گردان حاضر ولی از طریق ستاد عملیات جنوب نامبرده را عزل و ماموریت دیگری به وی واگذار نمودند و چون اظهار می‌دارد که این گردان فرمانده ندارد و من نیز سازمان جمعی گردان دژ هستم، سرهنگ فروزان به وی می‌گوید که خود را به تهران معرفی کند و در عوض یک نفر ستوان پزشک وظیفه را به عنوان سرپرست گردان تعیین می‌نماید. در صورتی که سه نفر افسر کادر ارشد از پزشک مزبور در گردان وجود داشته است.

ج - تا تاریخ تقدیم این گزارش ۵ فرمانده عملیات تعویض و به همین دلیل یک نوع نابسامانی و بی‌خبری از پرسنل و دشمن در ستاد مذکور به وجود آمده است.

چ - از طریق ستاد عملیات جنوب هیچ‌گونه طرحی به گردان ابلاغ نشده و عملیاتی که منجر به جلوگیری از نفوذ دشمن گردیده تماما در اثر ابتکار فرماندهان یگان تابعه گردان دژ بوده است.

ح - مکررا از طریق ستاد عملیات جنوب ماموریت‌های جانبی در مناطق مختلف درگیری به گردان واگذار گردیده که نتیجه معکوس داشته است.

۱ - عدم اعمال فرماندهی صحیح روی عناصر متفرق در منطقه.

۲ - از بین رفتن سلاح و پرسنل در این قبیل ماموریت‌ها.

خ - از بدو ورود سرهنگ فروزان (فرمانده عملیات اروند) به منطقه و تصدی فرماندهی ستاد عملیاتی توسط نامبرده وسایل زیر از گردان اخذ و به ژاندارمری واگذار و نتیجتاً سبب پایین آمدن قدرت رزمی گردان گردیده است.

۱ - خمپاره‌انداز ۸۱ م م یک قبضه

۲ - آربی‌جی ۷ دو قبضه

۳ - تفنگ ۱۰۶ م م هشت قبضه

گزارش فرمانده گردان در روز ۵۹/۸/۳

الف - گردان دژ با این که مقدار زیادی از سلاح خود را به ژاندارمری تحویل داده و بر اثر اصابت گلوله‌های توپخانه و خمپاره‌انداز از دشمن در هر متر، گردان غیرعملیاتی گردیده لیکن پرسنل گردان در مدت درگیری توانست شجاعانه تعداد زیادی از تانک‌های دشمن را نابود سازد.

ب - با این که گردان بیشترین کشته‌ها و زخمی‌ها را متحمل شده است حتی یک بار از فداکاری‌های آنان یاد نشده است.

پ - درچند روز اخیر که بین نیروهای دشمن جنگ تن به تن در جریان بود، پرسنل گردان با زدن بیشترین ضربه به دشمن، متأسفانه هیچ‌گونه صحبتی از دلاوری‌های پرسنل گردان نشد، به همین علت این پرسنل در وضعیت روحی بدی قرار گرفته و اظهار می‌داشتند به چه دلیل اسمی از این گردان برده نشده به نام دیگران تمام می‌شود.

گزارش فرمانده گردان در روز ۵۹/۸/۵

الف - باقیمانده گردان دژ در بین خرمشهر و آبادان هستند.

ب - یک دسته از این گردان در سلمانیه در پشت دشمن قرار دارند.

پ - در حدود دو دسته نیز در جزیره مینو مستقرند و در تمام مدت، اجازه کوچک‌ترین نفوذی به دشمن نداده‌اند.

نتیجه:

لشکر از گزارشات گردان دژ چنین استنباط می‌نماید که شجاعت دلیرانه پرسنل گردان در مدت درگیری با وجود همه مشکلاتی که داشته‌اند، قابل بررسی و ارزشمند بوده و جا دارد نه تنها از پرسنل باقیمانده گردان به هر نحو که مقتضی بدانند قدردانی فراوان گردد، بلکه پرسنلی که در راه اعتلای میهن عزیز دلاورانه جان باخته‌اند تجلیل باشکوهی به عمل آید. مضافاً به این که این گردان را تعویض و یگان دیگری جایگزین آن نمود.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۴۵/

شماره: ۲۰۱-۴۸-۷۰

از: ل ۹۲ ر ۳

تاریخ: ۵۹/۸/۷

به: ت ف قرارگاه مقدم نزاجا - دزفول

[ادغام گروه رزمی ۳۸ و ۳۷]

مقرر فرمائید نظریه عالی را در مورد ادغام گروه رزمی ۳۸ زرهی و گروه رزمی ۳۷ به لشکر اعلام فرمایند.

سرهنک قاسمی

شماره: ۳۰۰۱-۶

خیلی محرمانه فوری

از: م ع ت نزاجا عملیات

تاریخ: ۵۹/۸/۸

به: ف ل ۹۲ ز ه

[تعویض تیپ ۲ با لشکر ۲۱]

بازگشت به رمز ۵۹/۸/۵-۲۰۱-۴۸-۹۵

تیپ ۲ آن ل با کلیه یگان‌های تابعه و زیر امر در ساعت ۰۶:۰۰ روز ۵۹/۸/۷ با یگان‌های ل ۲۱ پ تعویض گردیده و اکنون در منطقه تجمع واقع در شمال غربی آمادگاه دو کوه مشغول تجدید سازمان است. این تیپ بایستی به اهواز تغییر مکان کرده و در اختیار لشکر متبوعه قرار گیرد. دستور فرمائید ل در تجدید سازمان تی ۲ نظارت نموده و با استفاده از امکانات سایر یگان‌ها و دریافت پرسنل و وسایل و تجهیزات از منابع آمادی، تجدید سازمان را سریعاً انجام و هر موقع که لشکر صلاح بداند به منطقه اهواز تغییر مکان نماید.

سرهنک ستاد حسینی

خیلی محرمانه

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم

تاریخ: ۵۹/۸/۸

به: تیمسار فرماندهی نزاجا - مدعملیات

رونوشت تیمسار فرماندهی قرارگاه مقدم نزاجا دزفول

[خطر اشغال اهواز]

۱ - به عرض می‌رساند در محور جفیر - اهواز و محور جفیر - رامسه - فولی آباد - اهواز جاده اندیمشک و در محور سلمانیه - دارخوین - کوت عبدالله اهواز به علت عدم وجود یگان‌های زرهی قوی، دشمن به آسانی می‌تواند نفوذ نموده و شهر اهواز را به محاصره خود درآورد و جاده اهواز - اندیمشک را قطع کند.

۲ - با توجه به این که یگانی در دسترس لشکر نیست که بتواند پیشروی نیروهای زرهی دشمن را در دو محور فوق سد نماید و حتی یگانی در لشکر وجود ندارد که پوشش منطقه را عهده‌دار شود، مقرر فرمائید هرچه سریع‌تر نسبت به اعزام یک یگان زرهی در حدود یک تیپ به اهواز اقدام فرمایند. در غیر این صورت با توجه به این که دشمن قصد یک آفند صددرصد به اهواز را دارد، این شهر نیز در معرض خطری بسیار جدی قرار خواهد گرفت.

سرهنگ ستاد قاسمی

شماره: ۲۰۱/۰۱/۳۷

از: ۹۲ ر ۳

تاریخ: ۵۹/۸/۹

به: ت ف نزا جا مد عملیات

رونوشت قرارگاه مقدم نزا جا

گزارش نوبه‌ای عملیاتی شماره ۷

۱ - وضعیت خودی:

در وضعیت پدافندی تی ۱ و ۳ و ۱۴۸ تغییری حاصل نشده است.

۲ - فعالیت‌های خودی:

الف - کلیه یگان‌های توپخانه زیر امر تیپ‌های با دشمن درگیری داشته و به روی مواضع دشمن آتش گشوده‌اند در نتیجه اجرای این آتش‌ها یک انبار مهمات دشمن آب تیمور منفجر در منطقه دوورج به تانک‌های دشمن و نفرات تلفاتی وارد و در تمام منطقه حدود ۴ تا ۷ کیلومتر دشمن از کنار غربی کارون عقب‌نشینی کرده است. ضمناً بر اثر اجرای آتش یگان‌های توپخانه خودی به روی مواضع دشمن در اطراف کبیر از همه تعداد ۱۰ عراده توپ دشمن و ۵ دستگاه خودرو و دو دستگاه تانک منهدم و ۵۰ نفر از مزدوران عراقی به هلاکت رسیدند.

ب - نیروی هوایی:

تعداد هشت فراگ درخواست پشتیبانی نزدیک هوایی گردید ۷ فراگ در منطقه آبادان و یک فراگ در منطقه خرمشهر بوده است.

پ - هوایروز

دو فقره درخواست پشتیبانی گردید که به علت نامساعد بودن هوا انجام نشد.

سرهنگ قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۴۷/

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۱۱۹

تاریخ : ۵۹/۸/۱۰

از: ل ۹۲ زرهی - ۲

به : نزاجا - مداخلات

آگهی: قرارگاه تاکتیکی مقدم - دزفول

[نتیجه آتش‌های خودی]

در اجرای آتش‌های توپخانه خودی بر روی دشمن تلفاتی به شرح زیر وارد گردید.

۱ - در ساعت ۰۸:۰۰ روز جاری در دب حردان مواضع توپخانه دشمن و یک تانک منهدم و چند نفر زخمی گردید.

۲ - در ساعت ۰۹:۰۰ الی ۱۰:۰۰ در آب تیمور یک خودرو مهمات و یک بولدوزر بکلی منهدم گردید.

۳ - در ساعت ۱۰:۱۰ الی ۱۲:۰۰ در شمال شرقی آب تیمور دو تانک منهدم و تعدادی نفر به هلاکت رسیدند.

۴ - محل دیده‌بان دشمن کشف و منهدم گردید.

۵ - یک دستگاه خودرو سنگین دشمن منهدم گردید.

۶ - در ساعت ۱۳:۰۰ روز جاری در آب تیمور ۳ دستگاه تانک دشمن منهدم گردید.

۷ - دو دستگاه تانک و چهار خودرو حامل مهمات دشمن منهدم گردید.

۸ - انبار مهمات دشمن و مواضع پدافندی آن منهدم گردید.

سرهنگ ستاد قاسمی

دزفول ۵۹/۸/۱۱ م - آ - ۴۱ سری

خلاصه اطلاعاتی شماره ۱۵

مدت دوره از ساعت ۱۲:۰۰ روز ۵۹/۸/۱۰ الی ۱۲:۰۰ روز ۵۹/۸/۱۱

۱ - وضعیت کلی:

نیروهای دشمن متشکل از یگان‌هایی از لشکر ۱۰ زرهی و یگان‌هایی از لشکر ۱ پیاده مکانیزه و تیپ ۳۱ پیاده کوهستانی با طرح قبلی در آغاز تاریکی شب ۵۹/۸/۱۰ (بین ساعت ۲۰:۰۰ الی ۲۴:۰۰) مجدداً شروع به عملیات آفندی به طرف کرخه را نمودند که با هوشیاری یگان‌های در تمام عملیات دشمن کشف و با اجرای آتش روی آنان به وسیله توپخانه و تانک مجبور به عقب‌نشینی گردیدند.

۲ - فعالیت‌های دشمن:

الف - زمینی:

۱ - زرهی و مکانیزه.

الف - بنابه اظهار زندانی جنگی در مورخه ۵۹/۸/۹ دو تیپ مکانیزه از لشکر ۱ در منطقه مقابل شوش مستقرند که احتمالاً قصد عبور از رودخانه را دارند.

ب - در مورخه ۵۹/۸/۱۰ دشمن سعی می‌نماید با استفاده از نفربرهای خود از روی رودخانه بهمن شیر عبور نماید.

۲ - توپخانه صحرائی و پدافند هوایی:

توپخانه دشمن در ساعات مختلف روز روی یگان‌های مستقر در شرق کرخه و پای پل تیراندازی نموده است.

۳ - مهندسی:

در روز ۵۹/۸/۱۱ یک دسته مین‌یاب جهت مین‌گذاری و مین‌یابی و خنثی‌سازی گلوله‌های عمل‌نکرده از گردان ۱ مهندسی لشکر ۱ دشمن به بستان اعزام شده است.

۴ - لجستیکی:

در مورخه ۵۹/۸/۱۱ ارسال مواد سوختی و بنزین و مهمات از طریق کویت به عراق همچنان ادامه دارد.

ب - هوایی:

۱ - در ساعت ۱۶:۳۰ روز ۵۹/۸/۹ دو فروند میگ عراقی در مواضع خودی در پرواز بود که در اثر اجرای آتش به وسیله آتشبارهای ضدهوایی و سلاح‌های ضدهوایی متواری گردیدند.

۲ - در ساعت ۱۶:۳۰ روز ۵۹/۸/۹ یک فروند سوخوی عراقی روی مواضع خودی در پرواز بود که با آتش گردان ۱۱۱ پیاده مجبور به فرار شده است.

۳ - ترتیب نیرو:

الف - (هدایت - ترکیب - سازمان):

تیپ ۳۱ پیاده مکانیزه با گردان‌های ۱ و ۳ تابع لشکر ۲ پیاده کوهستان از کرکوک به جبهه دزفول اعزام و در تاریخ ۵۹/۸/۹ در عملیات آفندی عراق در این جبهه شرکت نمودند.

ب - گسترش:

احتمالا گردان‌های ۱ و ۳ تیپ ۳۱ پیاده مکانیزه در جنوب ارتفاعات خرولی مستقر شده‌اند.

پ - استعداد (تجهیزات - پرسنل - ضایعات و تلفات)

۱ - چند دستگاه توپ سنگین ارتش عراق در شرق کرخه به فاصله ۵ کیلومتری سمت چپ محل استقرار یگان‌های مکانیزه عراق موضع گرفتند لیکن به علت عدم کارآیی افسران و پرسنل آنها درخواست چند نفر افسر متخصص توپخانه نموده‌اند.

۲ - در روز ۵۹/۸/۱۰ بر اثر اجرای آتش یگان‌ها و توپخانه مستقر در غرب کرخه ده دستگاه تانک و ۴ خودرو دشمن منهدم گردید.

۳ - در اثر بمباران در روز ۵۹/۸/۱۰ و آتش توپخانه در مختصات ۷۹۳-۱۵۴ نقشه دزفول اندیمشک (۱:۵۰۰۰۰) ۸ دستگاه تانک دشمن منهدم و تعدادی از افراد آنها معدوم گردیدند.

۴ - یک نفر بر زرهی دشمن در مختصات (۹۲۵-۷۳۵) دجه ۵۰/۰۰۰:۱)

بر اثر انفجار مین همراه نفرات محمول معدوم گردید.

۵ - نیروهای عراقی به علت تهاجم نیروهای خودی در شرق رودخانه بهمن شیر تعداد ۱۲ دستگاه تانک از دست داده و یکصد نفر کشته به جا گذاشتند.

۶ - برابر گزارش هوانیروز مستقر در دزفول تلفات و ضایعا به شرح زیر توسط هوانیروز به دشمن وارد گردیده است.
یک قبضه خمپاره انداز - یک سنگر بتونی - ۱۴ خودرو حامل وسایل، تجهیزات، نفرات ۲ خودرو حامل مهمات - یک قبضه ضد هوایی و سه محل تجمع افراد دشمن مستقر در ساختمان‌های اشغالی منهدم گردید.
ت - متفرقه:

ارتش عراق ضمن احضار سربازان احتیاط ۱۹۵۹ از مرخص کردن احتیاط‌های متولد ۱۹۵۷ که در حال انقضای خدمت می‌باشند نیز خودداری کرده است.
ث - حفاظت اطلاعات:

اخیرا ارتش عراق جهت کلیه پرسنل نظامی اقدام به تهیه کارت شناسایی به عکس ممه‌ور به مهر ویژه جهت تردد در اطراف مواضع نظامی نموده است.
نتیجه:

۱ - دشمن پس از تعرض روز ۵۹/۸/۹ سعی نمود در روز ۵۹/۸/۱۰ دست به یک آفند شبابه بزند ولی به علت عدم روحیه و آموزش کافی و افشا شدن عملیات مجددا مجبور به عقب‌نشینی شده، علیهذا به نظر می‌رسد عراقی‌ها سعی دارند با کلیه امکانات موجودشان از کرخه عبور نمایند.

۲ - پایین بودن سطح روحیه در بین پرسنل ارتش عراق این تصور را برای فرماندهان عراقی به وجود آورد که عواملی در ارتش عراق به صورت ستون پنجم فعالیت دارند تا از درون ارتش عراق را متلاشی نمایند و برای جلوگیری از این امر سعی می‌نمایند عوامل را شناسایی و محدودیت‌های عبور و مرور را در داخل یگان‌ها فراهم نمایند.

ج ف نزاجا در امور اطلاعات - سرهنگ ستاد منصورامین

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۵۱/

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) آنی شماره: ۳۰۰۱-۴۸
به : معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا (مدعملیات) تاریخ: ۵۹/۸/۱۲
آگهی به : ل ۹۲ (تیپ ۲ زیر امر لشکر)
بازگشت به ۴۰-۶-۰۱-۰۱-۶۰۱-۶۰۱-۱۳۵۹/۸/۱۲

تیپ ۲ زرهی دزفول تعویض و آماده است تا در ساعت ۰۸:۰۰ روز ۵۹/۸/۱۶ در دزفول زیر امر لشکر ۹۲ قرارداد شود تا در منطقه ل ۹۲ اهواز بکار رود. لشکر منطقه را نباید خالی کند. با تیمسار فلاحی هماهنگ شده است که لشکر یگان به یگان در نزدیکی اهواز تجدید سازمان نماید.

سرتیپ ظهیرنژاد

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب شماره ۳۰۰۱-۲۵
به : ف منطقه عملیات دزفول تاریخ: ۵۹/۸/۱۳
[یگان‌های زیر امر تیپ ۲ ل ۹۲]

بازگشت به ۷۶۶-۸۴-۲۰۱-۲۰۱-۵۹/۸/۱۲

دستور فرماتید موارد زیر را در نظر گرفته و به مورد اجراء بگذارند:

۱ - کلیه یگان‌های تابعه ل ۹۲ مستقر در منطقه دزفول زیر امر تی ۲ ل ۹۲ باقی بماند.
۲ - یگان‌های غیرسازمانی ل ۹۲ مانند یگان‌های تیپ ۳۷ - گردان هواپرد در کنترل عملیاتی ف منطقه دزفول بوده و تحت نظر فرماندهان رده بالاتر خود در محل فعلی تجدید سازمان نمایند.

۳ - امور پادگانی تحت نظر فرمانده عملیاتی دزفول کنترل و اداره گردد.

۴ - یگان‌های سازمانی ل ۹۲ که زیر امر تیپ ۲ لشکر مزبور می‌باشد برابر دستورات صادره از آن لشکر اقدام نمایند.

ج ف نزاجا در امور عملیات - سرهنگ ستاد حسینی

از: نزاجا معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات) خیلی محرمانه آنی شماره: ۶۰۱/۰۱/۶/۴۰
به: فرماندهی قرارگاه تاکتیکی جنوب دزفول تاریخ: ۵۹/۸/۱۲
آگهی به: ل ۹۲ زرهی بازگشت به شماره ۵۹/۸/۶-۲۰۱/۴۸/۱۰۸ و ۵۹/۸/۶-۲۰۱/۴۸/۶۵
جهت هماهنگی‌های لازم با قرارگاه تاکتیکی جنوب.
[تجدید سازمان گردان ۲۳۲ تانک]

ل ۹۲ زرهی طی شماره‌های فوق گزارش نموده است:

۱ - تیمسار سرتیپ فلاحی به منظور تجدید سازمان گردان‌های پیاده زرهی مقرر فرمودند که گردان‌های موجود لشکر به عقب کشیده شود و در محل مناسبی در حوالی درود تجدید سازمان یابد. مراتب به عرض تیمسار ظهیرنژاد رسیده اظهار فرمودند که برای جلوگیری از خالی شدن مواضع از نیروهای پیاده زرهی به صورت گروهان تجدید سازمان یابد، در حوالی امیده مستقر گردد.

۲ - لشکر در نظر دارد به علت این که گردان ۲۳۲ تانک چیفتن استعداد قابلیت رزمی خود را از دست داده است آن را به عقب کشیده و تجدید سازمان نماید، در آینده به کار برد. در صورتی که یگانی در اختیار ندارد که جایگزین نماید. استدعا می‌شود اوامر عالی را در مورد درخواست‌های لشکر ۹۲ زرهی امر به ابلاغ فرمائید.

جانشین ف نزاجا: سرتیپ خزاعی

از: ل ۹۲ آنی شماره: ۲۰۱/۴۸/۹۱
به: ق ت نزاجا در جنوب تاریخ: ۵۹/۸/۶
[درخواست متخصص مین]

با توجه به این که در اغلب نقاط لجمن بایستی اقدام به مین گذاری گردد، پرسنل متخصص گد مهندسی لشکر تکافوی احتیاجات را نمی‌نماید. به منظور تقویت یگان مزبور در امر مین گذاری، احتیاج به تامین متخصص مین می‌باشد. مقرر فرمائید از گروه مین از مرکز مهندسی یا از گروه رزمی مهندسی بروجرد اعزام گردند.

ف ل ۹۲

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۵۳/

از: نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات، مد عملیات خیلی محرمانه شماره ۱۶۰-۷۷-۱۷۰-۵۰۱

تاریخ: ۵۹/۸/۱۳

به: قرارگاه مقدم نزاجا در دزفول

آگهی به ف ل ۹۲

[نتیجه آتش هواپیما و توپخانه خودی]

برابر اطلاع واصله از سماجا ۲

۱ - ساعت ۲۰:۱۰ مورخه ۵۹/۸/۱۲ یک فروند شکاری نیروی هوایی ایران پاسگاه فکه

عراق را بمباران و خسارات زیادی به واحد نظامی مستقر در فکه وارد گردیده است.

۲ - روز ۵۹/۸/۱۲ برابر آتش شدید توپخانه سنگین نیروهای ایرانی، مواضع دشمن در

منطقه طیب در هم شکسته و اهالی منطقه مزبور در حال کوچ کردن و عقب‌نشینی می‌باشند.

ارزیابی خبر صحت دارد.

ف نزاجا سرتیپ ظهیرنژاد

از طرف سرهنگ احمدی

شماره ۳۶-۳۰۰۱

آنی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا جنوب

تاریخ: ۵۹/۸/۱۳

به: ف ل ۹۲

[جابه جایی دشمن]

طبق اطلاع، عناصری از دشمن در منطقه دزفول به سمت فکه در حرکت می‌باشند و ممکن

است احتمالاً به سمت بستان تغییر مکان نمایند. دستور دهید پیش‌بینی‌های لازم را بنمایند.

ج ف نزاجا در امور عملیات - سرهنگ ستاد حسینی

شماره ۲۱/۴۸/۲۰

خیلی فوری

از: لشکر ۹۲ زرهی (۳)

تاریخ: ۵۹/۸/۱۴

به: ت ف ق مقدم نزاجا دزفول

[عدم امکان برداشت توپخانه]

بازگشت به شماره ۳۲۹-۵۹/۸/۱۳

با توجه به موقعیت کنونی اهواز و احتیاج مبرم به آتشبار ۱۷۵ م م امکان برداشت توپخانه

نمی‌باشد. مراتب استحضاراً به عرض می‌رسد.

سرهنگ ستاد قاسمی

۲۵۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: نزاجا - معاونت عملیات و اطلاعات (مدعملیات)
به: قرارگاه تاکتیکی جنوب دزفول - لجستیکی
[نیازمندی آتشبار کاتیوشا]

بازگشت به شماره ۵۹/۷/۲۷-۴۰۰۱/۵

با توجه به امریه بازگشتی فوق ملاحظه می‌شود که آقای ابراهیمی استاندار ایلام برای پشتیبانی از تیپ ۸۴ نیاز به دو آتشبار کاتیوشا دارد، یکی با خدمه و دیگری بدون خدمه. استدعا می‌شود مقرر فرمائید با توجه به این که در حال حاضر تیپ ۸۴ در زیر امر آن قرارگاه قرار دارد و آتشبار کاتیوشا در منطقه دزفول و حتی لشکر ۸۱ وجود ندارد آیا نیاز به اعزام آتشبار کاتیوشا می‌باشد یا خیر، در صورتی که مورد نیاز می‌باشد، مراتب را مجدداً امر به ابلاغ فرمایند، تا یک آتشبار از اصفهان اعزام شود. ضمن این که محدودیت مهمات این آتشبار باید در نظر گرفت.

جانشین ت ف نزاجا سرتیپ خزاعی
از طرف سرهنگ وصالی

از: ل ۹۲ زرهی - رکن ۳
به: ت ف نزاجا - قرارگاه مقدم دزفول
[معلوم شدن خطوط حد]

با توجه به منطقه مسئولیت لشکر ۹۲ زرهی بر مبنای طرح عملیاتی ابادر و در حال حاضر استقرار و عمل جداگانه قرارگاه لشکر ۲۱ - لشکر ۹۲ و ستاد ارونند برای لشکر منطقه مسئولیت و خطوط حد لازم معلوم نیست مقرر فرمائید سریعاً تعیین و ابلاغ فرمایند.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: ل ۹۲ زرهی - رکن ۳
به: ت ف ق مقدم نزاجا - دزفول
[تجدید سازمان تیپ ۳۷]

بازگشت به ۳۰۰۱/۲۵-۱۳۵۹/۸/۱۳

در صورت تصویب مقرر فرمائید تیپ ۳۷ زرهی به اهواز اعزام گردد و تجدید سازمان نماید.

سرهنگ ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۵۵/

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۱۶۹

تاریخ ۵۹/۸/۱۴

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی - رکن سوم

به: مقام محترم استانداری خوزستان

موضوع: آبگرفتگی

با توجه به اهداف دشمن در منطقه اهواز و تسلط وی به شهر و محاصره آن و از طرفی با توجه به منطقه آبگرفتگی (منطقه شمال بین رودخانه دز و کرخه) خواهشمند است دستور فرمائید با استفاده از امکانات موجود هرچه سریع‌تر نسبت به جاری نمودن آب‌های رودخانه‌های مذکور و ایجاد مانع اقدام فرمایند و نتیجه را اعلام دارند.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

شماره ۲۰۱-۴۸-۴۸

تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۴

از: ل ۹۲ زرهی - ۳

به: ف قرارگاه مقدم نزاچا دزفول

آگهی به : ف گروه رزمی ۱۴۸

[گردان ۲۹۱]

بازگشت به شماره ۵۹/۸/۱۲-۲۰۱/۰۸/۲۳۴

دسته تانک گردان ۲۹۱ مشهد که زیر امر تی ۳۷ زرهی شیراز در پای پل کرخه قرار دارد در صورت تصویب دسته تانک مذکور همراه تی ۲ زرهی به اهواز اعزام تا پس از تجدید سازمان به گروه رزمی ۱۴۸ ملحق گردد.

سرهنگ قاسمی

شماره ۳۰۰۱-۸

تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۵

از : قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه

به : ل ۹۲

[گردان ۲۹۱]

بازگشت ۱۳۵۹/۸/۱۴-۲۰۱-۴۸-۴۸

برای گردان ۲۹۱ تانک منطقه مسئولیت تعیین گردیده و امکان تجزیه این گردان وجود

ندارد.

سرهنگ حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب آنی شماره ۱۲۳۰
به: ف ل ۹۲ زرهی تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۶
آگهی: معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا
[اعزام آتشبار به فرماندهی اروند]

دستور فرماتید آتشبارهای اعزامی از مراغه و خرم آباد را به شرح زیر زیر امر گرفته و یک آتشبار آن را بنا به نیاز به فرماندهی اروند اعزام نمایند.

ج . ف . نزاجا در امور عملیات - سرهنگ ستاد حسینی

- ۱ - آتشبار ۱۳۰ گروه ۳۳ توپخانه از خرم آباد
- ۲ - آتشبار ۱۵۵ خود کششی از گروه ۱۱ مراغه
- ۳ - آتشبار ۲۰۳ م م از گروه ۱۱ مراغه

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی ۳ شماره ۲۰۱-۴۸-۵۱
به: تیمسار فرماندهی قرارگاه مقدم نزاجا در دزفول تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۷
[دشمن در ارتفاعات الله اکبر]

بازگشت به شماره ۱۳۵۹/۸/۱۷-۲۰۵۴

به تیپ ۳ دستور داده شد با توجه به اطلاعیه نزاجا - مدعملیات، تپه الله اکبر را اشغال کند. لیکن تیپ گزارش نمود که خلبانهای هلی کوپتر که قسمتی از نیروی دشمن را مورد اصابت قرار داده‌اند مشاهده نموده‌اند دشمن با استعداد زیادی که کاملاً استتار شده‌اند مستقر هستند. سرهنگ ستاد قاسمی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه شماره ۳۰۰۱-۱۰
به: ل ۹۲، فرماندهی اروند تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۷
[موشک دراگون]

ل ۷۷ مشهد گزارش نموده است که سهمیه موشک دراگون گردانهای ۱۲۹ - ۱۳۶ - ۱۵۳ آماده به تحویل است. دستور فرماتید بررسی شود چنانچه پرسنل گردانهای یاد شده آموزش لازم برای کاربرد این جنگ افزار دیده‌اند، مهمات آن از مشهد به منطقه گردانها حمل شود. در غیراین صورت از هر گردان ۳ نفر خدمه به مشهد اعزام شود که ضمن دین آموزشهای لازم

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۵۷/

موشک‌ها را به منطقه گردان مربوطه در خوزستان حمل نمایند.

سرهنگ ستاد حسینی

از: ل ۹۲ زرهی - ۳ ر شماره پیام ۲۰۱/۴۸/۷۲

به: ت ف قرارگاه تاکتیکی نزاجا - دزفول تاریخ ۵۹/۸/۱۸

آگهی: ت ف نزاجا م.عاط عملیات - ف مرکز پیاده شیراز

[تعویض گروهان سوم گردان ۱۹۱]

بازگشت به ۱۳۵۹/۸/۱۷-۹۵۶۷

به علت نیاز این لشکر در صورت تصویب امر مقرر فرمایند گروهان سوم گد ۱۹۱ پیاده که در مورخه ۵۹/۸/۱۷ از شیراز به منطقه دزفول عزیمت نموده در اهواز باقی مانده و زیر امر گروه رزمی ۳۸ شیراز قرار گیرد و گروهان دوم گد ۱۹۱ مرکز پیاده از زیر امر تی ۳۷ رها و به شیراز عزیمت نماید.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) شماره ۳۰۰۱-۵-۹۴۵

به: ل ۹۲ تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۹

آگهی به ف مرکز پیاده شیراز خیلی محرمانه - خیلی فوری

[تعویض گروهان سوم گردان ۱۹۱]

بازگشت به ۲۰۱/۴۸/۷۲-۱۳۵۹/۸/۱۸

قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جریان چگونگی اعزام یک گروهان از گردان ۱۹۱ پیاده شیراز نمی‌باشد و شماره بازگشتی مربوط به این قرارگاه نمی‌باشد. چنانچه گروهان یاد شده برای تعویض گروهان قبلی گد ۱۹۱ پیاده اعزام شده این قرارگاه با تعویض هماهنگی دارد.

سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاها در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه شماره ۳۰۰۱/۴۵
به: ل ۹۲ زرهی تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۹

(گردان ۲۹۱ تانک) خیلی محرمانه - خیلی فوری

بازگشت به ۵۹/۸/۱۵-۲۰۱/۴۸/۴۲

نظر به این است که در تجدید سازمان یگان‌ها حتی المقدور یکپارچگی، وحدت فرماندهی یگان‌ها حفظ شود. با توجه به این که گردان ۲۹۱ تانک در منطقه دزفول زیر امر لشکر ۲۱ پیاده قرار دارد اعزام یک دسته تانک از گردان یاد شده مغایر با تدبیر کلی می‌باشد. دستور فرمائید برای تقویت گردان ۱۴۸ پیاده از تیپ ۲ اعزامی یا گروه رزمی ۳۷ استفاده گردد.

سرهنگ ستاد حسینی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاها در جنوب (دزفول) شماره ۳۰۰۱/۳۹
به: ل ۹۲ تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۹

(خطوط حد) خیلی فوری

بازگشت به ۵۹/۸/۱۶-۲۰۱/۴۸/۳۶

۱ - خط حد شمالی کانال توانا خط حد بین لشکر ۲۱ پیاده با لشکر ۹۲ زرهی می‌باشد.
۲ - خط حد جنوبی فعلا جنوب دارخوین (دارخوین داخل منطقه لشکر) خط حد بین ل ۹۲ زرهی و فرماندهی اروند می‌باشد.

سرهنگ ستاد حسینی

از: معاونت عملیات و اطلاعات - مد عملیات آنی - خیلی محرمانه شماره پیام ۱۴۰۴/۰۱/۵۵
به: قرارگاه تاکتیکی جنوب - دزفول تاریخ ۵۹/۸/۱۶

آگهی به تیمسار جانشین ریاست ستاد مشترک

از طریق لشکر ۹۲ زرهی فرماندهی سماجا ۳ مرکز فرماندهی - سماجا ۵، طرح‌های استراتژیکی فرماندهی مرکز توپخانه اصفهان

[گردان پدافند هوایی شیلیکا]

۱ - برابر گزارش تلفنی فرمانده مرکز آموزش توپخانه، تیمسار جانشین ریاست ستاد مشترک به وسیله ارسال یک پیام خواسته‌اند که مرکز توپخانه یک گردان پدافند هوایی شیلیکا

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۵۹/

از اصفهان به اهواز اعزام نماید.

۲ - با استحضار کامل که آن فرماندهی از وضعیت گردان‌های شیلیکا دارند و همچنین با توجه به این که در حال حاضر ۹ عراده آن در اهواز و ۶ عراده در کرمانشاه مستقر می‌باشد و مرکز توپخانه با تلاشی که در ظرف ۵ روز آینده انجام خواهد داد فقط می‌تواند ۴ عراده دیگر که آن هم به طور میکائیکی کار خواهد نمود آماده نماید.

۳ - استدعا می‌شود مقرر فرمائید نظریه عالی را امر به ابلاغ فرمایند.

۴ - ضمناً به عرض می‌رساند در تاریخ ۵۹/۸/۱۷ یک کمیسیون به منظور بررسی وضعیت گردان‌های شیلیکا در سماجا ۵ تشکیل خواهد شد.

سرهنگ ستاد وصالی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب خیلی محرمانه شماره ۳۰۰۱/۳۱

به: ف ل ۹۲ زرهی - ل ۱۶ - ل ۲۱ تاریخ ۵۹/۸/۲۰

[پل پی‌ام‌پی در پای پل کرخه]

برای احداث پل پی‌ام‌پی دریای پل کرخه، لازم است بررسی‌های کامل به وسیله افسران مجرب به عمل آید. دستور فرمائید فرمانده یا معاونت گردان ۴۱۴ پل، فرمانده گروهان پل ل ۱۶ زرهی و رئیس رکن سوم لشکر ۲۱ پیاده، در ساعت ۰۹:۰۰ روز ۵۹/۸/۲۱ در قرارگاه تاکتیکی نزاجا دزفول حاضر باشند تا پس از توجیه، محل پل را دقیقاً بررسی و سپس برای احداث پل اقدام نمایند.

ج ف نزاجا در امور عملیات - سرهنگ ستاد حسینی

از طرف سرهنگ پورموسی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب (دزفول) شماره ۳۰۰۱/۲

به: مرپش (آموزش) تاریخ ۵۹/۸/۲۰

[تجدید سازمان تیپ ۳۷] خیلی فوری

بازگشت به ۵۹/۸/۱۹-۹۶۵۲

عناصر گروه رزمی ۳۷ شامل آتشبار خمپاره‌انداز مرکز پیاده از تاریخ ۵۹/۸/۷ با یگان‌های لشکر ۲۱ پیاده تعویض گردیده است. گروه رزمی یاد شده از تاریخ ۵۹/۸/۲۱ به اهواز تغییر

مکان می‌کند و در اهواز با گروه رزمی ۳۸ ادغام و تجدید سازمان می‌نماید.

سرهنگ ستاد حسینی

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی ر ۳ خیلی محرمانه شماره ۵۰۱/۱۷۰/۲۲۴

به: ت ف نزاجا مد اطلاعات تاریخ ۵۹/۸/۲۰

آگهی به: قرارگاه مقدم نزاجا دزفول

[تک هوانیروز]

در اثر تک هوانیروز به نیروهای دشمن در منطقه حردان تلفات و خسارات زیر به دشمن وارد آمده است.

۱ - انهدام ۵ دستگاه تانک

۲ - انهدام یک دستگاه جیب با سرنشین

۳ - تعداد ۵۰ نفر از پرسنل دشمن معدوم و بیش از ۳۰ نفر زخمی گردیده‌اند.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب شماره ۳۰۰۱/۶

به: ف لجستیکی نزاجا تاریخ ۵۹/۸/۲۲

موضوع: قطعات پل پی‌ام‌پی

لشکر ۹۲ زرهی گزارش نموده است تعدادی از سطح‌های میانی و ساحلی یگان پل در اثر آتش توپخانه دشمن از بین رفته و دو دستگاه پل در اثر طغیان رودخانه کرخه در مسیر آب تغییر مکان کرده که فعلا در آوردن آن امکان‌پذیر نیست. دستور فرمائید تعداد ۵۰ سطحه میانی و ۱۲ سطحه ساحلی به دزفول ارسال دارند.

ج ف نزاجا در امور عملیات: سرهنگ ستاد حسینی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۶۱/

از: ل ۹۲ زرهی - ۲ خیلی محرمانه شماره ۵۰۱/۱۷۰/۷۴
به: ت ف نزاجا - مدعملیات تاریخ ۵۹/۸/۲۱
آگهی به: قرارگاه مقدم نزاجا - دزفول
(اثرات آتش توپخانه خودی در ۵۹/۸/۲۱)

برابر اجرای آتش توپخانه خودی بر روی مواضع دشمن، تلفات و ضایعات زیر به نیروهای عراقی وارد شده است در مورخه ۵۹/۸/۲۱

۱ - انهدام تانک ۸ دستگاه - ۲ - انهدام نفربر ۴ دستگاه - ۳ - انهدام توپ ۴ عراده - ۴ - انهدام خودرو سبک ۲۰ دستگاه - ۵ - انهدام خودرو مهمات ۶ دستگاه - ۶ - انهدام سنگر ۴ دستگاه - ۸ - کشته و زخمی ۱۲۵ نفر - ۹ - تیربار ۱۴ قبضه

سرهنگ ستاد قاسمی

از: ل ۹۲ زرهی - ۲ شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۳
به: ت ف نزاجا - مد اطلاعات تاریخ ۵۹/۸/۲۱
(تک هوانیروز در ۵۹/۸/۲۱)

در نتیجه تک هوانیروز مستقر در اهواز در روز ۱۳۵۹/۸/۲۱ تعداد ۳ دستگاه تانک دشمن منهدم و ۳۰ نفر کشته و بیش از ۲۵ نفر زخمی شدند.

سرهنگ ستاد قاسمی

از: ل ۹۲ زرهی ۳ آنی - آنی - مهم شماره ۲۰۱/۴۸/۱۵
به: تیمسار فرماندهی نزاجا - مد عملیات تاریخ ۵۹/۸/۲۲
رونوشت: مقدم نزاجا دزفول
(استقرار یگان‌های ش م ر دشمن در منطقه)

برابر اطلاع، یگان‌های ش م ر دشمن در منطقه خوزستان و در خطوط مقدم مستقر شده‌اند. چون لشکر فاقد یگان ش م ر می‌باشد، مقرر فرمائید هرچه سریع‌تر از مرکز پیاده شیراز حداقل یک گروه متخصص ش م ر به لشکر اعزام تا ضمن آموزش مقابله با عوامل ش م ر در حد امکان یگان‌های لشکر ۹۲ را در صورت برخورد با آن پشتیبانی نمایند.

سرهنگ ستاد قاسمی

۲۶۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: نذاجا معاونت عملیات و اطلاعات مد عملیات

شماره ۶۰۲/۰۲/۶/۱۷۱

تاریخ ۵۹/۸/۲۲

به : فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی

آگهی به : قرارگاه تاکتیکی جنوب دزفول - سماجا ۳ مرکز فرماندهی

(تحويل تفنگ‌های ۱۰۶ م م به سپاه پاسداران)

۱ - برابر گزارش افسران اعزامی از ستاد مشترک و نیروی زمینی به آن منطقه، مشاهده گردیده است که لشکر تعداد ۷۰ قبضه از تفنگ‌های ۱۰۶ م م گردان دژ را به سپاه پاسداران تحويل داده است تا این تاریخ نذاجا از آن بی‌اطلاع می‌باشد. دستور فرمائید مراتب زیر را به طور مشروح بررسی نموده و نتیجه را سریعاً گزارش نمایند. از این تاریخ به بعد یگان و جنگ افزار و پرسنلی که در اختیار سایر سازمان‌ها و نهادها گذاشته می‌شود، باید نیروی زمینی آگاهی داشته باشد. ضمناً صورت کلیه جنگ‌افزاهایی که تاکنون در اختیار گذاشته شده است سریعاً به نذاجا ارسال نمایند.

الف - تاریخ دقیق تحويل تفنگ‌های ۱۰۶ م م به سپاه پاسداران

ب - مقام دستوردهنده

پ - سپاه پاسداران از تفنگ‌های ۱۰۶ دریافتی در کدام منطقه بهره‌برداری و استفاده

می‌نمایند.

سرهنگ سپهر

شماره ۱۰۰۱/۰۱/۱۶۳

خیلی محرمانه

از: ستاد لشکر - رکن سوم

تاریخ ۵۹/۸/۲۳

به : قرارگاه مقدم نذاجا در دزفول

[گروهان سوم گردان ۲۵۶]

به استحضار می‌رساند که گروهان سوم گردان ۲۵۶ مدتی است که به تیپ ۸۴ مامور می‌باشد. ضمناً فرمانده یگان مزبور از افسرانی است که دوره پی‌ام پی ۱ را در مرکز زرهی طی نموده و در حال حاضر لشکر می‌تواند از وجود نامبرده جهت تشکیل کلاس پی‌ام پی ۱ استفاده نماید. استدعا می‌شود مقرر فرمائید گروهان مزبور جهت الحاق به یگان مربوطه به اهواز اعزام گردد.

سرهنگ ستاد فاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۶۳/

شماره ۵۰۱/۱۷۰/۳۲۲

تاریخ ۵۹/۸/۲۳

از: لشکر ۹۲ زرهی - ۲

به : ت ف نزاچا

آگهی به : قرارگاه مقدم دزفول

[اثر آتش توپخانه خودی]

بر اثر آتش توپخانه خودی بر روی مواضع دشمن تلفات و ضایعات زیر به دشمن وارد

گردیده است:

۱ - منطقه دب حردان - انهدام یک دستگاه تانک و یک دستگاه خودرو

۲ - ۲ سنگر تیربار و تعداد ۱۸ نفر کشته و زخمی

۳ - منطقه آب تیمور - انهدام ۴ عراده توپ دشمن

۴ - منطقه ثمریه انهدام سه قبضه خمپاره با نفرات

۵ - منطقه تخلیه - انهدام یک آتشبار توپخانه دشمن

سرهنگ ستاد قاسمی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب (دزفول) خیلی محرمانه - خیلی فوری شماره ۳۰۰۱/۴۰

تاریخ ۵۹/۸/۲۴

به : نزاچا (مدعملیات)

آگهی به : تی ۸۴ خرم‌آباد

[گروهان گردان ۱۰۵ پ]

بازگشت به ۱۲۷۲-۵۹/۸/۲۳ خرم‌آباد

یک گروهان از گد ۱۰۵ پیاده زرهی مستقر در آبدانان در ساعت ۰۷:۰۰ روز ۵۹/۸/۲۲

از منطقه تی ۸۴ خرم‌آباد حرکت و شب همان‌روز دزفول وارد و پس از آمادگی به اهواز

عزیمت خواهد نمود و به گردان مربوطه ملحق خواهد شد.

سرهنگ ستاد حسینی

۲۶۴ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب (دزفول)

شماره ۳۰۰۱/۱۳

تاریخ ۵۹/۸/۲۴

به : ل ۹۲ زرهی

آگهی به : تی ۸۴ پیاده (گروهان گردان ۲۵۶)

بازگشت به ۵۹/۸/۲۳-۱۰۰۱/۰۱/۱۶۳

برای مراجعت گروهان تانک گردان ۲۵۶ و الحاق آن به گردان مربوطه دستور داده شده است قریبا تغییر مکان انجام خواهد شد.

سرهنک ستاد حسینی

شماره ۳۰۰۱/۵۵

تاریخ ۵۹/۹/۵

از: قرارگاه تاکتیکی نزاچا در جنوب

به : سماجا ۳ - مرکز فرماندهی

آگهی : نزاچا - عملیات

(عدم امکان برداشت یگان ...)

پیرو شماره ۷۴-۴۸-۲۰۱-۵۹/۹/۴ لشکر ۹۲

به نظر نیروی زمینی تا زمانی که وضع جبهه سوسنگرد از نظر فعالیت‌های دشمن مشخص نگردیده و اطلاعات خودی در مورد وضعیت دشمن در حول و حوش سوسنگرد توسعه نیافته است برداشت یگان از جبهه دبحردان و فولی‌آباد که نتیجه آن تضعیف خط دفاعی اهواز است صلاح نیست. پیشنهاد می‌شود تا توسعه وضعیت دشمن تامل شود.

سرتیپ ظهیرنژاد

بکلی سری

طرح عملیاتی کاشف
مدرک نقشه ۱/۵۰۰۰۰ منطقه و طرح عملیاتی
بدر نزاجا
نسخه از
لشکر ۹۲ زرهی اهواز
آذر ماه ۱۳۵۹
غ - ح

سازمان رزمی

<u>تیپ ۱ زرهی</u>	<u>تیپ ۳ زرهی</u>
قرارگاه و گروهان قرارگاه تیپ	قرارگاه و گروهان قرارگاه تیپ
گردان ۱۲۱ پیاده زرهی	گردان ۱۰۰ پیاده زرهی (-)
گردان ۲۶۴ تانک	گردان ۱۴۵ پیاده زرهی
گردان ۲۳۲ تانک	گردان ۲۶۱ تانک
گردان ۲۳۱ تانک	گردان ۲۹۳ تانک
گردان ۲۲۱ سوار زرهی	گروهان سوم گد ۴۲۹ مهندس
گروه شهربانی اراک	گروهان سوم گردان ۵۰۷ بهداری
گروه نامنظم ستاد نامنظم	گروهان سوم گد ۵۰۸ نگهداری
یک گروهان از سپاه پاسداران	دسته سوم گروهان جلویی گد مخابرات
گروهان یکم گد ۴۲۹ مهندس	یک گروهان پاسدار از سپاه پاسداران
گروهان یکم گد ۵۰۷ بهداری	<u>توپخانه لشکری</u>
گروهان یکم گد ۵۰۸ نگهداری	قرارگاه و آتشبار قرارگاه توپخانه لشکری
دسته یکم گروهان ۹۲ دژبان	<u>عده‌های لشکری</u>
<u>تیپ ۲ زرهی</u>	قرارگاه و گروهان قرارگاه لشکر
قرارگاه و گروهان قرارگاه لشکری	ناحیه ژاندارمری خوزستان
گردان ۱۰۵ پیاده زرهی	گردان ۴۲۹ مهندس (-)
گروهان ۱۴۸ پیاده (+)	گردان ۴۷۹ مخابرات (-)
گروهان دوم گردان ۱۰۰ مکانیزه	گروهان ۹۲ دژبان (-)

هلکوپتر و هواپیماهای واگذاری به لشکر	گردان ۲۰۷ تانک
<u>یگان‌های زیرامر لشکر</u>	گردان ۲۵۶ تانک
گروه رزمی ۱۴۸ لشکر ۷۷ پیاده مشهد	گروهان ۲ گد ۴۲۹ مهندسی
گردان ۱۵۱ دژ	گروهان ۲ گد ۵۰۷ بهداری
گردان ۲۲۱ سوار زرهی	گروهان ۲ گد ۵۰۸ نگهداری
گد ۴۱۴ پل از گروه ۴۱۱ مهندس	دسته دوم گروهان جلویی گد مخابرات
<u>فرماندهی پش ل</u>	گروه نامنظم ستاد نامنظم
قرارگاه و گروهان قرارگاه و دسته موزیک	یک گروهان از سپاه پاسداران
گروهان ۹۲ اداری	
گد ۵۰۷ بهداری (ـ)	
گد ۵۰۸ تعمیر و نگهداری (ـ)	
گد ۵۰۹ آماد و ترابری (ـ)	
گروهان ترابری سنگین ماز	

۱- وضعیت

الف - دشمن . پیوست الف: اطلاعات

ب - خودی

۱ - نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران عملیات پدافند داخلی را همچنان در مناطق استان‌های ارومیه - کردستان و کرمانشاهان بر علیه عوامل مسلح مزدور داخلی ادامه داده و حملات نیروهای مزدور بعثی عراق را در مناطق کرمانشاه ، ایلام و خوزستان متوقف کرده و در مقدم‌ترین مواضع دفاعی ممکنه آن را سد می‌کند و از هم اکنون با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی محدود، دشمن را تضعیف کرده و سپس در ساعت (س) روز (ر) با هدایت عملیات آفندی در محورهای اندیمشک - عین‌خوش و اندیمشک - دوسلک نیروهای دشمن را در منطقه نابود کرده و با گسترش عملیات در سایر جبهه‌ها خط مرز بین‌المللی را ترمیم و

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۶۷/

آماده می‌شود بنابه دستور عملیات را به منظور سرنگون کردن رژیم کافر صدام حسین به داخل خاک کشور عراق بکشاند.

۲ - نیروی هوایی جمهوری اسلامی ایران عملیات لشکر ۹۲ را در صورت مساعد بودن شرایط جوی پشتیبانی می‌کند.

۳ - فرماندهی اروند دفاع خرمشهر - آبادان - ماهشهر را ادامه می‌دهد.

۴ - لشکر ۲۱ پیاده

الف - در جریان هدایت عملیات پدافندی مواضع مقدم و شناخته شده و تاسیسات لجستیکی دشمن را در معرض حملات آتش مستقیم و غیرمستقیم سلاح سنگین و اجتماعی قرار می‌دهد.

ب - در هر فرصت ممکن سرپل موجود را از هر طرف توسعه می‌دهد.

پ - عبور لشکر ۱۶ را از خط آن لشکر پشتیبانی می‌کند.

ت - پس از عبور لشکر ۱۶ احتیاط قرارگاه تاکتیکی رده مقدم نزاجا را تشکیل می‌دهد.

ث - آماده باشید متناسب با پیشرفت حمله لشکر ۱۶ لشکر را با عناصر لازم دنبال نموده و عناصر باقیمانده عوامل دشمن را اسیر و یا نابود کنید.

ج - آماده باشید پس از موفقیت لشکر ۱۶ بنا به دستور تپه‌های علی‌گره‌زد، رادار و سرخه را اشغال بنمایید.

پ - زیر امر و جدا شده (به سازمان رزمی رجوع شود)

ت - فرض‌ها:

۱ - تلفات و خسارات وارده به دشمن طی عملیات چریکی و هدایت عملیات رزمی محدود شبانه و روزانه، حملات آتش هوایی و توپخانه سازمان متجاوز را بر هم زده و نیروهای وی را در مقابل حملات نیروهای خودی مخصوصاً در ناحیه خوزستان آسیب‌پذیر ساخته است.

۲ - استعداد نیروهای خودی در سراسر منطقه تغییرات عمده‌ای نکرده و در منطقه دزفول به حدی کمتر از یک لشکر پیاده و یک لشکر رزمی تنزل نکرده است.

۳ - شرایط جوی برای اجرای پشتیبانی نزدیک هوایی و پشتیبانی توپخانه مناسب بوده و همچنین شرایط جوی اجازه مانور لشکر زرهی را در منطقه دزفول می‌دهد.

۲ - ماموریت

الف - لشکر ۹۲ زرهی از مواضع فعلی مستقر در شرق ارتفاعات الله‌اکبر و ملیحان شمال آب‌تیمور و جنوب شرقی کرخه، شمال کرخه‌کور در مقابل طراح ۱ و ۲ و مقابل سوسنگرد پدافند می‌نماید.

ب - پدافند محور آبادان - اهواز را در عمق سازمان داده و حوالی کوث‌عبداله را کنترل می‌نماید.

پ - با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی مداوم شبانه و روزانه منظم محدود نظامی در جبهه جناحین و عمل آرایشات دشمن معابر تقویتی و لجستیکی دشمن را با وارد کردن دائمی خسارات و تلفات به نیروهای دشمن متجاوز را در منطقه تضعیف نموده و توان رزمی او را کاهش می‌دهد.

ت - دفاع شهرها و تاسیسات صنعتی و اقتصادی منطقه را با امکانات موجود پیش‌بینی و برحسب ضرورت برقرار می‌نماید.

ث - به نسبتی که توان رزمی دشمن کاهش می‌یابد و به تدریجی که قدرت رزمی لشکر با تجدید سازمان مقرر افزایش می‌یابد در هر موضع مناسب به دشمن ناتوان شده تک نموده و نیروهای وی را منهدم می‌نماید.

ج - پدافند بر علیه عملیات هوایرود دشمن را در منطقه طرح‌ریزی و هدایت می‌کند. چ - آماده می‌گردد در هر فرصت مناسب حمله را جهت آزاد کردن مناطق اشغالی و ترمیم خط مرز بین‌المللی به سمت غرب ادامه داده و نیروهای دشمن را در منطقه نابود می‌سازد.

ح - آماده می‌گردد بنا به دستور پس از ترمیم مرز بین‌المللی حمله را به منظور سرنگون کردن رژیم صدام کافر به خاک کشور عراق ادامه دهد.

۳- اجرا

الف - تدبیر عملیات (پیوست کالک عملیات) حذف شده

۱ - مانور

الف - هدایت عملیات نامنظم و اجرای آتش‌های هوانیروز و توپخانه شب‌ها به صورت آتش ایزدایی و روزها برای انهدام توپخانه‌ها و وسائط زرهی و نفرات دشمن.

ب - هدایت عملیات پدافند و با تیپ‌های ۱ و ۲ و ۳ و گردان ۲۸۳ سوارزرهی اساس این عملیات متوقف کردن و سد نمودن تعرض دشمن در مقدم‌ترین مواضع متناسب سپس وارد کردن تلفات و خسارات عمده و جزئی همه جانبه از جبهه جناحین و عمق سازمان رزمی و تدارکاتی دشمن به منظور تضعیف و کاهش توانائیهای رزمی متجاوز با هدایت عملیات چریکی و حملات محدود شبانه و روزانه و اجرای آتش‌های مداوم توپخانه و هوانیروز هوایی و هدایت حملات محدود در جبهه‌ها و انهدام نیروهای دشمن در منطقه و ادامه عملیات تا ترمیم مرز بین‌المللی و ادامه آن بنادستور.

۲ - آتش پیوست پ طرح پشتیبانی آتش.

ب - تیپ ۱ زرهی

۱ - مواضع فعلی را مستحکم‌تر نموده و با فاصله‌های معین سدهای خاکی و مواضع جلوتر را از ملیحان روبروی آب تیمور و جنوب حردان و جنوب شرقی کرخه را تهیه و اشغال نمائید.

۲ - با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی مداوم شبانه و روزانه منظم محدود نظامی در جبهه جناحین و عمق آرایشات دشمن را با وارد کردن دائمی خسارات و تلفات به دشمن متجاوز را در منطقه تضعیف توان رزمی او را کاهش دهید.

۳ - آماده باشید بنابه دستور تک نموده و مرز بین‌المللی را ترمیم نمائید.

۴ - آماده باشید بنابه دستور تک را تا انهدام کامل دشمن و ساقط نمودن رژیم

بعثی دشمن ادامه دهید.

پ - تیپ ۲ زرهی:

۱ - مواضع مربوطه را طبق کالک عملیاتی تهیه و اشغال نمائید.

۲ - تامین شهر سوسنگرد را برقرار کنید.

۳ - تامین هویزه را برقرار نمائید.

۴ - با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی مداوم شبانه و روزانه منظم محدود نظامی در جبهه و جناحین و عمق آرایشات دشمن را با وارد کردن دائمی خسارات و تلفات به نیروهای دشمن متجاوز را در منطقه تضعیف و توان رزمی او را کاهش دهید.

۵ - آماده باشید بنا به دستور تک نموده و مرز بین‌المللی را ترمیم نمائید.

۶ - آماده باشید بنابه دستور احتیاط نزاچا را عبور از خط دهید و زیر امر نزاچا

قرار گیرید.

۷ - آماده باشید بنابه دستور تک را به داخل خاک کشور دشمن ادامه دهید.

ت - تیپ ۳ زرهی:

۱ - مواضع فعلی را مستحکم‌تر نموده و با فاصله‌های معین سدهای خاکی و سنگر مواضع جلوتر را در منطقه مربوطه تهیه و اشغال نمائید.

۲ - با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی مداوم شبانه و روزانه منظم محدود نظامی در جبهه جناحین و عمق آرایشات دشمن را با وارد کردن دائمی خسارات و تلفات به نیروهای دشمن متجاوز را در منطقه تضعیف و توان رزمی او را کاهش دهید.

۳ - آماده باشید بنابه دستور تک نموده و مرز بین‌المللی را ترمیم نمائید.

۴ - آماده باشید بنابه دستور با یگان حمله‌ور شمالی نزاچا الحاق نمائید.

۵ - آماده باشید بنابه دستور تک را تا انهدام کامل دشمن و ساقط نمودن رژیم

بعثی دشمن ادامه دهید.

ث - گردان ۲۸۳ سوار زرهی:

- ۱ - مواضع تعیین شده را تهیه و اشغال نمائید.
- ۲ - مواضع ساحل شرقی کارون را از کوت عبدالله به سمت اهواز در عمق تهیه کنید و بنابه دستور اشغال نمائید.
- ۳ - آماده باشید پس از برقراری پل از روی رودخانه کارون عبور نموده و عقبه دشمن را مورد تهدید قرار داده و دشمن را در منطقه مربوطه منهدم نمائید.
- ۴ - آماده باشید بنابه دستور رو پوشش جناح تیپ لشکر را به عهده بگیرید.
- ۵ - آماده باشید بنابه دستور در احتیاط لشکر باشید.

ج - گردان ۴۲۹ مهندس:

- ۱ - در تهیه مواضع به تیپ‌های ۱ و ۲ و ۳ و گردان ۲۸۳ سوارزرهی کمک نمائید.
- ۲ - گروهان‌های مهندس جلویی را هدایت نمائید.
- ۳ - محل احداث پل شناور را بر روی رودخانه کارون شناسایی و بنابه دستور پل را برقرار نمائید.
- ۴ - آماده باشید با عناصر درگیر نشده تامین منطقه عقب لشکر و یگان‌های گسترش یافته را برقرار نمائید.
- ج - گردان پل:
- ۱ - محل احداث پل شناور بر روی رودخانه کرخه و کرخه‌کور و کارون را شناسایی نمائید.
- ۲ - آماده باشید پل شناور در منطقه تیپ ۲ و ۳ زرهی و تیپ ۱ زرهی را بنابه دستور برپا نمائید.
- ۳ - طراح ده مورد نیاز یگان‌ها را بنابه دستور آماده نمائید.
- ح - گردان ۴۷۹ مخابرات:
- ۱ - ارتباط مطمئن و مضاعف بین قرارگاه لشکر و یگان‌های در خط را برقرار سازید.

۲ - هریک از تیپ‌های در خط را با یک دسته جلوئی پشتیبانی نمائید.

خ - پشتیبانی لشکر:

برابر روش جاری عملیاتی یگان‌های لشکر را پشتیبانی نمائید.

د - ژاندارمری خوزستان:

۱ - تامین شهر سوسنگرد را با گروه عملیات نامنظم و سپاه پاسداران برقرار کنید.

۲ - تامین شهر هویزه را با سپاه پاسداران برقرار کنید.

ز - دژبان لشکر:

۱ - تامین پاسگاه فرماندهی لشکر را برقرار نمائید.

۲ - کنترل عابرین را ضمن کنترل عبور و مرور برقرار نمائید.

۳ - عملیات مربوطه به نقطه جمع‌آوری تیپ ۱ - ۲ - ۳ را با ایجاد پاسگاه‌های

کنترل اجرا کنید.

ر - توپخانه لشکری:

پیوست ت - سازمان برای رزم یگان‌های توپخانه.

ز - احتیاط:

۱ - فعلا گردان ۲۸۳ سوار زرهی.

۲ - از نزاجا درخواست احتیاط خواهد شد.

ژ - دستورات هماهنگی:

۱ - ساعت (س) پس از ابلاغ از قرارگاه تاکتیکی رده مقدم ابلاغ خواهد شد.

۲ - در صورت لزوم هر گونه تغییرات با دستورات جزء به جزء ابلاغ خواهد شد.

۳ - فعالیت‌های شناسایی برای کسب اطلاع از استعداد و توانایی‌های دشمن و

وضعیت زمین به محورهای پیشروی و قابلیت زمین برای مانور گذارها و معابر

رودخانه و نقاط مناسب برای پل زدن به طور مداوم هدایت گردد.

۴ - در هر زمان و مکان مناسب طرح به وسیله یگان‌های عمل‌کننده تمرین گردد

و آموزش‌های مربوطه تکمیل شود.

۵ - ارتباط و مخابرات بین یگان‌ها و عناصر مربوطه از هم اکنون برقرار و

آزمایش گردد.

۶ - هماهنگی‌های لازم بین فرماندهان و دیدبانان جلوی توپخانه و ناظرین مقدم هوایی قبل از عمل انجام گیرد که در تمام عملیات یگان از پشتیبانی موثر توپخانه و هوایی بی‌بهره نماند.

۷ - اهمیت حیاتی این عملیات برای عموم پرسنل تفهیم گردد و بستگی سرنوشت ملت و مملکت و انقلاب اسلامی ایران با این رزم به طور مداوم طی سخنرانی‌های موثر به پرسنل گوش‌زد گردد و تلاش همه جانبه و یک یک افراد خواسته شود و طی تمرینات و آموزش‌های روزانه افزایش میل جنگ‌جویی افراد ارزیابی و گزارش گردد.

۸ - هیچیک از موارد این طرح با هیچیک از وسایل مخابراتی جز تماس مستقیم و امربر مطمئن نباید مقامات مبادله شود.

۹ - استفاده از عوارض زمین - آماده کردن زمین برای سنگر و پناهگاه - استتار وسایل و سیم‌های تلفن - کنترل آتش و انضباط آتش تاکید می‌گردد.

۴ - اداری و لجستیک

الف - روش جاری عملیاتی لشکر و روش جاری اداری در مرحله یکم - دوم - سوم عملیات قابل اجراست.

ب - در مرحله چهارم برابر پیوست ث اداری.

۵ - فرماندهی مخابرات

الف - مخابرات دستور کار و دستور ثابت مخابراتی جاری لشکر برای کلیه مراحل عملیات قابل اجرا است.

ب - فرماندهی:

۱ - پاسگاه اصلی فرماندهی لشکر و مرکز عملیات تاکتیکی لشکر به ضرورت متحرک در مناطق تیپ‌ها می‌باشد.

۲ - پاسگاه فرماندهی لشکر و پاسگاه رده عقب در اهواز خواهد بود.

۳ - قرارگاه توپخانه لشکری به عنوان پاسگاه یدکی فرماندهی لشکر در تپه‌های فولی آباد مستقر می‌شود.

۴ - محل پاسگاه فرماندهی یگان‌ها تا رده گردان داخل در طرح‌ها تعیین شود.

۵ - سلسله مراتب فرماندهی و روش تشکیل مرکز عملیات تاکتیکی برابر روش جاری عملیاتی لشکر خواهد بود.
رسید اطلاع دهید.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی
معتبر است به جای رئیس رکن ۳ - سرگرد زندی

پیوست‌ها و گیرندگان:

پیوست‌ها:

الف - اطلاعات

ب - کالک عملیات (حذف شده)

پ - طرح پشتیبانی آتش

ت - سازمان برای رزم یگان‌های توپخانه

ث - اداری

ج - مخابرات متعاقبا ارسال می‌شود.

گیرندگان:

نسخه ۲ از ۲۲ نسخه

نسخه ۳ از ۲۲ نسخه

نسخه ۴ از ۲۲ نسخه

تیمسار فرماندهی نزاجا (مدعملیات)

تیمسار . ق . مقدم جنوب (دزفول)

فرماندهی لشکر ۲۱ پیاده حمزه

پیوست (الف) خلاصه اطلاعات به دستور عملیاتی

صفحه ۱ از ۸ صفحه

۱ - خلاصه فعالیت دشمن در مدت دوره:

قرارگاه لشکر ۹۲ زرهی

الف - فعالیت زمینی

۱۷ آذرماه ۵۹

منطقه بستان - سوسنگرد - حمیدیه

۱ - در محور حلفائیه، سوبله، بستان دشمن در مرحله یکم با تک خود توانست از طریق این محور پس از تصرف بستان از طریق جاده خاکی شمال بستان پس از عقب زدن تیپ ۳ خودی مستقر در ارتفاعات الله‌اکبر در سه کیلومتری شرق سوسنگرد با زدن پل این شهر را به تصرف درآورد ولی بر اثر فشار نیروهای خودی مجبور به ترک این منطقه گردید و به طور کلی یک قسمت از نیروی دشمن از همین محور از مرز خارج شد و یک قسمت دیگر از نیروی دشمن خود را به جنوب سوسنگرد و منطقه کرخه کور و اطراف سعدون حمودی رساند.

۲ - دشمن برای دومین بار از محور یادشده در فوق با استفاده از نیروهای تازه نفس به استعداد دو تیپ (یک تیپ در خط و یک تیپ در احتیاط) با عوض کردن تاکتیک خود پس از رسیدن به بستان نیروهای خود را به دو قسمت تقسیم کرده یک قسمت آن پس از تصرف بستان به سمت سوسنگرد پیشروی نموده و خود را در مقابل قریه فیئخی و جنوب پل سابله رساند و با ایجاد گروه رزمی مرکب از یگان تانک و مکانیزه تعدادی از قراء نزدیکی سوسنگرد را تا دهلاویه دراختیار گرفت.

استعداد نیروی دشمن در محور بستان - سوسنگرد که ارتفاعات الله‌اکبر را نیز شامل می‌شود.

تیپ ۱۲ زرهی (ـ)، گردان ۲ مکانیزه از تیپ ۱۰، گردان ۲ نیروی مخصوص، یک آتشبار موشکی سام ۷، یک آتشبار ضدهوایی شلیکا، یک گردان توپخانه ۱۳۰ میلیمتری.

این نیرو را تیپ ۱۰ زرهی (ـ) از لشکر ۱۰ پشتیبانی خواهد کرد و قادر است ظرف ۳ تا ۴ ساعت خود را به یگان‌های درگیر برساند.

۳ - نیرویی که به طرف کرخه کور رفته بود با تقویت‌هایی که از طریق نیروهای

منطقه حردان شدند در سعدون حمودی (جنوب جاده سوسنگرد - حمیدیه) مجتمع شدند و ماموریت دارند که منطقه سوسنگرد و هویزه و دهات اطراف آنها را پاک‌سازی و متصرف شوند و جاده حمیدیه - سوسنگرد را تامین و عبور از رودخانه کرخه از سبحانیه و عمل الحاق با نیروهای بستان - سوسنگرد تیپ ۳ را عقب زده و حمیدیه را نیز تصرف نمایند.

استعداد نیروی کرخه کور - سعدون حمودی شامل:

الف - استعداد نیرو و زیرامر:

۱ - لشکر ۹ زرهی (-)

۲ - دو گردان از نیروی مخصوص تیپ ۲۱

۳ - گردان تانک از تیپ ۳۰ زرهی لشکر ۶ زرهی

۴ - گردان ۲ مکانیزه تیپ ۸ مکانیزه لشکر ۳ زرهی

۵ - گردان ۲ پیاده کوهستان تیپ ۲۳ لشکر ۸ کوهستانی

۶ - گردان ۱ مکانیزه تیپ ۱۵ مکانیزه لشکر ۵ مکانیزه

۷ - گروهان کماندو و القافی لشکر ۷ پیاده

۸ - گروهان کماندو و ابن‌زیاد لشکر ۷ پیاده

۹ - گردان‌های توپخانه ۳۰ - ۱۱۶ - ۱۱۵

۱۰ - یگان‌های ضدهوایی - آتشبار گردان ۳۱ - یک آتشبار از گردان ۹۹ -

آتشبار گردان ۱۴۲ - آتشبار ۴ از گردان ۹۲ - آتشبار ۳ از گردان ۵۸ - آتشبار از

گردان ۹۲

ب - یگان‌های جداشده

۱ - قرارگاه تیپ ۱۴ مکانیزه با گردان ۳ مکانیزه زیر امر لشکر ۱۰ زرهی (در

دزفول)

۲ - گروه رزمی غزه زیر امر لشکر ۱ مکانیزه (در دزفول)

۴ - دشمن با ترکیب یگان‌های زیر از طریق محورهای یادشده به سوسنگرد

حمله نمود.

الف - یک نیروی دشمن از طریق تپه‌های فینخی تا سبحانی.

ب - یک نیروی دیگر دشمن از طریق محور بستان - سابله تا سوسنگرد.

پ - نیروی مستقر در سعدون حمودی خود را تا ابوحمیظه رسانده و متکی به جاده یک گروهان تانک و دوگردان کماندو وارد شهر سوسنگرد شد لیکن با مقابله با تک نیروهای خودی مستقر در سوسنگرد و تیپ ۲ خودی دشمن با دادن خسارات و تلفات سنگین مجبور به ترک شهر و عقب‌نشینی شد و در شمال شهر سوسنگرد تا ارتفاعات الله‌اکبر و تپه‌های فینخی و در محور بستان - سوسنگرد تا ۶ کیلومتری غرب سوسنگرد و از جنوب تا سعدون حمودی عقب‌نشینی کرد.

۵ - مجددا در تاریخ ۵۹/۹/۲ دشمن جهت تصرف سوسنگرد به ابوحمیظه حمله کرد که با مقابله شدید نیروهای خودی روبرو شده شکست خورده و تا سعدون حمودی و کنار کرخه‌کور عقب رفته و اکنون موقعیت خود را در اطراف کرخ‌کور تا ۸۰۰ متری خرابه مرعی تثبیت نموده است و اخیرا به طرف هویزه نیز تیم شناسایی فرستاده و قصد گسترش به آن سمت را نیز دارد.

منطقه اهواز (محور اهواز - حمید)

دشمن توانست با نیروهایی به استعداد یگان‌های مصرحه زیر همراه با سایر یگان‌های پشتیبانی رزمی خود تا ۱۵ کیلومتری اهواز در منطقه حردان و بنی‌تمیم و شمال‌شرقی و جنوب‌غربی آن در حد فاصل کارون و کرخه‌کور خود را رسانده و موقعیت خود را تثبیت و شهر اهواز را با تیراندازی ایذایی تهدید نماید.

توضیح: یگان‌های یاد شده را تیپ ۱۵ مکانیزه لشکر ۵ به صورت احتیاط که

در کیلومتر ۴۰ اهواز - خرمشهر مستقر است تقویت می‌نماید.

(۱) قرارگاه عملیاتی لشکر ۵ مکانیزه با قرارگاه تیپ ۲۰ لشکر ۵ مقابل روستای

تختیه در مختصات (۵۴۸۰۰-۵۸-۵۰۰) مستقر می‌باشد.

(۲) گردان ۱ تیپ ۲۰ لشکر ۵ با یک گروهان تانک از گد ۱۰ تانک ل ۵ از

محل قرارگاه تیپ تا کیلومتر ۴۰ جاده اهواز - خرمشهر را تامین می‌نماید.

- (۳) گردان ۲ تیپ ۲۰ لشکر ۵ با یک گروهان تانک از لشکر ۱۰ تانک لشکر ۵ در جنوب روستای تختیه.
- (۴) گردان ۳ تیپ ۲۰ لشکر ۵ از پادگان حمید کیلومتر ۴۰ به طرف کیلومتر ۶۰ جاده اهواز - خرمشهر گسترش یافته.
- (۵) قرارگاه تیپ ۸ مکانیزه لشکر ۳ زرهی در ۲ کیلومتری جنوب دب حردان.
- (۶) گردان ۱ و ۳ تی ۸ مکانیزه لشکر ۳ در ۲ کیلومتری جنوب دب حردان.
- (۷) گردان ۲ تی ۸ مکانیزه ل ۳ در تاریخ ۵۹/۹/۶ با ۴۶ دستگاه نفربر پی‌ام‌پی یک به یگان‌های لشکر ۹ (احتمالا تیپ ۳۵) در ساحل کرخه کور مامور گردیده است.
- (۸) گردان ۳ تانک تی ۸ ل ۳ با ۴۶ دستگاه تانک تی ۶۲ در ۲ کیلومتری جنوب دب حردان.
- (۹) گردان تانک الحسن تابع تیپ ۲۰ ل ۵ در بالاتر از امامزاده سیدطاهر (۵/۱) کیلومتری جنوب شرقی رمضیه (کنارجاده) مستقر می‌باشد (احتمالا همان گذ تانک علی از تی ۲۶ می‌باشد)
- (۱۰) تیپ ۱۵ مکانیزه ل ۵ در احتیاط یگان‌های در خط و از کیلومتر ۵۰ به طرف خرمشهر در کنار جاده اهواز - خرمشهر گسترش یافته است.
- (۱۱) گردان ۱۵ توپخانه ۱۳۰ م م در دب سلیمان در مختصات (۵۴۵۰۰-۵۹۰۰) مستقر می‌باشد.
- (۱۲) یک گردان توپخانه در ۱ کیلومتری جنوب حردان.
- (۱۳) گردان ۳۶ توپخانه صحرائی بین سیدطاهر و دب حردان مستقر می‌باشد.
- (۱۴) یک آتشبار ۵۷ م م در مختصات (۵۴۸۰۰-۵۸۵۰۰) مستقر و تامین هوایی محل استقرار قرارگاه لشکر ۵ و تیپ ۲۰ را برقرار می‌کند.
- (۱۵) یک آتشبار هدف‌یاب (الاستمکان) در حدود ۲ کیلومتری امامزاده سیدطاهر بین جاده اهواز - خرمشهر و راه آهن.
- (۱۶) مقاومت شدید نیروی خودی و آب‌گرفتگی منطقه حردان دشمن با ایجاد سدخاکی حدود دو کیلومتر خود را به عقب کشیده است و حالت پدافندی گرفته.

ب - محل عناصر مقدم دشمن:

۱ - در محور بستان سوسنگرد در شمال غربی سوسنگرد و جنوب غربی سوسنگرد در حدود ۲ یا ۳ کیلومتری سوسنگرد.

۲ - در محور سعدون حمودی در ۸۰۰ متری خرابه مرعی.

۳ - در محور اهواز - حمید در ۳ کیلومتر بعد از قریه حردان در شرق جاده در یونیت شرکت نفت.

پ - هدف‌های احتمالی جهت جنگ‌افزارهای هسته‌ای وجود ندارد.

ت - فعالیت هسته‌ای ندارد

ث - فعالیت ش م ر تاکنون دیده نشده

ج - فعالیت هوایی دشمن علاوه بر استفاده از هواپیمای جنگی اخیراً چند فروند هلیکوپتر در منطقه وارد جنگ نموده و به یگان‌های خودی حمله نموده است.

چ - متفرقه الف - دشمن در محور خرمشهر اهواز در منطقه آب تیمور پدافند می‌نماید و بر روی شهر اهواز تیراندازی ایزدایی توپخانه در شبانه روز دارد.

ب - دشمن قصد دارد به شهر سوسنگرد و هویزه حمله نموده و از طریق جاده اسفالت و ارتفاعات الله‌اکبر حمله را به طرف حمیدیه ادامه بدهد بدین طریق ارتفاعات فولی‌آباد را تهدید نماید.

پ - دشمن احتمالاً در حوالی بین کوت‌عبداله و دارخوین از رودخانه کارون گذشته و به طرف اهواز حرکت و اهواز را تهدید و به محاصره نماید.

ت - دشمن قادر است از عوامل خود فروخته و عوامل جبهه تحریر خوزستان و ستون پنجم خود در شهرهای خوزستان ایجاد ناامنی نماید.

۴ - تلفات و ضایعات:

الف - تلفات پرسنلی:

۱ - کشته و زخمی: افسر و درجه دار و سرباز ۴۹۵۵ نفر

۲ - اسیر جنگی: افسر ۲۱ نفر - درجه‌دار ۵۲ نفر - سرباز ۱۹۷ نفر - غیرنظامی ۴ نفر

۳ - پناهنده: افسر ۹ نفر - درجه دار ۱۴ نفر - سرباز ۲۱ نفر - غیرنظامی ۳ نفر
ب - ضایعات:

تانک ۱۲۴۵ دستگاه - توپ ۲۰۶ عراده - نفربر ۷۸ - خودرو مهمات ۹۰ دستگاه -
خودرو معمولی ۲۷۴ دستگاه.

۵ - سدها و موانع:

الف - سد

دشمن در منطقه حردان به جهت جلوگیری از آب گرفتگی سد خاکی ایجاد نموده
لیکن در این کار ناموفق بود

ب : مواضع:

دشمن برای جلوگیری از دست برد عملیات چریکی اطراف مواضع خود را
مین گذاری نمود.

۶ - فعالیت اداری:

دشمن پرسنل احتیاط خود را از داخل و خارج از کشور احضار به خدمت نموده
است.

۷ - هویت جدید:

الف یگانها: در هویت یگانها تغییر حاصل نشده است.

ب - شخصیت‌های برجسته - فرمانده تیپ ۴۳ در عملیات حمله به سوسنگرد به
هلاکت رسید و فرمانده لشکر ۹ نیز زخمی شده و به بصره اعزام گردید و به جای وی
سرهنگ ستاد محمد صالح یونسی فرمانده لشکر است بقیه هویت شخصیت‌ها به ضمیمه
الف مراجعه شود.

۸ - حرکات دشمن: دشمن هرروز برای فریب یگان مقابل اقدام به نقل و انتقالات
یگان‌های خود در منطقه می‌نماید.

۹ - برآورد تعداد ونوع خودروها:

الف - گردان زرهی - دارای ۴۴ دستگاه تانک سازمانی.

ب - گردان مکانیزه دارای ۵۱ دستگاه نفربر سازمانی.

پ - نوع تانک‌ها تی ۶۳ و تی ۵۵ و تی ۵۴ می‌باشد. احتمالاً جدیداً تی ۷۲ نیز وارد عمل نموده است.

۱۰ - وضعیت جو و زمین:

الف - زمین: دشمن در منطقه مهمترین نقاط را از نظر تسلط و رهایی از آب‌گرفتگی انتخاب نموده است.

ب - جو : در مدت دوره بارندگی وجود نداشته و دید و تیر برای طرفین مساوی بود.

۱۱ - توانایی‌ها و آسیب‌پذیری‌های دشمن:

الف - توانایی‌ها:

۱ - دشمن قادر است با یک تک هماهنگ شده از جناح (الله‌اکبر - دهلاویه) و سعدون حمودی به سوسنگرد تک بنماید.

۲ - دشمن از توانایی قابل ملاحظه‌ای در زدن پل و ایجاد میادین مین و سنگرهای بتنی برخوردار است.

۳ - عملیات آفندی دشمن در قالب پدافندی انجام می‌شود به این معنی که از حالت پدافندی آفند خود را آغاز می‌نماید.

۴ - از سلاح ضدتانک حداکثر استفاده را می‌نماید و معمولاً این نوع جنگ‌افزار را در دفاع خود در رده دوم قرار می‌دهد.

۵ - از آتش توپخانه حداکثر بهره‌برداری را می‌نماید.

۶ - سیستم پدافند هوایی دشمن قابلیت پدافندی او را افزایش می‌دهد.

۷ - ارتباط و مخبرات دشمن در مقام مقایسه با نیروی خودی از امتیاز قابل ملاحظه‌ای برخوردار است و قدرت استراق سمع آن درجه بالایی است.

۸ - در تخلیه پرسنل و وسائل از توانایی خوبی برخوردار است.

۹ - از وسایل مهندسی در امر جاده سازی ساختن سنگرها حداکثر استفاده را می‌نماید.

۱۰ - تغییر مکان‌های سریع تعویض یگان‌های آسیب دیده و فرسوده به رده‌های عقب

۱۱ - استفاده از پرسنل ارتشی خلقی برای تامین منطقه عقب.

ب - آسیب‌پذیری‌های دشمن:

۱ - طولانی شدن خطوط مواصلاتی و عدم تغذیه مناسب افراد دشمن.

۲ - به علت طولانی شدن جنگ و همچنین عقاید مذهبی اقلیتی از افراد (سرباز درجه‌دار) دشمن انگیزه جنگیدن ندارند و این میل به خصوص در بین افراد شیعه مذهب قوی است.

۳ - وارد عمل نمودن افراد احتیاط که از آموزش کافی برخوردار نیستند.

۴ - در صورت بارنگی تحرک و تدارک یگان‌های دشمن بسیار مشکل خواهد بود.

۵ - در مقابل عملیات چریکی بسیار آسیب‌پذیرند به طوری که از ترس ضربات چریکی شبها استراحت نکرده و روزها به نوبت استراحت می‌کنند.

۱۲ - نتیجه:

دشمن قصد آفند مجدد به شهرستان سوسنگرد و هویزه و ارتفاعات مجاور را دارد تا بتواند نیروهای خود را در زمستان از شدت سرما و بارندگی نجات دهد و ضمناً از نظر مسیر تدارکات از طریق سوسنگرد - بستان - جلفائیه - عماره آسان‌تر نماید.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ زرهی ستاد قاسمی

اصل به امضاء رسیده است و این نسخه معتبر است

ضمیمه الف : هویت شخصیت‌ها

- ۱ - فرماندهی تیپ ۲۰ به عهده سرهنگ مزعل می‌باشد که اخیراً این افسر فرمانده گردان ۳ تیپ مزبور بوده و به علت جدیت در انجام امور محوله با تصویب وزیر دفاع به این سمت منصوب شده است. حدود انتصاب ۱۳۵۹/۸/۱۵ .
- ۲ - فرمانده لشکر ۱۲ زرهی سرتیپ ستاد جواد سعید شیط که قبلاً فرمانده تیپ ۲۰ بوده است می‌باشد.
- ۳ - فرمانده تیپ ۸ سرهنگ ۲ ستاد فیصل مزعل.
- ۴ - فرمانده گردان ۱ تیپ ۸ سرگرد ستاد جمیل شعلان
- ۵ - فرمانده گردان ۳ تیپ ۸ سرهنگ ۲ ستاد جمیل.
- ۶ - فرمانده آتشبار هدف یا ب (الاستمکان) سرهنگ حاجی عباس
- ۷ - فرمانده لشکر ۵ سرتیپ ستاد صلاح‌الدین (افسریست جدی و وفادار به صدام حسین) و چون خیلی به پرسنل محبت می‌کند به نام ابوعمار معروف است.
- ۸ - فرمانده گردان ۲ پیاد مکانیزه تیپ ۲۰ سرگرد ستاد مهدد
- ۹ - فرمانده گردان ۱ مکانیزه تیپ ۲۰ سرگرد ستاد سردار.

پیوست پ (طرح پشتیبانی آتش) به طرح عملیات کاشف

۱ - وضعیت:

الف - نیروهای دشمن پیوست الف اطلاعات به طرح عملیاتی کاشف.

ب - نیروی خودی

۱) نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران عملیات پدافند داخلی را همچنان در مناطق استان‌های ارومیه - کردستان و کرمانشاهان بر علیه عوامل مسلح مزدور ادامه داده و حملات ستون‌های مزدور بعثی عراق را در مناطق کرمانشاه - ایلام و خوزستان متوقف کرده و در مقدم‌ترین مواضع دفاعی ممکنه آن را سد می‌کند و هم اکنون با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی محدود دشمن را تضعیف کرده و سپس در ساعت (س) روز (ر) با هدایت عملیات آفندی در محورهای اندیمشک - عین‌خوش - دوسلک نیروهای دشمن را در منطقه نابود کرده و با گسترش عملیات در سایر جبهه‌ها خط مرز بین‌المللی را ترمیم و آماده می‌شود بنابه دستور عملیات را به منظور سرنگون کردن رژیم کافر صدام حسین به داخل خاک کشور عراق بکشاند.

۲) نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران عملیات لشکر زرهی را در صورت مساعد بودن هوا پشتیبانی می‌نماید.

۳) فرماندهی اروند دفاع خرمشهر - آبادان - ماهشهر را ادامه می‌دهد.

۴) لشکر ۲۱ پیاده

الف - در جریان هدایت عملیات پدافندی مواضع مقدم و شناخته شده دشمن و تاسیسات لجستیکی دشمن را در معرض حملات آتش مستقیم و غیرمستقیم سلاح سنگین و اجتماعی قرار می‌دهد.

ب - در هر فرصت ممکن سرپل موجود را از هر طرف توسعه می‌دهد.

پ - عبور لشکر ۱۶ را از خط آن لشکر پشتیبانی می‌نماید.

ت - پس از عبور لشکر ۱۶ احتیاط قرارگاه تاکتیکی رده مقدم نزاچا را

تشکیل می‌دهد.

ث - آماده می‌شود متناسب با پیشرفت حمله لشکر ۱۶ لشکر را با عناصر لازم دنبال نموده و عناصر باقیمانده عوامل دشمن را اسیر و یا نابود سازد.

ج - آماده می‌شود پس از موفقیت لشکر ۱۶ بنابه دستور تپه‌های علی‌گره‌زد و رادار سرخه را اشغال نماید.

پ - زیر امر و جداشده:

- ۱ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۰۱ هویتزر ۱۰۵ م م (کشتی) زیر امر
- ۲ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۰۱ هویتزر ۱۰۵ م م (کشتی) زیر امر
- ۳ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۶۹ موشکی کاتیوشا ۱۲۲ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۴ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۳۳ توپخانه ۱۳۰ م م (کشتی) زیر امر
- ۵ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۴۳ توپخانه ۱۳۰ م م (کشتی) زیر امر
- ۶ - آتشبار یکم گردان ۳۸۱ هویتزر ۱۵۵ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۷ - آتشبار سوم گردان ۳۸۱ هویتزر ۱۵۵ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۸ - آتشبار یکم گردان ۳۸۷ توپخانه ۱۷۵ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۹ - آتشبار دوم گردان ۳۸۷ توپخانه ۱۷۵ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۱۰ - گردان ۳۸۸ (-) توپخانه ۱۷۵ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۱۱ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۹۰ هویتزر ۲۰۳ م م (خودکشتی) زیر امر
- ۱۲ - گردان ۳۳۷ توپخانه پدافند هوایی شلیکا ۲۳ زیر امر
- ۱۳ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۰۷ توپخانه پدافند هوایی ۲۳ م م (کشتی) زیر امر
- ۱۴ - یک دسته از گردان ۳۶۵ توپخانه پدافند هوایی ۲۳ م م (کشتی) زیر امر

۲ - ماموریت

الف - لشکر ۹۲ زرهی از مواضع فعلی مستقر در شرق ارتفاعات الله‌اکبر و ملیحان و شمال آب‌تیمور و جنوب شرقی کرخه - شمال کرخه‌کور در مقابل طراح ۱ و ۲ و ۰ مقابل سوسنگرد پدافند می‌نماید.

ب - پدافند محور آبادان - اهواز را در عمق سازمان داده و حوالی کوت عبدالله را

کنترل می‌نماید.

پ - با هدایت عملیات چریکی و اجرای عملیات رزمی و مداوم شبانه و روزانه منظم و محدود نظامی در جبهه جناحین و عمق آرایشات دشمن. معابر تقویتی و لجستیکی دشمن را با وارد کردن دائمی خسارات و تلفات به نیروهای دشمن متجاوز را در منطقه تضعیف نموده و توان رزمی او را کاهش می‌دهد.

ت - دفاع شهرها و تاسیسات صنعتی و اقتصادی منطقه را با امکانات موجود پیش‌بینی و برحسب ضرورت برقرار می‌نماید.

ث - به نسبتی که توان رزمی دشمن کاهش می‌یابد و به تدریجی که قدرت رزمی لشکر با تجدید سازمان مقرر افزایش می‌یابد در هر موقع مناسب به دشمن ناتوان شده تک نموده و نیروهای وی را منهدم می‌نماید.

ج - پدافند برعلیه حملات هوای دشمن را در منطقه ۵ طرح‌ریزی و هدایت می‌کند.

چ - آماده می‌گردد در هر فرصت مناسب حمله را جهت آزاد کردن مناطق اشغالی و ترمیم خط مرز بین‌المللی به سمت غرب ادامه داده و نیروهای دشمن را در منطقه نابود می‌سازد.

ح - آماده می‌گردد بنابه دستور پس از ترمیم مرز بین‌المللی حمله را به منظور سرنگون کردن رژیم کافر به خاک کشور عراق ادامه دهد.

۳ - اجرا

الف - تدبیر عملیات (پیوست ب کالک عملیات) حذف شده.

۱ - مانور

الف - هدایت عملیات نامنظم و اجرای آتش‌های هوانیروز و توپخانه شب‌ها به صورت آتش ایدایی و روزها برای انهدام توپخانه‌ها و وسائط زرهی و نفرات دشمن.

ب - هدایت عملیات پدافند و با تیپ‌های ۱ و ۲ و ۳ و گردان ۲۸۳

سوارزرهی اساس این عملیات متوقف کردن و سد نمودن تعرض دشمن در مقدم‌ترین مواضع متناسب سپس وارد کردن تلفات و خسارات عمده و جزئی همه جانبه از جبهه جناحین و عمق سازمان رزمی و تدارکاتی دشمن به منظور تضعیف و کاهش توانائیهای رزمی متجاوز با هدایت عملیات چریکی و حملات محدود شبانه و روزانه و اجرای آتش‌های مداوم توپخانه و هوانیروز هوایی و هدایت حملات محدود در جبهه‌ها و انهدام نیروهای دشمن در منطقه و ادامه عملیات تا ترمیم مرز بین‌المللی و ادامه آن بنادستور.

۲ - پشتیبانی آتش:

الف (عملیات پدافندی

۱ - عملیات پدافندی لشکر ۹۲ زرهی به وسیله کلیه آتش‌های موجود در

منطقه پشتیبانی می‌گردد.

۲ - عملیات گروه‌های نامنظم در منطقه به وسیله آتش توپخانه پشتیبانی

می‌گردد.

ب (برای پشتیبانی از تک محدود هر یک از تیپ‌ها آتش تهیه طرح‌ریزی و بنا به دستور اجرا می‌گردد و سپس عملیات آفندی تیپ به وسیله آتش‌های موجود پشتیبانی می‌گردد.

پ (تقدم کلیه آتش‌های پشتیبانی در عملیات پدافندی با خطرناک‌ترین معابر و در عملیات آفندی با یگان آفندکننده می‌باشد.

ب - پشتیبانی هوایی:

۱ - کلیه پروازهای هوایی موجود برای نیروهای مستقر در جنوب محدود

است این آتش‌ها برای تکمیل آتش‌های دیگر به کار خواهد رفت در شرایط نامساعد جوی و شب پرواز انجام نمی‌گیرد.

۲ - تخصص‌ها:

الف (نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی عملیات لشکر ۹۲ زرهی را روزانه

با ۲ سورتی شناسایی و ۱۴ سورتی تاکتیکی پشتیبانی می‌نماید.

ب) تقدم پرواز جنگنده‌های نیروی هوایی با خطرناک‌ترین معبر در پدافند و با یگان تک‌کننده در آفند می‌باشد.

پ) پرسنل نیروی هوایی تخصصی به لشکر ۹۲ عبارتست:

- تیم پشتیبانی هوایی یک تیم رابط مرکز عملیات تاکتیکی لشکر.

- تیم ناظر مقدم هوایی ۳ تیم در لشکر

۳ - متفرقه:

ضمیمه (طرح آتش هوایی به پیوست پ طرح پشتیبانی آتش (حذف شده)

پ - پشتیبانی هوانیروز:

۱) کلیات: هواپیمای نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران قادر

است روزانه با ۱۵ سورتی پرواز تاکتیکی لشکر ۹۲ زرهی را پشتیبانی نماید.

هلی‌کوپترها قادرند با ارتباط با عناصر خودی مستقر در منطقه روی

هدف‌های هدایت و ماموریت محوله را انجام دهند.

۲) تخصص‌ها:

الف) عناصری از هواپیمایی نیروی زمینی در پشتیبانی از عملیات

لشکر در منطقه موجود و بنابه درخواست آماده اجرای ماموریت می‌باشند.

ب) پرسنل هوانیروز تخصصی به لشکر یک تیم رابط در مرکز

عملیات تاکتیکی لشکر می‌باشد.

۳) متفرقه: ضمیمه ۲ طرح آتش هوانیروز به پیوست پ طرح پشتیبانی

آتش (حذف شده)

ت - پشتیبانی توپخانه:

۱ - کلیات

الف) توپخانه عملیات پدافندی لشکر را با اجرای آتش‌های دیدبانی

شده و بنابه درخواست در منطقه جلو هر یک از تیپ‌ها و همچنین با

اجرای آتش‌های دیدبانی نشده عمق در منطقه گسترش دشمن پشتیبانی

می‌نماید.

ب) عملیات آفندی لشکر را اجرای آتش تهیه پشتیبانی می‌شود
آتش تهیه برای عملیات آفندی طرح‌ریزی خواهد شد.

۲ - سازمان برای رزم توپخانه:

الف) توپخانه صحرائی:

سازمان برای رزم

(۱) گد ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ م م خ ک کمک مستقیم تیپ ۱

(۲) گد ۳۳۰ ت ۱۵۵ م م خ ک تقویت آتش گد ۳۱۲ ت

(۳) گد ۳۲۰ ت ۱۵۵ م م خ ک کمک مستقیم تیپ ۲

(۴) آتشبار عملیاتی از گد ۳۳۳ ت ۱۳۰ م م ک تقویت آتش گد

۳۲۰ توپخانه

(۵) آتشبار دوم گد ۳۸۷ ت ۱۷۵ م م خ ک عمل کلی تقویت

آتش گردان ۳۲۰ توپخانه

(۶) گردان ۳۸۸ (-) توپخانه ۱۷۵ م م خ ک عمل کلی تقویت

آتش گردان ۳۱۸ توپخانه

(۸) گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ م م خ ک کمک مستقیم تیپ ۳

(۹) آتشبار عملیاتی گد ۳۰۱ توپخانه ۱۰۵ م م (کششی) عمل کلی

(۱۰) آتشبار عملیاتی گد ۳۰۲ توپخانه ۱۰۵ م م (کششی) عمل کلی

(۱۱) آتشبار عملیاتی گد ۳۶۹ توپخانه ۱۲۲ م م موشکی کاتیوشا

(خ ک) عمل کلی

(۱۲) آتشبار عملیاتی گردان ۳۴۳ ت ۱۳۰ م م (کششی) عمل کلی

(۱۳) آتشبار یکم گردان ۳۸۱ ت ۱۵۵ م م (خ ک) عمل کلی

(۱۴) آتشبار سوم گردان ۳۸۱ توپخانه ۱۵۵ م م (خ ک) عمل کلی

(۱۵) آتشبار یکم گردان ۳۸۷ توپخانه ۱۷۵ م م (خ ک) عمل کلی

(۱۶) آتش‌های عملیاتی گردان ۳۹۰ توپخانه ۲۰۳ م م (خ ک)

عمل کلی

ب (توپخانه پدافندی هوایی:

۱ - پدافند هوایی مستقر در اهواز شامل

الف - گردان ۳۳۷ پدافند هوایی شلیکا ۴ لوله ۲۳ م م (خ ک)
ب - گد ۳۶۶ پدافند هوایی دو لوله ۵۷ م م خ ک و توپخانه
۲۳ م م زیر امر

پدافند هوایی منابع حیاتی ثابت و نیمه ثابت در منطقه را به
عهده داشته و با تمام تلاش از نفوذ هواپیماهای دشمن جلوگیری و
آنها را نابود نمائید.

۲ - پدافند هوایی مستقر در یگان‌های رزمی و پشتیبانی رزمی

شامل:

الف - دسته یکم آتشبار عملیاتی گد ۳۰۷ پدافند هوایی در تیپ ۳
ب - دسته دوم آتشبار عملیاتی گد ۳۰۷ پدافند هوایی در تیپ ۱
پ - رسدهای توپ ۲۳ م م یگان‌های توپخانه زیر امر در هر
یک از تیپ‌ها به ترتیب تقدم پدافند هوایی یگان‌های توپخانه
قرارگاه‌ها و احتیاط را برقرار نمائید.

ت - ضمیمه ۳ طرح آتش توپخانه (حذف شده)

ث - ضمیمه ۴ کالک گسترش یگان‌های پدافند هوایی مستقر
در منطقه (حذف شده)

۴ - اداری و لجستیک

الف - پیوست ث به طرح عملیاتی کاشف

ب - میزان آماد موجود

۱ - ۱۰۵ م م هویتزر گلوله

۲ - ۱۲۲ م م موشکی کاتیوشا موشک

۳ - ۱۳۰ م م توپ گلوله

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۹۱/

گلوله	۴ - ۱۵۵ م م خودکشی هویتزر
گلوله	۵ - ۱۵۵ م م کششی هویتزر
گلوله	۶ - ۲۰۳ م م توپ هویتزر
گلوله	۷ - ۲۳ م م توپ ضدهوایی
گلوله	۸ - ۵۷ م م توپ ضدهوایی

۵ - فرماندهی و مخابرات

پیوست ج مخابرات به طرح عملیاتی کاشف

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

معتبر است

رئیس رکن ۳ - سرگرد زندی

پیوست ت سازمان برای رزم یگان‌های توپخانه به طرح عملیاتی کاشف

- ۱ - گردان ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ م (خ ک) کمک مستقیم تیپ ۱ زرهی
- ۲ - گردان ۳۳۰، ۱۵۵ م (خ ک) تقویت آتش گردان ۳۱۲ توپخانه
- ۳ - گردان ۳۲۰ توپخانه ۱۵۵ م (خ ک) کمک مستقیم تیپ ۲ زرهی
- ۴ - آتشبار عملیاتی از گردان ۳۳۳ توپخانه ۱۳۰ (خ ک) تقویت آتش گردان ۳۲۰ توپخانه

۵ - آتشبار دوم گردان ۳۸۷ توپخانه ۱۷۵ م (خ ک) عمل کلی - تقویت آتش گردان ۳۲۰

- ۶ - گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ م (خ ک) کمک مستقیم تیپ ۳ زرهی
- ۷ - گردان ۳۸۸ (-) توپخانه ۱۷۵ م (خ ک) عمل کلی تقویت آتش گردان ۳۱۸ توپخانه

- ۸ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۰۱ توپخانه ۱۰۵ م (کششی) عمل کلی
- ۹ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۰۲ توپخانه ۱۰۵ م (کششی) عمل کلی
- ۱۰ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۶۹ توپخانه ۱۲۲ م موشکی کاتیوشا (خ ک) عمل کلی

- ۱۱ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۴۳ توپخانه ۱۳۰ م (خ ک) عمل کلی
- ۱۲ - آتشبار یکم گردان ۳۸۱ توپخانه ۱۵۵ م (خ ک) عمل کلی
- ۱۳ - آتشبار سوم گردان ۲۸۱ توپخانه ۱۵۵ م (خ ک) عمل کلی
- ۱۴ - آتشبار یکم گردان ۳۸۷ توپخانه ۱۷۵ م (خ ک) عمل کلی
- ۱۵ - آتشبار عملیاتی گردان ۳۹۰ توپخانه ۲۰۳ م (خ ک) عمل کلی

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

معتبر است به جای رئیس رکن سوم - سرگرد هوشنگ زندی

پیوست ث (طرح پشتیبانی خدمات به طرح عملیاتی پدافندی، کاشف)

نقشه $\frac{1}{250000}$ اهواز

۱ - کلیات

- الف - این پیوست به منظور پشتیبانی اداری و لجستیکی یگان‌های سازمانی و زیر امر لشکر ۹۲ زرهی در عملیات پدافندی کاشف تهیه گردیده است.
- ب - پشتیبانی منطقه ۲ دزفول و عناصر اعزامی به اهواز پشتیبانی‌های لازم را از عناصر رزمی لشکر به عمل می‌آورند.
- پ - نقطه آمادگی طبقه ۱ و ۳ و ۵ در اهواز دایر و یگان‌ها را پشتیبانی خواهد کرد.
- ت - فرماندهی پشتیبانی لشکر با استفاده از یگان‌های سازمانی نیازمندی لجستیکی لشکر و یگان‌های زیر امر را از نقاط آمادی فراهم می‌نماید.

۲ - وسایل و خدمات

الف - آمادها:

(۱) طبقه ۱:

- الف - یگان‌ها جز در مواقع اضطراری از جیره طبخی استفاده خواهند کرد.
- ب - یگان‌ها ۲۴ ساعت جیره اضطراری و ۴۸ ساعت جیره عملیاتی را همراه داشته باشند.
- پ - نان مصرفی از خبازخانه پادگان و نان ماشینی که از تهران همه روزه به اهواز حمل می‌شود تامین می‌گردد.
- ث - در صورت تغییر مکان یگان‌ها کماکان از جیره طبخی استفاده خواهند کرد.

(۲) طبقه ۲:

- الف - جایگزینی طبقه ۲ به صورت مستقیم به یگان برابر روش تدارکاتی خواهد بود.

ب - حق تقدم با یگان در گیر

(۳) طبقه ۳:

الف - کلیه تانکرها و خودروها باک پر خواهند بود.

ب - تجدید آماد طبقه ۲ برابر روش جاری انجام می گیرد.

پ - حداکثر صرفه جویی با توجه به ماموریت از نظر سوخت به عمل آید.

(۴) طبقه ۴:

الف - یگانها بار مینا سیم خاردار و دستک و کلیه احتیاجات حفاظتی را به

همراه داشته باشند.

ب - کمبود را درخواست و دریافت دارند.

(۵) طبقه ۵ :

الف - بار میناء کلیه جنگ افزارهای سازمانی را همراه داشته باشند.

ب - تجدید آماد برابر روش جاری انجام خواهد شد.

پ - در این عملیات بجز مهمات کالیبر کوچک بقیه محدودیت دارند.

(۶) طبقه ۶ :

الف - یگانها با فروشگاههای سیار در عقب مواضع احتیاجات و نیازمندی

پرسنل را برطرف خواهند کرد.

(۷) طبقه ۷ :

الف - جایگزین طبقه ۷ به صورت تقسیم در منطقه انجام می گیرد.

ب - یگانها وسایل و وسائط از کار افتاده را سریعاً به منطقه پشتیبانی لشکر

واقع در اهواز تخلیه نمایند.

پ - اقلام کنترل شده متعاقباً ابلاغ خواهد شد.

(۸) طبقه ۸ :

الف - سطح آماد و ذخیره اقلام بهداری و دارو در لشکر ۴۵ روزه می باشد.

(۹) طبقه ۹ :

الف - طبقه ۹ برابر روش جاری

۱۰) طبقه ۱۰ :

حذف شده

۱۱) درخواست و توزیع نقشه برابر روش جاری

۱۲) تانکر آت یگان‌ها و قمقمه افراد همیشه پر و از مصرف آب غیر از تصفیه خودداری و پرسنل قرص‌های هالوزان را همراه داشته باشند.

۱۳) اغتنامی

الف- وسایل اغتنامی پس از بهره‌برداری اطلاعاتی سریعاً به اهواز تخلیه و بهره‌برداری از وسایل اغتنامی به صورت یک منبع آمادی فقط با اجازه نزاجا خواهد بود.

ب - ترابری :

۱ - از خودروهای سازمانی و واگذاری با حداکثر ظرفیت استفاده می‌شود.

۲ - هرگونه احتیاجات ترابری را گزارش نمائید.

پ - خدمات :

خدمات بهداری روش جاری

ت - تعمیر و نگهداری:

۱ - یگان‌ها تعمیرات سازمانی را در محل انجام خواهند داد.

۲ - گروهان جلویی تعمیر و نگهداری در تیپ ۱ و ۲ و ۳ تعمیرات رده ۳

را انجام می‌دهند.

۳ - آمادگاه دزفول تعمیرات رده ۴ را انجام خواهند داد.

۳ - تخلیه و بستری

الف - تخلیه:

۱ - تخلیه بیماران و مجروحین برابر روش جاری

۲ - در موقع ضروری تخلیه از راه هوا بنابه درخواست یگان‌ها

۲۹۶ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

ب - بستری کردن:

۱ - بیمارستان ۵۷۸ منطقه‌ای و سایر بیمارستان‌های منطقه آماده پذیرش بیماران و مجروحین است.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی
معتبر است رئیس ر ۴ لشکر - سرهنگ ۲ عسگری

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۲۹۷/

شماره ۱۴-۴۳-۲۰۱

امور پرسنلی و غیرارتشی طرح عملیاتی کاشف

تاریخ ۱۳۵۹/۹/۲۰

پیوست ()

ماده ۴ - پرسنل

الف - نگهداری استعداد یگان

۱ - گزارش های آمار

الف -

۱ - خلاصه وضعیت روزانه پرسنلی از روز (۱+ ر) هر ۲۴ ساعت یک بار از ساعت ۱۸:۰۰ تا ۱۸:۰۰ روز بعد طوری تهیه و ارسال نمایند که تا ساعت ۱۹:۰۰ به رکن یکم لشکر رسیده باشد.

۲ - گزارش نوبه‌ای پرسنلی را هر ۴۸ ساعت یک بار تهیه و طوری به رکن یکم ستاد لشکر ارسال که تا ساعت ۱۲:۰۰ به رکن یکم رسیده باشد.

ب -

درخواست

در گزارشات پرسنلی برای پرسنل حساس به طور آنی و برای سایر پرسنل به طور روزانه به شرح زیر انجام گیرد.

۱ - برای افسران با ذکر درجه - رسته - تخصص و تعداد

۲ - برای درجه‌داران با ذکر درجه - رسته - تخصص و تعداد

۳ - برای افراد فقط با ذکر تعداد

۳ - تهیه پرسنل:

الف - به منظور پر کردن کسور پرسنلی یگان‌های رزمی و پشتیبانی رزمی به طوری که هنگام شروع عملیات بتوان استعداد یگان‌ها را به حد پورسائتاژ مصوبه رسانیده و نیازمندی‌های پرسنلی را برای یک دوره عملیاتی برآورد و آمادگی رزمی آنها را تامین نمود.

ب - منابع تهیه

۱ - افسران :

الف - دانشجویان دانشکده افسری و آموزشگاه افسری جزء
ب - افسران کادر و استادان مراکز فرهنگی و پرسنل
بازنشسته بنابه درخواست لشکر و واگذاری نزاا
۲ - درجه داران:

الف - استفاده از دانش آموزان آموزشگاه‌های گروهبانی کادر
ثابت و صف
ب - احضار درجه داران دیپلمه وظیفه
۳ - افراد:

الف - احضار پرسنل خدمت منقضی که در مراحل احتیاط
می باشند.

ب - تقدم واگذاری پرسنل با یگان‌های درگیر در رزم و
یگان‌های رزمی و پشتیبانی رزمی و خدمات رزمی با هم آهنگی
رکن سوم لشکر خواهد بود.

پ - جایگزینی با ظرفیت کامل آماده پذیرش پرسنل
می باشد.

ب - اداره پرسنلی:

۱ - روش پرسنلی:

الف - امور مربوط به طبقه بندی - تعیین مشاغل - ترفیع و نقل و انتقالات و
تجدید طبقه بندی - تنزیل رتبه اخراج و بازنشستگی برابر روش جاری
ب - تا اطلاع ثانوی کلیه نقل و انتقالات بازنشستگی‌ها و انتصابات و
بازخریدی ممنوع می باشد.

۲ - افراد غیر نظامی:

از پرسنل داوطلب با تائید صلاحیت استفاده گردد.

۳ - زندانیان جنگی:

- الف - نقطه جمع‌آوری زندانیان جنگی در اهواز و ویس خواهد بود.
- ب - تخلیه زندانیان جنگی از مناطق عملیات به اهواز وسیله یگان‌های رزمی یا همکاری دژبان لشکر
- پ - ار تماس زندانیان جنگی با اشخاص غیر مسئول خودداری شود.
- ث - افراد محافظ و بدرقه زندانیان و اسرای جنگی تا نقاط پذیرش نزاجا (تهران) زیر امر افسر دژبان لشکر خواهند بود.
- ج - بازجویی اولیه وسیله یگان دستگیر کننده و بازجویی‌های بعدی وسیله متخصص مربوطه در نقاط پذیرش انجام می‌شود.
- چ - زندانیان جنگی به محض دستگیری برحسب وضعیت و برحسب درجه (افسر- درجه‌دار - سرباز - غیرنظامی) طبقه‌بندی گردند.
- ح - با دستگیرشدگان تا موقعی که هویت آنان روشن نشده مثل زندانیان جنگی رفتار گردد.
- خ - پس از دستگیری زندانیان جنگی خلع سلاح شده و کاوش بدنی انجام و اسناد و مدارکی که حاوی اخبار ثبت شده باشد از دارنده جدا شده و همراه آنان به عقب تخلیه و به رکن دوم گزارش گردد.
- د - مقررات قرارداد ژنو مندرج در فصل ۶ آئین‌نامه انضباطی در مورد زندانیان جنگی بایستی به وسیله کلیه پرسنل رعایت گردد.
- ذ - مسئولیت تغذیه و تامین بهداشت زندانیان جنگی به عهده دژبان لشکر خواهد بود.
- ر - تا موقع بازجویی اولیه به زندانیان خوراک و سیگار و سایر نیازمندی‌ها داده نشود مگر برای حفظ سلامت آنان ضروری باشد.
- ز - لباس زندانیان جنگی لباس مربوط به خودش خواهد بود.
- ژ - تخلیه زندانیان جنگی تا نقاط پذیرش به سرعت با استفاده از خودروهای تدارکاتی که به عقب برمی‌گردد و یا به صورت پیاده بایستی عملی گردد.

پ - نگهداری روحیه و توسع و حفظ آن

۱ - روحیه و خدمات پرسنلی:

الف - فرماندهان یگان‌ها از کلیه امکانات موجود که منطبق به روش‌های جاری باشد به منظور بالا بردن سطح روحیه پرسنل مربوطه استفاده نمایند.
ب - شعائر ملی و عظمت انقلاب اسلامی شکوهمند ملت ایران به پرسنل گوشزد گردد.

پ - فعالیت‌های مذهبی و بهداشتی که باعث بالا رفتن روحیه می‌شود به حد اعلا مورد توجه قرار گیرد.

ت - اعطای نشان - ترفیع - با رعایت مقررات جرای پرسنلی در عملیات بنابه وضعیت موجود در نظر گرفته شود.

ث - در مدت عملیات توزیع نامه‌های پستی پرسنل با توجه به مرکز پست لشکری در منطقه عقب دائر است نمایندگان یگان‌ها که قبلاً صلاحیت آنان تأیید گردیده به مرکز پست مراجعه و نامه‌های پرسنل را دریافت و توزیع می‌نمایند.

ج - فعالیت‌های بهداشتی برابر روش جاری مورد توجه قرار گیرد.

چ - در مورد بالا بردن سطح آگاهی ایدئولوژی اسلامی و مذهبی به طور مکرر برای پرسنل سخنرانی و اهمیت موضوع گوشزد گردد.

ح - وسائل ضروری روزمره از قبیل وسایل فروشگاه‌های وسیله فروشگاه‌های سیار با امکانات موجود تامین گردد.

۲ - امور درگذشتگان:

الف - محل گورستان اهواز می‌باشد.

ب - درگذشتگان برابر روش جاری به خاک سپرده شوند و وسایل شخصی آنان شماره‌گذاری و توسط رکن ۱ گردان‌ها به آج لشکر تحویل تا به وسیله پست به خانواده آنان تحویل گردد.

پ - دفن اجساد به طور انفرادی در گورستان (پرسنل خودی در قطعه شهدا - پرسنل دشمن در قطع جداگانه) دفن و هویت آنان وسیله علائمی که از بین

نرود و محو نشود در بالای قبر ثبت گردد.

ت - حفظ انضباط و قوانین مقررات:

۱ - خط گمشدگان لشکر در (مسیر آبادان راه اصلی) به کالک اداری مراجعه شود.

۲ - گمشدگان و فراریان به وسیله دژبان جلب و در پاسگاه رده عقب نگهداری خواهد شد.

۳ - پاسگاه‌های مراقبت و کنترل گمشدگان برابر کالک پیوست دستور اداری خواهد بود.

۴ - گمشدگان و فراریان در داخل منطقه وسیله ژاندارمری دستگیر و در اهواز به نزدیکترین پاسگاه کنترل عبور و مرور تحویل می‌گردد.

۵ - با پرسنل خاطی برای جلوگیری از هرگونه بی‌انضباطی برابر مقررات و بدون هیچگونه چشم‌پوشی رفتار شود.

۶ - فرماندهان مسئول اجرای قوانین و مقررات و حفظ انضباط در منطقه مربوط به خود می‌باشند.

۷ - خرید از تمام فروشگاه‌های محلی در مناطق عملیاتی لشکر برای کلیه پرسنل ممنوع و فروش و یا معاوضه معامله ساز و برگ نظامی مطلقاً ممنوع و با پرسنل خاطی برابر مقررات رفتار گردد.

۸ - فرماندهان برابر روش جاری اقدامات زیر را انجام خواهد داد.

۹ -

الف - جلوگیری از تفرقه و غیب پرسنل

ب - جلوگیری از هرگونه سانحه و تصادف

پ - توجه به طرز رفتار افسران نیروفران - درجه‌داران و سربازان و

غیرنظامیان (کارمندان)

ت - رسیدگی به آراستگی ظاهری پرسنل

ث - کنترل عبور و مرور در شهر و جاده‌های خارج با صدور برگ

مرخصی که ملصق به عکس و یا امضاء فرمانده یگان عمده باشد.

ج - ماموریت دژبان لشکر در هر منطقه مسئول کنترل پرسنل می‌باشند.

چ - دژبان لشکر با اعزام گشتی‌های موتوری و پیاده در منطقه عملیات لشکر و گماردن مامورین در ایستگاه‌های کنترل عبور و مرور نسبت به برقراری نظم و ترتیب اقدام نمایند.

ح - دادگاه عادی و تجدیدنظر و دادگاه زمان جنگ برابر روش جاری به وضع متهمین سریعاً رسیدگی می‌نماید.

خ - از تاریخ شروع عملیات حدنصاب مرخصی به شرح زیر خواهد بود.

یگان‌های رزمی (مبناء گروهان) ۳٪

یگان‌های پشتیبانی رزمی ۲٪

یگان‌های خدمات رزمی ۱٪

د - مقررات منع عبور و مرور بنابه دستور خواهد بود.

ذ - در صورت لزوم در سرزمین دشمن فرمانداری نظامی برقرار و به محض فراهم شدن شرایط لازم نسبت به گماردن مقامات محلی در مشاغل مربوطه و استوار حکومت محلی اقدام نمایند.

ت - اداره قرارگاه‌ها.

۱ - تغییر مکان قرارگاه‌ها و یگان‌های عمده لشکر را تهیه و به لشکر گزارش شود (با توجه به روش جاری عملیاتی)

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی

لف‌ها :

لف الف طرح دعاوی

لف ب طرح امور غیرنظامیان

لف پ طرح خدمات پزشکی

سری

نسخه ۳ از ۱۲ نسخه

لشکر ۹۲ زرهی

اهواز - ایران

۵۹/۹/۲۸

دستور عملیاتی عملیات ایذایی و ممانعتی

سازمان رزمی : تغییری حاصل نشده مگر بنابه دستور

۱ - وضعیت دشمن

الف - نیروهای متجاوز دشمن تلاش می‌کنند در تمام جبهه‌ها از حالت پدافندی خارج و حالت آفندی اتخاذ نمایند ولی عملاً با مقاومت دلیرانه و سرسختانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و تضعیف نیروهای متجاوز در دشت وسیع خوزستان، تلاش دشمن فعلاً محدود به حملات محلی بوده که به جز در سرپل شرق رودخانه کارون و منطقه آبادان، موفقیتی نداشته است (پیوست الف - خلاصه اطلاعاتی)

ب - نیروهای خودی:

ارتش جمهوری اسلامی ایران موفق شده است پیشروی نیروهای دشمن را وادار به اتخاذ حالت پدافندی نماید، نیروی هوایی و هوانیروز کلیه عملیات نیروهای خودی را پشتیبانی نموده و خواهد نمود.

۲ - ماموریت

لشکر ۹۲ زرهی ماموریت دارد با اجرای هفته‌ای حداقل یک طرح به منظور وادار کردن تلفات و خسارات مادی و روانی تدریجی به دشمن و تضعیف آن با عملیات ایذایی و ممانعتی با ضربت‌های محدود در نقاط مختلف امنیت و آرامش را از دشمن سلب نموده و در این صورت نیروهای خودی آماده می‌شوند در فرصت مناسب حمله عمومی را برای بیرون راندن دشمن از مرزها طرح‌ریزی و اجرا نماید.

۳ - اجراء

لشکر ۹۲ زرهی با تیم‌های ۱ - ۲ - ۳ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیروهای دکتر چمران و بسیج در منطقه مسئولیت طرح‌های ایذایی و ممانعتی تهیه و اجراء می‌نماید و هماهنگی‌های لازم را با سپاه پاسداران و گروه جنگ‌های نامنظم به عمل می‌آورد.

الف - تیپ ۱ زرهی:

۱ - حداقل هفته‌ای دو طرح تهیه و در منطقه مسئولیت اجراء نمائید.

۲ - گشتی شناسایی و رزمی به منظوره‌های زیر اعزام دارید:

الف - کسب اطلاع از استعداد و گسترش و ترکیبات دشمن.

ب - اجراء کمین و دستبرد به خودروهای تدارکاتی، نقاط دیدبانی و آمادی و

عناصر تامینی و شناسایی دشمن.

پ - ایجاد روحیه تعرضی و تهاجمی در پرسنل دلاور نیروی خودی.

ت - تخریب و انهدام خودروهای زرهی. پل‌ها و سنگرهای انفرادی و مواضع

دشمن در سرتاسر خط تماس و در عمق و با به کار بردن مین در مسیرهای

اجباری و تدارکاتی به منظور ناامن کردن خطوط مواصلاتی.

ث - کشتن و اسیر کردن افراد دشمن.

ج - ایجاد میادین مین تدافعی و ایذایی در خط تماس.

۳ - اجراء عملیات تعرضی محدود به منظور:

الف - نشان دادن اراده خودی و نابود کردن دشمن.

ب - جلوگیری از عدم تحرک یگان‌ها و حفظ حالت تعرضی.

پ - وارد کردن ضربت‌های محلی قابل ملاحظه به دشمن بدون قصد تصرف

و نگهداری زمین.

ت - پیشروی تدریجی در جلو خطوط پدافند و عقب‌راندن یگان‌های دشمن با

تهیه و اشغال مواضع.

۴ - آماده باشید با استعداد موجود و بنا به دستور در محور اهواز - خرمشهر یا

محور نورد - جفیر، تک نمائید.

۵ - گروه رزمی دکتر چمران و نیروهای سپاه پاسداران در اختیار تیپ خواهند بود.

ب - تیپ ۲ زرهی:

۱ - موارد (۱ تا ۳ بند الف ماده ۳) را اجراء نمائید.

۲ - آماده باشید بنابه دستور هرگونه ماموریت بعدی را انجام دهید.

۳ - گروه رزمی ۱۴۸ پیاده مشهد و گروهان یکم گردان ۱۰۰ پیاده زرهی و

عناصر سپاه پاسداران و گروه دکتر چمران زیر امر تیپ خواهند بود.

پ - تیپ ۳ زرهی:

۱ - موارد ۱ تا ۳ بند الف ماده ۳ را اجراء نمائید.

۲ - آماده باشید بنابه دستور از محور الله اکبر - بستان - سابله تک نمائید.

۳ - عناصر سپاه پاسداران زیر امر خواهد بود.

ت - توپخانه لشکری:

۱ - آتش‌های پشتیبانی طرح‌های ایدایی و ممانعتی را با هماهنگی هوانیروز و

یگان‌های درگیر عملیات اجراء نمائید.

۲ - خطوط حد بمب و منع آتش را با هماهنگی نیروی هوایی و هوانیروز برای

عملیات هلی‌برد تعیین و به یگان‌ها ابلاغ نمائید.

۳ - آتش‌های دیدبانی شده روی خطوط مواصلاتی و تاسیسات دشمن اجراء نمائید.

۴ - طرح‌های آتش‌های پدافندی دوربرد و نزدیک و حفاظتی داخل نبرد را تهیه

و به یگان‌ها ابلاغ نمائید. (در صورت پیشروی دشمن)

ث - هوانیروز:

۱ - پشتیبانی نزدیک هوایی را از عملیات بنابه درخواست به عمل آورید.

۲ - عملیات هلی‌برد در حدود یک دسته تقویت شده بنا به درخواست به مقیاس

محدود و یا هماهنگی یگان عمل‌کننده را انجام دهید.

۳ - خطوط مواصلاتی و مناطق تجمع دشمن را بنابه درخواست منهدم نمائید.

۴ - دیدبان مقدم توپخانه را بنابه درخواست با هماهنگی توپخانه و یگان‌های

درگیر عملیات جابه‌جا نمائید.

۴ - دستورات هماهنگی

الف - هدایت جنگ‌های چریکی، گروه دکتر چمران و سپاه پاسداران با هماهنگی با یگان‌های در خط و درگیر عملیات جهت پشتیبانی لازم اعمال زیر را انجام و آن را هدایت نمائید.

۱ - پایگاه‌های چریکی در حدود مقدورات در مناطق اشغالی دشمن را برقرار نمائید و در حدود مقدورات عمل نمائید.

۲ - کمین و دستبرد به وسیله عوامل نامنظم طرح‌ریزی و اجراء نمائید.

۳ - عملیات نامنظم در عمق مناطق اشغالی را به منظور ناامن کردن خطوط مواصلاتی و تدارکاتی دشمن را توسعه دهید.

۴ - سازمان دادن، آموزش دادن، تجهیز کردن و هدایت نیروهای مردمی و بسیج برای اجرای عملیات نامنظم را انجام دهید.

۵ - عملیات هلی‌برد را با استعدادی در حدود ۲۰ نفر با سلاح‌های ضدتانک و مسلسل و مواد منفجره با تیم‌های تخریب با هماهنگی با رکن سوم لشکر و هوانیروز بنابه درخواست انجام دهید.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۳۰۷/

از: ناحیه ژا اهواز ۳ عملیات شماره ۳۹۸۲-۱-۰۲-۵۰۹-۲۰۸۶

به: ف ژاجا ۳ مرکز فرماندهی تاریخ ۵۹/۱۰/۲۳

آگهی عملیات ارونند

آگهی به: استاندار خوزستان پیرو شماره ۱ سیار ۵۹/۱۰/۲۲

ف لشکر ۹۲ زرهی پیرو شماره ۵/۳۹۳۷/۱/۰۲/۵۰۹-۵۹/۱۰/۲۲

[گردان سوسنگرد و گروهان هویزگان]

گزارشات رسیده از گردان سوسنگرد و گروهان هویزگان حاکیست، همان‌طوری که در گزارش فوق به عرض رسیده در اجرای تصمیمات متخذه در کمیسیون تیپ زرهی مستقر در حوالی سوسنگرد که وسیله سپاه پاسداران سوسنگرد ابلاغ گردید گروهان ژ هرمزگان با هماهنگی و در معیت سپاه پاسداران هرمزگان تعدادی از خودروها و اسلحه و مهمات سنگین خود را مخفی و منهدم و یا همراه داشته اسلحه و مهمات انفرادی و سبک به حالت جنگ و گریز پیاده و با استفاده از تاریکی شب به سمت سوسنگرد حرکت که تا ساعت ۰۸:۳۰ روز جاری هنوز تعدادی از پرسنل آن گروهان به سوسنگرد نرسیده‌اند. از طرفی با توجه به تصمیمات متخذه در شورای عالی دفاع به گروهان هویزگان ابلاغ شد که مجددا در محل مستقر گردد. فرمانده گردان ژ سوسنگرد و گروهان هویزگان درخواست نموده‌اند با عنایت به این که شهر هویزگان در حال حاضر از سه طرف در محاصره قرار دارد و نیروهای غیرنظامی و اهالی نیز کلا شهر را تخلیه نموده‌اند، ابتدا گروهان مذکور از نظر پرسنل و وسایل تکمیل و تجدید سازمان نموده، سپس با پشتیبانی و در معیت یک یگان زرهی به هویزگان عزیمت و در محل مستقر گردد. با توجه به موارد معروضه در فوق، به گردان سوسنگرد ابلاغ شد یکی دیگر از گروهان‌های جمعی یا همان گروهان را پس از تجهیز برای حرکت به هویزگان آماده نموده سپس با هماهنگی لشکر ۱۶ قزوین که گردان مذکور زیر امر آن لشکر می‌باشد، ضمن درخواست پشتیبانی در محل را گزارش نمایند. در ساعت ۱۲:۰۰ روز جاری حین خاتمه گزارش آقای احمد ارسنگ عضو فعال و موثر گروه آقای هادوی که در سوسنگرد بوده به ستاد عملیات ناحیه وارد و وضعیت منطقه را مشروحا بیان نمود که موید مراتب فوق می‌باشد. پیشنهاد می‌گردد هر چه زودتر و قبل از تحکیم مواضع دشمن در اطراف هویزگان تک هماهنگ شده‌ای به نیروهای دشمن که هویزگان را در محاصره دارند تا نیروهای زاندارم‌ری و سپاه پاسداران نیز به دنبال عملیات در منطقه مستقر گردد.

سرهنگ پورشهاب

از: ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران سری
به: ف. ف. نزا - ق. ق. ت. نزا - دزفول
ستاد مشترک اداره سوم
[تصرف سد خاکی]

هنگامی که گزارش وضعیت مناطق درگیر به ویژه منطقه اهواز به استحضار فرماندهی نیروهای مسلح رسید، دستور فرمودند لشکر ۹۲ زرهی باید اقدام به باز پس گرفتن سد خاکی احدائی به وسیله دشمن از طریق حمله و تصرف آن بنماید. ضمناً باید سد خاکی شکافته شود و بریدگی جاده بسته شود و لشکر نباید در این مورد منتظر اقدام اسیر نهادها باقی بماند. این اقدامات از وظایف ویژه لشکر است. در اجرای دستور فرماندهی نیروهای مسلح، خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات لازم را معمول تا به استحضار ایشان برسد.

جانشین رئیس ستاد مشترک - سرتیپ فلاحی

از: معاونت عملیات و اطلاعات نزا - مدعملیات
به: ستاد تاکتیکی جنوب دزفول - قرارگاه مقدم
نزا - کرمانشاه - ف. ف. عملیاتی اروند - ماهشهر - ل ۸۱ ل ۹۲
فوری
(استعداد گروه‌های مسلح)

خواهشمند است دستور فرمائید در صورت امکان استعداد تقریبی گروه‌های مسلح زیر را به نزا اعلام فرمایند تا به ستاد مشترک تقدیم گردد.

۱ - فدائیان اسلام

۲ - فدائیان امام

۳ - گروه آقای غفاری

۴ - گروه آقای هادوی

۵ - گروه عملیات جنگ‌های نامنظم تحت نظر آقای چمران

معاونت عملیات و اطلاعات نزا - سرهنگ ستاد محمد وصالی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۳۰۹/

شماره ۳۰۱-۴۸-۱۱

تاریخ ۱۳۵۹/۱۱/۱۲

از: ل ۹۲ - ر ۳

به: ت. ف. ن. زاجا - مدعملیات

موضوع: ف. ق. تاکتیکی دزفول

[تیپ ۲ از زیر امر ل ۹۲ قرار گیرد]

با توجه به آبرگفتگی منطقه و شرکت بیش از حد یگان‌ها تیپ ۲ زرهی در عملیات، مقرر فرمائید این تیپ را از زیر امر لشکر ۱۶ زرهی رها ساخته و زیر امر لشکر ۹۲ قرار دهید تا بعد از تجدید سازمان در منطقه عقب لشکر بتواند ماموریت‌های محوله را در سایر مناطق اجرا نماید.

ف ل ۹۲

تلگراف کننده از لندن به تاریخ ۲۷/۱۰/۵۹ اداره رمز وزارت امور خارجه
(جنگ زرهی ۴ روزه ایران و عراق در ۱۵/۱۰/۵۹)

روزنامه دیلی تلگراف در گزارش خبرنگار خود که همراه نیروهای عراقی است جنگ زرهی چهار روزه ایران و عراق در هفته گذشته را که ۳۰۰ تانک در آن شرکت داشته‌اند، بزرگ‌ترین جنگ تانک‌ها پس از جنگ ۷۳ اعراب و اسرائیل دانسته، می‌نویسد عراقی‌ها قبلاً توسط گزارش‌های اطلاعاتی از شروع ضدحمله ایران و حرکت نیروهای ایران از سمت همدان اطلاع داشتند. سپس به نقل از دو افسر ارشد عراقی در جبهه می‌نویسد، هنگامی که لشکر ۱۶ ایران به همراه تیپ ۵۵ چترباز به یکی از سه شاخه کرخه در خط مقدم جبهه رسید، نیروهای زرهی عراق منتظر آنها بودند اما عمداً از جلوی ایرانی‌ها عقب‌نشینی و آنها را در داخل خاکی کشیدند و آنگاه حمله را آغاز کردند. به گفته عراقی‌ها اولین تیپ ایران شامل ۱۰۲ تانک سه‌شنبه گذشته تماماً نابود یا تصرف گردید. دومین تیپ ایران روز چهارشنبه وارد عمل شد و ۷۸ تانک از دست داد. سپس سومین تیپ همراه با باقی تیپ ایران روز چهارشنبه وارد عمل شد و ۷۸ تانک از دست داد. سپس سومین تیپ همراه با باقی تیپ دوم با عجله عقب‌نشینی کرد. پنجشنبه ایران ۲۴ تانک از دست داد و جمع تانک‌های از دست رفته ایران به ۲۱۴ رسید که بیشتر آنها از نوع چیفتن بوده‌اند. در ادامه گزارش علی‌رغم شرح به اصطلاح ناکامی ایران، ستایش دو افسر عراق از عملکرد ایران را نقل و می‌افزاید این نظر به وسیله شواهد دیگری نیز تأیید شده، وی حداقل تلفات عراقی را حدود ۴۰ تانک ت ۵۲ می‌داند و تعداد تانک‌های چیفتن ایران را که دست نخورده به دست عراقی‌ها افتاده قابل توجه ذکر می‌کند. در دنباله گزارش می‌افزاید خسارات وارده به بیش از سه لشکر زرهی ایران، مانعی بر سرانجام ضدحمله دیگری از سوی ایران به حساب می‌آید. در پایان به تانک‌های جدید ت ۶۲ که عراقی‌ها در حال فرستادن به جبهه‌ها هستند، اشاره نموده است.

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۳۱۱/

قرارگاه لشکر ۹۲ زرهی رکن ۳ اهواز - ایران سری شماره ۷-۴۸-۲۰۱
بهمن ماه سال ۱۳۵۹ ر - م - ۴۶ تاریخ ۵۹/۱۱/۴
طرح تغییر مکان یگان‌ها
نقشه ۱:۵۰۰۰۰ منطقه

۱ - وضعیت

الف - دشمن . پیوست الف . دستور عملیاتی ظفر شماره د، ک - ۲۵
ب - خودی :

- ۱ - نزاجا در منطقه غرب و جنوب پدافند می‌نماید.
- ۲ - لشکر ۱۶ زرهی از مختصات (۸۰-۵۱) تا (۹۵-۳۲) پدافند می‌کند.
- ۳ - فرماندهی اروند در جنوب عمل می‌نماید.
- ۴ - نه‌اجا از عملیات لشکر پشتیبانی می‌کند.
- پ - زیر امر و جدا نشده: به سازمان رزمی طرح عملیاتی ظفر مراجعه شود.
- ت - مفروضات:
- ۱ - به علت بارندگی زیاد، رودخانه کرخه و کارون طغیان می‌کند.
- ۲ - به علت آب‌گرفتگی مواضع یگان‌ها توقف در مواضع غیرممکن می‌شود.
- ۳ - وضعیت زمین نیروهای دشمن را زمین‌گیر یا حرکات و عملیات آنها را محدود می‌نماید.

۲ - ماموریت

لشکر ۹۲ زرهی ماموریت دارد ضمن ادامه عملیات پدافندی در مواضع فعلی یگان‌های خود را در منطقه آب‌گرفتگی به عقب آورده تا مناسب شدن زمین در منطقه عقب‌نگهداری نماید.

۳- اجراء:

الف - تدابیر عملیاتی:

۱ - مانور - لشکر ۹۲ زرهی با ابقای یگان‌های توپخانه در مواضع فعلی با تامین و حفاظت ضد زره و اجراء آتش بر روی دشمن، یگان‌های آبگرفته را به عقب تخلیه می‌نماید.

۲ - آتش: پیوست پ، آتش پشتیبانی به طرح ظفر به شماره د - ک - ۲۵

ب - تیپ ۱ زرهی:

۱ - محل استقرار یگان‌های تابعه را با توجه به آبگرفتگی منطقه تعیین و تا رده گردان مشخص نمائید به طوری که کلیه فرماندهان شناسایی کامل از آن منطقه به عمل آورند تا به محض ابلاغ تغییر مکان، جابجایی را با پیش‌بینی قبلی آغاز نمایند.

۲ - این تغییر مکان می‌بایستی با رعایت کلیه نکات اصول تاکتیکی انجام گیرد.

۳ - در حین تغییر مکان منطقه با آتش جنگ‌افزارهای اجتماعی پوشانده شد و در ضمن حرکات زیر پوشش و حفاظت کامل انجام گیرد.

۴ - با هماهنگی افسر توپخانه آتش را برای سرتاسر جبهه تهیه و ضمن ارسال یک نسخه به لشکر، به مورد اجراء بگذارید.

۵ - تغییر مکان در ساعات تاریکی شب و با حفاظت و اختفای کامل انجام و از تمرکز پرسنل با وسایل در منطقه یا روی جاده جلوگیری به عمل آید.

۶ - یک دسته تانک و یک دسته پیاده به منظور حفاظت جاده اهواز - خرمشهر با فرماندهی یک نفر افسر ورزیده در جلو و محل مناسبی مستقر نمائید.

۷ - با استفاده از یگان‌های پیاده و گروه‌های بسیج پست‌های دیدبانی در روز و استراق سمع در شب و گشت‌زنی با ارتباط مخابرات مطمئن در نقاط حساس زیر نظر فرمانده تیپ برقرار سازید.

۸ - عناصر باقیمانده در تماس را کاملاً توجیه نمائید.

۹ - در مورد حفاظت ضد زره یگان‌های توپخانه اقدام نمائید.

پ - تیپ ۲ زرهی:

۱ - پاراگرافهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ بند ب را اجراء نمائید.
۲ - با مستقر نمودن یک دسته تانک و یک دسته پیاده، جاده حمیدیه - سوسنگرد را حفاظت نمائید.

ج - گردان ۲۸۳ سوار زرهی:

۱ - پاراگرافهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ بند ب فوق را اجراء نمائید.
۲ - با استقرار یک رسد تانک و یک رسد دیده‌ور، حفاظت جاده اهواز - دارخوین را برقرار نمائید.

چ - توپخانه لشکری:

۱ - گردان‌های توپخانه در مواضعی مستقر گردند که قادر باشند مواضع نیروهای دشمن را در سراسر جبهه زیر آتش بگیرند.

۲ - به منظور جلوگیری از نفوذ آب به مواضع و دسترسی گردان‌ها به جاده با همکاری گردان مهندس اقدام لازم را به عمل آورید.

۳ - در مدت زمان حرکت یگان‌ها به عقب و پس از تخلیه منطقه روی مواضع دشمن آتش‌های ایزدایی انبوه اجرا گردد تا نبودن واحدها خللی ایجاد نکند.

۴ - با استفاده از سلاح‌های ۲۳ و ۵۷ م م و سه‌پند ۳ و ۱۴/۵ م م موجود، پدافند هوایی یگان‌ها را برقرار سازید.

ح - گردان ۴۲۹ مهندس:

۱ - مواضع یگان‌های توپخانه را در تمام منطقه از نظر ایجاد سد خاکی و جاده‌سازی پشتیبانی نمائید.

۲ - عناصری که برای تامین جاده‌ها و یگان‌های توپخانه مستقر می‌شوند از نظر زیرسازی مواضع و سد خاکی پشتیبانی نمائید.

خ - گردان ۴۷۹ مخابرات:

ارتباط یگان‌ها را در حین و پس از جابه‌جایی برقرار نمائید.

د - گردان ۴۱۴ پل:

در صورت نیاز یگان‌ها را با اعزام قایق یا زدن پل پشتیبانی نمائید.

ذ - دستورات هماهنگی:

۱ - زمان شروع جابه‌جایی متعاقبا ابلاغ می‌گردد.

۲ - پیشروی آب به طور دقیق از نظر فاصله با مواضع خودی و دشمن به موقع

گزارش نمائید.

دستور عملیاتی ایوب به کلی سری

نسخه ۵ از ۲۱ نسخه

نقشه: ۱/۵۰۰۰۰ سوسنگرد و هویزه - اهواز

قرارگاه لشکر ۹۲ زرهی اهواز

بهمن ماه سال ۱۳۵۹

ن خ - ۳۳

۱ - وضعیت

الف - دشمن: پیوست الف.

ب - خودی

۱ - نزاجا در منطقه غرب و جنوب پدافند می‌نماید.

۲ - لشکر ۱۶ زرهی از مختصات (۸۰-۵۱) تا (۹۵-۳۲) پدافند می‌کند.

۳ - فرماندهی اروند در جنوب عمل می‌نماید.

۴ - نیروی دریایی از عملیات پشتیبانی می‌نماید.

۵ - نیروی هوایی از عملیات پشتیبانی می‌نماید.

۲ - ماموریت

لشکر ۹۲ زرهی ماموریت دارد ضمن ادامه عملیات پدافند در مواضع فعلی یگان‌هایی که در معرض آبگرفتگی قرار می‌گیرد تا ساعت ۲۳:۰۰ روز ۵۹/۱۱/۱۰ تغییر مکان دهد.

۳ - اجراء

الف - تدبیر عملیاتی:

۱ - مانور: لشکر ۹۲ زرهی با ابقای یگان‌ها در مواضع فعلی با تامین و حفاظت

کامل و اجرای آتش بر روی دشمن، فقط یگان‌های مستقر در غرب جاده اهواز - خرمشهر را تغییر مکان می‌دهد.

۲ - آتش: با تمام امکانات موجود آتش‌های پشتیبانی از یگان‌های در خط نیروی

مردمی، سپاه پاسداران اجراء گردد.

ب - تیپ زرهی :

۱ - کلیه یگان‌های مستقر در شمال غربی جاده اهواز - خرمشهر را تا ساعت ۲۴:۰۰ روز ۵۹/۱۱/۱۰ به سمت شرق جاده تغییر مکان داده و مستقر نمائید.
۲ - بنه‌های غیررزمی و غیرضروری را تا ساعت ۲۳:۰۰ روز ۵۹/۱۱/۱۰ به حوالی نورد تغییر مکان دهید.

۳ - از گذاشتن مهمات روی زمین اکیدا خودداری نمائید.

۴ - یگان‌هایی که در شرق جاده اهواز - خرمشهر مستقر هستند تا زمانی که آب مواضع آنها را به عمق (نیم‌متر) نگرفته است، حق جابه‌جایی ندارند سپس بنابه دستور عمل نمایند.
۵ - در صورت احساس به اینکه دشمن تغییر مکان می‌دهد با استفاده از پرسنل پیاده و به حالت پیاده با سلاح‌های سبک و ضدتانک و تیربار دشمن را تعقیب نمائید. (بنابه دستور)

۶ - سریعا در مورد بستن پل‌های مسیر جاده اهواز - خرمشهر واقع در منطقه خود اقدام نمائید.

پ - گردان ۲۸۳ سوارزرهی:

۱ - یگان‌های تابعه را تا ساعت ۲۳:۰۰ ۵۹/۱۱/۱۰ به مختصات () تغییر مکان داده و با رعایت اصول پدافندی استقرار یابید.
۲ - آتشبارهای ۱۰۵ م م از منطقه خارج نمائید.
۳ - آتشبارهای ۱۵۵ م م را در شهمان به مختصات () مستقر نمائید.
۴ - گردان ۳۴۳ (۱۳۰ م م) را در جای مناسبی نسبت به ماموریت واگذاری در کناره جاده مستقر نمائید.

۵ - دو فروند قایق جمینی از نیروی دریایی تحویل بگیرید.

ت - توپخانه لشکری:

۱ - بنه یگان‌های تابعه مستقر در جبهه نورد را تا ساعت ۲۳:۰۰ روز ۵۹/۱۱/۱۰ به حوالی کریشان بزرگ تغییر مکان دهید.
۲ - از گذاشتن مهمات روی زمین اکیدا خودداری نمائید.

۳ - آتشبار ۱۵۵ م م از گردان ۳۶۹ مستقر در شمال غربی جاده اهواز خرمشهر را تا ساعت ۲۳:۰۰ ۵۹/۱۱/۱۰ به سمت جنوب شرقی جاده تغییر مکان دهید.

۴ - یگان‌های مستقر در جبهه فارسیات را به ترتیب تغییر مکان دهید.

الف - آتشبارهای ۱۰۵ م م را از منطقه خارج نمائید.

ب - آتشبارهای ۱۵۵ م م را در منطقه شهمان مستقر نمائید.

پ - گردان ۳۴۳ را به محل مناسبی در کنار جاده آبادان - اهواز مستقر

ث - گردان ۴۲۹ مهندس:

۱ - یگان مستقر در ملاثانی را تا ساعت ۲۳:۰۰ ۵۹/۱۱/۱۰ به منطقه مناسبی

در حوالی پاسگاه فرماندهی لشکر تغییر مکان دهید.

۲ - مواضع یگان‌ها را در تمام منطقه از نظر ایجاد سد خاکی و جاده‌سازی

پشتیبانی نمائید.

۳ - آماده باشید از نظر قایق و سایر تسهیلات مهندسی بنابه دستور یگان‌ها را

پشتیبانی نمائید.

ج - گردان ۴۱۴ پل:

۱ - آماده باشید بنابه دستور یگان‌ها را با اعزام قایق یا زدن پل پشتیبانی نمائید.

۲ - مراقب بالا آمدن آب رودخانه کارون باشید و پیش‌بینی‌های لازم را به

منظور جلوگیری از گرفتن آب بنمائید.

چ - گردان ۴۷۹ مخابرات:

۱ - یگان‌های مستقر در ملاثانی و ویس را تا ساعت ۲۳:۰۰ ۵۹/۱۱/۱۰ به محل

مناسبی در حوالی پاسگاه فرماندهی لشکر تغییر مکان دهید.

۲ - ارتباط یگان‌ها را پس از تغییر مکان برقرار سازید.

ح - گروهان قرارگاه لشکر:

۱ - ارتباط پاسگاه جلویی و یگان‌ها را برقرار سازید.

۲ - ارتباط یگان‌ها را پس از تغییر مکان برقرار سازید.

خ - گروهان قرارگاه لشکر:

- ۱ - ارتباط پاسگاه جلویی و یگان‌ها را برقرار سازید.
- ۲ - ارتباط (اف، ام) فرماندهی لشکر و سایر عناصر ستاد را که جهت نظارت به یگان‌ها اعزام خواهند شد برقرار سازید.
- ۳ - جیپ‌های ام ۱۵۱ آم (میو) را آماده نموده و در اختیار رکن دوم و سوم قرار دهید.
- د - نیروی هوایی:
آماده باشید بنابه درخواست عملیات یگان‌ها را پشتیبانی نمائید.
- ذ - نیروی دریایی:
۱ - آماده باشید با استفاده از قایق‌های موجود بنابه درخواست به یاری مردم و یگان‌ها بشتابید.
- ۲ - دو فروند قایق جمینی در اختیار گردان ۲۸۳ سوارزرهی در جبهه فارسیات قرار دهید.
- ۳ - تیم غواصی آماده هرگونه عملیات باشد.
ر- هوانیروز:
۱ - تعداد ۱۰ فروند شنوک یا ۲۱۴ جهت تخلیه مردم آبگرفته به صورت آماده باشد.
- ۲ - هرگونه درخواست هلیکوپتر را ولی تلفنی مورد تأیید من بوده سریعاً اقدام نمائید.
- ز - پشتیبانی لشکر:
۱ - کلیه یگان‌های مستقر در ملاثانی و حوالی آن را تا ساعت ۲۳:۰۰
۵۹/۱۱/۱۰ به پادگان تغییر مکان دهید.
- ۲ - استتار و تفرقه را در پادگان رعایت نمائید.
- ژ - سپاه پاسداران:
۱ - آماده باشید ضمن پدافند از مواضع فعلی، بنا به دستور و با هماهنگی تیپ ۱ تک محدودی بر علیه دشمن اجراء نمائید و کلیه وسایل بجا مانده دشمن را منهدم کنید.

س - ناحیه ژاندارمری خوزستان:

۱ - آماده باشید با تمام امکانات به مردم آبگرفته کمک کنید.

۲ - در مورد آبگرفتگی به جبهه فارسیات هوشیاری لازم را بدهید.

۴ - دستورات و هماهنگی:

الف - فرماندهان یگان‌ها در مورد ابلاغ به پرسنل مامور اعم از سپاه، بسیج، ژاندارمری و شهربانی مسئولیت مستقیم دارند.

ب - هیچگونه مسئولیتی از هیچ یگان یا سازمانی بدون ابلاغ دستور قبول نخواهد شد.

پ - نیروهای نامنظم حق جدا شدن از یگان‌های نظامی را ندارند مگر بنابه دستور کسب اجازه.

ت - یگان‌ها تیوپ‌های لاستیک موجود را باد کرده و همراه داشته باشند.

ث - یگان‌ها در حین تک محدود به صورت پیاده مواظب مناطق مین‌گذاری شده توسط دشمن که در جنوب شرقی جاده اهواز - خرمشهر جلو مواضع خود می‌باشد، باشند.

ج - هرگونه وسیله جا مانده از دشمن را که تخلیه آن غیرممکن باشد تخریب نمائید.

چ - یگان‌های ژاندارمری، سپاه پاسداران و استانداری ضمن آمادگی برای کمک‌رسانی گزارش حوادث و وقایع را مستقیماً به ستاد لشکر ۹۲ زرهی اعلام فرمایند.

ح - در صورت مشاهده هرگونه حرکت دشمن به عقب سریعاً اطلاع دهید تا با استفاده از هواپیما و هلیکوپتر از فرار آن جلوگیری گردد.

خ - فرماندهایی که در تهیه طرح‌ها و اجرای دقیق آنها تعلل ورزند و یا اینکه پس از اجرای طرح اقدام به تعقیب دشمن و ضربه زدن و عملیات ایذایی هماهنگ با همه نیروها نمایند مقصر بوده و تسلیم دادگاه‌های زمان جنگ خواهند شد.

د - استانداری خوزستان نسبت به کمک به اهالی قراء آبگرفته آمادگی کامل

داشته باشند.

ذ - هرگونه تغییر به صورت دستور جزء به جزء ابلاغ خواهد شد.

ر - هماهنگی دقیق بین یگان‌ها منظم و نامنظم و هوانیروز و نیروی هوایی از نظر اعلام خبر به نحوی به عمل آید که هلیکوپتر و هواپیماهای خودی به وسیله نیروهای خودی زده نشوند.

۵ - پشتیبانی خدمات:

برابر روش تدارکاتی لشکر.

۶ - فرماندهی و مخابرات:

الف - مخابرات : برابر دستور کار ثابت مخابراتی

ب - فرماندهی:

۱ - فرماندهی لشکر در قرارگاه اصلی لشکر خواهد بود.

۲ - محل پاسگاه فرماندهی خود را گزارش نمائید.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی: سرهنگ زرهی ستاد قاسمی

پیامها، دستورات، طرح‌ها و هدایت عملیات ۳۲۱/

از : نزاجا - مدعملیات
شماره ۳۲۵
به : سماجا ۲ - سماجا ۳
تاریخ ۵۹/۱۱/۲۲
آگهی: به قرارگاه تاکتیکی نزاجا در جنوب - دزفول - جهت آگهی فوری
(اثرات بارندگی ۲۴ ساعت گذشته)

برابر اعلام ل ۹۲

بارندگی ۲۴ ساعت گذشته در منطقه لشکر اثراتی به شرح زیر گذاشته است.
۱ - سنگر خودروها را آب فرا گرفته که ناچاراً خودروها را از سنگر بیرون آورده‌اند.
۲ - خودروهای شنی‌دار - قادر به حرکت بوده ولی حرکت خودروهای چرخدار به سختی انجام می‌شود.
۳ - به طور کلی زمین در تمام منطقه آبیگر شده است.

ف . نزاجا

از طرف سرهنگ نکوهش

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی ر ۲ آنی
شماره ۵۰۱-۱۷۰-۲۰۵
به : ت . ف . نزاجا مداخلات
تاریخ ۱۳۵۹/۱۱/۱۱
آگهی : قرارگاه مقدم نزاجا دزفول
[وضعیت آب کارون]

برابر گزارش تی ۱ وضعیت آب کارون به شرح زیر می‌باشد:
۱ - در امتداد جاده کناری چنییه بالا آب هم سطح جاده می‌باشد.
۲ - در امتداد جاده خاکی ملیحان به بیوض در غرب کارون حدود ۱۰۰ متر جاده خاکی کناره را آب گرفته است.
۳ - به علت افزایش آب مواضع گردان‌های ۲۳۱ و ۲۲۱ تیپ ۱ و سپاه پاسداران را آب فرا گرفته است.

ف. ل ۹۲ سرهنگ ستاد قاسمی

۳۲۲ / لشکر ۹۲ زرهی در سال اول جنگ تحمیلی

تاریخ ۶۰/۱/۲۶

از: ستاد لشکر ۹۲ زرهی رکن سوم (عملیات)

به: ت ف ق ت نزا جا در جنوب

[اسامی فرماندهان و محل گسترش یگانها]

بازگشت به امریه ۶۵/۰۸/۲۰۱-۲۵/۱/۶۰

بدینوسیله صورت خواسته شده به شرح زیر به استحضار می‌رسد.

فرمانده لشکر ۹۲ زرهی - سرهنگ ستاد قاسمی نو

نام یگان	نام فرمانده	محل استقرار
گردان ۱۶۵ پیاده زرهی	سرهنگ ۲ مدارائی	جبهه ملیحان - آب تیمور
گردان ۱۲۱ پیاده زرهی	سرهنگ ۲ وطن پرست	جبهه دریسه
گردان ۲۳۱ تانک ام ۶۰	سرگرد مسعودی	جبهه ملیحان - آب تیمور
گردان ۲۳۲ تانک چیفتین	سرگرد صدیق نوری	جبهه ملیحان - آب تیمور
گردان ۲۶۴ تانک چیفتین	سرگرد زرهی حمیدیان	جبهه ملیحان - آب تیمور
گردان ۳۱۲ توپخانه	سرگرد توپخانه تمیری	جبهه ملیحان - آب تیمور
گردان ۳۳۰ توپخانه	سرهنگ ۲ ت خاقانی	جبهه ملیحان - آب تیمور
گروه رزمی ۲۵۶	سرهنگ ۲ سهرابی	ارتفاعات فولی آباد
گروه رزمی ۲۰۷	سرگرد بالازده	ارتفاعات فولی آباد
گروه رزمی ۱۰۵	سرگرد کامران نیا	ارتفاعات فولی آباد
گروه رزمی ۳۲۰	سرهنگ ۲ دهقان	ارتفاعات فولی آباد
گردان ۲۹۳ تانک چیفتین	سرگرد صفوی	جبهه الله اکبر
گردان ۲۶۱ تانک چیفتین	سرگرد منتصر	جبهه الله اکبر
گردان ۱۴۵ پیاده زرهی	سرگرد ساعی	جبهه الله اکبر
گردان ۱۰۰ پیاده زرهی	سرگرد سبزلون	جبهه الله اکبر

جبهه الله‌اکبر	سرگرد ابراهیمی	گردان ۳۱۸ توپخانه
جبهه الله‌اکبر	سرگرد آجری	گردان ۳۸۸ توپخانه
جبهه نورد	سروان صمیمی	آتشبار ۳۹۰
جبهه نورد	سرگرد معصوم‌زاده	آتشبار ۳۶۹
جبهه نورد	سرگرد معصوم‌زاده	آتشبار ۳۶۹ ت ۱۵۵ م م
جبهه نورد	سرگرد معصوم‌زاده	آتشبار ۲۰۳ م م
جبهه فارسیات	سروان منیعی	آتشبار ۳۰۱ توپخانه
جبهه فارسیات	سروان میرزایی	آتشبار ۳۰۲
جبهه فارسیات	سروان محمدی	آتشبار ۱ گد ۳۸۱
جبهه فارسیات	ستوان ۱ مرادخانی	آتشبار ۳ گد ۳۸۱
جبهه فارسیات	سروان احمدی	آتشبار ۳۸۷
جبهه فارسیات	سروان رضایی	آتشبار ۳۴۳
جبهه الله‌اکبر	ستوان ۱ احمدی نسب	آتشبار ۳۳۳
ماموربه‌تی ۱ و ۲ و ۳ زرهی	سرهنگ ۲ شالچی	گد ۴۲۹ مهندس
پادگان شماره ۱	سرهنگ ۲ ترکمانی	گد ۴۲۹ مخابرات
پادگان دغاغله	سرگرد حجت‌زاده	گد ۴۱۴ پل (زیر امر)
آبادان	سرهنگ ۲ احمد حقپوی	گد ۱۵۱ پیاده

توضیح: مرحله دوم عملیات لشکر ۹۲ زرهی، تا پایان سال اول جنگ تحمیلی در

صفحه ۵۹ و ۶۰ بیان شده است.

گسترش یگان‌های جنوب

ماهشهر	۱ - قرارگاه لشکر ۷۷
ماهشهر	۲ - توپخانه لشکر ۷۷
آبادان	۳ - قرارگاه تی ۲ ل ۷۷
پادگان دشت آزادگان	۴ - قرارگاه ل ۱۶
دوکیلومتر مانده به ابوحمیظه	۵ - قرارگاه تیپ ۱
رقابیه میشداغ (جلو عبدالخان)	۶ - قرارگاه تیپ ۲
درحال بازسازی ۹ کیلومتر مانده به حمیدیه	۷ - قرارگاه تیپ ۳
اهواز	۸ - قرارگاه ل ۹۲
حوالی لیحان	۹ - قرارگاه تی ۱
فولی آباد	۱۰ - قرارگاه تی ۲
دشت آزادگان پست ارتفاعات الله اکبر	۱۱ - قرارگاه تی ۳
جنوب پایگاه چهارم	۱۲ - قرارگاه ل ۲۱
پای پل نادری	۱۳ - قرارگاه تی ۱
شوش	۱۴ - قرارگاه تی ۲
بین تیپ ۱ و ۳ مقابل کوی	۱۵ - قرارگاه تی ۳
قرارگاه تیپ در مولاب	۱۶ - تی ۸۴
بین ابوحمیظه و سوسنگرد	۱۷ - قرارگاه تی ۵۵
روبروی پایگاه چهارم	۱۸ - قرارگاه گروه ۵۵
جاده سد دز	۱۹ - گردان ۴۳۶ مهندس
بالا رود (سبزآب)	۲۰ - گروه رزمی ۲۰۱

نمایه

آتشبار ۲۰۳ مم، ۲۱۳، ۲۰۵، ۷۶، ۱۱،
 ۲۳۹، ۲۵۶، ۳۲۳
 آتشبار ۳۶۱ کاتیوشا ۲۲۷،
 آتشبار خمپاره‌انداز ۱۲۰ مم ۱۳۲،
 آتشبار کاتیوشا، ۱۳۷، ۸۳، ۲۴، ۱۶،
 ۱۴۰، ۱۵۸، ۲۵۴
 آجری: سرگرد ۳۲۳،
 آرپی‌جی ۷، ۱۳۶، ۱۱۸، ۱۱۰، ۱۰۴، ۱۶،
 ۲۴۳، ۲۲۹، ۲۲۸، ۱۷۷، ۱۶۶، ۱۵۴،
 آغاجاری: منطقه ۲۲۶، ۱۵۶، ۱۴۵،
 آقازاده: سرهنگ ۲، ۱۳۳،
 آمادگاه دزفول ۲۹۵، ۲۱۰، ۱۱۵، ۱۱۳، ۱۵،

ا

ابراهیمی: استاندار ایلام ۳۲۳، ۲۵۴، ۱۹۹،
 احمدنیا: حسن؛ سرباز ۲۲۹،
 احمدی نسب: ستوان ۳۲۳۱،
 ارتفاعات الله اکبر ۴۹، ۴۸،
 ارسنگ: احمد ۳۰۷،
 ارون‌درود: رودخانه، ۵۸، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۱۰،
 ۲۲۵، ۷۰،
 اسماعیلی: غلامحسین؛ سرهنگ ۱۳۰،
 افتخاری: سرهنگ ۱۵۲،
 ام‌الرصاص ۱۴۵،
 ام‌القصر ۹۶،
 امیری: مختار؛ گروه‌بانی‌کم ۱۳۶، ۱۳۴،
 اولیا: کاظم؛ دانشجوی سال ۳، ۲۲۹،
 اهواز: شهر، ۲۲، ۲۱، ۱۷، ۱۴، ۱۳، ۱۱، ۹،
 ۴۳، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۲۷، ۲۶، ۲۴،

آ

آبادان: شهر، ۱۷، ۱۶، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱،
 ۴۵، ۴۲، ۴۰، ۳۹، ۳۶، ۲۱، ۲۰، ۱۹،
 ۸۳، ۸۲، ۷۷، ۶۹، ۵۹، ۵۸، ۵۲، ۵۰،
 ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۴، ۹۱، ۸۷، ۸۶، ۸۵، ۸۴،
 ۱۰۷، ۱۰۴، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹،
 ۱۲۳، ۱۱۶، ۱۱۴، ۱۱۳، ۱۱۲، ۱۰۸،
 ۱۴۲، ۱۳۷، ۱۳۴، ۱۳۳، ۱۳۲، ۱۲۹،
 ۱۵۵، ۱۵۴، ۱۵۳، ۱۵۲، ۱۴۹، ۱۴۶،
 ۱۷۱، ۱۶۳، ۱۶۰، ۱۵۸، ۱۵۷، ۱۵۶،
 ۱۸۶، ۱۸۳، ۱۸۱، ۱۸۰، ۱۷۷، ۱۷۲،
 ۱۹۲، ۱۹۰، ۱۸۹، ۲۰۳، ۱۹۵، ۱۹۴،
 ۲۱۹، ۲۱۵، ۲۱۲، ۲۰۹، ۲۰۸، ۲۰۶،
 ۲۴۴، ۲۴۰، ۲۳۷، ۲۳۶، ۲۲۶، ۲۲۵،
 ۳۰۱، ۲۸۵، ۲۸۴، ۲۶۸، ۲۶۷، ۲۴۶،
 ۳۲۵، ۳۲۳، ۳۱۷، ۳۰۳،
 آبدانان: شهر ۲۶۳، ۲۰۰، ۱۸۵، ۱۷۹، ۱۷۸،
 آبگرفتگی: سیل مصنوعی، ۲۷۸، ۲۵۵، ۲۴،
 ۳۱۵، ۳۱۲، ۳۱۱، ۳۰۹، ۲۸۱، ۲۸۰،
 ۳۱۹
 آتشبار ۱۰۵ مم ۲۱۳، ۱۸۲، ۲۰،
 آتشبار ۱۳۰ مم، ۷۶، ۶۸، ۱۶، ۱۵، ۱۰،
 ۲۴۰، ۲۱۳، ۱۸۳، ۱۵۷، ۱۳۰، ۱۲۰،
 ۲۵۶
 آتشبار ۱۵۵ مم ۳۱۷، ۲۵۶، ۲۳۹،
 آتشبار ۱۷۵ مم، ۱۲۹، ۸۳، ۶۹، ۱۶، ۱۰،
 ۲۵۳، ۱۶۵، ۱۳۲

۱۴۶، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۵، ۱۶۳، ۱۶۵،
 ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۲، ۱۷۳،
 ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۹۰،
 ۱۹۹، ۲۰۸، ۲۱۵، ۲۲۴، ۲۳۶، ۲۳۷،
 ۲۴۸، ۲۵۳، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۹،
 ۲۸۲، ۳۰۵

بصره: شهر عراق ۴۰، ۴۹، ۱۱، ۱۲، ۱۳،
 ۷۸، ۸۵، ۹۴، ۲۸۰
 بغداد: شهر عراق ۹۰، ۱۲،
 بندر امام خمینی (ره) ۱۰۶، ۱۴،
 بوشهر: بندر ۱۴۶،
 بیمارستان مصدق: خرمشهر ۱۳۵،

پ

پادگان حمید ۱۶۴، ۱۲۴، ۵۷، ۵۲، ۴۶،
 ۲۷۸
 پادگان خرم آباد ۴۷، ۴۱،
 پادگان دژ: خرمشهر ۱۸۹، ۱۰۲، ۱۰۱، ۱۳،
 پاسگاه پل تنگ ۹۳،
 پاسگاه سعدیه ۱۷۳،
 پاسگاه فرخ‌پی خسروآباد ۷۱، ۱۰،
 پاسگاه نهر عنبر ۱۴۴،
 پاسگاه واوی ۱۴۴، ۸۷،
 پای پل کرخه ۴۰،

پایگاه چهارم شکاری: دزفول ۱۹۳،
 پایگاه سوم شکاری همدان ۱۲۳، ۱۵،
 پایگاه ششم شکاری ۱۹۸،
 پدافند هوایی شیلیکا ۲۹۰، ۲۸۵، ۲۵۸،
 پشتیبانی منطقه ۲: دزفول ۲۹۳، ۴۶،
 پل پی‌ام‌پی ۲۶۰، ۲۵۹، ۲۵،

۴۵، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۵۳، ۵۵، ۵۶،
 ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۹، ۷۵، ۸۱، ۸۲، ۸۵،
 ۹۸، ۹۹، ۱۰۵، ۱۰۸، ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۳،
 ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۲۱،
 ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۳،
 ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۷، ۱۴۹،
 ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵، ۱۵۸، ۱۶۰، ۱۶۱،
 ۱۶۶، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲،
 ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۸۰،
 ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۸،
 ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵،
 ۱۹۶، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲،
 ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۱۱، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵،
 ۲۱۶، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶،
 ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۹، ۲۴۰،
 ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۵۱، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵،
 ۲۵۷، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳،
 ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۸، ۲۷۱، ۲۷۳، ۲۷۷،
 ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۵، ۲۹۰، ۲۹۳، ۲۹۴،
 ۲۹۵، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۳، ۳۰۴،
 ۳۰۸، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۵، ۳۱۶،
 ۳۱۷، ۳۱۹، ۳۲۵

ایلام: استان ۴۰،

ب

بالازده: سرهنگ ۳۲۳،
 باوندپور: سرهنگ ۱۷۳،
 بستان: شهر ۱۱، ۱۲، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰،
 ۴۰، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۶، ۶۰، ۷۷،
 ۷۸، ۸۱، ۸۲، ۸۹، ۱۲۰، ۱۲۳، ۱۴۵،

تیپ ۳۷ زرهی، ۱۰، ۱۵، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۴۱،
 ۴۹، ۷۱، ۹۴، ۱۱۷، ۱۵۱، ۱۵۴، ۱۹۶،
 ۲۵۱، ۲۵۴، ۲۵۹
 تیپ ۵۵ هوابردنی،
 تیپ ۸۴ پیاده، ۱۱، ۱۷، ۱۹، ۴۱، ۴۲، ۴۷،
 ۴۹، ۵۹، ۸۰، ۱۲۲، ۱۴۴، ۱۴۸، ۱۵۹،
 ۱۷۹، ۱۸۵، ۲۰۰، ۲۵۴، ۲۶۲
 تیم تخریب ۳۰۶، ۲۰، ۱۸۵،

ج

جاموسی: سرهنگ ۲۱۲۲، ۱۸۱، ۱۳۵، ۲۰،
 جفیر: منطقه، پاسگاه ۴۰،
 جلوه‌گر: سرهنگ ۱۵۸، ۱۲۳،

چ

چزابه: منطقه ۱۷۶، ۱۶۸، ۴۹، ۴۸،
 چمران: مصطفی؛ دکتر شهید، ۱۶۱، ۵۷،
 ۲۰۶، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۸
 چنگوله: منطقه ۱۵۷، ۱۴۴، ۱۱۵،
 چیلان: منطقه، ۱۲۸، ۷۶، ۶۸، ۱۶، ۱۱،
 ۱۴۴، ۱۴۹، ۱۶۴

ح

حجت‌زاده: سرگرد ۳۲۳،
 حسنی سعدی: حسین؛ سرهنگ ۲، ۱۰۸،
 ۲۱۲
 حسینی: ابراهیم؛ سرباز شهید ۲۲۸،
 حسینی، سید یعقوب؛ سرهنگ ۳۸، ۲۷،
 حسینی، سید قباد؛ سرباز شهید ۱۳۴،

پل تنومه ۹۶، ۱۳،
 پل خلف آباد ۱۷۵، ۱۹،
 پل سابله ۲۷۵، ۲۲۵، ۲۲۴،
 پل شناور ۲۷۱، ۱۱۷، ۴۶، ۴۲، ۱۵،
 پل نو: خرمشهر ۱۴۲، ۵۰،
 پل دختر: مکان ۹۳،
 پورشهاب: سرهنگ ۳۰۷،
 پهلوان: اکبر؛ دانشجوی سال ۲۲۸، ۲۲۹، ۳،

ت

تانک ام ۶۰ ۳۲۳، ۱۵۴، ۱۲۶،
 تانک چیفتن، ۱۹۳، ۱۵۴، ۱۲۶، ۱۱۱،
 ۲۵۲، ۳۱۰
 تپه‌های فولی‌آباد، ۱۶۰، ۱۵۵، ۱۵۱، ۱۵۰،
 ۲۱۶، ۲۱۵، ۱۹۴، ۱۹۳، ۱۶۴، ۱۶۲،
 ۲۶۴، ۲۴۵، ۲۳۹، ۲۳۶، ۲۲۶، ۲۱۹،
 ۳۲۳، ۳۲۲، ۲۷۹، ۲۷۴،
 ترکمانی: سرهنگ ۳۲۳۲،
 ترمینال خرمشهر، ۱۳۱، ۱۳۰، ۶۷، ۱۶،
 ۱۳۶
 تفنگ ۱۰۶، ۱۴۶، ۱۲۶، ۷۶، ۷۱، ۴۷، ۱۰،
 ۲۱۲، ۲۰۵، ۱۹۵، ۱۶۳، ۱۵۴، ۱۵۳،
 ۲۴۱، ۲۴۳
 تکاوران: نیروی دریایی، ۱۵۸، ۱۵۶، ۱۳۸،
 ۲۱۲
 تمیری: سرگرد ۳۲۳،
 تنگ حاجیان ۱۴۸،
 تنومه: محور ۷۵، ۵۲، ۴۰،
 توپ هوتیزر ۱۳۶۱۰۵،
 توپ هوتیزر ۱۵۵ م ۲۸۵، ۱۳۶،

دزفول: شهر، ۲۱، ۲۰، ۱۸، ۱۵، ۱۱، ۹،
 ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹،
 ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۸، ۵۹،
 ۶۷، ۷۵، ۷۹، ۹۲، ۹۹، ۱۰۲، ۱۱۱،
 ۱۱۲، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳،
 ۱۳۰، ۱۳۳، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۶، ۱۴۷،
 ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۲، ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴،
 ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۶،
 ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۸۴،
 ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲،
 ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۷، ۱۹۸، ۲۰۱، ۲۰۲،
 ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۱۰، ۲۱۳، ۲۱۴،
 ۲۱۸، ۲۲۱، ۲۳۶، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۱،
 ۲۴۵، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱،
 ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷،
 ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳،
 ۲۶۴، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۷۴، ۲۷۶، ۲۹۳،
 ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۲۱

دستور عملیاتی ایوب ۳۱۵، ۲۶،

دستور عملیاتی ظفر ۳۱۱،

دشت آزادگان، ۴۸، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۳۹، ۹،
 ۵۰، ۵۵، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۸۸، ۹۲، ۱۱۸،
 ۱۵۵، ۲۰۳، ۲۱۳، ۲۳۹، ۲۴۰، ۳۲۵

دوسلک: منطقه ۴۰،

دویرج: رودخانه، پاسگاه، ۷۸، ۴۰، ۱۳، ۱۱،
 ۸۲، ۸۹، ۹۴

دهقان: سرهنگ ۲؛ ۳۲۳، کوچک: سرهنگ
 مهندس ۱۱۵،

دهلران: شهر، ۳۹، ۲۲، ۱۸، ۱۵، ۱۴، ۱۱،
 ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۷، ۴۹، ۵۱، ۵۹، ۷۶،

حقیوی: احمد؛ سرهنگ ۳۲۳۲،
 حقیقی: جواد؛ ستوانیکم ۱۶۸،
 حلفائیه: منطقه ۴۸، ۴۰،
 حمیدیان: سرگرد زرهی ۳۲۳،
 حمیدیه: مکان ۴۹، ۴۸،

خ

خادم: محمد؛ سرباز ۱۳۶،
 خارک: جزیره ۹۴، ۶۹، ۱۰،
 خاقانی: سرهنگ ۳۲۳۲،
 خامنه‌ای: علی؛ حجت‌الاسلام ۱۲۷، ۱۱۴،
 خبرگزاری پارس ۱۹۵،
 خرمشهر: اکثر صفحات
 خزائی: علیمردان؛ ۱۲۸،
 خسروآباد: آبادان ۱۵۷، ۱۴۹، ۱۴۵، ۶۸،
 خلیل‌زاده مقدم: سرهنگ ۱۵۶،
 خودرو رزمی پی‌ام‌پی - ۱۸۷۱،
 خوزستان: اکثر صفحات

د

دارایی: محمود؛ سرباز ۱۳۵، ۱۳۰،
 دارخوین: منطقه ۱۶۴، ۱۶۰، ۱۴۴، ۵۸،
 ۳۱۳، ۲۷۹، ۲۵۸، ۲۴۵، ۱۷۶،
 دانشکده افسری، ۱۱۲، ۱۱۰، ۱۰۸، ۱۴،
 ۲۱۴، ۲۲۸، ۲۹۸
 دب حردان: منطقه ۲۲۴، ۱۴۹، ۱۲۴، ۵۶،
 ۲۶۹، ۲۶۰، ۲۴۷، ۲۳۷، ۲۲۶، ۲۲۵،
 ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰
 دراگون: موشک، ۱۲۷، ۲۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶،
 ۱۴۱، ۱۶۷، ۲۵۶

س

سابله :منطقه ۲۳۶، ۲۲۵، ۲۱۷، ۱۹۹ ،
 ۲۳۷، ۲۷۷، ۳۰۵
 ساسانی :سرگرد ۱۵۷ ،
 ساعی :سرگرد ۳۲۳ ،
 سبزلون :سرگرد ۳۲۳ ،
 سپاه پاسداران ، ۷۰، ۵۸، ۵۷، ۴۲، ۳۶، ۲۵ ،
 ۱۲۰، ۱۱۷، ۱۱۲، ۱۰۷، ۹۷، ۹۶، ۸۹،
 ۱۷۰، ۱۶۱، ۱۶۰، ۱۵۰، ۱۴۸، ۱۳۴،
 ۲۲۸، ۱۹۵، ۱۸۸، ۱۷۸، ۱۷۵، ۱۷۴،
 ۲۷۲، ۲۶۶، ۲۶۵، ۲۶۲، ۲۳۲، ۲۳۰،
 ۳۱۸، ۳۱۵، ۳۰۷، ۳۰۶، ۳۰۵، ۳۰۴،
 ۳۱۹، ۳۲۱

سپهر :سرهنگ ۲۶۲، ۹۷، ۹۰، ۷۶ ،

ستاد مشترک ۳۶، ۳۵ ،

سد خاکی ۳۱۷، ۳۱۳، ۳۰۸، ۲۸۰ ،

سد کنجان چم ۴۰ ،

سعدیه :منطقه ۱۷۳، ۸۹ ،

سعیدیه :رودخانه ۱۷۳، ۱۷۰ ،

سلطانی :ایرج، دانشجوی سال ۲۲۸۳ ،

سلمانیه :منطقه ۲۴۵، ۲۴۴، ۲۲۸، ۲۲۵ ،

سماجا (ستاد مشترک ارتش جمهوری

اسلامی ایران): ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰ ،

۷۰، ۶۹، ۶۸، ۲۶، ۲۳، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۵،

۸۳، ۸۲، ۸۱، ۸۰، ۷۸، ۷۶، ۷۵، ۷۱،

۹۴، ۹۱، ۹۰، ۸۹، ۸۸، ۸۷، ۸۵، ۸۴،

۱۰۱، ۱۰۰، ۹۹، ۹۸، ۹۷، ۹۶، ۹۵،

۱۱۳، ۱۱۲، ۱۰۵، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۰۲،

۱۲۱، ۱۲۰، ۱۱۸، ۱۱۷، ۱۱۵، ۱۱۴،

۱۴۸، ۱۴۴، ۱۴۱، ۱۲۲، ۱۰۶، ۸۳،

۱۹۹، ۱۹۸، ۱۷۸، ۱۵۹، ۱۵۷،

ر

رضایی :محسن، سرباز شهید ۲۲۸ ،

رضوی :سرهنگ ۲۱۲، ۱۷۳، ۱۷۲، ۱۴۲ ،

۲۴۳، ۲۳۸ ،

رودخانه نیسان ۱۷۶، ۱۷۵، ۱۹ ،

رودخانه؛ بهمین شیر ۱۸۹، ۱۷۱، ۱۱۴، ۵۸ ،

۲۴۸، ۲۵۰ ،

روستای فنیقه ۱۷۵ ،

رهبر :سرهنگ ۱۴۱ ،

رهبری :غلامحسین؛ سرباز ۲۲۸ ،

ز

زندى :هوشنگ؛ سرگرد ۲۹۲، ۲۷۴ ،

ژ

ژاجا ۹۶، ۸۳، ۷۶، ۷۰، ۶۹، ۱۷، ۱۱، ۱۰ ،

۱۴۱، ۱۲۵، ۱۲۳، ۱۲۲، ۱۱۵، ۱۰۳،

۳۰۷، ۲۳۵، ۱۹۶، ۱۸۲، ۱۵۳ ،

ژاندارمری ۶۹، ۵۸، ۵۷، ۴۸، ۴۷، ۴۲ ،

۹۷، ۹۳، ۹۲، ۸۷، ۸۶، ۸۱، ۷۷، ۷۱،

۱۳۱، ۱۲۴، ۱۲۰، ۱۱۷، ۱۰۵، ۱۰۳،

۱۶۳، ۱۶۰، ۱۴۹، ۱۴۸، ۱۴۶، ۱۴۵،

۱۷۷، ۱۷۵، ۱۷۴، ۱۷۲، ۱۷۱، ۱۷۰،

۲۱۳، ۲۱۲، ۲۰۰، ۱۸۳، ۱۸۲، ۱۸۱،

۲۴۴، ۲۴۳، ۲۴۲، ۲۳۶، ۲۲۳، ۲۱۷،

۳۱۹، ۳۰۷، ۳۰۱، ۲۷۲، ۲۶۵ ،

ژیان :فرامرز؛ سرهنگ ۱۴۹ ،

شریف‌نسب: سرگرد ۱۶۸ ,
 شفیعی: سرهنگ ۱۳۳, ۹۵, ۷۱,
 شلمچه: منطقه ۴۸, ۵۰, ۴۰, ۱۲, ۱۱,
 ۵۲, ۷۲, ۷۵, ۷۷, ۸۱, ۸۳, ۸۴, ۸۶,
 ۹۱, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۱۰۵, ۱۱۶, ۱۴۲,
 ۱۵۵

شوش: شهر ۹, ۳۹, ۴۰, ۴۲, ۴۵, ۴۷, ۴۸,
 ۴۹, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۸, ۵۹, ۷۵, ۱۱۸,
 ۱۴۵, ۱۴۶, ۱۴۹, ۱۵۰, ۱۵۱, ۱۵۵,
 ۱۶۳, ۱۶۸, ۱۸۱, ۲۰۳, ۲۱۶, ۲۴۸,
 ۳۲۵

شوشتر ۲۲۶, ۱۴۵,
 شهابی: پاسگاه ۸۱,
 شهبواری: سرهنگ ۱۳۴, ۱۲۹, ۱۲۰,
 ۱۵۳

ص

صادقی‌گویا: نجات‌علی؛ سرتیپ ۲, ۵, ۴,
 صالحی: محمد؛ سرگرد ۶۶,
 صدیق‌نوری: سرگرد ۳۲۳,
 صفوی: سرگرد ۳۲۳,
 صمیمی: سروان ۳۲۳,
 صیاد: علی، سپهبد، شهید ۲۷,

ض

ضید شکن: عادل؛ دانشجوی سال ۲۲۹۳,

ط

طرح پاتک لاله ۲۳,

۱۲۲, ۱۲۳, ۱۲۵, ۱۲۷, ۱۲۹, ۱۳۲,
 ۱۳۳, ۱۳۴, ۱۳۷, ۱۳۸, ۱۴۱, ۱۴۲,
 ۱۵۲, ۱۵۳, ۱۵۷, ۱۵۸, ۱۵۹, ۱۶۰,
 ۱۶۲, ۱۶۶, ۱۶۷, ۱۶۸, ۱۷۱, ۱۷۶,
 ۱۷۷, ۱۸۲, ۱۸۳, ۱۸۸, ۱۸۹, ۱۹۰,
 ۱۹۶, ۱۹۸, ۲۳۵, ۲۵۳, ۲۵۸, ۲۵۹,
 ۲۶۲, ۲۶۴, ۳۲۱

سنگابی: حمید؛ سرباز ۲۲۹,
 سوبله: منطقه، پاسگاه ۵۲, ۴۰, ۱۱,
 ۷۸, ۸۲, ۸۹, ۹۳, ۹۴, ۱۴۶, ۲۲۴,
 ۲۲۵, ۲۷۵

سوختو: هواپیمای جنگی ۲۴۹,
 سوسنگرد ۲۲, ۲۱, ۲۰, ۱۹, ۱۸, ۱۵, ۱۲,
 ۲۶, ۴۲, ۴۵, ۴۹, ۵۲, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹,
 ۶۹, ۷۸, ۸۱, ۸۹, ۹۲, ۹۳, ۱۱۵, ۱۱۶,
 ۱۱۷, ۱۲۰, ۱۲۳, ۱۲۴, ۱۴۵, ۱۴۶,
 ۱۴۸, ۱۴۹, ۱۵۰, ۱۵۵, ۱۶۳, ۱۶۵,
 ۱۶۶, ۱۷۰, ۱۷۱, ۱۷۲, ۱۷۳, ۱۷۴,
 ۱۷۵, ۱۸۲, ۱۹۰, ۱۹۱, ۱۹۴, ۱۹۹,
 ۲۰۰, ۲۰۳, ۲۰۵, ۲۰۸, ۲۱۵, ۲۱۷,
 ۲۲۴, ۲۶۴, ۲۶۸, ۲۷۰, ۲۷۲, ۲۷۵,
 ۲۷۶, ۲۷۷, ۲۷۹, ۲۸۰, ۲۸۱, ۲۸۲,
 ۲۸۵, ۳۰۷, ۳۱۳, ۳۱۵, ۳۲۵

سومار: منطقه ۹۷, ۹۶,
 سهرابی: سرهنگ ۳۲۳۲,

ش

شادگان: شهر ۱۴۹,
 شالچی: سرهنگ ۳۲۳۲,
 شاهان: سرهنگ ۲۳۸, ۲۱۲,

غ

غفاری: گروه‌بانی‌کم ۱۴۵ ,

ف

ف ترابری نزا جا :فرماندهی ترابری نزا جا ,

۱۴, ۱۳۰, ۱۳۱

ف لوج نزا جا :فرماندهی لجستیکی نزا جا ,

۱۵, ۱۱۵, ۱۳۰, ۱۳۱

فارسیات :منطقه, ۳۱۸, ۳۱۷, ۱۶۴, ۱۴۰, ,

۳۱۹, ۳۲۳

فانتوم :جنگنده اف-۱۹۵۴, ۱۲۰, ۸۹, ,

فاو :بندر, ۹۴, ۸۵, ۷۸, ۴۰, ۳۹, ۱۳, ۱۱, ,

۱۰۳, ۱۴۵

فرزانه :محمد, دانشجوی سال ۲۲۸۳ ,

فرماندهی ارونند, ۵۹, ۴۵, ۴۲, ۴۰, ۳۹, ۲۵, ,

۲۵۶, ۲۵۸, ۲۶۷, ۲۸۴, ۳۱۱, ۳۱۵

فرنیا :رضا؛ سرباز ۲۲۹ ,

فروزان :حسن؛ سرهنگ ۲۴۳, ۷۶, ,

فکه :منطقه, پاسگاه, ۴۹, ۱۳, ۱۲, ۱۱, ۱۰, ,

۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۴, ۶۹, ۷۱, ۷۵, ۷۷, ,

۷۸, ۸۹, ۹۴, ۱۰۵, ۲۵۳

فلاحی, ولی؛ سرتیپ: اکثر صفحات

ق

قصبه :منطقه ۶۸, ۱۰, ,

قاسمی, قاسمی نو؛ سرهنگ: اکثر صفحات

قرارگاه تاکتیکی نزا جا: اکثر صفحات

قرارگاه مقدم نزا جا: اکثر صفحات

طرح پشتیبانی آتش, ۲۸۴, ۲۷۴, ۲۶۹, ۲۶, ,

۲۸۸

طرح پشتیبانی خدمات ۲۹۳, ۲۶, ,

طرح تغییر مکان یگان‌ها ۳۱۱, ۲۶, ,

طرح عملیاتی ابادر ۲۵۴, ,

طرح عملیاتی ظفر ۳۱۱, ,

طرح عملیاتی کاشف, ۲۸۴, ۲۶۵, ۲۵, ,

۲۹۰, ۲۹۲, ۲۹۷

طلایه :منطقه, پاسگاه, ۴۸, ۴۲, ۱۲, ۱۱, ,

۵۰, ۵۱, ۵۲, ۷۴, ۷۹, ۸۱, ۸۶, ۹۲, ۹۳

طلایه :منطقه, پاسگاه ۴۹, ,

ظ

ظهیرنژاد, قاسمعلی؛ سرتیپ: اکثر صفحات

ع

عبدالخان :منطقه ۳۲۵, ۱۸۱, ۱۶۳, ۲۰, ,

عبدلی :سروان ۱۳۲ ,

عراق؛ کشور: اکثر صفحات

عرامه :روستا ۱۸۸, ۲۱, ,

عسگری :سرهنگ ۲۹۶۲, ,

عقبایی :سروان ۱۳۵, ۱۳۴, ,

علی غربی :محور ۴۰, ,

علی‌گره‌زد :ارتفاع ۲۸۵, ۲۶۷, ۱۱۶, ۱۰, ,

عماره :محور ۲۸۲, ۱۵۹, ۷۵, ۵۲, ۴۰, ,

عملیات آزادسازی سوسنگرد ۴۵, ,

عملیات الله‌اکبر(خیبر): ۴۵

عملیات نصر (کرخه کور): ۵۹, ۴۵, ,

عین خوش :منطقه ۴۰, ,

گردان ۱۳۹: تیپ ۸۴ پیاده ۸۰، ۱۱،
 گردان ۱۴۱ پیاده ۲۲۱، ۵۴،
 گردان ۱۴۲ پیاده ۲۷۶،
 گردان ۱۴۴ پیاده ۱۹۸، ۲۲،
 گردان ۱۴۵ پیاده زرهی ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۲،
 گردان ۱۴۸ پیاده ۲۵۸،
 گردان ۱۵۱ دژ، ۲۴۱، ۲۴۰، ۲۱۲، ۴۷، ۲۴،
 ۲۶۶
 گردان ۱۵۳ پیاده ۱۸۲، ۲۰،
 گردان ۱۵۶ پیاده ۱۱۶،
 گردان ۱۶۵ پیاده زرهی ۳۲۳، ۲۱۲،
 گردان ۱۹۱ پیاده ۲۵۷،
 گردان ۲۰۱ امداد ژاندارمری ۲۱۳،
 گردان ۲۰۷ تانک ۲۶۶، ۲۲۱،
 گردان ۲۱۲ سوار زرهی ۴۶،
 گردان ۲۲۱ سوار زرهی ۵۵، ۵۰، ۴۲،
 ۲۶۶، ۲۶۵، ۱۱۶، ۱۰۸،
 گردان ۲۳۱ تانک ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۱،
 گردان ۲۳۲ تانک، ۲۳۸، ۲۱۱، ۲۴، ۲۳،
 ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۵۲،
 گردان ۲۴۳ تانک ۶۷،
 گردان ۲۴۴ تانک ۱۷۹،
 گردان ۲۴۶ تانک ۲۱۳، ۱۸۲،
 گردان ۲۵۶ تانک، ۲۶۴، ۲۶۲، ۲۲۱، ۲۵،
 ۲۶۶
 گردان ۲۶۱ تانک ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۲،
 گردان ۲۶۴ تانک ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۱،
 گردان ۲۸۱ توپخانه ۲۹۲،

ک

کارخانه نورد: اهواز، ۱۵۱، ۱۲۶، ۱۲۴، ۵۶،
 ۱۷۶
 کامران نیا: سرهنگ ۳۲۳،
 کرمانشاه: شهر، ۱۴۷، ۱۰۴، ۱۰۳، ۱۴،
 ۲۶۶، ۲۵۹، ۱۹۸، ۱۵۸، ۱۵۷، ۱۴۸،
 ۳۰۸، ۲۸۴،
 کلانتری: سرهنگ ۱۷۸،
 کوت عبدالله: منطقه ۲۴۵، ۱۹۶، ۱۹۴،
 کوشک: محور، پاسگاه، ۵۰، ۴۲، ۴۰، ۱۱،
 ۹۱، ۸۱، ۷۹، ۷۵، ۷۲، ۵۵، ۵۲، ۵۱،
 ۱۶۱، ۱۶۰، ۹۳،
 کیارزم: کورش؛ ستوانیکم ۲۲۹،

ک

کارون: رودخانه ۴۰،
 کرخه: رودخانه ۴۹، ۴۸، ۴۰،

گ

گرانمایه: سرهنگ ۱۶۰، ۱۵۷، ۱۰۴،
 گردان ۱۵۱ دژ ۴۱،
 گردان ۱۰۰ پیاده زرهی، ۳۰۵، ۲۶۵، ۲۲۲،
 ۳۲۳
 گردان ۱۰۵ پیاده ۲۶۵، ۲۶۳، ۲۲۱، ۲۵،
 گردان ۱۱۱ پیاده ۲۴۹،
 گردان ۱۲۱ پیاده ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۱، ۱۱۶،
 گردان ۱۳۵ پیاده هوآبرد ۲۰۰، ۲۲،
 گردان ۱۳۷ پیاده ۴۲،
 گردان ۱۳۸ پیاده ۱۸۳، ۱۱۶،

- گردان ۲۸۳ سوار زرهی ، ۴۲، ۴۹، ۵۳، ۵۵،
 گردان ۲۸۶، ۲۷۲، ۲۷۱، ۲۶۹، ۲۲۱، ۱۸۱،
 ۳۱۳، ۳۱۶، ۳۱۸
- گردان ۲۹۱ تانک ، ۲۱، ۲۴، ۲۵، ۱۹۱،
 ۲۵۵، ۲۵۸
- گردان ۲۹۳ تانک ۳۲۳، ۲۶۵، ۲۲۲،
 گردان ۳۰۱ توپخانه ، ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۸۵،
 ۲۹۲
- گردان ۳۰۲ توپخانه ۲۹۲،
 گردان ۳۰۷ پدافند هوایی ۲۸۵،
 گردان ۳۱۲ توپخانه ، ۱۲۴، ۲۱۸، ۲۲۲،
 ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۹۲، ۳۲۳
- گردان ۳۱۸ توپخانه ، ۲۱۸، ۲۲۲، ۲۲۳،
 ۲۸۹، ۲۹۲، ۳۲۳
- گردان ۳۲۰ توپخانه ، ۲۲، ۲۰۰، ۲۱۷، ۲۱۸،
 ۲۲۱، ۲۸۹، ۲۹۲
- گردان ۳۲۲ توپخانه ۱۴۰،
 گردان ۳۳۰ توپخانه ، ۹۳، ۲۱۸، ۲۲۱، ۲۲۲،
 ۲۳۱، ۲۳۳، ۲۹۲، ۳۲۳
- گردان ۳۳۳ ۲۴۰، ۲۸۵، ۲۹۲۳۳۳،
 گردان ۳۳۷ پدافند هوایی شیلیکا ، ۱۴۰،
 ۲۸۵، ۲۹۰
- گردان ۳۴۱ ۲۴۰،
 گردان ۳۴۳ توپخانه ، ۲۸۵، ۲۸۹، ۲۹۲،
 ۳۱۶، ۳۱۷
- گردان ۳۶۵ پدافند هوایی ۲۸۵،
 گردان ۳۶۶ پدافند ۲۲۳، ۲۱۸، ۱۴۰،
 گردان ۳۶۹ کاتیوشا ۳۱۷، ۲۸۵، ۲۹۲،
 گردان ۳۷۸ توپخانه ۱۵۰،
 گردان ۳۸۱ توپخانه ۲۹۲، ۲۸۹، ۲۸۵،
- گردان ۳۸۷ توپخانه ۲۹۲، ۲۸۹، ۲۸۵،
 گردان ۳۸۸، ۲۹۲، ۲۸۹، ۲۸۵، ۱۵۷، ۱۴۰،
 ۳۲۳
- گردان ۳۹۰ توپخانه ۲۹۲، ۲۸۹، ۲۸۵،
 گردان ۴۱۴ مهندسی پل ، ۱۱۷، ۱۱۸،
 ۳۱۷، ۳۱۴، ۲۵۹، ۲۱۸، ۱۶۳،
 گردان ۴۲۹ مهندسی ، ۲۲۱، ۲۱۸، ۱۱۷،
 ۳۱۷، ۳۱۳، ۲۷۱، ۲۶۵، ۲۲۳، ۲۱۸، ۶۶،
 گردان ۵۰۷ بهداری ، ۲۲۳، ۲۲۲، ۲۲۱،
 ۲۶۵
- گردان ۵۰۸ تعمیر و نگهداری ، ۲۲۱، ۲۲۲،
 ۲۲۳
- گردان ۵۰۹ آآمد و ترابری ۲۲۳، ۲۲۲،
 گروه ۲۲ توپخانه ، ۱۳۷، ۱۲۹، ۱۲۷، ۱۶،
 ۲۴۰، ۲۱۳، ۱۸۳، ۱۴۰،
 گروه ۳۳ توپخانه ، ۱۴۰، ۱۲۹، ۶۹، ۱۰،
 ۲۵۶، ۱۸۳
- گروه ۵۵ توپخانه ، ۱۲۷، ۱۲۰، ۴۲، ۲۰، ۱۵،
 ۳۲۵، ۱۸۴، ۱۸۳، ۱۸۱، ۱۲۹، ۱۲۸،
 گروه رزمی ۱۵۱۱۳۸ ، ۱۰۷، ۵۴، ۵۳، ۵۰،
 گروه رزمی ۱۵۱۱۴۱ ،
 گروه رزمی ۱۴۸ پیاده ، ۱۶۴، ۱۴۹، ۱۴۰،
 ۲۳۱، ۲۳۰، ۲۲۳، ۲۱۹، ۲۱۷، ۲۱۶،
 ۳۰۵، ۲۶۶، ۲۵۵، ۲۳۶، ۲۳۳، ۲۳۲،
 گروه رزمی ۱۵۳ پیاده ، ۱۹۵، ۱۹۲، ۲۱،
 ۲۱۳

۲۱۳، ۲۳۵، ۲۴۰، ۲۶۷، ۲۸۴، ۳۰۸،
۳۲۵

محمدی: سروان ۳۲۳،

مدارائی: سرهنگ ۳۲۳۲،

مرادخانی: ستوانیکم ۳۲۳،

مرادیان: سرگرد ۱۸۴،

مرکز زرهی شیراز ۱۵۴، ۴۱،

مسعودی: سرگرد ۳۲۳،

معصومزاده: سرگرد ۳۲۳، ۱۴۳، ۱۳۷،

معینی: هوشنگ: سرهنگ ۱۴۲، ۱۲۷، ۷۱،

ملائانی: منطقه ۳۱۸، ۳۱۷،

منتصر: سرگرد ۳۲۳،

منصورامین: سرهنگ ۲۵۰،

منیعی: سروان ۳۲۳،

موسیان: شهر ۴۰،

موشک دراگون ۱۲۷،

مهران: شهر ۴۷، ۴۲، ۴۱، ۴۰، ۱۵، ۱۴،

۱۹۸، ۱۵۷، ۱۴۸، ۱۲۰، ۱۰۳، ۵۱، ۴۹،

میرزایی: سروان ۳۲۳، ۱۳۶، ۱۳۵، ۱۳۰،

ن

ناجی: عباس؛ دانشجوی سال ۲۲۹۳،

نامجو: سید موسی؛ سرهنگ ۲۱۴، ۱۰۸،

نداجا: نیروی دریایی ارتش جمهوری

اسلامی ایران، ۱۰۲، ۹۹، ۸۳، ۶۸، ۱۶،

۱۳۷، ۱۳۳، ۱۲۹، ۱۲۳، ۱۲۱، ۱۰۴،

۱۵۴، ۱۸۱

نشوه: منطقه، محور ۴۰،

نهاد: نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی

ایران، ۸۵، ۸۱، ۶۹، ۲۲، ۲۱، ۱۳، ۱۲،

گروه رزمی ۳۷: ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۴۱، ۵۰، ۱۱،

۲۴۵، ۲۱۷، ۱۸۱، ۱۶۹، ۱۰۵، ۸۳،

۲۵۸، ۲۵۹

گروه رزمی ۳۸: ۱۹۶، ۱۶۲، ۱۵۱، ۲۴، ۲۱،

۲۶۰، ۲۵۷، ۲۴۵، ۲۲۱، ۲۱۵، ۲۰۶،

گروه رزمی هوانیروز مسجدسلیمان، ۲۱۹،

۲۲۳

گروهان ۹۲ دژبان، ۲۶۵، ۲۲۳، ۲۲۲، ۲۲۱،

۲۶۶

گروهان ترابری سنگین ماز ۲۶۶، ۲۲۳،

ل

لرستان: استان ۴۶، ۹،

لشکر ۱۶ زرهی، ۱۶۱، ۵۹، ۴۲، ۴۱، ۳۹،

۳۰۹، ۳۰۷، ۲۸۵، ۲۸۴، ۲۶۷، ۱۹۹،

۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۵

لشکر ۲ مرکز ۱۸۵، ۷۹، ۴۹،

لشکر ۲۱ پیاده، ۵۹، ۵۸، ۵۵، ۵۳، ۴۲،

۲۵۴، ۲۴۵، ۲۲۱، ۱۹۹، ۱۹۲، ۱۸۵،

۲۸۴، ۲۷۴، ۲۶۷، ۲۵۹، ۲۵۸،

لشکر ۷۷ پیاده ۳۲۵، ۲۶۶، ۴۲،

لشکر ۸۱ زرهی ۲۵۴،

لشکر ۸۸ زرهی ۴۷، ۴۶، ۴۱،

لشکر ۹۲ زرهی: اکثر صفحات

م

مازوجی: سروان ۲۳۸، ۲۱۳،

ماهشهر: بندر، ۵۹، ۵۸، ۴۲، ۲۲، ۱۹، ۱۴،

۱۷۶، ۱۶۶، ۱۴۹، ۱۴۸، ۱۱۴، ۱۰۷، ۸۲،

۲۰۳، ۲۰۲، ۱۹۸، ۱۹۵، ۱۹۳، ۱۸۰،

هویزه: شهر ۴۹ ,

ی

یگان ش م , ۲۷۹, ۲۶۱, ۲۵ ,

۱۰۴, ۱۰۲, ۱۰۱, ۹۹, ۹۷, ۹۴, ۸۹,
۱۴۹, ۱۴۵, ۱۴۲, ۱۲۵, ۱۱۵, ۱۰۸,
۳۱۱, ۱۹۸, ۱۹۷, ۱۵۸, ۱۵۰,

نهر عبود: منطقه ۱۶۳ ,

نهر خین: منطقه ۴۹, ۴۸ ,

نیرو مخصوص ۱۶۸, ۱۶۱, ۱۸ ,

و

وحیدی: سرهنگ ۱۶۲ ,

ورشوساز: سرهنگ ۱۸۳, ۱۸۲, ۱۸۰, ۶۷ ,
۱۹۱, ۱۸۹

وصالی: سرهنگ ۳۰۸, ۲۵۹, ۲۵۴, ۱۲۱ ,

وطن پرست: سرهنگ ۳۲۳۲ ,

ه

هاشمی: میرهاشم؛ ستوان دوم ۲۲۹ ,

هلی کوپتر ۱۰۰۲۱۴ ,

هلی کوپتر کبرا ۱۰۰ ,

هوانیروز: هواپیمایی نیروی زمینی ارتش

جمهوری اسلامی ایران ۱۸, ۱۷, ۱۴ ,

۱۰۴, ۱۰۰, ۹۳, ۴۲, ۲۵, ۲۳, ۲۲, ۱۹,

۱۵۸, ۱۵۷, ۱۵۶, ۱۴۹, ۱۳۳, ۱۲۵,

۱۷۶, ۱۷۰, ۱۶۸, ۱۶۴, ۱۶۱, ۱۶۰,

۲۰۹, ۲۰۶, ۲۰۵, ۲۰۴, ۱۹۳, ۱۸۸,

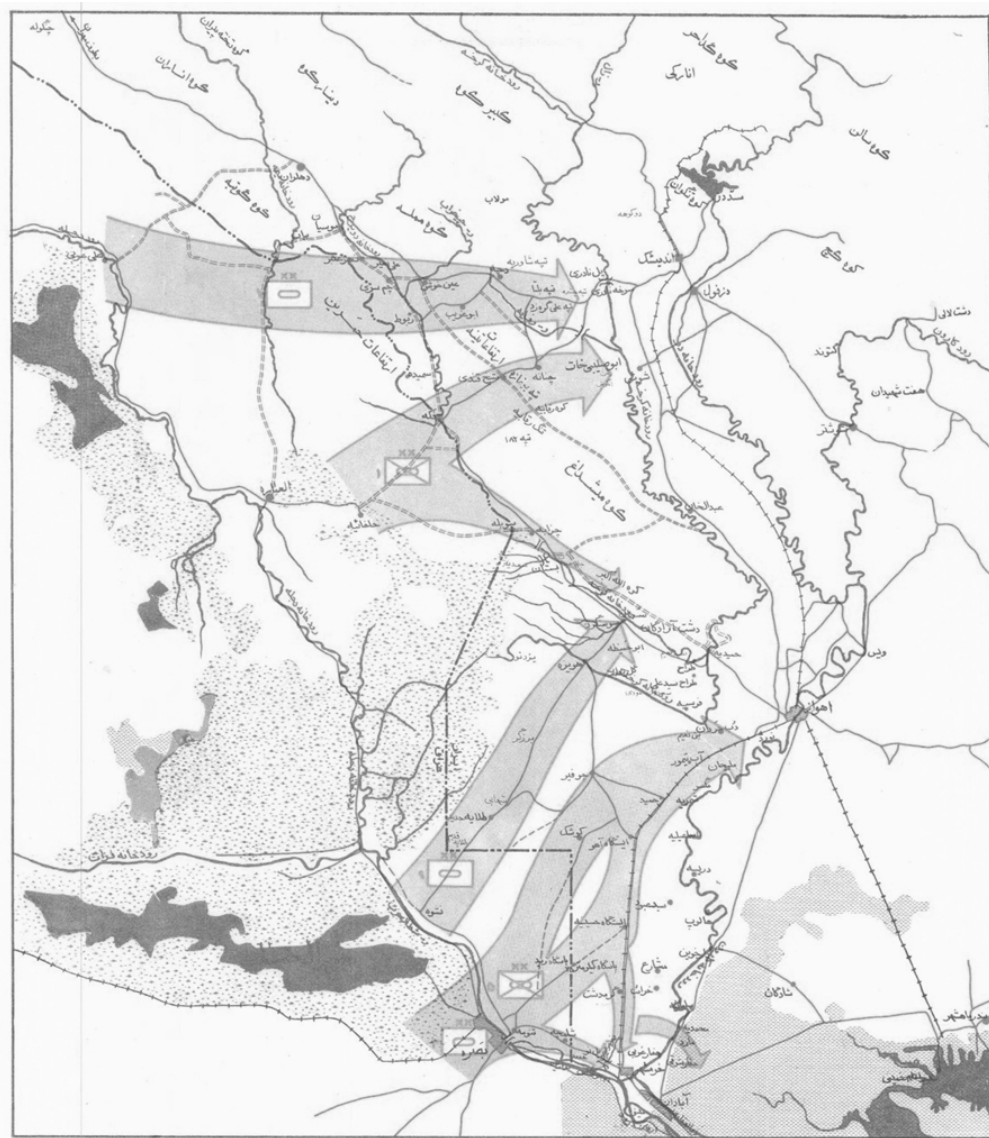
۲۵۰, ۲۴۶, ۲۳۷, ۲۳۳, ۲۱۹, ۲۱۴,

۲۸۸, ۲۸۷, ۲۸۶, ۲۶۹, ۲۶۱, ۲۶۰,

۳۲۰, ۳۱۸, ۳۰۶, ۳۰۵, ۳۰۳

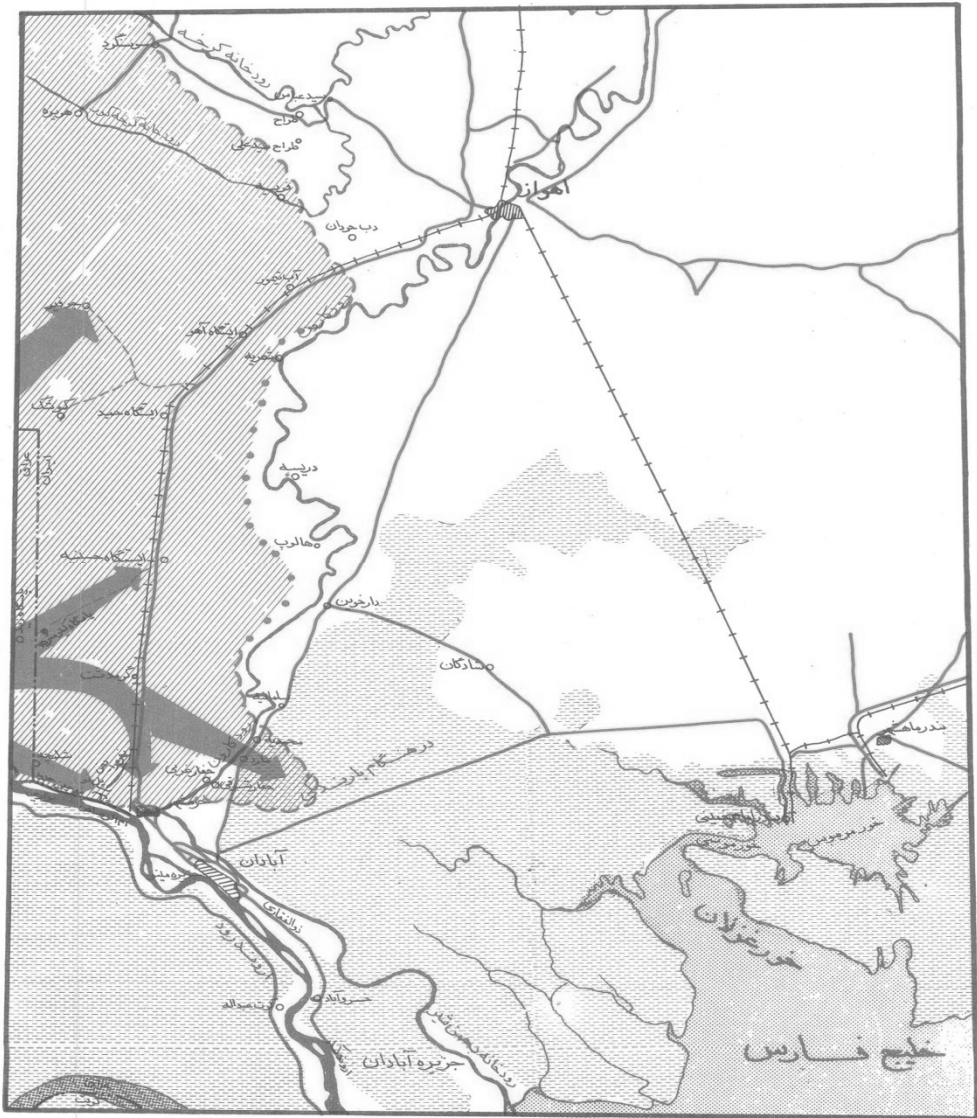
هورالعظیم: باطلاق ۹۳, ۴۸ ,

نقشه‌ها

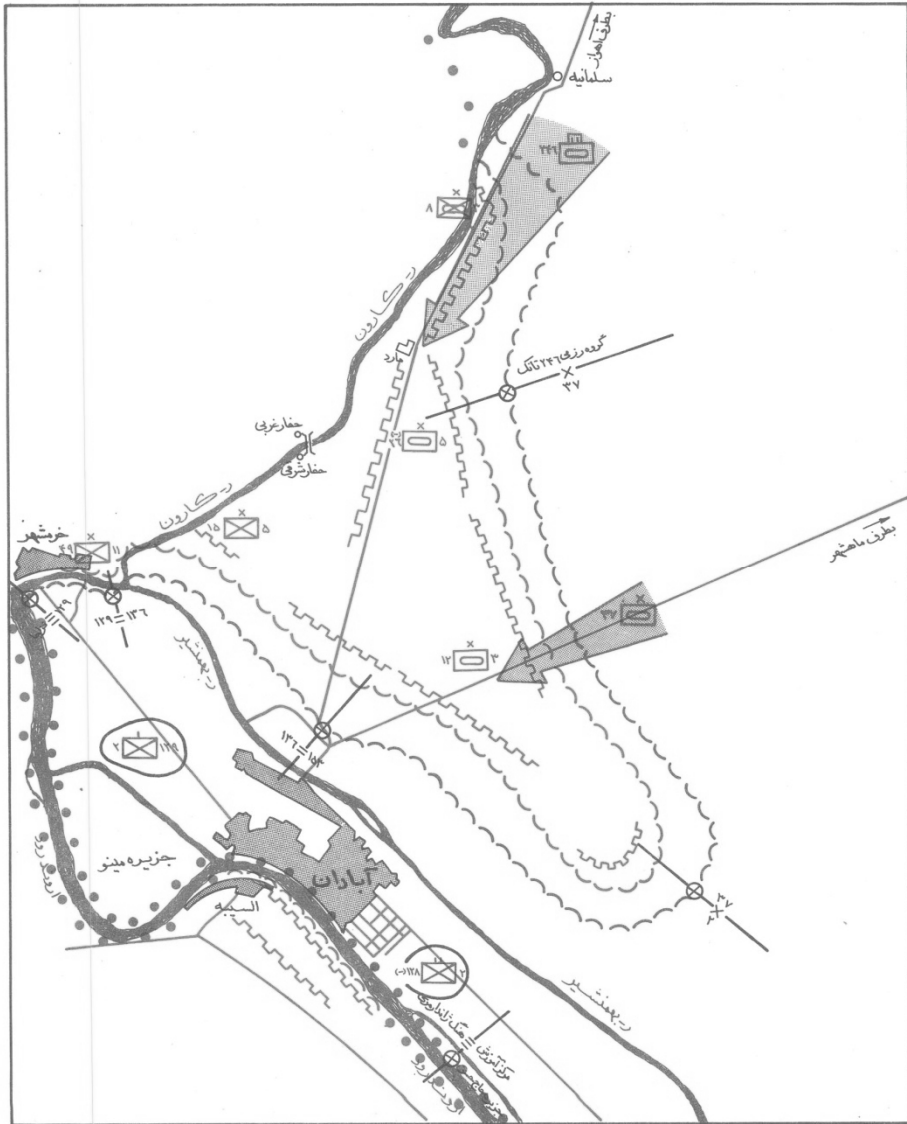

منطقه عمومی خوزستان و محورهای پیشروی نیروهای عراقی

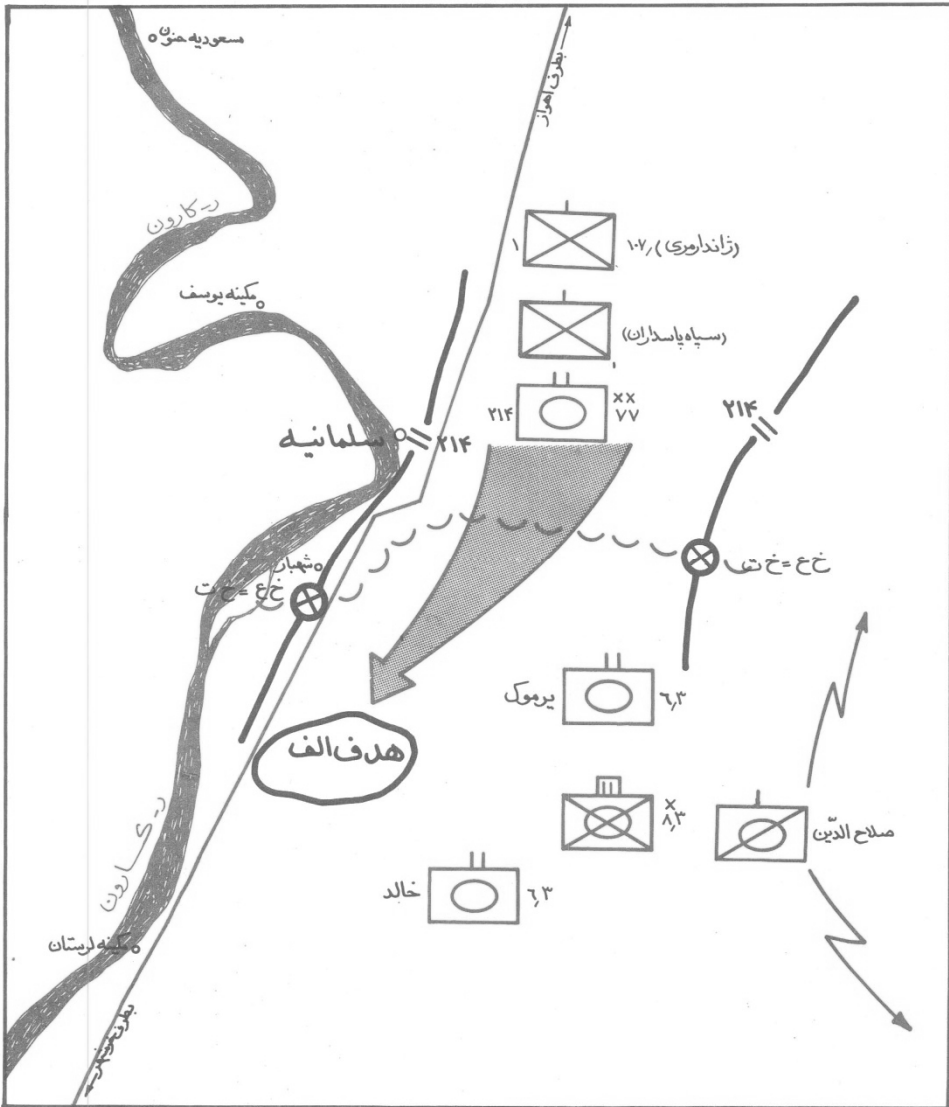
منبع: ارتش جمهوری اسلامی ایران در هشت سال دفاع مقدس، جلد ۲، سازمان عقیدتی سیاسی آجا

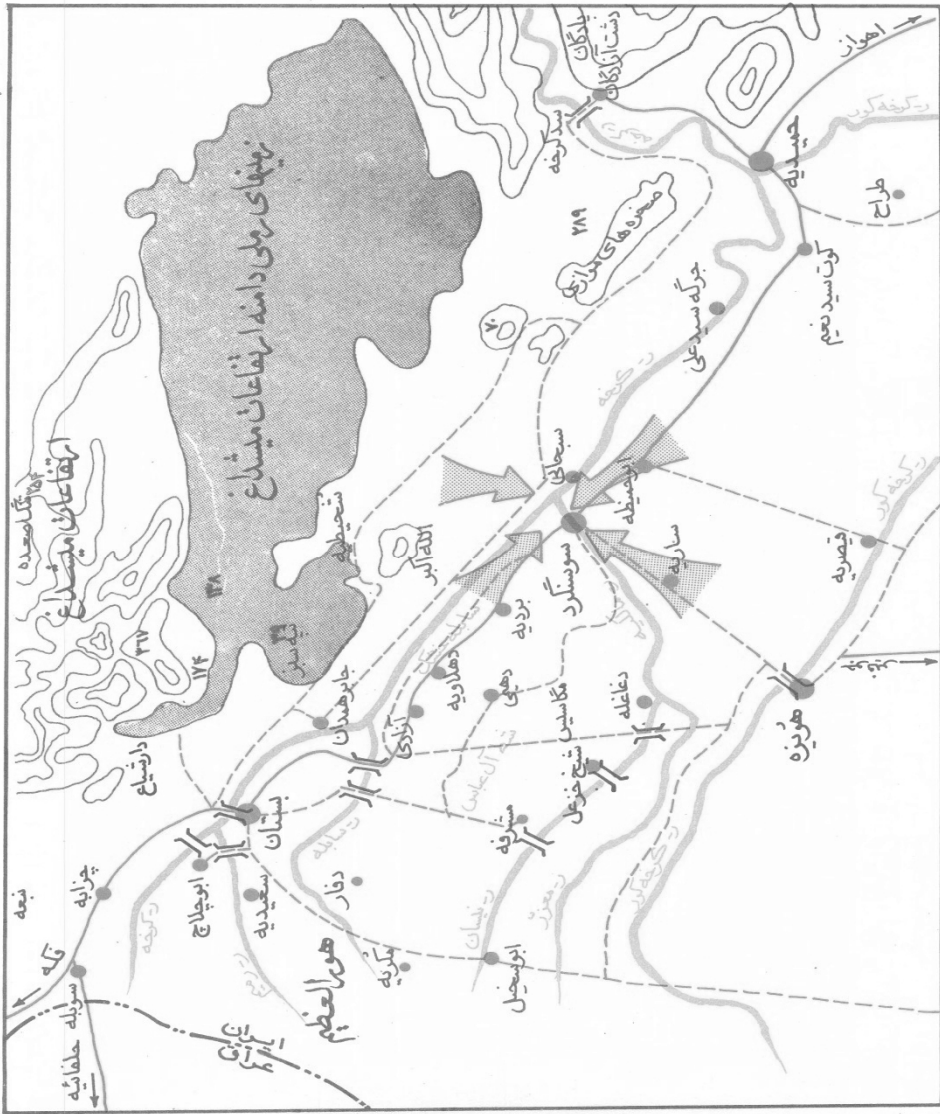
محورهای تجاوز نیروهای عراقی

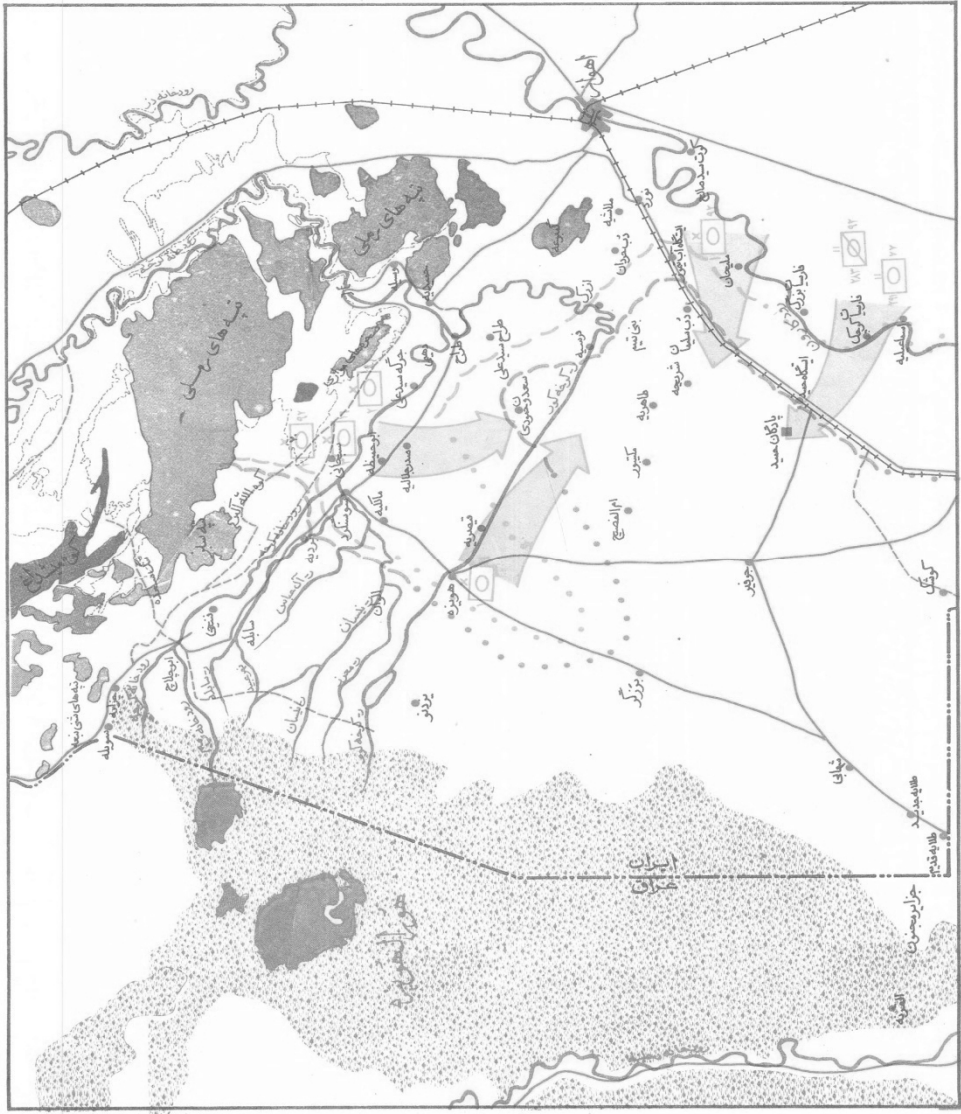
عملیات آفندی توکل

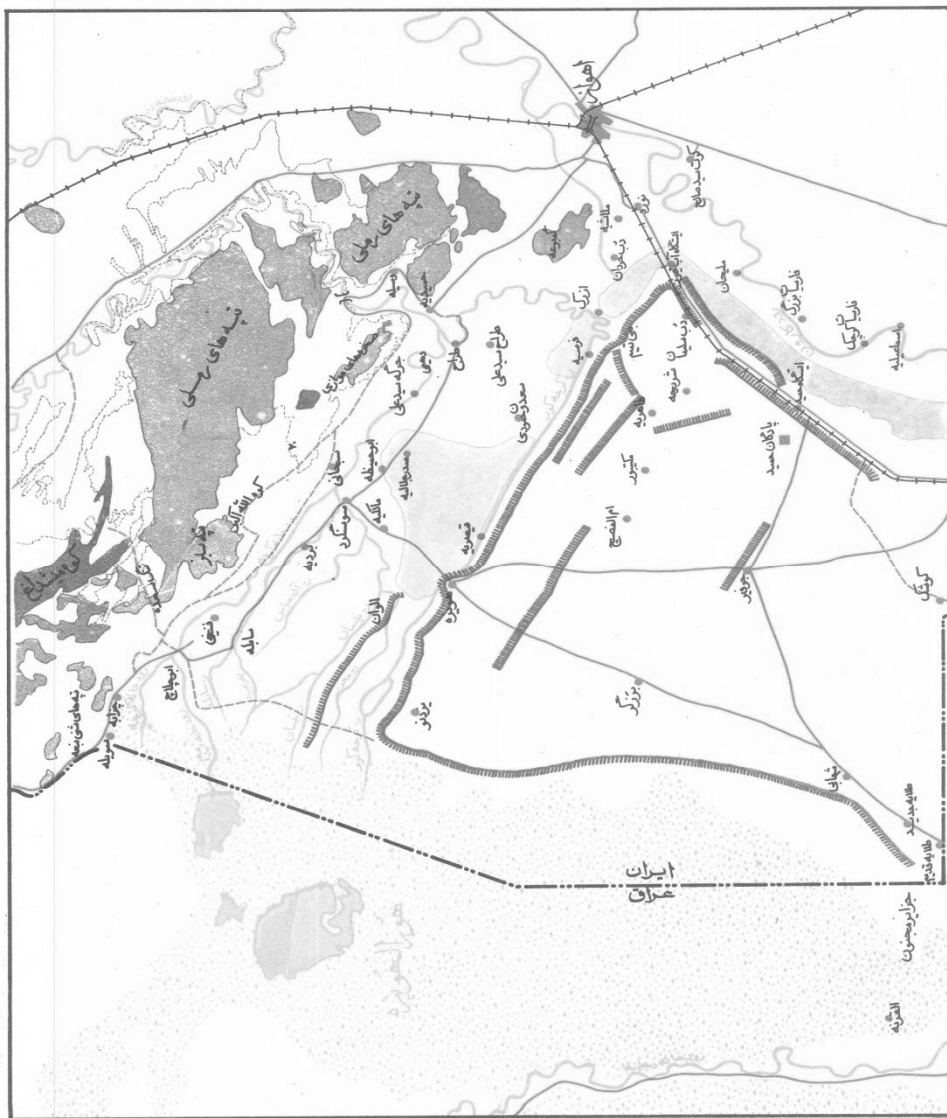
عملیات دارخون

محاصره سوسنجر و آزادسازی آن

طرح عملیات نصر - ۵۹/۱۰/۱۵

مناطق آبرگرفته در اواخر ۱۳۵۹ و اوایل ۱۳۶۰

منبع: ارتش ... ، جلد ۲، ... ، ۱۳۷۳

هیئت معارف جنگ
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

Lashkar-e 92 Zerehi

Col. Seyed Yaghub Hoseini

**War Cognizance Committee Of
Martyr Lieutenant General Ali Sayyad Shirazi**